ЋЕРЕМЕТ Д-ЉИ, МУЋЕРЕМЕТ

ДАДЕРИ ЕЉИФ ШАНЛ

СУЛТАН АБДУЛ АЗИС АЗАМЕТ ЕФЕНД-М-З

Саис-нда чикмиш.

РЕЧНИК

ОД ТРИ ЈЕЗИКА

С. МАКЕДОНСКИ

АРБАНСКИ

И

ТУРСКИ

КЊИГА II.

НАПИСАО

Ђорђе М. Пуљевски.

ФЈАЉТОР

ИКА ТРЕ ГЈУХА

ШКИНИШТ МАКЕДОНИСЕ

ШКИП

КДЕ

ТУРЧИШ

Љиберта II

ЕКАШРУУ

Борђи Пуљес.

ЉУГАТ

УЧ ЛИСАНИДЕН

МИСНИЈМАНЏЕ

АРНАУДЧЕС

ВЕ

С. МАКЕДОНЛУЏЕС

ЋИТАБ II

ЈАЗМИШ

Ђорђе М. Пуљеоглу.

МИЈАК ГАЉИЧКИ.

У БЕОГРАД

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

ТАБ ОЛУНМИШ.

1875

English version

Македонска академија на науките и уметностите

Истражувачки центар за ареална лингвистика (ИЦАЛ)

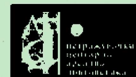

Дигитален архив на македонскиот јазик

Дигитален архив на македонскиот јазик

Текстови

Македонска академија на науките и уметностите

Во периодот кога Европската Унија и останатите демократски земји се залагаат и го поттикнуваат зачувувањето на културното наследство на народите (материјалното и духовното) во дигитална форма, се наметнува потребата за дигитализација на ретки книги и материјали поврзани со македонскиот јазик. Со овој дигитален архив, можноста за продорот на македонскиот јазик, литература и култура во светот ќе биде зголемена, а материјалите ќе станат подостапни. Научниците, лингвистите, проучувачите на културата, историјата и традицијата на Македонија и на македонскиот јазик отсега ќе имаат пристап до ресурсите кои би им помогнале и би ги поттикнале тие проучувања, а со тоа би придонеле за поширока афирмација на македонскиот јазик во светски рамки.

Дигиталниот архив на македонскиот јазик се формира по пат на собирање, категоризирање, скенирање и дигитална обработка на ретки книги и материјали во врска со македонскиот јазик, култура и традиција. Со текот на времето, тој ќе се надополнува и ќе го зголемува својот обем со нови ракописи, материјали и ретки книги.

Дигиталниот архив на македонскиот јазик е наменет пред сè за афирмација на македонскиот јазик во светот и е целосно бесплатен за користење, пребарување и симнување на материјалите.

2008 – Година на македонскиот јазик

UNESCO - Меѓународна година на јазиците

Резултати:

- Македонскиот јазик, литература и култура ќе станат достапни до сите заинтересирани не само во Македонија, туку и во целиот свет. Со тоа ќе се зголеми многукратно можноста за проучување и афирмација на македонскиот јазик преку едноставно преземање на содржините преку Интернет.

- Ќе се придонесе кон трендовите на Европската Унија и пошироката заедница за зачувување на духовното културно наследство во дигитална форма.

- Дигиталниот архив на македонскиот јазик ќе биде основа за создавање електронски корпус на македонскиот јазик со што уште повеќе ќе се зголеми присутноста и афирмацијата на македонскиот јазик на светско ниво.

Истражувачки центар за ареална лингвистика

Контакт:

Координатор на проектот

проф. д-р Марјан Марковиќ
e-mail: marjan@manu.edu.mk

Македонска академија на науките и уметностите
Истражувачки центар за ареална лингвистика

бул. "Крсте Мисирков" бр.2
1000 Скопје, Р. Македонија

тел.: +389 2 3235-400
факс: +389 2 3235-500

e-mail: ical@manu.edu.mk
web: www.manu.edu.mk

РЕЧНИК

ОД ТРИ ЈЕЗИКА

С. МАКЕДОНСКИ

АРБАНСКИ

И

ТУРСКИ

КЊИГА II.

НАПИСАО

Ђорђе М. Пуљевски.

ФЈАЉТОР

ИКА ТРЕ ГЈУХА

ШКИНИШТ МАКЕДОНИСЕ

ШКИП

ЕДЕ

ТУРЧИШ

Љиберти II

ЕКАШРУУ

Ђорђи Пуљес.

ЉУГАТ

УЧ ЉИСАНИДЕ

МИСНИЈМАНЏЕ

АРНАУДЧЕС

ВЕ

С. МАКЕДОНЛУЏЕС

ЋИТАБ II

ЈАЗИШ

Ђорђе М. Пуљеоглу.

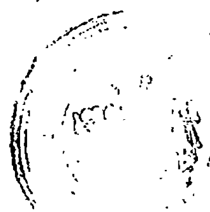

У БЕОГРАД

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1875

Разговор.

Знања па многу језика, да је потребно, за свакога човека, од највишег до најнижег реда, који странствује у данашња времена, ово сам казао и у првој књизи.

Друго, говорио сам, како треба доста времена, док матерњи језик утврдимо, сазнамо и изобразимо, то треба учинити, јер тако здрави разум изискује, пак потом и други језика по потреби да учимо.

Треће, рекао сам, да штогод је у првој књизи кусо и погрешно, да ћу у овој другој све недостатке попунити и поправити, а човек кад обећа нешто треба испунити, но ја нашао сам за добро, да ову другу књигу овако напишем, порад одговора на обећање.

Па зато па с. македонском језику и написах ју. Почем у овом крају неразбира се језик бугарски, но овај језик има своје наречије мијачки, које значи чист разговор, на који су и црквени књига превели, од грчког Кирил и Меѳодије, за наш народ.

Нека Бог поживи његово царско величество султан Абдул азис азамет, дао је царску високу вољу, свима пода-

Кувенд.

Машум гјуха, тадијм, и аште нкадухет, препас вет њјерји нка мате нальти, ђерте мате унђет, арада, цильи пошкон наана теветуи, нде моти сотис, кјо, камѳа, еде нде љиберти парас.

Ћетер екам кувандова, сиподухет, шум мот, ђертафортоим, еде гјуха те нонас тонте, татњофим, еде тат мсоим, ајо подухет, препас вет, табароим, исе апту пас, менд, шиндоши, кркоје, пор пастаи, еде ћетер гјуха, пасте духет, ветис, тамсоим.

Третис камѳа, почиш аште нде љиберти парас шкурт, еде фаптуи, си дота мбуш нде љиберти удутис, џиѳа скишмаја, еде дота дрито. Апоњерји, курксуѳашт њнер, доњисенд, духет, ајо та сосе, пор ун еџата пребукур, кји љиберт удутис, ћекашту ешкрува, преупрџеч и ксуѳашт тем.

Чепреајо мбас гјухате шкинништ, македенисе ешкрува, прсе нде кји скаи нук поу марет вешт гјуха те бугарисе, а по кји гјука, кшите емин те ветис, мијакисе, циљиѳони, фољмат епастр, мбас циљи јаи, еде љиберта кишас, бјемун, нка гречишт, киштеи бије Кирили еде Меѳодије, прењерази тона.

Тинђатијетл, мретис имад, Султан Абдул азиз азамет. каепе дашнимите нальт емретис, мџит куш њераз, идем-

Мухабет.

Беељемет даачок љисани, ћимухтачиола, херћез, ериѳе, ен јуксег анл. таа дахи ен алчак, сраја, ћи јаи дијара ђиден, шиндиђи, земана, буну сонљемимим, даа иљк ћи табимде.

Гаире сонљемишим ћи љазим чок земан таа ваљнде љисанимизи, тастик едељим, беиљејељим, ведусдураљим, шу меркуму мухтачиола едељим, зира ојлеџе саглам фићир истејор, ћиолдем дахи, башка љисаниљер, ихтизаја ђоре уренељим.

Учунџу, демишм ћи, ер накадар бириндји ћитабда, ексиг, вејанлиш исе, буниниџиде, битуи кусурљери, долдурам, ве меремед дахи, едеим, иља бирериф ачан, ази икрар биресисеје, верен ћи мухтачиола ону битерси, иља бен мунасиб булмишум ћи, буићинџи ћитабу, бонље јазаим ћи џуваб ази икрарима суриједт де.

Шу ол себебе с. македонијании љисаниједе јаздирмим, чунки будијара, анлашилмас бугарчељисаниси зира буљисанинин, ћенди ехаљиси исми вар, ан лан мијакчес, ћи паћ му хабед демек, буљисани суриједтде, ве еиђељји ћитаблари, дахи, терџуме едмишљер, урумчесден, Кирилос, ве Меѳодијос, бизим, кавма суриједте.

Тари умурверсин Султан абдул азис азамет, падишахљигине, ћи вермиш онун намћи ираде,

нициима у царству његовог величества цареване свакн да се учимо језици, према свом матерњем разговору, и други.

Даклем послужите се овом другом, књигом зато, и скроијо самју овако, и од многу разлога говорио сам по малу, те ученици, читајући по овоји, и други јазици научиђеду, а и свој матерњи, јазик, поправиђеду.

претенија те[illegible] [illegible]се, паскуш, [illegible] гјуха, [illegible] [illegible]тис, еде ђет[illegible].

[illegible] мекји ђетер преајо, еде кам кјерч, чашту, еде нкашумсенд екувандова капагс, псе вопат, ме киндомеа мбаскји, еде ђетер гјуха, тамсоин. апоеде гјуха вети иконас, дот дритоин.

битун кул ара азамет падишахљигден, ђи хербес онун сэис нда, љисаниљер уренељим, ђибизим ваљиде љисаниниизден ве гаиређер дахи.

Иља буиђинциљен кулапизин, шу ол себебиичун: курмишум, боиље ве чок песнељерден, мухабети, азер азер вар ђи шеирдчиљер дирседмегиљен, буну суриједте, ве гаире љисаниљер дахи, урепецекљер, ем ђинди ваљиде љисанији дуздурурљер.

С. Македонски

Питање.

Шта је основ на секаква мудрос.

Одговор.

Страх од Бога, секоиј да имаме, и да веруваме бога.

Пит.

Што је Бог.

Одг.

Бога именуваме навјисоко сууштество, дека создал нас, и сијов, век, и све што је вовиделово, видимимже всјем и невидимим от ништо.

Бог је вистина, бог, је свекоде, бог је дух, бог, немат виначало нито краи, бог све может, и све знајет, бог, познават, сви што мислиме, и видит све штоработиме.

Пи.

Како сотворил бог овја свет.

Од.

Наинаиред создал бог небо и земја, а земја ва беще безлице, и пуста, и темница, беше како некоја дупка штоје без дно, само здих господов седигаше над водата, и рече господ нека бидет видело, и биде видело, а кога виде господ, виделото аље убаво, тога господ ја разде̂ли видењината, от темницата, и виделината ја нарече господ дан, а темницата ја нарече ноћ, и тога се сторји утро доиде, и вечер, првијот ден.

Арбански

Џјутмеа.

Чиш ашт рња тоѓит чиш дииѓун.

Упрцеч.

Фрик иказоти, паскуш **та кијем**, еде табесоим **њизот.**

Пју.

Чиш ашт Перенди.

Упр.

Перенди поѳојем ајо манаљти вртетуи, псе ека бона на еде цио ѳрети еде цио чиш дукет еде чиш нук дукет ка асца.

Перенди ашт вртее, перенди аште ѓикунде, перенди аште фрем перенди скиште, ас скаи, ас сосуи, перенди циѳмунде, еде циѳдии перенди њофе, циѳ чиш на куитоим, еде шикојс циѳе чиш на пуноим.

Пју.

По си ека барове зот кии ѳрети.

Упр.

Мате пара екабарова зот, ћели, еде троли, пор трол иштен пафаче, еде шкрет, еде ерт, иштен сидоњи гропа цила аште пафуид веч фрем зотис, угрište прмиуи едеѳа зот, љета бофт ѳрет, еде убофт ѳрети, покур шикова зот ѳрети сиашт букур, ата ер, зот, екадаје ѳрети, каертин еде ѳрети, екаѳаа зот, дит, а по ертин, екаѳаа натн. еде атаер убон мицес, еарде, еде прам, дитп те парас.

Турски

Сувал.

Темели недир хер ципс арифлигиие.

Цуваб.

Јарабимиздан, истирабе.

Сув.

Јараб неаилр.

Цув.

Јараби аиилрс енјуксег меркумлиг, ѓј бизи јарадтиран ве дахи битуи дуњапин шавкљигјп ђорунан, ве ђорунмејен дахи, пч олмамакдап.

Ала буба мевцудтр, ала буба хер јердедир, ала буба рухдр, ала буба онун некурушу пе дахи сону вар, ала буба еп кадрдир, ве дахи битупу биљеор, ала буба беилејор, цумљемиз ѓифиѓирледигмз, вѐ назар едер, хербиреиледигмзи.

Сув.

Насл насцед ти алах будуњаи.

Цув.

Еневељ алах наспедтмиш ђогу, ве топраги, иља бу топраг чересис иди, ве чол, ве караник дахи, иди биранги чукур диисис ђпби саде бир нефес алахн, ахланирдп су узеринде, ве алах деди ѓи, ишиг олсун, ве дахи, ишиг олду ве алах ђоруб ѓи, ишиг ђузелдир, олдем алах, паиљашти ишиги карањикден, ве ишиги исмедти алах ђуп, дахи каранлаги исмедти ђеце, ве олвакт сабах олду, ве ђеце дахи ђељди иљк ђунде.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пју.	Сув.
А што сотвори во другијот ден, господ.	Ано чиш ека барова зот, иде дитинте ћетер.	Алах, иħи нџи ђунунде дахи нејарадти.
Одг.	Упр.	Џув.
Во другијот ден рече господ. нека бидет свод над водата, да се раздељуват, вода совода, и одељи бог, водата под сводот, и така се стори и тога господ, сводот го нарече небо, и тога се стори утро и вечер другијот ден.	Нде дит удутис еѳазот, љете бафт смљомеја прмиуин ,прта дајет ујиј, ме ујиј, еде екадаје зот ујиј нан смљомеја, еде [illegible] смљомеја, еде ашту убафт, еде атаер зот ајо смљомеја еѳа ћељи, еде атаер узбард, минџес еде прам ндедитин те удудитис.	Иħинџи ђунде алах емредти ħи, су узере ħе мер аљсун, ħи ољешсия су, сунљен, ве алах, ољешти сују ħемер алтнда ве дахи ħемер устунде, ве дахи онље олду, ве олвакдт алах, исмедти ħемери ђог, дахи олвакт сабах олду, ве акшам, иħинџи ђунунде.
Пи.	Пју.	Сув.
А посље што сотвори Господ.	Пор пастан чиш екабарове зот.	Олдем дахи алах, не јардти.
Од.	Упр.	Џув.
Во трећијот ден рече господ, нека се соберет сета вода што је под небо, на једној пнека се покажат суви места, и така биде, и сувите места, ји нарече господ земја, а таја собранијата водна, ја нарече морија, и виде господ аљ је убаво. Пак рече нека пустит земјата од себе трева и бильки, који давајет семиња, и дрвја родни што рађајет плод, поредот свои вонпм ħа бидет семињата нифни на земи, и така се учуни; и виде господ аљ је добро.	Нде дитпте трети еѳа зот, љете убљид џиѳе ујиј чиш ашт нан ħељи, нде нја љете училонте венд те сат, еде ашту убаруве еде венд те сат уѳа зот трол, ано ата мбљидмеја ујис, уѳа детин, еде шикове зот сипоаште букур. Опет ѳаа љетељимо трол кáветвете колос, еде барна, цињи епин фаре, еде друн мепемна чиш љеен пемна, мбас арада те ветис, нде ата убафт фаре ајанат матрол, еде ашту уџетман, еде шиковазот сипоаште букур.	Учунџу ђунунде алах деднħи, битун сују ђојун алтида булунан џем олсун, бир јерде, ве дахи зухур олсун куру јерљер ве онље олду, ве куру јерлери, исмедти алах топраг, ве ол сујун џемп исмедти депизлер, ве алах ђорубħи ђузељ олду. Олдем деди топрага ħи, ħенди инден от салверсин, веђурлук, ħимљер тоум верен, ве мейва агачлар ħи меиве ме вљуд еден, онларин сра ардинџе, онларда ħи онлари тууму оладџак то пракурезе, ве онље олду дахи алах, назар едти ħи исљах олду.
Пи.	Пју.	Су.
А што сотвори господ во четвртијот ден.	По чиш екабарове зот нде дитин те катрис.	Дордунџи ђунунде алах, не јарадти.
Од.	Упр.	Џув.
Во четвртијот ден рече господ, нека бидет светила, на сводот небесни да го дељат ден-	Нде дити те катрит еѳа зот, љет убафт дритин м смломеја ħељис прта дајен дити еде нати	Дордунџу ђунунде алах деднħи, шафклар олсун, ђојун ħемерин де ħи, ђуну, веђеџен пан-

С. македонски	Арбански	Турски
от, и ноћот, једно от друго, да бидат бељези от времињата, и за дни те, и за годините, и нека светат од сводот небесни, за даидет видељина на земјава.	њан каћетер, та убафт шкал калотин, еде превјетат, еде жет бајет дритин касмљомеја ћељис, пртајен дритин матрбли.	љашсинлар, бири гаире синден, шуол ишиклар нишани ола вакдтлардан, ве ђунљер, ве сенељеричун, ве шафласинлар ђојун ћемеринден, ћи топрагмиза ишиг ђељмег сурриједт.
Пи.	Пју.	Сув.
А кољку светила сотворил господ, на сводот небесни.	А по саа дритин ебарове зот, мсмљомеја ћељис.	Иља некадар шафкљиклар алах, насп едти ђојун ћемеринде.
Од.	Упр.	Цув.
Господ сотворил две светила гољеми, и многу светила мальи.	Зоти, ебарове дуи дритин маде, еде шум дритин вогљ.	Алах, јарадтмиш ићи шафк, бујук ве чок шафкљиклар уфак.
Пи.	Пју.	Су.
А каква сила и дејство содржавајет светилата.	Апо чвар фучија, еде пуномеја бајен ата тедритин.	Шу ол шафкљиклар насол кудреди, вејуриши тутарлар.
Од.	Упр.	Цув.
От двете светила поголемото, рече господ денот даго дељит, и управуват, а помалото и ситните, да го д‑љат ноћот и да светат, от небо на земјава даја раздељувајет једното дењја а друготите ноћја.	Кадуите дритин ајо те мамаде, ефа зот дити прта даје, еде та рапшоје апо мате вогљи еде тенсат, татдајен, еде тат дритоин натан, еде та бајен дритин нкаћељи матроли татдајен, њани дити, апо ћерат нати.	Ол ићи шафкљикардан даа бујугуна алах, насп едти ћи, ђуну олешсин, ве тертибљедсин, ђене, ћучугу ве уфаклар ђецеи панљашсинлар, ве дахи шафкласинлар ђогдан топраг узере аирсилар, бирињциси ђуну, ве обирлар ђецеи.
Пи.	Пу.	Су.
Како се именувајет светилата небесни.	По си уфон те атадритин те ћељис.	Насол анилрлар ђојун шавкљиклар.
Од.	Упр.	Цув.
Теја видело што управуват денот, се именуват слнце, а теја видело што управуват ноћот се именуват, месечина и звезди.	Ајо дритин чиш дри тон дити, уфон дил, а по ајо дритин чиш дритон ме натан, уфон анза, еде исјујен.	Ол ишиг ђуну терииб еден, ђунеш анилр, ве ол ишиг ћи ђецен тертиб еден, аи ве јилдисљер, а нилр.
Пи.	Пу.	Су.
Што сотворил господ во петијот ден.	Чиш ебарова зот, нде дитин те пeсит.	Бешињци ђунунде алах не наспедти.

С. македонски

Од.

Во петиjот ден, рече господ, нека бидет водата живи души, риби, и китови морски, и секакво диханиjе, што се наодит во вода.

Пи.

А што сотвори, и друго нешто.

Од.

Рече господ, нека летаjет пилци, над земjава пот сводот небесии, и сите живи души што се влечат по земи, и ји благослови господ, велejеhи раhаите се, и плодите се, и наплните земjу, и водата, и морињата, и пилците, нека се множат на земи, и секакво диханиjе.

Пр.

Што сотвори господ во шестиjот ден.

Од.

Рече господ, во шестиjот ден, нека пуштит земjава, од себе живи души поредот свои, стока и сите животиње и зверови земски по редот свои, и така биде, како што рече господ.

Пи.

Што сотвори господ, и уште друго нешто кажи ми.

Од.

По теjа рече господ, и сотвори човека, поподобиjето своjе како што

Арбански

Упр.

Нде дит и те песит, ефаа зот, љет бафт нде уjи шпирта жал, пешка еде кипат детис еде цитве циљи мар фрем чиш поцииндет нде уjи.

Пу.

Чиш ебарове, еде ћетер доњисен.

Упр.

Ефаа зот, љет фjарон зогат, нрми проли нав смљомеjа ћељис, еде цитвет шпиртин е жад циљи уичен мастроли еде ека бове зот, беким фоште ујееии, еде шумони едембушни троли еде уjи, еде те дегат, еде зогат, љет шумон матроли, еде ћит чвари чиш по фремон.

Пу.

Чиш ебарова зот, нде дитиите цаштис.

Упр.

Ефа зот, нде дитинте ћапитис, трол љет љишое, кавет вете шпирта жал мбас арада тевет, цоjа еде вогљ жалура, еде еграспра тролис мбас арада тевети, еде а шту убафт, си екафаа зот.

Пу.

Почиш екабарове зот, еде ћетер њисент дифтому.

Упр.

Мбас аjо фаа зот, еде барове њерjи, мбас фачете ветис, сипо jеми ћа,

Турски

Цув.

Бешинци ћунунде алах деди, ћи суjун дерунилде дири рухлар олнун, баљиклар ве денизин суратлари ве херцинс нефесљи суjун дерў ниде булунан.

Сув.

Башка биршеи неjарадти.

Цув.

Алах, деди ћи jерин устунден кушлар учсинлар, ћог ћемерин алтинда, ве битун дири рухљер ћи jерин узеринде сурукљенен, ве дахи аирдова едтц алах, дедиhи мевљудин, ве чогланиз, ве топраги долдурун, ве суjу; ве денизљери, векушлар, чогаласинлар топрак узере, ве херцинс рухљи jаратмаг.

Су.

Алах, неjарадти алтинци ћунунде.

Цу.

Алах дедиhи, алтинциhунде, топраг, ћенди инден дири рухлар сал версин, онлари сра ардинце, мал, ве уфакљиг jашамаклар, ве цанаварлар jерљи онлари сра ардинце, ве дахи онље олду, алахин дедигиhиби.

Су.

Не jардти алах ве башка дахи биршеи бана та бир енље.

Цу.

Олдем алах дедиhи, ве адами jарадти, ћенди бензиие, дахи насол бис

сме није, и рече господ, човек ќа бидет господар, од рибите морски, и от пиљињата небесни и от секаква стока и от сева земја, и от сите животиње, који здишат по земи.

Ии.

Кажими што сотвори господ и друго нешто, ако знајеш.

Од.

Кога сотвори господ човека, сотрвори мушко и женско, и ји благослови и им рече раѓантесе, и множите се и напланите земју, и управувајте со неја, и бидите господари; от рибите морски, и от пилците небесни, и от сите зверови што се наодат по земјава, и уште рече господ, еве сум ви дал сите биљки, који носат семиња по сева земја, и сите дрвја плодоносни, који што носат семиња тије ќави бидат задасе раните, и рече господ, за сите зверови земски, и за сите пиљиња небесни, и свјакоје диханије што се наодит на земљава, и које имат жива душа, су ја дал тревата, да ја јадат, и така како рече господ, и биде.

Тога виде господ све што сотворил, и мошне убаво беше.

И така се до прави небото, и земјата и свјакоје диханије земно, и водно, господ, јих сврши до седмијот ден дејаjанијата своја, тихна у

еде фафт, шерји тат бафт зотије, ка пешка детис, еде ка зогат чиљис, еде ка ђит чвар цоја, еде ка ђит троли, еде ка цитат жалурите циљи помарн фрем мбас троли.

Пу.

Дифтому чиш ека барове зот. еде ќетер њисент не дин.

Упр.

Курека барове зот њерин ебарове машкул, еде фемн, еде ека бон беким, еде ека фаа, уљеени еде шумони, еде мбушни троли еде дритони меаја, еде бофни, зотни ка пешкат детис, еде ка зогат ќељис, еде ка цитвет егресира чиш поциндет мбас троли, еде маопет ека фа зот че кам еп ју цитвет барна, циљи побијен фаре мбас цити троли, еде цитат друн чиш побијен пемна циљи побијен фаре, ата тат бафт прта ушќени. еде ефа зот, прецита егресира тролис, еде пре цитат зоѓа ќељис, еде пасвет чифремон чиш поциндет матроли, еде нде чишка шпартицал, кам еп колоси, прта ан, еде ашту убафт.

Ата ер ешикова зот, цит чиш екабаро, еде форт мир иштен.

Еде ашту усос ќељи, еде тролп, еде ђит чвар фреминонте тролис, еде ујис зот, ека сос ђердитинте штат бару меја ветис, еде упјано нде

бензерис, ве алах дедиќи, адам саиби олацак, денизи балклардан, ве ђојун кушлардан, ве херцинс, малдан, ве битун топрагдан, ве битун јашаанлардан, ќи нефесљенеп топраг узеринде.

Сув.

Алах нејарадти ве гаире биршеи, бана табиренље егер биљрсен.

Цу.

Алах баба ачан јардти адами, јарадт ќи, ерќек ве диши, ве онлари да хи аирдова едти, дахи дедиќи мевљудланиз, ве чогаланиз, ве топраги долдурун, ве тертиб един онуњље, ве сахиби олун, дениз балклардан, ве ђојун кушлардан дахи, ве битун цанавирлардан, топрак узере булунан, ве алах дедиќи, битуну сизе вермишјм битун ђурлуклари, тоум ќетиренљер битун топригин узеринде, ве битун мејве ќетирен агачлари, ангиљер ќи тоум ќетирен, онлар сизе бесљемек ичун олацак, ве алах дедиќи, битун то прак есами цанавирљеричун ве битун ђојун кушлари ичун, ве еп топрак узере булунан, ве анги си дири рухувар, оту вермишм, ќи јесинљер, ве дахи алах дедиги ђиби олду.

Ол вакд алах ђордуќи битун јарадт тигини, ве пек ђузељ олду.

Ве онлеце јапади ђог ве топраг, дахи ер кул пефесљи топраг есалини

седмијот ден, от свите дјела своп које сотвори.

И тога господ го благослови седмијот ден и го посвети дека вотои ден почива, и тихна от дјелата своих што учини.

Това је сотворенија небо и земја.

Пи.

Но богу мије што сме дужни.

Од.

Дужни сме да го познаваме, да го милуваме, да му се поклањаме и неговите свјатји заповједи да творнме.

Пи.

Како да зборуваме за познавањето бога.

Од.

Свјати боже, свјати крепки. свјати бесмертни, помилуј нас.

Пи.

Акога милуваме бога, како да зборуваме, кажими ако знајеш.

Од.

Слава тебје боже наш, слава тебје.

Царју небесни, утјешитељу душе истини, иже вездјеси, и свја исполњјајаји, сокровиште благих и жизни податељу, прјиди и всељисја вни и очистини от всјакија скверни, и спаси блаже души нашја.

дитинте штат, жацитвет барумеја циди ека добарове.

Еде атаер зот барове беким дитинте, штетис, еде ушентенове прсе нде атадит уијанове, жа барумеја ветис, чиш ека барове.

Че ајо ашт барумеја ћељи еде троли.

Пу.

Пор на чиш јемифаитор, вет те перендију.

Упр.

Јеми фајтор вет тат њјофим, тат димсем тат и боим темане, еде ајуит шенте урдунумеја та та сосим.

Пу.

По си тафољим прењјофмеја перендију.

Упр.

Цит је перенди, цит је форте, цит је павдекун, сен тат димсеш на.

Пу.

Покур димсем перендију си духет та фољим, дифтому не дин.

Упр.

Лафтин јот перенди тона, лафтин јот.

Мрети чиљас, ештор, шпиртин те вртетун, ју, ђикундеје, еде цитве, чпобумонћир тељу мјет, еде порумеја еи мунтор, поје еде ине нде на еде пастрона, ика цитвет те никомин еде шпотома амље шпиртин тона.

ве сујун алах буба битирди јединци ђунуне едек ће иди амељ љерини ве диндј јединци ђунунде, битун ћенди амељљериндеи ћи јарадтигини.

Ве ол вакдт алах јединци ђуну ирдова едти, дахи мухадес едти ћи ол ђунунде диндигиичун, ћенди амељлериндеи ћи едтигини.

Иште шудир ђојун ве топрагин, курулмаси.

Су.

Иља бис, јарабимиза не борцумуз вар.

Цу.

Мемнуиз бир алах бабаји бејљејељим, ве севељим, ве она дизчокаљим дахи онун азис тембихљерини ицдра едељим.

Су.

Ја ачан соиљериз ћи јараби мизи беиљемеје насл соиље јељим.

Цу.

Азис алах, азис кудретљи, азис уљумсиз ја севин бизи.

Су.

Ја ачан јарабимизи се вериз насл соиљејељим, бана та биреиље егер биљјрсан.

Цу.

Хамд олсун јарабимиз хатрина, хамд олсун.

Ђокљерин падишах, аки кат руху суљх еј љејен, ве хермаалде олуб си, ве битун насспеден, мевчуд немушлуљере ве дириљмаг веренси, јаклаш, ве јерљене арамизда, ве паћље бизи битун кахардан, ве хељас едт татљице рухларимизи.

С. македонски

Пи.

Која је најголема заповјест божја.

Одг.

Наиближнитени дајн милуваме а това је, сините љјуди, копсе подобни нама потаја заповјад дужнисме да почитуваме и родитељини татканн и маикани и други љјуди који се постари од нас.

Пи.

Каква помошт је ако исполнуваме дужноста, кон бога, икон други љјуди.

Одг.

Тога ђа бидеме, чесни људи наоја век, пак сотеја ћаси зготвиме, уште,и вечно блаженство затоп вјек.

Пи.

Штоје тая век.

Одг.

Во овја живот наш штоје наземи, снагиве наши малу помалу ни гинат, пак кога умруваме сеза конувает вземи и тује отпијувајет.

Но човек имат, несамо снага, токо и душа која немату мирачка, нито пак у мират затова иовремина, кога ћазаповедат бог, снагиве наши, пак ћасе здружат содушите своји, имије тога, ћа оживеме. пак више неумираме и ћаживувиме вјечно,

И топ живот севелид живот вјечни.

Арбански

Пу.

Цла ашт матемад, урдунуме те перенди се

Упр.

. Ма африте тонт тат димсем,по ајо ашт пинераз цили јан сина мбас ајо урдрнумеја јеми фантор вет, табопи и крам, м љејдор тетона, м, атит еде нона, еде ћетер нераз циљијан мапљак каневе,

Пу.

Чвар надиф ашт, курмбушим фајат, нга перенди, еде нга ћетер нераз.

Упр.

Атаер тајеми. мендер нераз ндетан јет пометато дот фитоим, едема љумје јетас нрејети ајо чиповјеи.

Пур.

Чиш ашт јети те ајо.

Упр.

Нде књо порумеа тоите, чиш аш матроли, трупат тона, пак ка пагс умбин, покурвдичим. пое мбуљон нде троли, еде аће каљби.

Поњерји кните, јовеч штат, пор ка еде шпирт цла ска вдекмеа, еде нук вдиче јо, по пре ато мбасмоти, кур таурдупоје перенди трупат тона опет поуџиндет мешпиртат тевети, еде на атаер, дот унџалим, еде ас њпор ма нук вдичим, еде атаер тат пороим јетас.

Еде ајо поромеја уфојет, жали јетас.

Турски

Сув.

Јара бимзи еи бујунг темб́ихи анги си др.

Цу.

Енјакиларимизи севељим, демекћи битун адемљари ћи бизељаик булу нан, ол темб́их ардииџе, мемнун исћи итајет, немуту, мевљуд џилеримизе педери ве ваљи делеримизи, дахи ганре адемљеређи бизден даа ихтијар иђен.

Су.

Јарабимиза муту исег дахи ганре адемљере, насл имдат тр.

Цу.

Олвакдт бу ебдте ихтибарљји олуруз, ђене ол иље азрлариз, ве ебедии иемутлугу мизи, ћи ђељен ебеди ичун.

Су.

Шу меркум ебед неапдр.

Цу.

Бумаљигимзде бизмћи јерде олуб, тенељеримз азеро зер заји олурлар, ђене уљдугумиз земан, ђумуљурлар арз деруииде, дахи орда куруриљер.

Иља адами дејљ саде тенеси вар ама вар ве руху дахи ангиси уљумсуздир неда ђене уљур, оличун вакдт лардан сонра јараб бујурдији земан бизим тенељер ђене саташирлар ћенди рухлариљен ве бис олвакдт дириљириз ђене бирдаа уљмејоруз ве ебедљериице јашаџаиз.

Ве ол маљиг анлр єбедин маљјги.

С. македонски

Пи.

Акаков ќабидет вјечнијот живот.

Одг.

Тије људи који исполнувајет, наовја век, теја штосу длжни богу, и ако хода по заповједи те божји, вечнијот живот ќани бидет блажен, и весел.

А пак тије људи којв неслушајет бога, и нежи вувајет, како заповедал бог њиф и чекајат муки и неволји натои век.

Пи.

Од каде можеме да се научиме, даисполнуваме штосме должни кои бога.

Одг.

От нашава православна вјера, што се наодит ученије, восвјатоје писаније.

Пи.

Штоје свјатоје писаније.

Одг.

Тија се књиги написани од јудии, којисе наилнати духом божјим итијесе именувајат пророци и апостоли.

Ци.

А какосе дељит свјато писаније.

Одг.

Седељит настари и нови завет, стари завјет

Арбански

Упр.

Поси та бофт цали тејетис.

Упр.

Ата њерај цаљи помбушин, и таш јет ато чиш јан фајторвет перендију, еде даш шкон мбас урдунумете перендис, цали тејетас, поубафт љумје, еде газуар.

А пор а та њераз, циљи вук цеце перендиу, еде нук пороин, си ека урдунова перенди, по ата е прите лода, еде навои, нде јетинте ајо.

Пу.

Нка ку, мундемј поумсоим тамбушим чиш јеми фаптор вет нге перииндиу.

Упр.

Нка беса тонде дрејт, чиш поциндет мсуме нде шенте, шкрумун.

Пу.

Чиш ашт шенте шкрумун.

Упр.

Ата јан љиберт шкрумун нка њераз, циљи јан мбушун мешпиртин те перендис, еде ата њераз пофонте, пардиф тоуши, еде пенгат.

Пу.

Поси дајет шенте шрумун.

Уп.

Дајет мбас љидмете вјетер, еде љидмете рее,

Турски.

Су.

Шу ебедтин јашамаги насл олацак.

Цу.

Ол адемљер ќи куљуг еден, бу ебедте, ќи борчљи олдугуна јарабија, дахи јурурљер се онун тембихљер ардинце ебедин малиги, онлара не мутљу оланак, ве шаз.

Ѓене ол адемљер, ќи јарабимзи ишидмејен ве јашамазлар, ќи насл јараб, емредтмиш, онлари ѓељен ебедте бекљер лер а заб ве сикљет.

Сув.

Нереден урене биљириз, ќи едељим јараба борчлу олдугумуз.

Цу.

Бизим садакат ицетљп иманимиздан, иљим булунан азис јази деруниде.

Су.

Азис јази неанлр.

Цу.

Ол азис ќи таплар јазиљјдр адемљерден, ќи јараби рух иље долу олуб, ве онлар анлр, непкамбер, весуљ љер.

Су.

Ја насл ољешир азис јазије.

Цу.

Пајљашир ќи, ахтиљ атикун, ве јени ахтиљ,

го написаје пророците а нови завет, го написаје апостолите.	[illegible], [illegible] кра [illegible], апо [illegible] цептат.	кадим ахтиљј пејкамберљер јаздилар, дахи јени ахтиљи, ресуљљер јаздилар.
Пи.	Пу.	Су.
Акакосе именувад таја наука што нас учит да познаваме штосме длжни кон други љјуди, икон сами себе.	По си пофојет, ато мсума цла уцои на, тањо фим чиш јеми фајторвет нга ћетер њераз, еде превет вете.	Јанасл анлр, ол иљим бизи уренен, ћи бејљејељим борчљу олдугуна башка адемљере, ве дахи ћендимизе.
Одг.	Уп.	Џу.
Таја се именувад нарафо ученије,	Ајо по фон, мемсумун те табијет, хуји.	Ол анлрћи, та бијет иљими.
Пи.	Пу.	Су.
Кажими наку со што кажуват нарофоученијето.	Дифтому нде шкурт, чиш подифтојет мсумунте табијети.	Бана ксаја та бир енле, табијет иљими не дивернр.
Одг.	Упр.	Џу.
Сета наука, од нараученијето, неможет, со овије малуречови, дасе кажед тако неправи другему това. Што нећеш дати правит други тебе. А све што хоћеш дати правид тебе други ити прави това њима,	Цита мсума, ика мсуме хуи, смундет тат у калвое меката пакс фјаљ но мос баро нћетер ајо чиш нук доо теи тат бароe ћетер туу. Апо ције чиш доо теи тат боин ту ћетер, еде тej баро ajo на атуре.	Битун иљјм, та бијет иљјмден, тактим едиљмес, ћи буазџик созлариље, иља едтме башкаја ону, ћи истемедг ни сана бир ћимсе јапси. Дахи битун истедигин ћи сана јапсињлар гаире бирћимсељер, ве сен дахи јапма ону онлара.
Пи.	Пу.	Су.
Како можеме да подлегнеме пот свите тијем наши длжности пак даји исполнуоаме убаво.	Поси мундем таћерем нан цита ата тефајат тона, иртат мбушим букур.	Муту насл кана биљирис, ћи шу битун муту олдумугумуда, ћи исљах битирељим.
Одг.	Упр.	Џу.
Содобро воспитаније иљи сочување.	Мемир мсуме, поеде мет руитун.	Исљах иљим иљен јаот сакинмагиљен.
Пи.	Пу.	Су.
Штоје воспитаније,	Чиш ашт мсуме.	Шу иљим неанлр.
Одг.	Упр.	Џу.
Васпитаније јест дагоразработаме срцево, и	Мсуме ашт, тат пуноим земри, еде шпиртин,	Меркум иљјм дрћи каљбимзи, ве рухумзи

С. македонски

и душава, ашто, имајет потреба како некоја њива која сеизорuват и посејет, дародит добар плод.

Новерата разработуваd, и изобразуват срцето, а учинијсто разрабатувади, и изобразува душата.

Пи.

Што је вјера.

Од.

Вера је познавање, и милување бога, а бога који милуват вистински тои го милуват, задаму угодит, и тои правит харно, и имат страх од бога, пак неправид лошо.

Пи.

Што је изучавање, и какова помоћ имат од неја.

Од.

Мније кога се рађаме, и доидуваме на видело, незнајеме ништо, ни да зборуваме, нити да читаме, нити да пишеме, нити да одиме, нити пак нанози да се исправиме, да се застоиме.

Акоиесе трудеје родинњето наши, да нас, научат, тога никого не би познаваље, нити пак нешто друго од веков.

Току и ако је сомука изучувањето, за тије што учиниље, да нас научат това што несме знајале нам деиправит многу помоћ, овије, и други, мно-

Арбански

псе земра, еде шпиртин, киштен те духет си дољи ара, чиш поуљаројет, еде кур поумбел прејта -улеен пемна те мејр.

Пор беса поупуношун, еде барон фачете земра, апо мсумеа-поупуношун, еде барон фаче те шпирти.

Пу.

Чиш ашт беса.

Упр.

Беса ашт њофмеја, еде тадимсем перендију, апо перенди куш димсет врте тун, аји иооимсет, прејта сосе урдуну мете те етисе, еде аји бароје мир, еде киште фрик каперенди, опет нук бароe кеч.

Пу.

Чиш ашт мсумун, еде си ндиф ашт нка аја

Уп.

На кур уљјндим, еде вјем нде дритии, нук дјим асца, ас та кувендоим, ас та кндоим, ас та шкруим, ас та шконм, ас опет пакамба тат удритоим, тат дањем, тарјим.

Не нук чалчита фисат тона, тана мсујн, ата ер ас њјани нук њјофшим, ас опет њисен ћетер нка јети.

По еде није ме лода мсумејн, прej ата чиш убон, дот на мсоии, ајо чиш на здишем, неве на бон шум ндифмеа, ката, еде ћетер, шум дјитун,

Турски

ишљедтирељим, чунки каљбимз ве рухумз мухтачљиги вар бирангп тарла ђиби, ангиси сурерљер, ве еђидр, ћи исљах мејве догсун.

Иман дахи, ишљедтјрр, ве чередтјрр каљби, иљим дахи ишљедтирр, ве ђенјшљедтирр руху.

Су.

Иман неанлр.

Цу.

Иман дрђи, бејљемег, ве семвег јарабимзи иља јарабимзи акпкат севен. ћи она муту оланчун север. ве олђимсе еи јапајор, ве јарабимздан истирабе вар, ђене ћотулук јапмајор.

Су.

Иљју битими недр, ве насл имдат вар ондан.

Цу.

Биз ачан, мевљудладгмз, венигде ђељдиг мз земан, ич биршен билљмејорус, дахи не сојљејељим, дахи не дирседљјм, не дахи јазаљим не дахи ђиделјм, не дахи ђене ајаклар узериnде дурудалм, ћи дуралм.

Ћи чалшмаса идиљар хисимљеримз, бизи уренсјнљер, ол вакдт ћимсеи бејљемејецендк, ве дахи будуњјадан ич биршеј.

Иља ве азабљен исе дахи иљим битими, ћи едти кљери ичун, ћи бизи уренсинљер, ону ћи биљмедгм зи, бизе чок имдат едер, бунлар, ве гаире чок бенљемекљер,

С. македонски	Арбански	Турски
гу знаења, која се потребни за духов наш. Но и рана је потребна, за снагава да растет, и да се оснажуват.	циљј јан те духет прешпирти тоно. Пор еде грание ашт те духет, прештатинтаритет еде та уфортојет.	ћи бизим руха мухтач биља. Вејемег дахи мухтач дир, тене миз бујусун, ве дахи куветљенсин.
II	II	II
Питање за чуства, и за тјела.	Пует меа пре цет ме-ат, еде пре трупа.	Сувал ишидмаг ичун ве дахи тенељер ичун.
Пи.	Пу.	Су.
Све што се наодит околу нас. како го позиваме, и сеќаваме.	Ције чиш чпоцриндет ћарке неве, си поњјофим еде вештроим.	Битун бизе долајандан булунан, насл бej љерз, ве анларз.
Од.	Уп.	Џу.
Зада познајеме, све што се наодит околу нас мије, иљи слушаме, иљи мирисаме, иљи обидуваме. Дека мијесме подарени од бога, со пет чуства, пак потије познаваме свите тјела.	Пртањјофим, ције чиш по циндет ћарку наа неве поунцоим, сеј навјен ера сеј вештроим. Прсе неве јеми туфаљшин нка перенди, мепес цемцат, пор мбс ата њофим цит чиш трупат.	Бизим бејљемеги ичун битун такијанимзда булунан, биз ја от ишидириз, јаот бахарлариз, јаот јокларпз. Чунки јарабимиздан јани едије, верлмиш, бешишидтмегијљен, ћи онлар ардинџе бејљериз битун тенељери.
Пи.	Пу.	Су.
Који се тије пет чуства.	Циљи јан ата пес цецмеја.	Ангиси др шу беш ишидшмегљер.
Од.	Уп.	Уп.
Гљедање, слушање, вкус, движеније, понос, и искушавање. И за секоје, од овије слухови имаме орудија, и по тије секоје чуство работат, пак познават тјелата. А за гљедањето орудије се очиве, за слушање ушиве, за вкус јазиков, и небцава, за понос срцево, а за искушавање роциве, наичелни орудија, се, особено краиштава на прстиве.	Шикомеа, цецмеа, амљет, гритмеа, фодулук, еде тевештромеа. Еде препасвет, нка атуре цецмеа кими барумеа еде мбас ата паскуш цецмеа пуноје, опет њјофе те трупат. А по прешјкомеа, барумеа јан суат, прецецмеа вешмет, преамље ћуће, еде нофула, прифодулук земра ашт, превевешруме јан дора, мабали јан барумеа, скаја те гиштис.	Назар, ишидмег, иштах, саламаг, магурлуг, ве интихан, ве хер бири бунлардан бејљемеги коинумузда вар халатмз ве дахи онлар ардинџе хербир бејљемег ишљејор, ћене тенељери бејљејор, даки назар ичун хаљат ћозљеримздир, ишидмега кулакларимз, иштаха диљимз, ве чијљермз магрурлуга јурег мз, ама јокламаг ељеримз, ћи ен анл алат, ве ен иљк нармак ужљеримз.
Пи.	Пу.	Су.
Што се велит тјело.	Чиш уфорен штати.	Те не не анлр.

С. македонски	Арбански	Турски
Од. Све нешто, што сеќаваме сосљухов, се велит тјело, и дрво, и камен, и слон земни, и во опште секаков створ што можеме мије, сенаречуват предмет.	Уп. Цие чиш, њеим мецецмеа, поѳојен штати, еде друн, еде гур, еде ланет тролис, еде пасбарумеа чиш мундем на, поѳоин цардaнет.	Џу. Хер биршеј, ќи бенљериз ишидмег иљен, те не анлр, ве агач, ве таш, ве топраг џумуру дахи, ве мевљакчес херџинс курулмаг ќи еде биљдигмз, амељ анјлр.
III За веков, и за земјава.	III Прејети, еде претроли.	III. Будуња, ве топрагичун.
Пи. Со зборот век, што разбираме.	Пу. Мефјаљин јет, чиш марим вешт.	Су. Созуњен ебед, нес ни анлајоруз.
Од. Созбор век, разберуваме небоно, и земјава, и све што се наодит по нив, сунцено, и звездине, водава, и ветар, и други створови току веков је, тољку гољем, дека немат краи, нити пак може да се измерит.	Уп. Мефјаљи јет, марим вешт чиљи, еде троли, еде цие чиш поциндет нде ата, диљи, еде псат, ујн, еде ера, еде ќетер барумеа, појети ашт, чекач мад, псе нук кните скаи, јо еде смундет оцет поу метрон.	Џу. Созуње ебед, анлар ђогу, ве топраги, ќи битуну онлар ардинџе булунан, ђунеши, ве јилдсљери, сују, ве рузјари, ве гаире дахи курулмаклар, зира ќи буебед окадар бујуг тир, чунки онун уџу јок, ве ќеве дахи ућчуедиљмес.
Пи. На које место вовиделово, мије живуваме.	Пу. Моциљи веиди иде ѳрети, пороим на.	Су. Анги маељде бу нииг-де, јашарис бис.
Од. Мије живуваме на земјава, која је многу по мала, спроти сево виделo.	Уп. На поројм м троли диља ашт шум мавогљ напар џит ѳретин.	Џу. Бис јашарис бутопракта, ќи ангиси чок даа ќучук тјр, бу битун ишиг каршија.
Пи. Како се вељит таја наука, која учит, и кажуват за земјава.	Пу. Сиј поѳон, ајо мсумеа, цла мсоје, еде дифоп претролин.	Су. Ол иљим насол анињр, ќи уренен, дахи, ди верен топраг ичин.
Од. Таја се велит земјуописаније, и во земјописот ќасе научиме каква је земјава, кољкује гољема, и каде какви се страните, и делови-	Уп. Кија поѳон трулин шкрумеа, еде нде тролин шкрумеа дот ксоим снашт тролин, са ашт маде, еде ку сијан анат, еде почат, еде чиш цин-	Џу. Меркум џоду удутаквим анјлр, ве џодууду таквимде уренеџеис ќи топраг насол др, некадар бујуктр, ве нереде тарафљари насол дир,

С. македонски	Арбански	Турски
те, који се наодат по нејa, и какоја разделиље, људи помеђу себе, п ја насељуваjет.	дет пде кај еде сји екан даје, њераз намрдете, еде повшатон те, та поронп.	ве пајљари, унун узере булунан, ве адемљер ћи насл ђенди мабејњери нде ољенмишљер, дахи јерљешмишљер.
Пи.	Цу.	Су.
Каква је земјава.	Поспашт тролен.	Топраг миз наслдир.
Од.	Уп.	Цу.
Земјава је ваљчеста, како некоја дињa церовача, а неје плоскава како се гледат нама.	Тролен ашт румблакас, сидоњи бостан чарис, апо нук ашт пафши спушикон неве.	Топрак јуварљак тир, биранги к ш каун ђиби, пља денљ дус, ћи бизе ђорунан ђиби.
Пи.	Цу.	Су.
Који се главни страни на виделово.	Цла ана јан мату млонја ѳретис.	Ишиги баш тарафљар ангисидрлар.
Од.	Уп.	Цу.
Восток, запад, север, и југ.	Кууљинде дили, еде куперендон, еде мурањји, еде мес дит.	Ђундогусу. ђун, батиси, јариђеџе, ве кбље.
Пи.	Цу.	Су.
Која страна се вељид восток.	Цла ана уѳојет кууљинде дили	Анги јараф анлр ђун догусу.
Од.	Уп.	Цу.
Онаја страна од куде видуваме да огреват сунце, се вељид восток или исток.	Аће нка шиконм тараке дили, поѳон ку. уљинде, сеи кудељ, дили.	Ол тарафу нердеи ђорурун, ћи ђунеи анденси анлр ћи ђундогусу.
Пи.	Цу.	Су.
Која страна се вељид запад.	Цла ана уѳод куперендон дили.	Анги тараф анјлр ђун батиси.
Од.	Уп.	Цу.
Онаја страна каде се скријуват, и заодит сунцено, се вељит, запад.	Ана аја куути, еде перендон дили, поѳојен, купорендон дили.	Ол тараф нерде ђизљенир, ве каушур ђунеш ћи ђун батиси анјлр.
Пи.	Цу.	Су.
А куда је север и југ.	Апоку ашт мурањји еде мес дит.	Ја нердедр, јариђеџе, ве к бље.
Од.	Уп.	Цу.
Кога се завртуваме, сољнцево, право кон восток, тога деснава рака, ћа кажед југ, а љевава север.	Кур ктеим, мефаче, дрејт нка дељ дили, атаер дора тедјата тана дифтоје мес дит, апо те манч мурањи.	Черемз пљен, ђун догусу карши дурунсег олвакдт саслимз кбљен ђостерир, ђене сол ељимис, јариђеџен.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пу.	Су.
Љицето, од, земјава, какво је.	По фаче, нка, троли, си ашт.	Топрагин, череси, насдир.
Од.	Уп.	Цу.
Љицето, од, земјава, некаде је, издигнато, и високо, а некаде је згрофнато, тамо, каде је, издигнато, сува, земја је, или, сувота, а каде је, згрофнато, плно је со вода.	Фаче, те тролис, кркунде аште, грајтун, еде наљт, апо кркунде, аште, ухоч, аће, ку аште, угритун, троли, сат, аште, сеи, сат сира, апо куаште, ухоч, пљот, аште, меуји.	Топрагн чересн базијерде, калдирма ве јуксектир, ве базијерде, батктир, ћи, јуксег, олдугу, јерде, куру топраг, тир, јаот, курак, дахи, батк, олдугу, јерде, супљен, долудир.
Пи.	Пу.	Су.
Кољкаваје, сувотата, а кољкаваје, водата.	Сааште, те сати апоса аште, те уји.	Некадардир, куракљиги, дахи, некадардир, сују.
Од.	Уп.	Цу.
Од, прилике. сувотата имад, једна, четвртина, од, сева. земја. а водата је на сево, тјело, земно, до три, пута, по многу, од, сувотата.	Нка тамин, те сати, киште, њи катр исе, кацие, тролии а по ујичин, аште, нде цие, трупи, тролис, тре, ер, машум, нка, сатит	Тамина, куракљиги, бир, уруб кадар, вар, битуп, топрактан, дахи сују, уч, пајнкадар, даа зијаде, вар, будуња, те несипа.
Пи.	Пу.	Су.
Водата, аљи је, на једно, место, и секаде, једнаква, или је, раздељена.	Уји, апо на њи, венди аште, еде ђикунде, сеси сеи, дамун аште.	Сују, гаљиба, бир јерде, мидер, ве хер, јерде, бирцинс, исе ољешиг дир.
Од.	Уп.	Цу.
Неје, току, за това је, клавајет, се какви, имиња, задасе, знајет које, на која страна, се наодид а имињата, се велит, море, окајан, заљиф, станиште, проток, езере и река.	Нук, аште, по пре, ајо, вендоин, ђит чвар, емин. прта, дијен цили, нде цла ана, поцииндет, апо те емин, фонте, дети маде, андарији даљмеа, детис ируа те рануји, ђоли еде љум.	Дејљ ила, ону ичун, којарлар, ерцинс, исми, бејљемег, ичун, ћи анги нејана, булунур, зира, исмиљердр. ћи анилан, денис, бујуг денис, су бохајерп. (акити) скеле ђољ, ве чаи.
Пи.	Пу.	Су
Што је, океан.	Чиш аште дети маде.	Неанлр бујуг, дениз.
Од.	Уп.	Цу.
Окајан, се именуват, сета, вода, која је, сољено горчљива, и разлејана, поземјава.	Дети маде пофон цие ујн цила, аште, крипјенштендт, еде, дертун, мбас, троли.	Бујуг, дениз, анилр, битун сују ћи тузлу аџи булунан ве доћук битун дуњаја.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи. Што је, море.	**Пу.** Чаш аште дети.	**Су.** Дениз не анлр.
Од. Море је, дел, од, окаіанот, меѓу, сува земја.	**Уп.** Дети, аште, поч, нка, детиате мадс на медис троли сат.	**Цу.** Дениз пајн дир бујуг денизден, куру, топрагин пѓиси ортасинда.
Пи. Што, се вељит, залив, и станиште.	**Пу.** Чиш пофоин андарујн еде дамеја детис.	**Су.** Неанлр, акнти ве скеље.
Од. Залив, се вељит, мали, дел, от морено, које, влегат, и излегат, от, големоно, море во сува, земја. А многу, мали, залиф да се, запирајет, вонего, кора би на завет, се скривајет, од ветар, теја се велит, станиште.	**Уп.** Андар ујн пофон њи почи вогл. нка дети цилн ине еде диље, нка детините мад нде тролин тесат. А но шум вогл андарујн тандаљен нде ајо, кора ба каера ајо пофоин даљмеа детис.	**Цу.** Акнти, анлр бирѓучук исе денизи, ангиси, ѓирер, ве чикајор, бујуг денизден курутопрагда. Дахи чок ѓучук, акнти ѓи онда, алконулар, ѓемиљер ве сеперде саклапирлар, рузјардан, меркум анлр скеље.
Пи. Што је проток.	**Пу.** Чиш аште куреф ујн.	**Су.** Акнти неанлр.
Од. Проток се вељит, тесно, место, од вода коде, истечуват, меѓу две сушиње, пак се, соберуват, водве, морија.	**Уп.** Куреф ујн пофон венди нгушт ка ујн ку рет, на темедис дуи сат поумлидет нде дуи дети.	**Цу.** Акнти, анлр, ѓи, сујундар јери нерде а кајор пѓи куракљик арада, ѓене, топланр, пѓиденизин деруниде.
Пи. Што се именуват, езере.	**Пу.** Чиш пофон ѓол.	**Су.** Ѓол неанлр.
Од. Езере, се именуват, некоје место, плно, со вода, и околу, него, које је заградено, со сува земја.	**Уп.** Ѓолј пофојн доњи венди пљот меујн еде ѓарке ајо цилн аштте фурун метроли сат.	**Цу.** Ѓол анлр ѓи бир анги маал су пљен долу олуб ве ону, такијандан читљн ола куру јерљен.
Пи. Што се, велит, река.	**Пу.** Чиш пофон љуми.	**Су.** Чаји, не анлр.
Од. Река се вељит блага, вода, која течет, пак се смешуват, или, в море, или, во езере, влегат.	**Уп.** Љуми пофон, ујн амље, цила, колон, опет, поирзијет даш нде дети, даш нде ѓоли инте.	**Цу.** Чаи анлр татлј, суи, ангиси акар ѓене карапилр, јаот, дениз, деруниде јаот ѓол деруниде ѓирер.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пу.	Су.
Од реката, која меѓа се вељид десна, а која, љева.	Нка, љуми, цла, меи, поѳон, дјата, апо, цља, манч.	Чаин анги тарафи анлр са ве, анги, тарафи, сол.
Од.	Уп.	Цу.
Кога се, завртуваме, сољцево, кон, коде течет, реката, тога, меѓета, која нам паѓад од десно, севељид, десна, а таја која, нам, паѓат од љево се вељјт љева меѓата.	Кур, уктеем, мефаче, нге ку колон љуми ата, ер меи цла навјен нка, дјата, поѳон, дјат, апо, ајо цла навјен нка емаиштр, поѳон меите емаиштр.	Ачан, чевирјз, черемиз иљен ћј чаи акаан, тарафа оваќд, уцуруму, ћи бизе са тарафтан душен са анлр дахи о ћи сол, тарафамиздан, душен сол ђји анлр.
Пи.	Пу.	Су.
Сувотата, секаде, и, сета аљ је еднаква нљј неје.	Тесати, ђикунде, еде цнѳи апођит се си аште се нук.	Куракљиги, хер јерде ве битун гаљјба бирцинсми и се деиљ
Од.	Уп.	Цу.
Сувотата неје сета еднаква, зашто, разљично ја именуваме, остров полуостров провлак, јазик, планина, и волкан.	Тесати нук аште цифѳе, сеси. прсе, поѳоим, да мун, фач, адаа зимс адаи аштрир, ђуха бјешк еде укан.	Куракљиги битун цумуру, бир, цинс, дениљ ничун турљи, турљи анлирз ада јармада сурунти диљ (љајља балкан) волкан
Пи.	Пу.	Су.
Што је остроф.	Чиш аште адаа.	Ада не анлр.
Од.	Уп.	Цу.
Мала, сувота, околу, неја заградена, совода, таја се, вељид, остроф.	Сати вогљ, ћарке ајо ѳурум ме ујн че ајо поѳојет адаа.	Ќучук куракљик, долајандан урублу, суиљен меркум ада анлр.
Пи.	Пу.	Су.
Што је, провлак.	Чиш аште венди штрјир.	Сурук лаане, не анлр.
Од.	Уп.	Цу.
Провлак се вељит тесно место, од сувя, земја, по које се, ставувад уполуостроф со друга, сувата земна.	Венди, штрвјр, поѳон њи, венди, нгушт, нка, тролис сат мбас, циљи, прзијет зимс адаа ме ћетер сати тролис.	Сурук лаане анлр енсз јер куру топраг дан ћи ону ардинце, јаклашир, јарм, ада, башка, куракљик јљен топрагин
Пи.	Пу.	Су.
Што је јазик.	Чиш аште гјуха.	Диљ не анлр.
Од.	Уп.	Цу.
Јазик или нос се велид краи од сува земја, која вљегат вовода, или в море.	Гјуха сеи унда поѳон скаи нка троли сат цла ине иде ујн сеи иде, дети.	Диљ јаот бурун анлр уц, куру, топрагдан, ћи сујун, деруниде, ђирен, јаот дениз деруниде.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи. Што се велит планина.	Пу. Чиш пофон бјешк.	Су. Љајља не анлр.
Од. Планина се велит од сува земја свјакоје издигнато, место, које је, многу високо.	Уп. Бјешк пофон нка троли сат пас, вет, унгриптун венди, циљј, аште шум нађт.	Цу. Љајља, анлр, ћи куру . топрагдан, ер, бир калкг, јер ћи чок јуксег олуб.
Пи. Што се вељид волкан.	Пу. Чяш пофон укан.	Су. Волкан не анлр.
Од. Имајед некоји планиње, пак исврљајед, по некогаш, чад, пламен, пепел, горешта, вода и избљувајет троска (стопени, камења), такви, планиње се вељат волкани, иљј огнедишушти.	Уп. Кеште њи цла, бјешка, опет, штији, мбас, диса, ер теем, фјак ији уји нгрофет, еде по палет фира (гурте шкреп) асиш бјешк пофон укан сея, зјар, фремомунд, бјешк.	Цу. Вар, биранги, љајљалар, ђене, бази, ћеред, ативерерљер, думан, аљеви, ћуљ, сицак, су, ве дахи фира, оксурурљер (срињмиш, ташлар) отерс љајљалар, волкан анлр, јаот атеш рухлајанлар.
Пи. Сета, сувота, како се дељит.	Пу. Циеа, сати, си по дадајен.	Су. Битун, куракљик, насол, пајљашир.
Од. Сета сувота од земјава, раздељена је на пет делови јевропа, азија, африка, америка и окаjанија, (или морска).	Уп. Циеи сатин, нка троли дан аште м пес пјеч јевропа, анадол, африк, јети рее еде детисе сеи ајо чиш пофон, мренда.	Цу. Битун куракљик, топрагин најљашиктр беш паи узере европа, анадол, арабистан, јени дуња, ве дениз деруниде јаот ичери анилан.
Пи. Сите страни на суботата, аљи се, еднакви, иљи не.	Пу. Цие ана, сатис, апојан, ђит, сеси, сеи, пук.	Су. Битун, тарафлар, куракљигин, бирцинс, мидир исе деиљ.
Од. Несе току, једни страни се плодовити а други не плодовити, једни се населени а други не населени и пусти.	Уп. Нук, јан, по њи анат, јан мепемна апо ћетер, папена, диса, ана јан, вшатумун апо ћетер нук вшатумун, еде, шкрет.	Цу. Деиљ, иља, бази, тарафлар бериђетљјлр, ве дахи гаире, бериђедсиз бази, тарафљар махаљлидир, дахи гаире махаљсиз, ве чол.
Пи. Који страни се вељат плодовити, а који, не плодовити.	Пу. Цла анат пофон, мепемна, апо, цла па пемна.	Су. Анги тарафлар бериђетљи, анлр, дахи анги бериђедтсиз.

Од.

Плодовити, страни ји вељиме тије во који се рађад многу жито и други растенија, за пранување људите и за животињето, а не плодовити се вељат тије страни, који, малу, жито, давајет и малу плодови други.

Уп.

Ана лентор пуфојм, ата нде циљи уљиндет шум дрие еде ћетер ри тетун, пре и таушћеен, њераз еде пренлурат, апо анат, нук, љентор, пофонте ата ана циљ, пак дрие епп, еде пак, пемна ћетер.

Цу.

Берићетљи тарафљар, дејориз, онлари, ћи ангиљерде, чок, терење, мевљуд, ола, ве, гаире, меивељер, дахи ћи ихсанин, бесљемегине, ве јаша илара, дахи, ђене, берићедтсив, онлар, андрћи, ангиљер, азџик, терење, веренљер, ве, дахи азбучук башка мејвељер.

Пи.

Који страни се вељат насељени и који не насељени, и који, пусти, кажими.

Пу.

Цла ана уфон вшатумун еде цла па вшатумун еде цла шкрет дифтому.

Су.

Анги тарафлар, анлр, махаљељи ве анги махаљесис ве ангиљер дахи чол табиреиље.

Од.

Насељени, се, вељат, тије страни, во који живувајет, многу, људи, и стока, а, не насељени, страни, тије се во који живувајет мошне, малу, људи, или, никако, не живувајет, а пустиње се тије, страни, во који, несерађат, ништо, пак, затова неможет, да живуват ништо живо.

Уп.

У вшатумун пофон ата ана нде, циљи, пороин, шум њераз, еде ђаја, а по нук увшатум ана ата јан, нде цилат, пороин, форт пак њерз сеј ас јо нук пороии а по шкрет јан ата анат нде цла нук уљеен асџа по прејо смунде та пороии аскуш жал.

Цу.

Махаљи анлр, ол, тарафлар, ћи, ангиларда, чок, ихсан, јашајор ве мал дахи, ве махаљсис, тарафлар меркумдр ангиљерде пек. азџик ихсан јашајор ја от ентен јашамазлар.

Дахи, чол, тарафлар, меркумдир лар ћи ангиљерде ич биршеј догмај ан ђене уну ичун, јаша едемес ич биршеј дири.

Пи.

Зашто бидуват поместата, да неје, еднаков плодот, секаде.

Пу.

Прсе бојет, нде, ве нден еде по нук, аште, пемна сеси ђикунде.

Су.

Неден олур ћи мааљ љерде меивељер ер јерде бирчинс олмаси.

Од.

От теја бидуват едно од земјата, зашто, неје секаде еднаква, а друго, од појасот, ветрени.

Уп.

Нка ато бојет ња нка троли прсе нук, аште, ђикунде се си апо ћетер нка брези ерас.

Цу.

Ондан олур, бир топрагдан нејчин ер јерде, бирџинс диљ ђене, гаире авадан демек рузјар кушагинден.

Пи.

Што се, вељид, појас ветрени.

Пу.

Чиш пофон брези ерас.

Су.

Рузјар кушаги не анлр.

Од.

Кљима се вељит времето, зашто, во секоје, место, какво, даје, нак

Пу.

Мотин пофон мот прсе ђикунде венди си по та аште опет ашту пофон

Цу.

Ава анлр, вакдт, ничин ер бир, јерде, насљисе, ђене, ојље, анлр,

С. македонски

се вељит, студен појас, каде, што је, времето, помногу студено, и студеното се, вељид студен појас.

А топол појас, се вељнд, времето, каде што је помногу, топло, теја, се вељит, топол, појас.

Пн.

Поклнмата, како се, дељит земјава.

Од.

Земјава се дељт, на пет појаси, среднијот, појас од земјава се вељјд, горешт. дека слнцено тује во сета годиua грејет, вогорештијот, појас, да, за това, ту је бидуват многу топљина, в пагорештијот, појас, небидуват, никогаш, зима, а од двете, страни, спроти, горештијот, појас, имат, по еден појас, који се вељит, умерен, иљи стредно ладен и во средно ладните, појаси, небидуват нито гољем студ, нито гољема, топљина, а зад двата средноладните појаси имајет уште по еден нојас, и тије се вељат студени нојаси, и во студените појаси бидуват, гољема, и длга, зима, а љето кусо.

IV.

За три царства јестествени.

Пн.

Што је јестество.

Од.

Јестествено се вељит све што је направено од бога, а уште, неприготовено од људи.

Ар[illegible]ски

брези фто[illegible] [illegible]ите мотен [illegible] [illegible]т еде, те фтохи [illegible] брези, фтохт.

А не б[illegible] игроф пофон мотин[illegible] [illegible]ајте машум игр[illegible]с, ајо пофон, брези игрофт.

Пу.

Мбас мотин си удајен троли.

Уп.

Тролин, удејен, нде, пес брези те медиси брез нка троли поуфојет игрофет, прсе, дили, аће нде фид вјети бије нде брезите игрофт по преајо аће бојет шум игрофет, еде нде брезите, игроф ас њиер нук бојет дими а по нка анете, дуи, напр, брезите, игрофт, кииште, еде, кањи, брез, цињи, пофон, мас сеи, фтохте, медис, еде нде фтохте медисис вапа темаде ас опет фтохите маде нук бојет а по капрап дун флат, темедис брезе, кишњен еде ма кањи, брез, еде ата поуфон бреза фтохт еде нде бреза те фтохт бојет маде еде ћат дими, апо вера шкурт.

IV.

Пре тре мпретенија, те вертетунис.

Пу.

Чиш аште вртетун.

Уп.

Вртетунис пофон цифе чиш аште барумуи, нка перенди апо нук, аште гатумуи, ма нка, нераз.

Турски

саук кушак нерде земани псе даачок саук, ве сугу анлр саук кушак.

Дахи сицак кушак анлр земани нерде псе даачок сицак меркум, анлр, сицак кушак.

Су.

А вaја, ђоре, насол, ољешир топрак.

Цу.

Топраг из пајљашир, беш, кушаг, сурвиједте орта кушаги топрагдан сицак, анлр, ничин, ђунеш битун сеиеде орда анденир, ћи, сицак, кушакда, иља, ону, ичин, орда чок, исицак, олур. ве сицак кушакта олмас ебеди кш, иља ћи тарафтан. сицак. кушага, карши даа бирер кушак вар ангиси анлр карарљи. јаот, орта, соук, ве орта соук, кушакларда, алмаз не бујук, арарет, не дахи бујук саук ђене шуићи кушак ардиндан ћи, орта. саук оланлар, вар даа бирер кушаг ве онлар анлр саук, кушаклар, в е с а у к, кушакљарда олур бујук ве узун кш ђене јаз кса.

IV.

Уч падишахљик мевцутлугун.

Су.

Мевцутлук не анлр.

Цу.

Тањанин анјлр битун јарабдан, јарадтигини, ђепе, даа, азрланмајан, ихсандан.

С. македонски

Пи.

Како се делид јестественото.

Од.

Зада се познават, јестество го дељад на три корење, ињи царства.

Пи.

Који се тије царства трите.

Од.

Једно је царство животиње, друго, је, царство растенији, а трећо царство је копање.

Пи.

Што је животинче.

Одг.

Животиње се, тјела, дарувани со сила жива, пак по своја вољa, можад да се местад од једно место во друго, који, сеħавајед, и прават, секакви, рабоħе, зашто, животињето треба да се ранид, до тољку време, до кога, да им се, разработајед тјелата пак и умрувајет.

А животињето се човек, овца, коњ, крава, и многу други.

Пи.

Што се вељид растеније.

Од.

Растенији се тјела на тије једнијот кран им је запретан вземи, зада се ранат, од неја, које, имајед, жива, сила, а не можад да се преместувајет на друго место.

Арбански

Пју.

Си удајет те вртетунит.

Упр.

Прејта, њофет вртун, подајен матре, рња сеј мпретенија.

Пју.

Цињи јан ата мпретенија, те тре.

Упр.

Њи мпретенија, аште жалурат а по ħетер, претенија аште теритетун апо трети мпретенија аште ермомеа.

Пју.

Чиш, аште, њижалур.

Упр.

Жалур јан трупа туфаљшин, мефучи, жала, опет мбас мали тевет мундет таљуин, нка њи вендн нде ħетер цињи њје вин еде бароин потуђин чиш пуна прсе жалурат дота ушħен ђер кур тата пунојет трупат опет еде вдесин.

А по те жалурат јан њерјп деље каљи љопа еде ħетер шум.

Пу.

Чиш, пофон, ритетун.

Упр.

Ритетун јан трупа наанта (њискаји тефи), аште нде троли мбаљјоум по/ прета, ушħеен, нка аја цињи еде ата кишин, форме жали апо смунде та љуин м ħетер венди.

Турски

Су.

Насл панљашир аланин курулмаси.

Цу.

Алах бејљемег, ичун, панљаширлар учу ħокте јаот падишахљигте.

Су.

Шу уч, падишахљиклар ангисидир.

Цув.

Евељи падишахљиктр јашајанлар ертеси падишахљиктр бујујањлар дахи, учунџу, падишахљик казлан дир.

Сув.

Јашаан неанлр.

Цув.

Јашанлар, те не, дрлар башлама јараби зијањљен ђене ħенди ехаљи ирадеињен оина еде бјљерљер, бир, јерден, гаире ичинде, ħи ангиљер, ħендиинден, танарлар, ве, херџинс, иш, јапарлар неичин, јашаанлара, љазим, бесљеи, синљер таа окадар; земана, едек, нерејеедек, ħи, тенелер, башлар, и шљемеја, ве, уљурљер, дахи иља јашаанлар бунлардир адам којун беиђир инек ве чок дахи.

Су.

Бују јан неанлр.

Цу.

Бујујан тене, дирлар, онлардан бири уџу јерин деруниде, ђомуктр, ħи ондан бесљен синљер ве, онларн, дахи, вар, дирн виіаси иља дините еде, кадр, дињдерлар, гаире махаљде.

С. македонски	Арбанески	Турски
А растенији се, дрво цвеќе, трева, биљки, и многу другу.	**Апо ритетун јан друн љуље болое барна, еде ќетер шум.**	Иља бујујанлар олуб агач, чичек, от ђурлук, ве, дахи чок, ганрељер.
Пи.	Пу.	Сув.
Што се вељид одкопување.	Чиш, по фоин, ермомеа.	Казлан не анлр.
Одг.	Упр.	Џув.
Одкопување се вељид (минерали, руди) свите се тјела који се наодат закопани в земи, камен руда, желездо, соль, и многу други, а одкопувањето немат живот, да за това неим требет задасе ранат пито пак растат нито умирајет.	Ермомеа пофон рудат цифа јан трупа циљј поцицдет, ембулон, нде, троли, гур мадем, екур, крип еде ќетер шум апо те ермомеа, скиште, цалумеа попре ајо, нук кркон прта, ушќеен ас, опет нук ритет, ас нук, вдесун.	Казлан, анлр, мадемљер ќи битуи тене дирлар, ангиљер, ќи јерин, деруниде, булунан, ђомук таш, мадем, демир, туз, ве чок, башкалар, дахи иља, казланпи, јашамаги јоктур дахи ону ичун онлара љазим деиљ беслемег ичуп неда ђене бујарлар, не дахи уљерљер.
Пи.	Пу.	Су.
Која наука, раскажувад, едно, поједно, за свите трп, царства, јестествени.	Цла, мсумеа, зандик, тојет ија, бас ија, пре, цифе, трej миретенија, вртетунис.	Анги иљјм ваз едејор бирер, бирер ќи, битуп, уч падишахљјклар мевџутлугуп ола.
Одг.	Упр.	Џув.
Јестествена историја.	Љјберти вртетунис.	Мевџут, тактимји, ќитаби.
V.	V.	V
За рудите, који вљегајед, наимногу, во работа.	Пре мадемат циљј инен машум нде пун.	Мадемљер ичуп ќи ангиљер даа чок ише ђирен.
Пи.	Пу.	Су.
Од копуваните, тјела који вљегајет наимногу во работа.	Нка трупат те емљонпи циљи инен машум, нде пуна.	Казлан те нељер ангиљер, ен чок ише, ђерерљер.
Одг.	Упр.	Џув.
Рудите.	Мадемат.	Мадемљер.
Пи.	Пу.	Су.
Што је руда.	Чиш аште мадем.	Мадем не анлр.
Од.	Упр.	Џув.
Руда се вељит од земи ископано тјело и тије се гљедајет светљиви некоји, малу, а некоји, многу, цврсти се руди-	Мадем, пофојет, нка троли ермомун труп еде ата, шиконте, фрет, њи циљи пагс апо њи циљи шум форт јан мадемат,	Мадем анлр јерин дерунинден казлб, тене ве онлар, ђозуђур, парлак, базиљер аз дахи, базиљер чок пектрлар мадем-

те, можат, дасе, коват, или во оган, да се топат пак однаф си правиме содови и сечива.

Пи.

Који руди, се поравбрани и наипотребни за нас.

Од.

Жељевдо (близна) олово, коситер, елав, стребро, злато, платина и живо стребро.

Пи.

Какво је жељезде.

Од.

Жељездо је наипросто а наипотребна руда је токоречи, секаде се, наодит вземи, смешано, со песок а и теја руда се вељид и рудата, насиљен оган се згрејуват и се стопуват и от теја стопеното, се сипуват, жељездоно и жељездото посље се, пречистуват и изработувејет на секакви сечива, жељездо мочно се топит а које је чисто се ковет.

Пи.

Што се вељид близна.

Од.

Стомина је тесто, од жељездо и јогљен, стомина можед мошне убаво да се измазнит близна, кога, да се каљид, во огон пак секлавад во студена вода и бидувад покорава и покревка акога, је. стопљено, пак, да се оставид сама, да

мунд еде, [illegible], еде нде вјари [illegible] шкреен опет [illegible] бароим ендеи еде препуномеа алат.

Пу.

Цињј [illegible], машум марунешт еде машум те духет [illegible] неве.

Упр.

Екур, чејји, пјумб, туч, калаи, срма, фјори срмаудуну еде жив.

Пу.

Си ашт екур.

Упр.

Екур аште па пасмун апо ма тејљитун мадем аште. кутафош, циндет, ђикупде нде трол прзимум мешур еде ајо, пофон мадем апо мадеми, нде формеја вјари игрофет еде по шкрјен еде нка ајо шремуни ме ештијет екур и еде, те екур пастан пастроии еде бароин, ђитчвар, алат, екур медода шкреен апо цињи аште пастр, мафет.

Пју.

Чиш поуфон чејјк.

Пу.

Чејпк аште блум нка екур еде сонгињ чејјк, мундет форт букур, тањимон, чељики, кур, по епип уји, мапара поунгрофет, нде, вјар, опет, пастач повонет нде уји фтохт еде убојет макорав еде ма јашпер апо кур аште игрофтун опет

љер дуге, едиљир, јаот. атеше ериљ исиљер ђене онлардан ђенди мизе јанарјв каблар ве халатлар.

Сув.

Анги мадемљер, даачок анлашиктір ве дахи ен мухтач бизим ехаљи ичун.

Цу.

Демир, чејјк, куршум, алтн, сертђумиш, пиринч, калаи, ђумиш, ве жива.

Су.

Демир насолдир.

Цу.

Демир ен бахул дахи ен чок, мухтач, мадемдир ђи гаљиба ерјерде булунур јерин деруниде кумиљен, карашик, ве меркум дахи мадем анлр. мадеми шедит атеш, узере исир ве дахи ериљир, ве ол, ериљјгден, демир докулур ве демир олдем паћљенир ве дахи ишљенирљер херцинс алат ољешигине ђере демир азабјље ерилр иља анги паћ исе дујулур.

Су.

Чељик не анлр.

Су.

Чиљик амурдир де мирден ве ђумур, дахи, чељик чок, исљак, пердахлана еде олур чељига, су верилдги вакдта ен евељ атеш деруниде испирљер ђене саук сујун деруниде, којулур ве даа пек олур ве дахи даа ђеврек иља ачан

С. македонски	Арбански	Турски
остинет, покроце, тога, бидувад мека и пргава.	поуљан, вети, тафтохет, кадање атаер убојет бут еде форцум.	испиктир, ђене, бракб, јанлјс, сауклаcи јаваш, јаваш, ол, вакдт, јумушак ве ерцек олур.
Пи.	Пју.	Су.
Што је олово.	Чиш аште пљумб.	Куршум неаплр.
Од.	Упр.	Цу.
Олово је мека и тешка руда, таја можед љесно, да, се, стопид, во, огон од неја, сипувајед зрна за пушки плнење, и штици; за покривање, куђи, цркви, џадији и други рабоће.	Пљумб аште бут, еде ран мадеми квја, мунд, љееен, ташкреен, нде. зјар нка аја дердун кок прејта, мбушни, армат, еде драса прej мбаљомеа штпиј киша, џамите, еде ђетер нуна.	Куршум, јумушак, ве агр мадем, дир меркум, јепиг, ереедиљир, атеш деруниде ондан, туфек, та пељер доћерљер, ђи ту фекљери долдура ве тахта, дахи, евљер, еиђељљер, џамиљер јурдтмег ичун ве башка ишљер дахи јапиљир.
Пи.	Пу.	Су.
Какав је коситер.	Апо си аште бакр.	Ја бакр насолдир.
Од.	Упр.	Цу.
Коситер је. потребна, руда, таја је жутоцрвена, руда и можед да се измазнид а вчас арђосувад, и потемнувад, од коситер си правиме коситерни котљи и други содови во јаствје, кога да се зготвид и ако се држид, во тије, котљ, тога ударад вглаве човека, и по некои, ред, донесувад, и отруф, да затова коситерни содови се калајсувајед.	Бакр аште нка духет мадеми аја аште вердикуч фије еде, мунд поуљимот апо шпејт, зап, дришку еде, ертон, нка бакр, бароим кусија нка бакр, еде, ђетер, ентеп, апо граиме кур тата гатон, еде и узењен, нде ата кусија атаер њерји убјер нде кока еде м бас њнер бијен еде зејир апо пре, ајо, ентен, бакрис, екалаисмет.	Бакр ев есаљи мадемдир, сарикрмзи, череси, вар, ве пердашла, олу, едиљер иља чабук, ђуфурљер ве дахи купланр бакрдап, јапарпз ђепди, хесаљи, бакрачлар, ве, башка каблар дахи ила јемек ачан азрланир ве дахи, онлар, деруниде, дурур псе ол вакдт адами баша, вурур, ве бирангишер дефа ђетирирљер ве зехир дахи ила ол ичун бакр, кабларијљер калаиланир.
Пи.	Пу.	Су.
Шта је елаф.	Чиш аште калап.	Калаи неанлр.
Од.	Уп.	Цу.
Елаф или калап је бел и мека руда која се наодит смешана со земја, и посље се изработувад и се сипувад пак се прават, прачки, калап в час не арђосувад, но затова сонего калаисувајед коситерните содови пак и	Калаји, аште, бардс, еде мадеми, бут, циљи, по, џиндет, прзиум, ме трол еде пастаи поупу- нојен, еде, по уштијет, опет, побарон, шуфрат, калаи нук бојет, шпејт, медјушку апо преајо мектји, калаисмет, ентен,	Калап бејаздер ве јумушак мадем, дахи, топракјљен, карашик, јериндеруниде булунур ве олдем вшљенир ве дахи докулур ђине чибук јапилр калаи тезељи, ђуфурљемез иља ол ичун, ониљен, бакр, каблари

С. Македонски	Арбански	Турски
од калаи се правад секакви рабоќе.	тебакрит, по, опет, еде нка, калаи, по убарон, ќит чиш пуна.	калајланир ќене ве каладан, дахи, херџинс, ишљер јапјљјр.
Пи.	Пу.	Су.
Какво је сребро.	Си аште срма.	Ѓумиш наслдир.
Од.	Уп.	Џу.
Сребро је бело и многу, светљива. руда, од сребро се правад секакви украшенији и пари, сребро се, наодид, по малу секоде во сите делови од земјава а напмногу во америка.	Срма аште барде еде шум фрет мадем нка срма барон ќит чиш букуриј едете ас, срма џиндет капак ќикунде нде џиф цјечат тролис а по машум нде јетин рее.	Ѓумиш бејас дахи чок парлак мадендир ќумишден херџинс дузмељер јапјљир ве ахче дахи ќумиш булунур, азер хер, јерде битун дуњјанин и сељерде, пла ензијаде, јени дуњјада.
Пи.	Пу.	Су.
Какво је злато.	Си аште фјори.	Алтн наслдир.
Од.	Упр.	Уп.
Злато је жлто и светљиво и тешка руда је, од злато се правад жултици пари, и украшенији злато се наодид в земи измешано со песок пак и чисто току чисто, злато редко се наодид, секаде пак затова је од многу гољема цена.	Фјори аште верде, еде фрет еде, мадеми, ран, аште нка фјорји бароин ола, еверде, едете, мирумеа форрји по џиндет нде трол еде прзиум ме шур опет еде пастр пор фјорији те пастр; рал, џиндет, ќикунде, опет пре ајо аште, нка, шум маде пантомен.	Алтн саридр ве парлак ве аар мадем дахи алтндан, јапјлјр, алтн, ахчеси, ве, дузмељер, дахи алтн, јерин, деруниде булунур, кумиљен карашик, ќене паќ дахи ила паќ алтн серек булунур хер јерде ве онуичин чок, бујук, кимедтендир.
Пи.	Пу.	Су.
Што је платина.	Чиш аште срма удуну.	Серт ќумиш недир.
Од.	Уп.	Џу.
Платина је руда бела као што је, сребро, а потешка, од злато, од платина се правид напздрави и најјаки содови.	Срма удуну аште мадеми барде, поси, аште еде срма апо маранд нка фјори нка, срма, удуну, бароин, машиндош, еде мафорт ентен.	Серт ќумишин, мадеми, бејаздир ќумиш ќиби иља даа, агр, алтн, мадемден серт ќумиштен, јапарлар ен салам ве ен кави каблар.
Пи.	Пу.	Су.
Какво је живо стребро.	По си аште жив.	Жива наслдир.
Пп:	Ун.	Џу.
Живо, стребро, кога, стоид, при обична топљина иљи, средна, на ветор, стоит, тенко, ка	Жив кур ндаље кенгрофнте медисур наера ндаље преер олаа си ује апо мотун кур аште шум	Жива ачан, дурур, адет спџакљјкта јаот ортаја јаот рузјара, инџе, суќиби дурур, иља ава,

ко вода акогаје студено време то многу тога се стегнуват ињи здрвуват живо стребро је потребно, за, позлатување, ствари но пуравите негови, многу му распнувајет, здравјето, човеку. живо, стребро, вчас, и љесно может да се стенчит, од топљина, а од студ се здрвуват за това го употребувајет и во топљина мерките (во тије, содови, што, мерад, топљина и студ) а и за вино и ракија, мерење, се употребувад.

Пи.

Што је нешто које се вељид спојување.

Од.

Кога, да се, кладат, две ињи помногу руди, пак се, стопувајед, заједно, и од тије, изљезувад друго тесто, које неприљичид, ни на једно од тије, топените, и теја такво, ново, тесто, које је смешано топено се вељит спојување ињи спојено тесто.

Како што правид од коситер, и, елав од такво тесто спојено звонци, пак и друго, нешто бидуват а пак од коситер, и од олово, обете, когасе спојени, се правид цинк, пак така мешајешти, жлт коситер, ињи туч и други многу ствари се правид.

VI.

За растенији земни.

фтохт ата ер штрингонте сен, уитрипоет, жив, аште те духет прташаен барумеа мефјори поавулат ектисе шум по пришји шиндети њерис жив мундет шпеит еде љеен појол ика, вапа, по ика втофт, поуфортујет, по пре ајо поувендоип иде масмеја, мечиш, масен, игрофат (иде ата ентен мецла маси игрофат еде флати) апо еде пре раки еде вер масмеа поу веињоите.

Пу.

Чиш аште, доњисент, циљи поуфон пектун.

Уп.

Кур та ве идоип, дуји сеи машум, фаре мадеми пор, атаер, поушкреен, башке, еде ика. ата, диље, ћетер, блум, циљј иук дукет иде асија ика ата те шкреен еде ајо асиш блуми тереe, циљи аште, прзиум шкреси уфојен ије ктуи, сеи блумин бомун башка.

Поси чиш бароин ика бакр еде калаи, ика ашту блум прзиум кумана опет еде, ћетер, сеи бојет апо опет ика бакр еде ика пљумб, ата, те дуји кур јан, прзијум по убаројет цин пљек опет аашту, еде, ћетер, шум, барумеа бароите.

VI.

Пре ритетун, тролис.

чок саукисе, скпр јаот катиланјр жива шенљер јалдзламаја ћирер иља онун, сулуклар, ерифе, чок бозарлар салги жива тес ве, јеник, инцељенир сацик љигдан иља саукти, катиланир, ол ичуи шуну јер љештирирљер сацик ве саук ољчуљерде (ве дахи ол, кабларда ћи, ангиљерјљен, ољчулур, сицакљик, ве саук, дахи, шараб ве раки ољчмеге кулаппрлар.

Су.

Недјр биршеи ангиси аннлар ћи уидурма.

Цу.

Ачан којарлар пћи ја от даа, зијаде, мадемљер ђене ериннрљер берабериице ве онлардаи гапре, амур, чикар, ћи анги бенземес ич бирипе ол ериљикљерден ве дахи, онље, јени, амур, апгиси карашик, ериљмиш олуб, анлр, јапма, јаот карашик амур.

Насол ћи јапарлар бакрдан ве калаидан, ол, амурдан карашик, чанлар олур ђене ве башка дахи олур иља ђене бакрдан, ве, куршумдеи, иђи си карпшк олуб цинк, табла, јапар, ђене онље карашмагиљен сари лиринч ве дахи башка чок шеилер јапилр.

VI.

Јерни, бујујанларичун.

С. македонски	Арбанаски	Турски
Пи. Растенијите, зашто нам требуваjед нама.	Пу. Теритетун прсе пона духет неве.	Су. Бујујанлар, неичун, мухтачи ола бизе.
Од. Једни од растенијите нама ни требуваjед зада се раниме, а други, нама се, потребни, за љекови, а трећи, нама се, потребни, зада се, веселиме иљи зада проводиме време, кога сме наивесељи.	Уп. Диса нка ритетун неве по надухет прта ушђееми апо, ђетер, неве, надухет, преиљач, апо, третисе неве на духет, прта газоим сеи прејта сашконим матин кур јеми машум газуар.	Цу. Базиљер бују јанлардан бизе мухтачиола, ћи, бесљенељим, дахи, гаире бизе мухтачи ола иљачлара, дахи учунџуљер, бизе, мухтачи ола шаз едлег суриједе, земан, ћи, егљенељим ачан енпаз олдугумиза.
Пи. Со који растенија се раниме, да ми ји искажеш и изброиш со ред едно по едно.	Пу. Мециљин, ритетун ушђееми таму, дифтоиш, еде, нумороиш, мерен, па свет кањи.	Су. Апги бујујанлар, иљен, бесљенириз, бана, тактим ејље ве сајасин с рајљен бири бир арди сра.
Од. Једно је (пшеница), друго је (арш), трећо је (ичепка), четврто је, (јачмен), пето је (ељда) шесто је (овес) седмо је (просо) осмо је (вариво) девето је (граф). Тије, сите се, вељад, од едноп жито.	Уп. Њањи аште (грун) ђетер еште (фекн), трити аште (коломбоћ) катрит аште (ељп) песит аште (ељда), цаштит, аште, (тршан), штатин аште, (мјел) тетин аште (орис) нандин аште (грош). Ата те, ђиф, по уфон нде њиер дриф.	Цу. Бири (богда) иђинџи (чавдар) учунџу (мисир) дордунџу (арпа), бешинџи (ељда) алтинџи (јулаф) јединџи (дари) секизџи (пиринч) докузунџи (бурулџе). Шу ол битуну тереће анлр.
Пи. Житото аљи само растед, пак, мије, само, готово јадеме, иљи некако инаку да ми кажеш.	Пу. Дрифин апо ритет вет пор пастаи, неве веч ајем азар сеи нруше мећетер колаи, таму дифтоиш.	Су. Тереће, јанлзми, бујар, ђене, бис, салд, азјр јејоруз исе бир, башка турљи бана дивересин.
Од. Ето овака растет жито, наинапред, земјата, се орад по два три реда, сорало, и волови, иљи со коњи, пак, посље посејуваjед, на земјата орана, жито од које са каш ти, и со гребен, који је, направен,	Уп. Ђе кашту ритет дрифин њиер, мапара тролии љароин дуи треер, ме панђе еде мећет сеи ме каљ опет пастаи, ентоет, бјел, нде, троли, љароумун, дриф, нка циљи доо тј, еде мекран циљи аште барумун пре	Цу. Иште бојље бујар тереће, еневељ, топрак, сурулур, ињи, уч, дефа, чифт иљен ве оћузларљен јаот бенђирљер иљен ђене сонра ећиир суруг топраг, узере, тереће, ангиден, истерсин, сен, ве тарак иљен, ћи ол, и-

С. македонски	Арбанољи	Турски
за тија работа и сонего орачите преку сејаното вљечејешти, соволови, земјата се, извлачувад, да се покријед житото, како неможад даго кљвад пиљиња и така го оставајед посејано вземи зада изникнед.	пуни ајо еде ме ајо љароитор прин ембјели, уволн меќет, прин, троли прта умбаљјојет дриѳви сисмундин, тат кацет зогат еде ашту љан амбјел нде, трол прта, бнј.	ши ичин јапјљи олуб, ве онињен, чифтчињер, еќиз уверинде сурукљерек, оќузлариљен, топрак тарашланир ќи тереќе, јуртулсун ќи, кушлар чопукламасинлар, ве овље еќиљмиш бракарлар јерин деруниде, ќи бидмеѓ узере.
И теја једно, госејад есени а друго пролети.	Еде ајо њјан ембјелин тевешта апо ќетер придевера.	Ве шуну, дахи, бири, еќерљер ђужун ве гаире дахи иљќазда.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Како се работад, посље, кажими.	Си упунонте, пастаи, дифтому.	Насл ишљенир олдем бана табиренље.
Одг.	**Уп.**	**Цу.**
Потом, кога му, доидувад времето понапред израстувад, трева, посље од тревата, пуштад, ластари и на ластарите квасови, и вокврасовите, се раѓад жито.	Пастаи кур, вји, мотин, мапара, побиј, колос, пастаи, нка, колоси, љипојет фиљиса апо м фиљизат, бруша, еде, нде брумат уљеен дриѳ.	Олдем вакдти ђељиб еневељ, от, бујар, сора одтаи каљем саљар ђене каљемљер, узере, башаклар ве башакларин, деруниде тереќе мевљенир.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Кажими какво је нанпапред, а какво је, посље жито.	Дифтому си аште дриѳи пара, апо си аште, пастаи дриѳин.	Бана, табиренље, шу тереќе, насдер, евељден дахи пасдир сонра.
Одг.	**Упр.**	**Цу.**
Најнапред је, сурово, и зељено посље уздрејувад и се сјачувад житото вокквасовите и сламата, се,, ожлтувад, и така гожнејед сосрп, иљи, совртељка, сосесљама.	Мапара, аште, њјом, еде верд, (јешил), пастан поуќег еде уфортујет, дриѳин нде брумат, апо каштн меубојет верде (увердоите) еде, ашту, меекакојн, медрапа, сеп мекруќес, мекашти, башке.	Еневељ јаш ве јешиљдир, ђене, сонра, пишенир ве пекљенир, тереќе башаклар, деруниде, иља саман сариланр, ве ојље, дахи, бичерљер, дирпаниљен, јаот, чаркиљен, бераберинџе, саманјљен.
А од, кога, ѓаго, пожнејат говрзувајед снопје и тије. снопјето, ји саберувајед, на гумно, пак потеја и вршад, со коњи, иљи, со волови, иљи, сочекрик, задасе, изронид, житото, и од, сламата да одпаднед.	Апо нка, кур тата какојин љидун, дуји, еде, ата, дуји, помљјден наљам, опет, пастан, јамтује, шишн мекаљ, сеи, меќет, сеи, мекруќес, преи прта, дајет, дриѳ, еде нкашти та арзујет.	Ќене бичтикљери вакдтап деметљер баглајорлар ве шу демитљери арманда, џем, едерљер, олдем дахи дујерљер, анван, иљен, јаот, оќузларјљен јаот чекрпкљен ќи тереќе ољеше себебијчун, ве, самандан тозу душсун.

О. Македонски

И така, посље, гоизвејувајед теја истрошеното сироти ветор ињи. совертељка, која је направена, од маистори, задасе, дељид, житото, од пљевата.

Пи.

Како се правид брашно, кажими, ако, знајеш.

Одг.

Теја житото гомељеме воводеници и се правид брашно и брашното гозамесуваме сovода и квас и се направувад тесто а тестото кога да скиснед горазмесуваме, љебови ињи пешници и тије пешниците и печеме вопеђ зада јадеме.

Аји зељињата и друго нешто, многу треба, нам за јадење.

Пи.

Који, растенији, нам, требад за забави наши.

Одг.

Кафа, шеђер, чаји и други многу.

Пи.

Како се рађад кафа.

Одг.

Кафа се рађад на дрво високо кољку што је сљјвово дрво и родбата, на кафеното, дрво, је такво, како, што се, черешњи ио месото неим је благо и внотра вородод, имад, но две семенки изљупени а родбата кога, уздрејувад,

Арбански

Еде ашту пастаи пошишин напрјера ајо те марумун даш мејруђес цла аште барумун ика мјештер преа прта удајет дриони ика бук.

Пу.

Сипо баронте мил дифтому недиј.

Упр.

Ајо дриони, побљуае нде мулија, еде побојет, мил, апо, милни, потуенгатоими меујн еде фор буке еде убојет бљум апо бљумин, кур, поувињи, итунгатоими, букин, еде, ата, букат, печим нде, фур, прејта, хајем.

Апо еде љакнат еде, ђетер шумсен, надухет, прејгранмеа.

Пу.

Цила, ритетун понадухет пр чевј.

Упр.

Кафа, шеђер, чаји, еде, ђетер, шум, сен,

Пу.

Сипо уљеен кафа.

Упр.

Кафа, уљенте надрун нађт каса аште друните кумбулас еде пемни мадруни те кафес аште асиш, сијан, гршее, помишин нук, јште, амље еде мбрепда, нде, пемнат киште кадуи фара, љагун апо пемнат, кур, уђеге поуфаин еде ата,

Турски

Ве олдем сонра сачтирирлар шутозлугу рузјара карши, јаот, чаркјљен, ђи устадан, јапиљј олуб ђи теређе тоз самандан паиљашсп.

Сув.

Ун насл јапјлр бана, табирејље, егер биљирсен.

Џу.

Ол, теређеи, ељерис, дирменљерде ве ун јапјљр уну дахи јуурурнз суиљен, ве маја, дахи, амур јапљјр ве ол амури, мајада, ђељдипсе, јуура, екмекљер, ондан, ђесерис, јаот, сомун, ве ол сомунлари, фурун ичинде, пишириз, ђибизе, јемег, ичун.

Ве зарзаватлар дахи, ве, гаире, биршеи, чок, мухтачи ола, бизе, бесљемеје.

Су.

Анги бују јанлар бизе љјазимолуб ђи егљенмег суриједте.

Џу.

Каафе, шеђер, чаји, ве чок, башка, неснељер, дахи.

Сув.

Кафе насл догулр (бујар.)

Џу.

Кахфе, јуксег агач узере мевљенир ђи еригин одуну кадар ве меивеси кафе, агачдан ол такмдјр ђи, ђирес, агачларикадар, иља, етини онлардан, татсиздир, ве менвенчинде, вар, иђишер, тоум, танеси, чиплак, иља меиве си ачан

О. Македонски.	Арбански	Турски
ја оберувајед и ја осушувајед и тије внотрашните семенки се кафа што ја, печеме, и трижеме пак ја вариме.	кока, тембрендас, јан кафе чиш но пичем еде штипим опет нзијем.	пишенир топладтирирлар ве дахи, курудтирирљер, ве од ичериолуб танељер кафедир ангији пишерирнз, ве, езериз, ве дахи, капиадтирирз.
Пит.	Пу.	Сув.
Како се рађад шећер.	Си но уљеен, шећер.	Шећер насл мевљенир.
Од.	Упр.	Џув.
Шећерод се рађад на трска која је приљична и како, пченканица је, трската.	Шећер, поуљеен, макаљем, циљи повјен, нафаче, си кашти, коломбоћис ание каљеми.	Ол шећер, мевљенир, каљем, устунде, ћи ангиси, мисир, саманина, бензејен.
Трската, се посејуввад, пак, посље, 9—10 месеци уздрејувед прво ја исечувајед пак ја исцедувајед међу стеги и од неја изљезувад (сок иљи вода) и водата посље ја преварувајед од това бидувад шећер који го употребуваме заблажиње.	Каљеми помбјелун опет пастан, 9—10 муи, уђеге пара, попреен опет поумјелун нде менгене еде ика, аја диље, (љанк. сен, уји) а поујин пастан поузијен еде настропи опет. ика ајо баропи шећер, циљи повендоим пре доњи амље.	Шукаљем ећипир ђене, сонра 9—10 айдан, пишенир ен евељ ћестирирљер, ђенс, менгене арасинда, сојерљер, ве ондан чикар (мем јаот, су) ве сују олдем канналтирлар ве дахи паћљенирљер ђене ондан шећери јапарлар ангисини, татљиљер, ичун, сарф едериз.
Пи.	Пу.	Сув.
Како растет чаи.	Си порител чаји.	Чаји насол бујар.
Одг.	Упр.	Џув.
Чаји је биљка од иниски растенија, цутод и љисјето љичад како да се, од черешна, а родбата му је на три строкови који сакад пошироко да разберад нека види у јестествена историја.	Чаји аште барна ика њиритетун те уиђет, љуљат, еде, мугулат, јан, си погршес апо пемнат јан нде треј, фии, куш, доо мацан, тамар вешт љетешикон нде љиберти вртетун чаштус	Чаји отдир, (ђурлук), алчак, бујумаклардан, чичеги вејапраклари бензер ћи, ћирез, агачиндан ђиби ве мевљудмеги уч, тељдендир, ве ћим истедиги ћи ђенишчес анласин пазар едсин мевџут тактиминде.
А љисјето од чајовите дрва, иберад, понекољку, пута, вољетото, пак ји, сушад, се како, који можед и знајед, пак затова имајед, секакви, чајови.	Апо мугулат ика друните чајис поумбљидин, миас дисаер, нде вера, пастан, ноеѳајет, посикуш, чиш, ди (њофе), (мунд) ашту, попреајо киштен ђит чвар, чаји.	Чајин, агачлариндан, јапраклари топлајорлар бир кач дефа јази ђене, куридтирирлар ћи насл, ћим еде биљир ђене ол себептен херџинс, чаји вар.
А кои, сакад, имено, да знајед, еден говељад черешнов, чај, а други зељен чаји.	Апо куш доо емин таџи њани ѳопи чаји гршејас апо ћетери, верд (јешиил), чаји.	Иља ћим истејен даа, инце, биљсин, бири, аџјрлар ћирес чаји дахи гаире јешиљ чаји.

С. македонски	Арбански	Турски
Пв.	Пу.	Су.
Сите растенпјн, алсе наодад на секоје место но земјава, иљи не кажими.	Циѳи ритетун апо цииндет ђикунде мбас тролн, ҫеи, нук, дифтому, њиер.	Битун бујујанлар гаљиба ер јерде булунурми. топраг, узере, исе, девљ бана та бирепље.
Одг.	Упр,	Цу.
Токуречи жито на сите страни растед а најубаво во умерените појаси растед во тије који се околу земјава а кафа и шеђер, чаји, и многу други створови растад, само по топљине појаси који се, околу, земјава.	Прдриѳин, таѳојеш, нде циѳ анат ритет апо мамир нде брезате медис ѳлатун, ритет, нде ата циљи јан ђарке тролин апо кафе, еде, шеђер, чаји, еде, шум ђетер барумеа ритет веч, нде брезат тенгроф циљи јан ђарке тролин.	Гаљиба тереће ер тарафа бујар, ила, еп псљах карарљи кушаклар, деруниде бујар. Онларда ђи топрагин такијана олуб дахи, каѳе, ве шеђер, ве чаји, ве чок, гапре. јаратмалар, бујарлар саде сицак кушаклар, мааљљерде ђи ангиљер топрагин такијана олублар.
VII.	VII.	VII.
За животиње.	Пре жалура.	Јашамагларп ичун.
Пи.	Пју.	Су.
Животињето сите аљ се, еднакви, иљи, не и како се дељад кажи ми ако знајеш.	Жалура цпѳа јан ђит, сињја сеи нук, еде си удајен дифтому недин.	Јашамагларн битунп, бирџинс мидир, исе дењљ ве насл панљаширлар, дивер, бана, егер, биљерсен.
Одг.	Упр.	Цу.
Животињето, се многу и секакви а не приљичад едно, на друго, току задаји познавајед људи, се раздељувајед, на осум родови и оваке. 1. Тије који дојад чељадод, со мљеко, живи, деца рађајед и ји дојад децата дурисе мальи овја род је, човек, лаф, крава, кобила, овца, коза и многи други.	Цалура јан, шум, еде ђитчиш, апо, нук, вјен, наѳаче њја ме ђетер пор препта њјоѳи њераз удајен матет ѳис еде ђекашту. 1. Ата циљи, унезин, ѳомеп, међумшт, воцат, пољеен, жал, еде, поунезин воцат ђер јан вогљ ђе кји ѳис јан њерји арслан љопа пења дење јин по еде шум, ђетер.	Јашамаглар, чоктирлар, ве херџинс, дахи, иља бенземезљер, бирп, бирине ѳекат, ђи ихсан бењљемегине, панљаширлар, секис, задеје, ве иште боиље. Биринџи, онлар, ђи, евљади емеењљер сутињен дири евљади мевљејорлар ве дахи чоџукларп емерљер таа уѳак пјен, иште, бузаддир, адам, арслан, инек, кстрак, којун, ђечи, ве гапрељер дахи.
6.	6.	6.
Пињиња, који, љетајед по ветор, и који се	Зога циљи, еѳјарони, нде ера еде циљи пос-	Кушлар, ђи рузјара, учан ве јумуртадан, ѳо-

С. македонски	Арбанаски	Турски
квачад од јаица тије се орел, кокошка, гуска и многу други.	ћукс нка вечка ата јан шћепон пуљи, паша еде ћетер шум си.	лувак, ондардр, ћи картал, таук, каз, ве чок, гапрељер дахи.
в.	**в.**	**в.**
Сувододни, који, можад, да живувајед, и на суво и во вода. А тије, се, крокодил, гуштер, змији, и жаби.	Сатиуис, цилљи мунде, тапорони еде масат едс нде ујн. Апо, ата јан, аждер, шапи, царпун, еде брешкоса.	Куру сујиљјљер, ангиљер јашааеденљер, ве курија ве суни деруниде, дахи. меркум, ола, аждер, акреп, јилан, ве курбалар.
г.	**г.**	**г.**
Риби, оживувајед, од икри, покраи, камење, иљи, корење, који, се, острани, од, поголеми, риби и залепени вовода, и вовода, живувајед, и, растад, а на суво, умирајед.	Пешкат унђалов, нка икри, пан, гура, сеп, рњја, цилљи, јан, епдитуп, нка мамаде пешка еде нџатун, нде ујн еде нде, ујн, порони, еде, ритет апо насат вдесин.	Балклар дцрилјрљер, авјардан, ташлар, јаот, ћокљер, јанинда, ангиљер ћи, сик, олуб, даа бујуг, баљиклардан, ве јапишк, сујун деруниде, ве сујун деруниде јашарлар, ве бујарлар, дахи ама курија, уљурљер.
д.	**д.**	**д.**
Мекокожасти ахто под и многу други.	Мељикура бут, ахтапот, еде ћетер шум.	Јумушак дериљеи, ахтапот дахи гапре чоклар.
е.	**е.**	**е.**
А сољушии се, мидп, и ракови, и други, мн.	Мељивошка јан, мидат еде каурат, еде ћетер шу.	Канљиљер, пиналар, ве јаппороз ве чок гапре.
ж.	**ж.**	**ж.**
Несекоми се, буби, и муви, и мн. други.	Сепрехмет јан брумит еде мизат, еде шум ћетер.	Ћесиљмејепљер, дир, бугеч, весињекљер, дахи чок, гапрељер.
з.	**з.**	**з.**
Живо растењји се, морска, чепурка, сунђер, мерџан, и многу, други.	Апо жала, ритетун, јан кнурд, детис, сунђер, мерџан, еде, шум, ћетер.	Дири бујујанлар, олуб, дениз, ђуфуру, сунђер, мерџан, ве чок гапрељер.
VIII.	**VIII.**	**VIII.**
За човека.	Прењерји.	Адам ичун.
Пи.	**Пу.**	**Од.**
Међу сите животиње, наипрви и наиблагородни, који се.	Нка, цнфа, жалурат, мапарас еде фистор цилљи јан.	Битун јашајанлар, арада, ен евељи, ве ен, сонлу, ангиси дир.

С. македонски	Арбански	Турски
Од.	Упр.	Цув.
Човек је, који је, даруван од бога, содуша, безсмертна и со разум, који можед да мисљид, и мисљењето, даго, кажувад, другему, зборувајећи со јазикод.	Њерји апте цињи, по аште, туфаљшин, нка, перенди, мешпирт, павдекме, еде ме менд, цињи, помунд, такунтоје. еде, кунтин, тата, диф тојет, м ћетер, њнкуши, мекувендумеја, мећухе.	Адемдир ћи алах тан уцретљи олуб уљумсиз, рухиљен, ве акл јиљен, дахи ћи фиђир еде биљир ве фиђири башкасина диверсин, лакрди, еде рек, дињиљен.
Пи.	Пу.	Сув.
Људите ањн се сите, токмо разумни ињи не, кажими.	Њеразн апојан цифа, рапш меншин сеи, нук, дифтому.	Ихсан битуну цумљеси, тамам, ањламишмидр псе деињ бана табиреиље.
Од.	Уп.	Цув.
Сите људи, и ако имајед, разум, но сите, несе токмо разумни, едни се научиље, и знајед, се штоје, које, бидувад, вовеков, тије, умејад да читајед, и да рисувајед, и можад, да правад секакви рабоће, и да пронаидад нешто, ново, такви људи, севељад просвештени, и изобразени, а пак други људи, који, неумејад, иншто друго, но само, гљедад, кољку зада се, ранад, да уловад нешто и да отнад од другога, такви људи, се вељад, диви и самоједи.	Цифа њераз, еде некишњен меншин по паскуш, нуку, јан, рапш, меншин диса јан исокан еде дин ђифчиш, цињи, убојет нде јети ата маривешт, такандоин, еде ташкруин, еде, муњјон, табароии ђитчвар пуна, еде та цетин, донисен, рее асиш њераз поуфои мсумин еде фачумин апо опет ћетер њераз цињи нук, диин, асца, ћетер, новеч шикоји, са пртаушћеен, тацунт, њисен, еде, табштаи, нка, њикуш ћетер асиш, њераз, уфопте егер, еде ветин, аншин.	Битун ихсани ве анламаги варисе дахи иња битуну тамам анламиш, деињ базиљер, шеирд, олунмиш ве хербир шеи бенљејорлар, ћи дуњјада олдугуну, намћи меместнељери, анлар, дирс, едмеге ве јази ве ерцинс, иш, јанаедерљер, ве, дахи, јени, биршеи, терцуме еде кардирлар намћи, месне, ерифљер, анлр окумуш иња ђене, башка ихсан ћи ич биршеи башка, биљмејенљер бакарлар, ћи некадар, бесљенсинљер, авласи, биршеи ве гаиреден кавраснлар, онље, ерифљер, јабани, анлрлар ве језнт дахи.
Пи.	Пу.	Су.
По оптто се познавајед просвештени, људи, и како се дељад од дивите кажими.	Мбас чиш, уњјофет, њераз, меншин, еде си, удајет нка, егера, дифтому.	Неје ардинце беиљенирлар анламиш адамлар ве насол, ољеширљер јабаниљерден дивер бана.
Од.	Упр.	Цу.
Дивите људи, непознавајед, еден, господ, тије, живувајед, како, зверови, и еден, другему, неси, помагајед, и	Њераз егри нук њјофин њизотин ата пороин си егресира, еде, њи маћетер, нук, пондифин, еде њи мећетер, нук по-	Јабани ихсан, бир алах, беиљемезљер, ве, цанавар ђиби јашарлар, дахи бири обирине јардим етмејорлар ве се-

еден другог, несе, милувајед, тије се, тепајед, и се убивајед, еден другего.

А пак, који се, просвештени, еднего господа, верувајед и го почитувајед, како што рекол, господ, међу, себе, се милувајед, еден другему, се честрувајед, тијесе кротки, милосљиви, и благоустни.

Пи.

Погљедањето однадвор људите аљи наљичад еден како другијод, иљи ненаљичад.

Од.

И ако љичад људите сите покровод, од сногата који је еднаков, а пошарод, који је, на кожата, љицето, надворно, потеја се, дељид на пет љица, едно, кавкаско, друго монголско, треће, црно, четврто малаиско, и новосветско.

Пи.

Пошто се познавајед тије љица, који се, на кожите, човечки, неједнакви.

Од.

Људите од кафкасконо пљеме, имајед, длго образно, и бело, љице, широко, и рамно, чело, и коса руса, и црна, а од монголсконо пљеме, људите, имајед, љице, тупучасто, и испукани бузи, (мерди), а кожа, црномурна. а од црното

димсет, ата, поушајен, еде уврави њи теќетер.

Апо опет, циљи, јан, меншин, њизот, бесоин, еде побони темане поси ефаш зотин њимећетер, пороин, њимећетер, бароин икрам ата јан кадаљшун, димсетар, еде гојас амље.

Пу.

Бас шивмете њеразн, нка прејашта, апо вјен, наљи, фаче, њи, си ќетер, сеи нук, вјен наљи фаче.

Уп.

Еде не, повјен, наљи фаче њераз ције баскјерч, нка штати циљи, аште ђит сеси апо басфатури, циљи, аште на љикур фаче јаштис, бас ајо поудајет, напес фаче њи кавказас, ќетер монгољис, трети, зезе, катри, малакас, еде јетире ес.

Пју.

Бас чиш уњофет ата фаче, циљи јан наљикура њеразес јо сиси.

Упр.

Њерази нка, фиси те кафказис, покишњен фачесђат, еде фаче, барде, џан, еде рави, бал, еде фјок, брдан, еде зезе, апо нка, фисите, монголас, њераз, кишњен, фаче крзакул, еде бузете, пљас, апо, љикура, мург, апо нка, фисите,

винмезљер онлар, тепељенирљер, веуљдурурљер бири обирини.

Фекат, ки, ангиљер, окумиш олуб бир алахда, емани, тутардар, ве онун. хузуруна, ибабет, едерљер ки алах, наси, едтиги ђиби мабенилљериниде. се венирљер, бири, обирина, ихтибар, едерљер намќимеснељер миљаим, олур, ве дахи, татљи мухабедтчи.

Су.

Дишардан назарак. ихсани гаљиба, бензерми бири, обирине, нсе бенземез ми.

Цу.

Битун ихсан, ве бензерсе, дахи, тене куруцуна, ангиси, ки, бирџинс, олуб. иља алаџаардиниџе ки дерије олуб, ки дишарини чересине, ђоре, ол, ардиниџе, сурнједде, паиљаширлар, беш череје, бири, кафказин, икинџи, инибадтни учунџу, сијах, дордунџу малаканин ве јени дуњјанин дахи.

Су.

Песине бејљенирљер, меркум, черељер, ангиљер, ки ихсанин, дери узере, бирџинс, олманб.

Џу.

Заде кавказ, ихсанин онлар узун, черељидир, ве, бејаз, череси, вар, ђениш, ве дуз. ан, вар, ве сачлар кзл дахи сијах, иља, монголозун, задесииден ихсанин чечереси, вар, топарлак, ве дудаклар, чатлак ве дериси., ачик, сијах, ве

С. македонски	Арбански	Турски
пљеме, људите, имајед, чело испупчено нос пљескав, мерди дебељи, коса, црна, и руда, а по тјелото црна кожа.	зезе, њераз, кишњен, бал, аитун, унда, пафш, бузе, траш, еде, зезе, сеп, фјок, брдан, еде, напитати, љикура. зезе	сијах, заделе, ихсанин апиншиктр, бурун батал ве дудаклар кали сијах, ем, кврџик, сачлари, вар, тенесине, сијах дериси.
А од маланското пљеме људите тије се прињичии, како што је монголското црнуљаво.	Апо ика фисните малакас њерави повјен нафаче сите монгољис сизезечељур.	Шумалаканин, заде. синден ихсани бензејор, ћи монголулар ћиби ачик сијах.
А на људите од ионосветското пљеме косата им је жлтоцрвена, вољицето ковчави се, и суви, и бојата црвена, аспогата им јс гољема.	Апо њерази, ика фисин јетин те рее, фјокин, екишњен, сивердкуча, нде, фаче, јап саткоцк, еде сат, еде, куће, апо трупан аште маде.	Дахи, јенидуњанин, ихсани сарикмзи сачлари вар, чере ће микљи ве куру, ве крмзи бојаљи, дахи те неси бујуг.
Пи.	Пу.	Су.
Мије од које, пљеме, сме кажими.	Апо на ика цињи фис јеми дифтому.	Аџиба биз анги. заде ден ис дивербана.
Од.	Уп.	Цу.
Мије који сме во јеропа, сите житељи покровод тјелава, наши и пољицава наши, се наодид дасме од монголско пљеме.	На цињи, јеми, нде јевропа цие вентљи бас кјерч трупат тона, еде бас, фача, тона, уџиндет, таими, ика фисин, те монголис.	Бис ћи јевропада. олуб из, битун, кавм ћи, тенекурушимиза, ђоре, ве черељеримизе, ђоре, булунур. ћи монгољијанин, заде, синден, олараг пс.
Пи.	Пу.	Су.
Сите, људи, аљи, го, зборувајед еднакво зборувањето и сотова, аљ се разбирајед, међу себе иљи не, кажими.	Цие њерави, апо кувендоин, ћит, сеси. кувендумеа, еде, ме ајо, поумарн вешт, њи мећетер, сеи, нук, дифтому.	Битун, ихсан, аџиба, сојљејорлармн бирџинс. сојљешиии, дахи, ћи, опуињен, ћенди мабениљериндс, анлапирлармп, исе дејљ бана табир, енље.
Од.	Уп.	Цу.
Јазици имајед, многу и без броји и со инакви зборови, зборувајед, људите затова и неможад. да се разбирајед, међу, себе, дури, несе, научени, други, јазици.	Фољмат кишге, на пумор, еде ме дише фољмат, кувандоцн, њераз, по нре ајо еде смундет тамарин вешт њи мећетер, ђер нук, јан, мјсумун, ћетер гјуха.	Љисаниљер, ћи сајилмајан, чоклуктан, вар, иља, башка, џинс иљен, сојљешијорлар, ихсан, ону ичин дахи анлапа, еде мезљер, ћенди, мабенљериндс таа ури олмапб, башка љисаниљер.
Пи.	Пу.	Су.
Што јс јазик и каква сила имад кажими.	Чиш, аште, гјуха, еде, си фортме, кипте, дифтому.	Љисани неанлр ве насл зијаси, вар бана табир енље.

С. македонски	Арбански	Турски
Од. Јазикот имад, две п-миња, прво је јазик, и овја, који го имаме, во устиве и со него мрдајешти, мисљата, наша, другему јакажуваме.	Уп. Гјуха киште дуи емин, манарас аште гјуха, еде кјп цилји, поквми, нде, гоја, еде ме ајо, тулјунтуи, текунти, тона, на њћетер подифтони на.	Џу. Дилјин нћи исми, вар бирииџи, дил, анлр, ве буњи ангисини, агзимизда, олуб, ве, оннилен, расх, едерк, бизим, фићири, ганре, бирћиме, је диверириз.
Друго, јазик се вељид зборувањјево, со које, зборувад, еден, народ, као, турски, славјански, арбански, пак кога, да те упитад некои човек, каков јазик знајеш, ето, и това, зборувањето, се вељид јазик.	Ћетер гјуха уфон кувендумеја, мецилји, ковендојет, њи њераз, си турчиш, славјанисе, шкип, онет, кур, дотј, нјуте доњи њерји си гјуха подји че еде ајо кувендумеа, пофон, гјуха.	Ићинџи лисани анилр сојлепшини ћи ангисвјлен бир кавм, мухабет, едејор, турче, ђиби славјанчес, ве арнаутчес, зира ачан, сорар бир, адам, насл, лисани, билирсин, иште ол мухабет дахи лисани анлр.
Пи. Како се дељад људине, позборувањево, кажими ако знајеш.	Пу. Поси удајен, њерази, баскувендумеа, дифтому недји.	Су. Кавм насл, панлашир, мухабети, андинџе, бана, табир, енле, егер билерсен.
Од. По зборувањево, људине се дељад на многу, и секакви народи.	Уп. Бас фољмат, њерази, удајет нде шум еде џитчиш поуљеитуни.	Џу. Мухабет, ердинџе, ихсани, чок, ве херџинс, кавма пајлаширлар.
Пи. Ко,и јазици се наппотребни, за овде, а који за на други страни, кажими.	Пу. Цилји гјуха аште машум, ика, духет, прскату, ано цилји јан преп, нде ћетер, ана дифтому.	Су. Анги лисанилер, енмухтачиола, бурдаја. дахи, ангилер, ћи башка, тарафлар ичин, бана табир ејле.
Од. За овде се најпотребни, јазици, вотурско, турски, славјански, арбански и грчки.	Уп. Прејкату јан, машум, икадухет гјуха, нде туркуни, турчиш, славјанисе шкип еде гречишт.	Џу. Бурдаја ен мухтачиолуб, лисанилер, мисниманлиљкде, турче, славјанчес, арнаутчес, ве урумчес.
Пи. Турскијов, јазик, али је секоде еднаков, иљи не кажими.	Уп. Гјуха те турчишт ано ђит, сеси аште, сеп пук дифтому.	Су. Турчес лисани аџиба, херјерде бирџинс ми исе дењ, бана, табиреније.
Одг. Турскијов јазик имад три наречија, османлиски, мисни имански, и карамаилски.	Упр. Гјуха те турчиш, киште тре емин, османисе, мисниманисе, еде караманисе.	Џу. Турче, лисаниси, уч, анилаџаги, вар, османлиже, мисиниманџе, ве карамилџес.

Пи.	Пу.	Су.
А славјанскијод јазик аљи је секаде, еднаков, иљи не кажими, соред.	Апо гјуха, те славјанисе, ђ и к у н д е аште спња сеи, нук дифтому, меарада.	Ациба славјанчес, љпсаниси, херјерде, бирцинс ми исе деиљ, бана, табиреиље, сра иљен.
Од.	Уп.	Цу.
Славјанскијод, језик, имад пет разљике.	Гјуха, те славјанисе, кните пес поч.	Славјанчес, љисанинин, беш, уимамаклари, вар.
Пи.	Пу.	Су.
Који се тије разљики кажими соред,	По цињи јан, ата поч дифтому, меарда.	Анги си дирлар ол уимамаклари, бана, табиреиље сраиљен.
Од.	Уп.	Цу.
Тије се руски, хрватски, бошњачки, бугарски и македонски.	Ата јан брданисе, хорватисе, бошњакисе, бугарисе еде македонисе	Меркумудирлар, кзлчес, арватчес, бошњакчес, бугарчес, ве македонлуцес.
Пи.	Пу.	Су.
Који јазици се наљик еден со другијод, од напред речените.	Циљи, гјуха, повјен, нафаче, њимеђетер, нка паре те фошин.	Анги љисанниљер бензејорлар бири, обирине, ћи евељ андигинљерден.
Од.	Уп.	Цу.
Рускијод и бугарскијод наиблњизу се. А хрватскиод, и бошњачијод, и македонскијод наиблњизу се.	Брданисе, еде бугарисе ма афр, јан. Апо хорватисе, еде, бошњакисе, еде македонисе ма афр јан.	Кзлчеси ве бугарчеси, ен јаки, дирлар. Дахи арватчес ве бошњакчес, ве македонлужес, ен јаки дирлар.
Пи.	Пу.	Су.
А македонскијод јазик, кога је, блњзу, со бошњачкијод зашто се именувад с. македонски дека, с македонскијод, јазик је, најсродан, со црквено, славјанските, књиги, и тои је старославјански.	Апо гјуха те македонисе, кур аште, афр, ме бошњакисе, прсе, уфонте с. македонисе преајо с. македонисе, гјуха, аште, чимашум, повјен, на прљиберта, кишас, еде ајо аште славјанисе вјетер.	Чунки македонлуцес, љисаниси ен јаки, бошњакчеси иљен неичин анлр, с. македонлужес, чунки с. македонлужес, љисаниси енчок, бензељи олуб, ћи славјанкљисении, ћи табларињен, ве ол кадимславјанчесдир.
Пи.	Пу.	Су.
Који јазици се најпотребни за на друга страна, кажими ако знајеш.	Циљи гјуха јан, нка, машумте духет преи на ана ћетер, дифтому, недии	Ангиљисаниљер енпек мухтачиола, ћи башка тарафа ичин банатабир еиље егер биљирсен.

С. македонски	Армански	Турски
Од.	Уп.	Цу.
За Африка, арапски, јазик, је, потребан, за Азија, турски и јерменски и ђурдски. За јевропа, вранцуски, јенгљески, таљнјански, немачки, маџарски, влашки и славјански.	Пре арабистан, арапнсе, нка дукет, аште, пре, анадол, турчишт, еде ерменисе, еде ђурдисе. Пре европиа, френгисе, таљнјанисе, немцисе, маџарисе, влахисе, еде славјанисе.	Арабистан ичун арапчес, љгсани, љјазим, анадол ичун турчес ве ерменчес, ве ђурдчес. Јевропа ичун, врекчес, пнгиљисчес, таљјанчес, немцаџес, маџарџес, влахчес, ве славјанчес.
Пи.	Уп.	Су.
Мије каков јазик зборуваме и како го вељад, нашево, зборување, од македонија.	На чвар гјуха кувендоим еде снуфоин те кувендумеа, тоно иде шкипинија.	Бис насл љисани мухабет едериз, ве насл, анљирлар, бизимђи, мухабети, мисни иманљикте.
Одг.	Уп.	Цу.
Мије славјани који се наодиме од македонија, на јужноисточни, крап, јевропа од шар до доспад старославјанисме, и нашијов јазик, се вељид мијачки, које значи чист разговор.	На славјан, циљи уциндем иде македонија иде скаји месдит јевронит ика шар ђер доспат, јеми, славјан, тевјетер, еде гјухе, те тоно поуфон, мијакисе ајо помарет, вешт кувенди настр.	Биз мисииман македонијада, ђи булунурис, кбље дијарида, јевропанин, шардагдан, таа доспадаедег бис османлинс, ве безим љисанимиз, мисиимиице, анлр, ђи дејерек мисни иманљи.

Пи.

А мије од старо време овдесме иљи од каде сме, дошље и каде сме се изродиље кажи ми.

Пи.

Мије славјани сме се народиље во азија и од азија сме дошље во јевропа на север и тамо сме се умножиље, а од север сме се насељиље овде.

Пи.

Посље како сљедувад кажи ми, зашто, од славјаните, имајед, многу, наречија.

Од.

За това имајед, многу, наречија, зашто секијод народ, по земјата се зовад иљи наречувад и који народ од каде дошол, кога се плнила земјава потоној, посље така и се именувад, који каде живувајед, и во која страна, као Руси, Хрвати, Чеси, Срби, Бугари и славјани.

Пи.

Зашто сме мије, старославјани, и така се, именуваме, во македонија, кажи ми ако знајеш.

Од.

Мије затова се именуваме старославјани, дека књигине, црковни, Кирил и Методије кога и преводеље од језиког грчки на славјански, нашље за добро да напишид букви славјански и дан, преведад књигине богомољни по старославјански јазик и туіе во Македонија старославјаните живувајед.

Пи.

А како могло само по нашијов, јазик да се преведад, књигите, кажи ми ако знајеш.

Од.

Мије северјанци који сме дошље у римски Иљирик сме биље напмнозина и од многу седишта доидени' да затова, по нашијов јазик се преведени књигине црквени дека Македонија је близу до Грчко, а Кирил и Методије биље Солунци.

Пи.

Аљ имад некои човек иљи некоја књига која кажувад, за пришествијето северјанско у Иљирији кажи ми ако знајеш?

Од.

Љетопис (ц҃ л҃ д҃ 934) год. по Христа писано овака кажувад, северяни исполниша оѵилірикѹ римстѣмъ и разлочишася съ волгаромъ же здѣ омеждиша северяни къ истокъ же странѣ нарекутъ разлокъ*) а волгармиже въспадъ сълнечни ѿ нуюже горѹ нарекутъ доспадъ.

Пи.

Кога се славјани и племена бугарској зашто се именувајед волгари.

Од.

Волгари се именувајед по освоатељи од река, Волга која је и денеска, во русија.

Пи.

Што је Србин и какво је това име кажими да знам?

Од.

Србин је име, христијанско и мушко, а срби се мнозина, иљи имања, иљи људи а србиновци је кућа која се зовед така.

Пи.

Што је Србија иљи Србадија.

Од.

Србија је многу делови земја, каде живувајед тије људи, који су досељени од север у Иљирик римски.

Пи.

Који се тије делови кажи ми ако знајеш.

*) И денеска се вељид разлок.

Од.

У Јеврона у Иљирику римском зачини.

а, Бачка, Банат, Срем, Хорватска, Далмација, овије се у аустриском царству.

б, Расија, Шумадија, Мачва, тије се у књажевини Србији.

в, Босна, Ерцеговина, Горња мисија Захолмија, Рагуза, Албанија и Македонија тије се у царству турском, и под владенијем његовог величества Елив шанди Султан Абдул Азис Азамет.

г, Књажество Црна Гора на Цетиње.

Овије се именувајед од севјера пришедши славјани иљи северјански станишта.

Пи.

А мије како сме дошље во Македонија кажими ако знајеш?

Од.

У напред реченом љетопису кажувад овака:

Здје пришедших северославјанов, когдаже, умножишасја в севернија, страњјех, и неимајуштиже, мјестје да стадахже своих приштајут, тогдаже упутишасја к јужнија стране, в Иљирицје римстјем, уидоша потомже, когдаже умножишасја в Иљирицје, и Римјаниже нарекоша их народи северјаном, именујетсја, вес живујуште в Иљирицјеже.

Пи.

Кажими нашински, што зборувад славјанското да разберам.

Од.

Славјанското истолкувано на нашински и овако вељид.

Овије северјанци, који дошље, овде кога се, умножиље, во северните страни и немаље, тамо, место и соошто стадата, своји, даји ранад, и даји насад и тога се управије, кои јужните страни, у Иљирик римски, вљегоа, и останаје тује да живувајед.

А по това кога се умножије у Иљирик римски, и тога ји нарекоха да се именуваме северјанци, сите који се находиме унапред речени места Иљирички.

Пи.

Кажими како сљедувало посље сонашите северјанци.

Од.

Заод тога посље читаи историју таја ћати кажед све соред.

Пи.

Докаде се вељвд Македонија кажими ако знајеш соред.

Од.

Македонија се вељид иљи именувад кон исток, до доспад и до разлок и егенско море, кон североистоку до самоков и до црква, а кон север до каменичко поље и до куманово, а кон запад, Македонија се именувад, до рекана, катланово, која је, помеђу, Скопје и Вељес, до Мокрино, и до

барбарас, помеђу девич и ропотово до сап помеђу Вранешница, и дољенси до Ђевата помеђу Битоља и Ресен, и посред Пељистер, а кон југ помеђу, Костур и Рељин, до северјаниже, и бистрица река, која је помеђу Македонија и Тесаљија, и утокувад у јегејско море.

Пи.

Кажи ми и за други страни докаде која се одељувад ако знајеш.

Од.

За други страни, треба да читаш, општи, земјопис, који кажувад, за сева земја, пак така можеш да се научиш.

Пи.

А кољку вароши и пазари имајед во Македонија кажими ако знајеш.

Од.

Во Македонија је гољем, град Солун. пристаниште, на егијско море, Воден, Негуш, Бер, Серез, Драма, Кавала, Здрумица, Радовиш, Петрич, Мелник, Дупница, Бања, Куманово, Крива паланка, Кратово, Кочани, Винница, Јежово, свети Никоље у Мањешево, је царево село и Пещево Утиквеш је Неготино, и Кавадарци, а у горњу Македонију, Пријеп, Крушово, и Битоља. Рељин, Костур, северјаниже, и у долну Македонију имајед уште Пазар. солунски, Гуменџе, Ђорђелија, Мајада и Пољјанино, Кукуш, Лагадино, Валто у Касандрију, Љаригово, у Каламарија, Сува, Зељиjово, Правишта и Чаталџе овије све се вароши и пазари, а имајед уште и други, Ескиџумаја, и Баракљиџумаја, Радомир Фуштани, Умегљен и Демирхисар.

Пи.

А каде се бере у Македонија панађури иљи пазарски сабори кажими ако знајеш редом.

Од.

Во Серес, је ћерван, во Пријеп, во Вељес, во солунски пазар, Лука панађур и други.

Пи.

Кољку наречија славјански има в Македонија, кажими, ако знајеш.

Од.

Стари наречија има в Македонија, Бућинци, и Крановци и Боиковци, и Гаљичани и моравци.

Пи.

Во која страна во Македонија се наодад Бућинци, кажими ако знајеш.

Од.

Бућинци се, Пријепско и Битољско и Вабуна, вељеска.

Пи.

А како знајеш, али се Бућинци, во тије места, кажими.

Од.

Тије се познавајед, аљи [illegible] покућните презимиња, њихни и по зборувањето њихно, и по [illegible] које а викајед, соиме, као Бучин, и многу други знакови.

Пи.

Во која страна во Македонија се наодад Крановци кажими.

Од.

Крановци се наодад у окружје, рељинско, костурско, и жуто езерско.

Пи.

Аљи имад и на друга страна некаде Крановци кажими.

Од.

Има и во Албанија, у пол окружје, охридско, и сето, ресенско, и тије се Крановци.

Пи.

А како се познавајед дањисе Крановци и пошто кажими ако знајеш.

Од.

Се познавајед по носењето, обљеклото које је на њих, и по зборувањето.

Пи.

По које зборови се познавајед кажими ако знајеш.

Од.

Зборовите се многу, и несе доказувајед свите, само нељку дати кажа.

Мије како го речуваме.	А тије како го речувајед.
Зборол	Зборол
Оди, д	Греди, д
Работа, д	Роби, д
Иде, д	Гренди, д

и така, многу, други, зборови, имаду и по зборовите се, познавајед, да су Крановци.

Пи.

А во која страна се наодад Бонковци и Гањичани, у Македонија кажими ако знајеш и истолкуваими.

Од.

Бонковци и Гањичани се наодад, во долна Македонија, зафаќајешчи, од острово и од бистрица, пак кон исток до доспад, и до разлок, во тије места се, наодад, Бонковци и Гањичани.

Пи.

А каде живувајед гањичани, а каде живувајед бонковци.

Од.

Гаљичани завзеље од Солун, кон североистоку. до доспад, и до разлок а боиковци од бистрица до горничено, које дељид горну и долну Македонију и до нича, и кожув, планиије, и покрап, вардар, кун, север, до црна која је у тиквеш река.

Пи.

Аљи има и на други страна гаљичани и боиковци кажи ми.

Од.

Гаљичани имад во Албанија, окруже деборско. кическо, и пол охридско, и скопско, и тетовско, а боиковци не се разљичувају, на друга страна а јазиков, све је еднаков.

Пи.

А како се познавајед Гаљичаните, кажими ако знајеш.

Од.

Гаљичани се познавајед, по местата, нихни и по зборувањето, које је одељено а; од север, кога дошље, у Македонија и во напред, речени, места, кога се насељиље, и реката, која је у средината, њихна, и денеска је Гаљик, се именује по теја едно, а по името њихно друго, који во долну Македонију, овије послеђниве све Гаљичани ји познавајед.

Пи.

Који се Моравци, и до каде кажими ако знајеш.

Од.

Моравци се од катланово кон југоистоку до Вардар, и до бељеш, а кон истоку сличаном до црква сите се Моравци.

Пи.

Аљи имајед и на друга страна некаде, Моравци кажими ако знајеш.

Од.

Имајед од Куманово, заваћајешчи кон север, пак дури до Дунав сите се Моравци, покрап, Мораву, на обете страни, до, од каде се, беред и истечувајед вођето во Морава, сите се муравци, које и реката, која извирад, од над Качаник, се именувад Морава, и со това сведочит.

Пи.

А кољку наречија имајед, сега во Македонија, кажими ако знајеш.

Од.

Ето кољку наречија имад, сегашни с. Македонски у Македонија.

а, Кардаљиња
б, Брсјаци,
в, Мијаци,

г, Уљуфи,
д, Помаци,
е, Јуруци,
ж, Кржаљији

Пи.

Кажи ми који се Кардаљинија и каде живувајед.

Од.

Кардаљинија се у долна Македонија кои североистоку до Сува.

Пи.

Кажи ми кои се Брсјаци и каде живувајед.

Од.

Брсјанци се, горна Македенија и у Албанији, охридско и кичевско.

Пи.

Који се Мијаци, каде живувајед кажимо, ако знајеш.

Од.

Мијаци се во горна Македонија и у Албанија половина окружје деборско.

Пи.

Кажи ми који се Уљуфи и каде живувајед, ако знајеш.

Од.

Уљуфи живувајед у Албанију во струшко окружје и у деборско голобрдо, дримско грло, жупа, и пољепо, тије се Уљуфи.

Пи.

Кажи ми који су Помаци и каде живувајед, ако знајеш.

Од.

Помаци се, од Серес, кои, североистоку и од, Драма, кои, север, до спадско, дури до рила, тамо Помаци живувајед а това се вељид неврокоп.

Пи.

А Јуруци који се и каде живувајед, кажи ми ако знајеш.

Од.

Јуруци, турска је реч (и значи) одачи, и Јуруци, који имајед стока, овци иљи кози, тије зиме, ја препасувајед, стоката в долна Македонија, а во љетно време ја терајед, стоката, у доспад, и тије со стоката тамо љетувајед.

А пак кои несе занимајед со стока, имајед насељени, у долну Македонију дуридо штип, пак и у тиквеш.

Пи.

А Кржаљији који се кажими ако знајеш и каде живувајед.

Од.

Кржаљији, таја је турска, и арнаудска реч, смешана, која значи нашински брдско живување иљи живод наричка.

Пи.

А какви други наречија, од љјуди који живувајед, у Македонију аљи има иљи нема, кажими ако знајеш.

Од.

У Македонију има још Куцовласи и Каракачани, Арнаути а и Гогеши и Музиќари, и Игрибозљији, И малу Грци, који се вељад по наречијата, њихни и се познавајед, еден со други, меѓу себе, сите, живувајед, како браќа, при, живодта царска.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пу.	Су.
А само мије јељисме Славјани, иљи, имајед, некоји. други наречија, кажи ми ако знајеш со ред.	Ано веч на јеми славјан сепо киште, дони, ќетер фумеа славјан дифтому, неди, циф, меарада.	Аџиба саде бис славјанмијис исе вар дахи ве гаире, ќимсељер ќи, Славјан, анилан, бана, табир ење егер бениљерсен.
Од.	Уп.	Џув.
Несме само мије току славјани се, и руси, и Пољаци и Чеси и Србѝ и Словаци и Бугари и Хрвати и од сите овде речени, народи јазикод, им је славјански и сите се, од једна, фамилија, иљи наречије.	Нук јеми веч, на по. славјап јан еде те брдан еде П о љ ј а к еде Чехат, еде Србат, еде Словакад, еде Бугарат, еде, ика, џифвет кату екувендумун; њеразп. гјуха икишњен, славјанисе еде џитвет јан ика њифис сеи фошњун.	Саде бис диљис, иља Славјан дир ве Кзљилар дахи ве пољјаклар, ве Чехљер, ве Бошњаклар, ве Словаклар, ве Бугарлар, ве Арватлар, ве битун бурда андигимис задељер, јаот исимлар славјанчес љисани дирлар анилаџаги.
Пи.	Пу.	Су.
Кољку брои има сите славјани.	Са нумерумеа киштен циф Славјан.	Некадар, санси, вар, битун славјанлар.
Од.	Упр.	Џув.
У Јеврона имаи бљизу деведесед миљауни, славјани.	Нде, Јеврона, киште, ќер, нандадијет миљјн, Славјан ќер чекач.	Европада, вар, јаки, доксан миљаун славјанлар кадар.
Пи.	Су.	Су.
Што се вељид народ.	Чиш поуфојет њераз.	Кавм неанилар.

С. македонски	Арбански	Турски
Одг.	Уп.	Цув.
Народ се вељид, људи који се од еден род и који зборувајед еднаков збор, и који, живувајед и се другарад еден, со, други, и који, имајед, једнакви, обичаји и песни и весеља, тије људите ји викајед народ а место, во које живувад, народ, се вељид отечество, од тои, народ. Така и Македонциве се народ и местово нивно је Македонија.	Њераз, пофон, њеријат нка њифис цињи јан еде цињи покувендоин, цит, сесп. кувенд, еде, цињи, пороин, еде шокунисмет, њи, мећетер, еде цињи, кишњен цит сеси адет еде канга еде газуарте, ата, њерази, поуфојет њераз, ано ве ндин нде цињи пороин, њерази поуфојет атнија нка ата њераз. Ашту еде шкипитарат јан њераз, еде вендин, етијсе пофојн Македонија цињи, пороин аће.	Кавм анлар, нхсан ћи, бир заделен олуб ве ангиљер, дахи, бир цинс, мухабети, вар, ве ангиљер јашар ве ђечинирљер бири обиринљен ве ангиљерин бирцинс синариши ве турки ве шазљиклари, вар, ол ерифљери, кавм, чаарирлар, иља јери ћи кавм, јашадиги, јерде, анилр, педерљик ол кавмин. Дахи, македонлулар, кавмдир ве јерини дахи онларин анилр Македонија, хер, ћим, македонијада, јашарса, македонлу анилр.
Пи.	Пу.	Су.
Што требувад задасе управувад и да се крепид еден народ.	Чиш духет прта дретоин, еде тазењен, њи њераз.	Нејљазим, олур, ћи, бир кавм догрутмаја ве дуздурмаја, бир, кавма, ве тертиб, едмеје
Од.	Упр.	Цу.
Треба да имајед цар, и управљеније, царско.	Подухет таки јен мрети еде урдурумеа, мретис.	Мухтачнола падишах, ве дахи падишахљигин, тертиби.
Пи.	Пу.	Сув.
Кој се вељид цар.	Цињи упофон мрети.	Довљет анги ји анилрлар.
Одг.	Упр.	Цув.
Секои народ имајед по један човек избран тоји даји, управувад, да ји, бранид од непријатељи да им судид, кога се скарувајед некоји међу себе и да ји наказувад лошите који чинад лошо таков возвишени човек се вељид цар, краљ, књјаз, владјетељ, и господар а пак страната	Њерази кишњен бас, њи, њерји, згидун, аји, тидритон типорује, нка асен, тнурдинон, кур, шајен њјан мећетер еде префаи побојед, тербијет цли бон кеч, аспш, њерји пофон мрет, краљ, кнез, ордунон, еде, зо-	Кавмларин, бир, сечдикљи, адами, вар, ћи, меркум тертиб едсин ве онлари мен едсин душманлардан онлара муаћеме едсин кавга едтигина мабеинљеринде ве газебе ћотуљери душурсун, ћи ангиљер, ћотулук јапајанлар меркум, ељиф шанли адам, падишах анилр јаод краљ, (вучук беји кнез) ве шах

С. Македонски	Арбанашки	Турски
до каде држид и господарувад, еден, цар, се вељид царство нљи држава.	тунија, а пор, ајо, ана, кузине еде урдонојн нп мрети, уфон мпретенија, сеј виљајет.	дахи ђене ол тарав ћи, максузу, удуљтерине, падишах азамет ћи бујурур јерде падишахљик анилр, јаот максузи.
Пи.	Пу.	Су.
Које се вељид, правитељство.	Цињи, поуфон, дритомеа.	Шертиб ангисини анилрлар.
Одг.	Уп.	Цу.
Зашто, цар, сам, неможед да бидед во секоје место, међу народ, а сам, даго, управувад, затова, тои, од, своја, страна, си клава, помошници, даму помагајед и да му вршид секојод по једна работа. И сите тије, царски, људи иљи, судији који, вршад, по једна работа царска, това је, правитељство.	Псе мрети вет смунд та убафт, нде пас, венди, намедиси, њерази, тат, дритоје, вет попре ајо, зотирот, нка анете, ветис, повењоје, њерји, бесушин, тат, ндифин, еде тат, сосин, пас циљи кањи пун цифе, ата њернјте емретис сеи чпо ђикон, циљи, по сосе, кањи пун мретис че ајо аште, дреитетумеа.	Чунки бадишах јанлс ерјерде, ола едемејор, кавмн; арада, ћи ћендиси, тертиб, едсин ону ичун ћи меркум ћенди, тарафтан, имдадчиљер, јерљештирир, ћи, онун, хатрина, јардм, едсинљер, ве херћес, бирер, амељ, битирсин. Ве битун меркум падишах, адамлари, јат, ућумдарлар, ћи, бирер, амељ битире нљер меркум анилр тертиб.
Пи.	Пу.	Сув.
Цар којји именувад, људите који ји повељад во царствово, своје.	Мрет сипо, тире, њерази, циљи, поја. урдуроје нде мретенија ветис.	Падишах насол анлр, ихсани, ћи, ангиљери, меркумун ћендј падишахљигте олуб.
Од.	Уп.	Цу.
Тоји и вељид, својн, поданници, зашто, му плаћајед даваннна, цару, секоја година задаји чувад.	Аји пофојет епинтар, прсе поипагоин, епмеа, мретv пас вјед кадиса, грош попретаурует.	Меркум, чаарир, вергипиљер, ћи она ерсене биркач, круша, верги, удерљер ћи онлари саки едсин.
Пи.	Пу.	Су.
Царските, поданници цару, штому се длжни, и како да го слушајед, пак да се учинад цару харни, и мнљи, кажими ако знајеш.	Мретисе епинтар мрети чке појан фанторвет еде си тата цедин, та убојет нге мрети мир еде тедимс дифтому неподји.	Падишахин вергипиљер ћи падишаха онун хатрина, неје, борчљи, ољубдир ве дахи насил, хизмед, етсинљер, ћи, падишаха ен, ве севкиљи олсунлар, бана, табир ејље егер билирсен.

Од.

Дужни се даго почитувајед и да го слушајед како што слушајед, деца таткаси и да живувајед по неговине уредби нъи наредби.

Пи.

Правителъствана како ји управјајед народиве кажими.

Од.

Тије се велъид утројено, илъи само државно, илъи, определено, илъи народно те затова имајед утројени управлъенија 1 самодержителъно, управлъеније, 2 избрано управлъеније и 3 народно управлъеније.

Пи.

Које се велъид, самодржавно управлъеније.

Од.

Самодржавно, управлъеније, се велъид, тује, каде што, повелъад, царол сам, тоји давад закони, и уредби, и уредувад и повелъад, како је напубаво, за народ, како за деца своји.

Пи.

Које се велънд избрано управлъеније.

Одг.

Избрано илъи уставно управлъеније, се велъид, во теја, царсто, каде, имад, одредено, зашто, и до колъку, имад, кра-

Уп.

Фанторвет, јан татибоин, икрам, еде тат, енђови сипо, енђеин вопат, атин, те вет, еде, та упорони, мбас етиит, дреитумеа, сен урдунумеа.

Пу.

Тедретајанат, сипо, дритоин ћерази дифтому ћиер.

Упр.

Ата уфонте, нде тре, сен вети зеитун сен удаитун, сен; ћеразисе, по преајо кишћен, нде треј дретајанат, 1, ветзеитун дритумеја удути згидун, дритумеа, еде, третис, ћеразисе, дритумеа.

Пу.

Цилъи уфојет вети зећјан дритумеа.

Пу.

Вети ембан дритумеа поуфојет, аће, ку, чиш, урдунује мирети, вет ајн ене шарт, еде арадумеа еде арадоје, еде, урдунује си аште, матемир, прећеразн, сипревоцат, ветис.

Пу.

Цилъи уфон дритумеа згидун.

Упр.

Згидун, сен, притун, дрејтумеа, уфојет, нде, мирретенија ајо кукиште арадумун прсе, еде ђер са киште, кралъи, фур-

Џу.

Борчлу олуб ћи ихтибар едсинлъер ве дахи, икрам ве муту унун хатрина, насилћи, евлъад, педерине муту, олуб ве дахи јашасинлар, онун, хатрини, тертиб, сурнједте јаот, низамнјелъерине.

Сув.

Ол, тертиблъер, насл, дорудтирирлар кавмлари бана табир енлъе.

Џу.

Меркум анилрлар учуланмиш јаот јанлс, тутанан јаот тахии еделъи јаот кавмин ћи оничин, учуланмиш тертиблъери, вар бири максус тутан, тертеб ићинџи, аиклъи, тертиб, ве учунџу, кавми тертиби.

Су.

Јанлс тутугунан тертиби ангиси деилъир.

Џу.

Јанл с тутугунан тертиби орда анилр ћи пердс бујурур падишах, јанлс меркум канон наме верир, ве низамијелъер, дахи ве тертиб едер ве бујурур ћи ен ђузелъ олдугу ђиби кавма ћи ћендн, евлъадларина, ђиби.

Су.

Ангиси анилр, сечдикљи тертиб.

Џув.

Сечдиклъи, јаот уџетлъи тертиб анилр, ћи ол падишахлъикде, нереде, тахин олунан вар ничин ве, таа, некадараедек,

льод, власт, а од тује, помногу, ако му је нешто потребно, треба да се правад нови уредби, и да се упита, и да се договори со народод, ји позовува при него зада се дговорорад, заједно.

Пи.

Што се вельид народно управльеније кажими.

Одг.

Народно управльеније пльи, республика, севельид тамо, каде, немад цар, току народод, сам си избирад, еден, ильи, некольку, старци, даго управувајед народод до некоје, време, које је, одредено.

Пак, посльe, кога, ђа дојед теја, време, тије, старци ји променувајед и други, наместувајед, зада, управувајед, народод.

Пи.

Од каде можеме дасе научиме за народине и за царствана, како се, основалье, ильи пропадналье и како поминалье до, сега, кажими, ако, знајеш.

Одг.

Од све мирска, историја таја је, многу рукономошпа, наука, за свјакога човека.

Пи.

Што је, напотребно, за човека, кажими, ако знајеш.

сат апо нка ађе машум не кипте доњисен, нка те духет, атаер, духет, та бароин, шарта, рее, еде та у пуете, еде та бон кувенд, ме њеразн, еде, поја, тире, кевете, попрента кувендоин башке.

Пу.

Чиш уфон, њеразисе, дрејтумеа дифтому.

Уп.

Њеразисе дреитумеа, сеи памрет пофон, ађе, ку ска мрети по њеразн, вет згедин њи сеи диса кријет прета дритоин, њерази, ђер, њимотин цильи аште арадушин.

Опет пастаи, кур тавје ајо мотин ата кријет поундароин еде ђетер вендоин по прента дретоин њерази.

Пу.

Нка ку муњоим тапо мсоим, прењерази, еде, прej мпретенијте, сп екан, вендушин, сен по екан умб, еде, си екан, сашкуа ђер тапти дифтому неподји.

Упр.

Нка льиберти ции њеразисе апо, кија, аште, шум нка ндифмеа, перепас вет њерји.

Пу.

Чиш аште машум нка духет прењерји, дифтому пе подји.

крапьин, фурсати, вар, ђи, ондан, даа зијаде, егер бир несне, ихтиза, исе она льазим ђи јанлсин јени низамијельер ве дахи, сувал, олуна, ве мешверет кавм ильен ве дахи ђенди хатрина кавми давед едејор ђи технаџе, ве бераберинџе, мевшеред едсинльер.

Су.

Не анилр кавмин тертиби бана табир, енльe.

Џу.

Кавмин тиртиби јаот, репзльик мемльећет анилр, орада ђи падишах олмдији јерде ильа меркум кавм јанлс ајиклар, ђендпне бир јаот, бирнекадар ихтијарлар, ђи кав ми биранги, земана, едек тертиб едсинльер, таа, тахин, олудугана, едег.

Дахи олдем ђи олземан ђельиб, меркум ихтијарлари, дијиштирирльер ве башка, јерльештирирльер ђи кав ми тертиб еде сурнједте.

Су.

Нереден уреле бильириз ђи кав млар ве падишахльиклар, насл курулмиш јаот фет олмишлар ве насл ђечинмишльер шимдије едек бана табир енльe егер бильирсен.

Џу.

Битун ихсан тактиминден евет меркум, чок фаидельи пльим дир хербир ерифа.

Су.

Недир енчок мухтачльик ерифе бана табир, ејльe, егер, бальирсен.

С. македонски	Арбански	Турски
Одг. За човека је потребно наинапред рана иљи јастије а посље обљекло и сосовиште, зашто, без тије неби могље да живувајед.	**Уп.** Прењерји, аште, нка, духет мапара дри◆ сен шћее апор пастан тдешмеа еде штеп прсе па ата нук мунде тапорои.	**Цу.** Адама мухтачтир, ћи ен евељ бесљемег, јаот јемек дахи олдем есваб ве сепер ничин меркумсиз иљен јашаеде кадир деиљ.
Пи. Што им, служид, за ранење на људине, кажими еношка.	**Пу.** Чиш по еругдон прешћемеја, њерази, диф◆тому њиер.	**Су.** Бесљемеги ичун ихсана нељер куланир бана табир енље.
Од. Плодови, од секакви, дрвја и растенији и мљеко од домашњи добидци и месо, од животињено.	**Упр.** Пемна нка, ђитчвар, друна еде ритетун, еде ђумшт нка ђаја ште писур еде миши нка жалурат.	**Цу.** Менвељер херцинс агачлардан, ве бујујанлардан ве сут ев хесаљи аиванлардан, ве, јашајанлардан дахи.
Пи. Који плодови се наиполјезни човеку за ранење кажими редовно.	**Пу.** Цла пемна јан машум нка духет, њерји, пре, поушћемеа диф◆тому мерарада.	**Су.** Анги менвељердир ћи адама бесљемеги, ичун, јарар бана табир, енље сраиљен.
Од. Жито и пченка и љебно (дрво сатрокарпус) које је многу, познато и пољезно у островине, које на јужно море растед и неговијод, плод на житељите им служид у место рана.	**Уп.** Дри◆ еде, коломбоћ, еде друни букис циљи, аште шум њјо◆тун еде нка ндиф, нде, адаате циљи нде, дети, кбљес' ритет, еде, уљиндмеја,' ктисе навентљиит, поругдоје нде, ве ндине, ушћемеа.	**Цу.** Тереће ве мисир, богда ве екмег (агачи ћи атрокарпус аниљан) енчок, биљиниг, ве дахи, мераметљи, ангиси ћи, кбље адалара бујан ве онун менвеси ол јерљиљере тереће, јерине измет едејор.
Пи. Со што се, обљекад, човек кажими, ако знајеш.	**Пју.** Ме чиш вешин, њерји диф◆тому по и дији.	**Су.** Адам ненљен ђипчир бана табир енље, егер, биљирсен.
Од. Старите људи напред убивање животиње и од месото, животињско се раниље а сокожите, од животињето собљекаље. А по некоје време посље зафатиље, да пра-	**Упр.** Њерази те вјетер нка нара сувраван, жалура, еде нка, мишин жалурисе еушћешин. Апо мбас диса мотин пастаи, екан, мар, нка, љеши табароин па◆шин	**Цу.** Кадим ихсанлар евељи тепељерљермиш јашајанлар ве дахи дерилјерињен јашајанлардан ђинирљермиш. Дахи бирземандан сонра, башламишлар, ћи,

С. Македонски	Арбански	Турски
вад, од влната, гути, кровување, аљишта. Пак наипосље човек, изнашол и некакви растенији као што је љен, коноп, и бобаќ, и коприна и од тије испредени и искајени се правид платно које и теја служид, човеку, за обљекло.	сидраса, еде, ика, ата, павша екјерчкан петка. Онет мапастан њерји еуџета еде диса, ритетун, сичиш, аште, љји, крп еде памбук еде миндавш еде ика ата т холи еде евеќин убаројет плаура цињи еде ајо, ругдоје, тењерји, прејдешмет.	јападан ќече јапсинлар ве ќечеден, ќендине есваб бичтирирљермиш. Ќене ен сонра ериф, дикат, едтмиш, ве бир, некадар бујујанлар насл исе ќетен, ве ќеневир ве памбук, ве ипек ве онлардан, буќук, ве дахи фантљи без јапилр ангиси од дахи, кулланир адама, ђинимегине, јаот (есбаба).
Пи.	Уп.	Су.
Како му паднало човеку наум даси направид со совиште за себе ќуќи.	Поси ека арде, њерјине паменд прета бароје преи порумеа превети штпија.	Адаин, аклна, насл, душмиш ќи ќендине евљер јапсин бана табир енље.
Од.	Уп.	Џу.
Задасе чувад од дош од студ, од гољема горештина, и од други, лукавштиње. Човек наинапред, си направил кољиби од дрва, и од ветки а посље зафатил да правид, јаки, куќи, од дрво и од камен и од други рабоќе.	Преитарујет ика шји, ика фтохт ика вапа маде еде ика, ќетер, кечмеа. Њерји, матепара, по екан барове кцоље ика друп еде ика дега апо пастан ека заа табароје шт пји те форт, ика друп еде ика гур еде ика ќетер пунеп.	Ќи јамурдан саукдан чок бујук, сиџагдан, ве дахи ганре, јарамазљиклардаи сакина. Адам, ен евељ, јапармиш ќендине сулдурма агачдан ве дахи даларданиља сонра башламиш ќи кави евљер, јапсин, одунден, ве таштан ве дахи башка пшљерден.
Пи.	Пу.	Су.
Сите људи аљи имајед така здрави и јаки куќи кажими.	Циф њеразиапо кишњен ашту шиндош еде форт штпји, дифтому.	Битун ихсанин, оиље салам, ве кави, евљер, варми бана табир енље.
Од.	Уп.	Џу.
Немајед, току има некоји људи који живувајед, под церги, иљи си правад, кољиби, каде, стојад и живувајед пак се преносад, на други, места и тује растегнувајед, цергите, њихни, тије људи се вељад цергари, еќупци, иљи, номади.	Скишт, пор, киште, њи цињи, њерази цињи пороин пан, церга, сеи, бароии кцола кудуроин еде пороии, онет, тујечонте нде ќетер венди, еде, аќе, ичин, цергат, асиш њерази поуфон цергатисе сен џуп.	Јок иља вар бирџпис ихсан ќи ангиљер чадр алтинда јашарлар, јаот ќендине сулдирма јапарлар онлар дурдугу јерде ве јашидигине, ђене, калкб башка јерде, махаљенирљер, ве, орда, ќенди чадирлари чекдтирљер шу ихсан анлр сергиџиљер чингенељер јаот фираунлар.

С. Македонски	Албански	Турски
А пак по многуве људи несе преносад како церганине од једно место у друго.	Апо, опет, машуман, те њерази, пук шкони, сиџупат, ниа њи венди, нде ћетер.	Иља ђене, енчок, ихсани, тепренмејорлар, шу сергиџиљерђиби ћи бир јерден гапреје ђиде.
Овије си правад здрави и јаки кући на једно место, такви, људи, се вежад, засељени, и од њихни, кући, се учинувајед села и градови.	Кји бароин, шиндош, еде форт ште пји на њи, венди асин њерази поуфон увшатукан еде ика штепат, те етисе, поубојет катундин еде шехерат.	Бунлар, јапајорлар, ћендине саглам ве кави ефљер бир махаљде ол џинс ихсан, анлар, јерљешик, ве дахи, онларин ефљерден, ћојљер, олур ве шехерљер дахи
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Како се, научувајед, људиве пак, да можад, даси прибавид, за себе рана, и облекло, да имајед.	Сипо, мсоин, њерази, опет тапо мунд табијен превете, ушћемеа, еде, дешур прета кишин.	Ихсанин насл уренирљер ћи еде билсин ћендине јееџеги ве ђјимеги идареедсин.
Од.	**Уп.**	**Џу.**
Се учад, пак, једни, бидувајед, земјодељци, ја орајед, земјава, и ја копајед, и сејад семињја да имсе, родид, жито, пак и друго нешто.	Поумсоин, опет, њјапет убојет љароитор пољароин троли еде иоуермоин еде мбјелен фаре тајуи, ужеет, дриф, опет еде ћатер џа.	Уренирљер, ђене, базиљер чифтчи олурлар, ћи топраги, сурерљер, ве дахи, казарлар, ве тоумљер ећерљер, дахи ћи онлара тереће, мевљенсин ђене, ве башка песнељер дахи.
Други бидувајед ловџији и ловад животиње и риби, пак ји, продавајед, и за парите, си, купувајед жито и други потреби задасе, ранад, и облекајед.	Ћетер, убојет, ђотар, еде ђоите, жалура еде, пешка, опет, поешесин, еде пре олат бјен дриф еде ћетер чиш, поедухет, по прета, ушћеен, еде тавешин.	Ганрељер дахи авџи олурлар, ве јанајанлар ем балк ав едерљер ђене онлари сатарлар, ве ол ахчељер ичун ћи ћендине тереће сати, алрлар, ве башка, истедикљери ћи ћенди беслемегине ве ђијинмегине, дахи.
Трећи бидувајед скотохранитељи и тије плодад стада, овци, кози, коњи и говеда.	Третисе убојет џоја чи порупи штоин туфа ден јин каље шум еде љопа.	Учунџи олурлар дахи малдар ћи дамазљик ћ-рлар, ћи меркумљер, мевљедтирирљер, бујукљер љен, којун, ћечи, сергеље, анванат, ве с-рлар дахи.
И така од њих, продавајешчи, за пари, и така од това живувајед.	Еде, ашту, нка, ата, јамтује шет пре ола еде ашту нка ајо поронн.	Ве дахи, онлардан, сатарак, ахче, ичин ве онље, ондан, јашарлар.
А пак четврти, сеучад и трговци бидувајед, и рукодјељци, и свирачи,	Апо опет катрисе поумсоин еде решпер бојет еде мјештер еде вишилоитор, сеи, мефтер,	Ђене, дордунџиљер, уренирљер, ћи, тужар, олурлар ве усталар, ве чалгиџиљер ћи херџинс

за секакви потреби наши и увесељеније.

Пи.

Које се вељид, рукодјелије кажими ако знајеш.

Од.

Сите рабоће, који се правад со рука, се вељид рукодјељије.

А тије људи, који ји правад, тије рабоће, се вељад рукодјељци.

А рукодјељија је деделано, зидано, пљетено, шијено и ткајено и други многу ствари.

Пи.

Што се вељид, умејење.

Од.

Се вељад, тије рабоће, при који, наимногу, умод човечки, работад, а не роките, и ногата, и това је.

Како чтоси, работад, живописатељи и свирачи и писачи, и многу, други рабоће умеини.

Пи.

Што је трговина, и који се вељад трговци.

Од.

Који људи преносад, земни родби, од една, страна, во друга, иљи рукодјељији пак тамо и продавајед, каде, што несе рађад, иљи това, несеработид, ето тије, људи се вељад трговци а работата имсе вељид трговина.

препас те духед, тонте еде газуарте.

Пу.

Цилљи, уфон, дорадемун дифтому нѐдјя.

Уп.

Ците пунат, циљи убаронте медора поуфојет дорадемун.

Апо ата њераз циљи поебарони ата пуна поуфон дорадемунтор.

Апо дорадемун, аште дешун муронтун, фурум, чепи еде ве ћет еде ћетер шум сен.

Пу.

Чиш, поуфонте, диисора.

Уп.

Уфојет ата, пуна нге, циљин, машон, менди њерјисе пуноје апо дорат еде трупи, нук еде ајо аште.

Си попуноин жалишкрујтар, еде, вишилонтар, еде шкрујтар, еде шум ћетер пуна.

Пу.

Чиш аште речперљик еде циљи уфон речпер.

Уп.

Циљи, њерази, чоин, уљнидмеа, тролис, ика, њи ана нде ћетер, еде, сеи, аште, дорадемуни, опет аће поешитин, кунук, уљиндет, сеи, ајо, спунонте че ата њерази уфонте речпер, апо пуниит ћи пуфонте речперљик.

ихтизаја ве шазљиклара ћендимизе идаре едерљер.

Су.

Анги анилр ељин јондиги баңа табир еиље егербиљирсен.

Џу.

Бтун ишљер ћи ангиљер, ељден, јапјљир, аниљирлар ћи ељин јаписи.

Дахијапан адамлар, ол ишљери уста анилрлар.

Иља устаљиктир јонук дуварјаписи урублу, диће, ве фантк, дахи, чок гаире несиељер.

Су.

Андамаг не анилр.

Џу.

Деиљирљер ол ишљер ћи ангијанинда, енчок, адами, ак ли, ишљејор, иља, ељљер, ве тенеси, деиљ шумеркумдир.

Ћи насл, ишљерљер, пакашчилар ве чалгиџиљер, ве јазиџиљер, ве, чок башка, лар, дахи.

Су.

Тиџарет недир ве ангиљер туџар анилрлар.

Џу.

Анги ерифљер ташидтирирлар, топрагин мевљед тигиљер, бир, таравдан гаиреде јаот ељи јапдирмељер ћене орда сатајорлар; нереде, ћи, мевљенмејор, јаот, меркум иниљенмес.

Иште ол ерифљер анилрлар тужар, ве онларин иши тижарет анилр.

Пи.

А трговци, какоја, земејед и давајед, стоката кажими.

Пу.

Апо речперат, си померин еде епин ђаја дифтому њиер.

Су.

Ја тупарлар насл алрлар ве верирљер, мали бана табир енље.

Од.

Трговци, од, кадеја, кревајед, за на друга, страна даја носад стока, јакупувајед, за пари поевтино, и тамо ја носад, даја, продададь, поскапо и од вишакод, које, им преидувад, со това живувајед.

Едни пак ја мењјавајед стокава која ја донесље тује и која врвид на това место, пак земајед друга, стока за неја и ја носад, тамо, каде је поскуна ја продавајед, за пари, иљи, ја мењјавајед за стока, друга земајед.

Уп.

Речперат ика купоенгрени по претачоин надоњи ћетер ана, те ђаја поебјен, прехас маљир, еде аће почоин прента шесин, маштрипт, еде ика прцемеа, циљи, попрце:е ме ајо пороин.

Њициљи опет пондароин те ђаја цла екан, бије аће еде цла шконте наато венди опет мерин ћетер ђаја пре аја еде почоин, аће куаште, маштрипт пошитин прехас сен пондароин пређаја ћетер марн.

Цу.

Тужарлар, нереден, калдирирлар, мали, ћи башка тарафа ђотурсунлар ону ахче ичин, сати алрлар уцусчес ве орада ђотурљер ћи пааљицес садтсинлар, ве артикдан ћи анги, артар, онлара ол иљен јашарлар.

Базиљер, ђене, маљи диииштирирљер, ћи ангији орда ђетирили гиии ве дахи ћи орда ђечеп јерде ђене алрдар, башка мал они ичун ве ону ђотуруњљер ћи даа пахаљи олдугу јерде сатарлар, ахченчин, јаот, дииштирирљер мал ичун башка алрлар.

Пи.

Што се вељид, пари.

Пу.

Чиш пофон хас.

Су.

Ахче педенљир.

Од.

Пари, монета, једиинци, тије се одсечени од стребро иљи злато, на комади и секоји комад уште когаје одсечен у царството своје, и тога и тује мује кладена, пресечена, вредност, иљи цена, кољку гроша ћаодид надавање и земање у трговини.

Ето за тије се заменувад секаква стока зачто, на стребро, и на злато, ценава, нигде, несе мењавад, затоваје готово секаде еднаква.

Уп.

Хас (ола) ветветин ата јан преум ика срма сен ика фјорји цопацоп еде пас цоп ма еде кураште преум нде, мпретенија, еветис, еде, атаер, аће аште вомун епрефмеа бомун сен ајо пантомеа сагрош, ташкон, нде епмеа, еде мермеа, нде речперљик.

Че преата уандароин ђитчиш ђаја прсе насрми еде нафјорите, пантумеа кркунде нук андаронте, пре ајо аште, ђикунде ђит сеси.

Цу.

Ахче, танељер, пара бирљикљер, онлар ћесиктирлар, ђумишден, јаот алтидан нарче даа ачан ћенди падишахљикте ћесик олуб ве овакд дахи, орда, она кујук тир ћесиљмиш, кимет јаот фијат кач круш алш верише ђидецек тицарет ехаљиде.

Иште онлар ичин дјиштенир херцинс мал иичин ћи ђумише ве алтиин фијати ич бир јерде диишинмес, онинчиндир емен херјерде, бирцинс фијат.

С. македонски

IX.

За пет делови од земјава.

Пи.

На кољку делови рековме, какоје, одељена, земјава кажими ако знајеш како се дељид сувотана.

Од.

На пет, дељови, иљи комади.

Јевропа, азија, африка, нови свет, и окајанија.

Пи.

Кажими нешто за Јевропа ако знајеш.

Од.

Јевропаје наимаљи комад од сева земја, а наи просвештени, дел, од, другине четири који сме ји рекље.

У јевропа, земјава је плодовита а појасод ветрени је умерен.

За у јевропа над сувово место по земјописно, казивање, до 280, миљауни, људи, живувајед.

И људи, који, се, у јевропа по јазиците њихни се наодид дасе од многу нљемена. а вјероисповједаиији имајед у јевропа, христијански, турски, еврејски, јевропци, се наипросвештени, људи на земјава и умејад секакви рукодјељји и хуметности и гољема трговина вртад.

Арбански

IX.

Препес поча ика трол.

Пу.

Нде са пјеч кимиѳаш поси аште удаитун троли диѳтому, нёдји спудајет сатин.

Упр.

Напес исе сеи, цопа.

Јевропин, анадол, африк, ѳрети, ререе еде медисур детис.

Пу.

Дифтому доњисен пре јевропа недји.

Уп.

Јевропа аште мавогљ цоп нде циѳ троли апо машум марун вешт исе, ика ћетер текатр цињи покими ѳаш.

Нде јевропа; троли, аште пћељме уљиндет, апо брези, ерас, аште, нде масе.

Преи нде јевропа навенди сат мбас тролин, шкруме дифтумеа ђер280 миљин њераз пороин.

Еде њеразе цињи јан нде јевропа мбас гјуха, те етисе уџиндет тајан ика шум фиса апо ика, беса, кишњен, нде јевропа, крштеи, турчи, ибрамисе, јеврописе јан машум мсуур, њерази, натрол еде маривешт ђитчиш дорадемун. еде вишоломеа еде речперљик мад ћаркоин.

Турски

IX.

Топрагин беш, ољешиклара.

Су.

Некадар, паји, сурејдто демишик ћи насл бутопраг, ољешиктир, бана табир, ењс егер, биљирсен куракљик насл, пањљашир.

Цу.

Беш паија јаот, парчејс дахи.

Европа, анадол, арабистан, јеџидуњја, ве ортаденизин адаларина.

Су.

Егер биљирсен јевропа ичин, бана, табир, ењље.

Цу.

Јевропа ен уфак парчедир битун дуњјада.

Дахи енчок, шафкљи, паји гаире, дордундеи, ћи ангиљери, анмишик.

Јевропада, топраги, мевиељидир евет кушаги карарљидир.

Ћи јевропада, ичин, курумааљ, узере, џоду, уду, таквим ардинџе таа 280 миљаун ихсан јашар.

Ихсан, јевропада, ћи булунан онларин љисаниљери ардинџе, будунур ћи чок заделен ола.

Дахи иман удтирафи вар, јевропада хрисјанчес мисиманџес, ве ибраимчес јевропаљиљардр, ћи енчок ариф ихсандр, дуњјада, ве алашиктирлар, херџинс; ћесериш ве муџзатлар ве бујук, тиџарет, чевирирљер.

С. македонски	Арбанески	Турски
Пи.	Пу.	Сув.
Како се дељид. јевропа кажими ако знајеш.	Си подајет, јевропа, дифтому недји.	Јевропаи насол. паиљаширлар бана табиреиље.
Од.	Уп.	Џу.
Се дељид, на седамнајесет страни иљи државн и овије се, Велнкобританска, Данска, Норвешко-Швеција, Русија, Француска, Белгија, Холандеска, Германска, Пруска, Аустриска, Швајцарска, Португалска, Шпанска, Таљјанска, Турска и Грчка.	Удајет наштамадијет ана сеи урдунумеа, еде ката, јап, Ингљизисе, Данисе, Шветисе, Брдаписе, Френгисе, Белгиписе, Холандисе, Германисе. Пруснсе, Немцисе, Швајцарисе, Портогаљисе, Шпаписе, Таљјонисе, Туркунисе, еде Гречиштисе.	Априлир ћи, он једи, тараф узере, јаот максуз ве дахи бунлардир, Ингиљизлик, Даниљик, Шветљик, Кзљљик, Белгиљик, Холандизљик, Германљик, Прусљик, Немцаљик, Кашерљик, Портокаљљик, Шпанљик, Таљјонљик, Мисиримањлик, ве Уурумљик.
Пп.	Пу.	Су.
И за Азија, кажими, нешто ако знајеш.	Еде пре Анадол дифтому њисент по и дји.	Ве Анадолиичин, дахи, егер биљирсен биршеи бана табиреиље.
Од.	Упр.	Џу.
Азија је, наиголеми, дел од земјава а појасод ветрени који је помногу топол, и земјата многу плодовита је.	Анадоли, аште мате маде пјечи нка џие тролн ано, брезин теерас, аште машум нгрофт еде тролин шум пјелм аште.	Анадол енбујук, нају дир топраг, деруниде, дахи рузјарин, кушагн, ћи булунан сизијадесини сицакдир ве топраги чок мевељидир.
У Азија се рађад многу растенији, кафа, чаји, и други богадство носни дрвја.	Нде Анадол уљиндет шум ритетун кафе, чаји еде ћетер пасунјите чпобијен друн.	Анадолда, мевљенир, чок ве херџинс бујумаклар ве кафе ве чаји ве башка дахи мамуна ђетирен агачлар.
Које у Азија, имад и рудници, за стребро, и злато, и бесценати камење.	По нде Анадол киште еде мадем пре срма еде фјорји еде гура папаитумеа.	Анги ћи, анадолдавар ве мадемљикљер ђумишден, ве алтидан, ве, џеваир ташлар дахи.
И во Азија се наплодил род, човечки, пак, од таде се, растурнље, по местима у земјава у Азија имад до 782 миљауни људи житељи, и тије који се тамо останаље прости, и диви, помногуте и многу, божници и незнајед многу рукодељији и художес-	Еде нде Анадол, поуштошни уљиндмеа њеразп опет ика аће удерд кап мбас анат те тролис. Нде Анадол,' киште, ђер 782 миљин вентљи, еде ата, цилљи, јан аће, ембеч памарунвешт еде шум, перендисе, еде, нук дији шум дора де-	Ве анадолда мевљенмиш ихсанин задеси ђене ордан доћуљмишљер будуњјанин, тарафларина. Анадолда вар таа 782 миљауи ихсани јерљи ве онлар дахи ћи ангиљер орда олуб, калмишлар, бахул ве јабани даачогуну, ве чок, имандан, дахи ве чок занаједљер биљмејорлар ве мучват-

тва, како что знајед јевропеици.

Пи.

Каква је Африка кажими ако знајеш.

Одг.

Африка је, најтоплњи, дел у земјава, а помала од Азија и поголњема од Јевропа а у други, рабоќе је пуста и без људи и неје населњена со многу људи.

Жителњи коисе у Африка црни се, и диви и не просвештени.

У Африка имајед многу места који се пусти, и во тије, места живувајед лафови, маимуни, слонови, носорози и други зверови, и у реките, имајед голњеми змији и (крокодилњи, ламји).

Во Африка, секакви, плодови, се раѓајед, и тамо у Африка, имајед мошне, добри, коњи, и многу, руди, златни, а жителњи који живуваед тамо имад до 60 милњауни људи.

Пи.

Что знајеш, (за нови, свет Америка) кажими.

Од.

Америка је заградена околу наоколу, од сите страни со вода.

Америка затова се велњид, новји свет дека од старо време неја познаваље, људиве, таја,

итунји еде вишиломеја. си чиш, дин, јеврописе,

Пу.

По си аште Африкии дифтому неди.

Уп.

Африк аште нка машум игрофт, нјечи нде, троли апо, мавоглъ, нка Анадол еде мамаде нка јевропин апо нде ќетер нунен шкрет, аште еде па њераз еде нук аште, вшатумун мешум њераз.

Њерази, нде Африк, јан зезе еде, егер, еде, памарвештин.

Нде Африк киште шум венди цилњи јан шкрет, еде нде ата венден поронн, аслан, маимуна, филња бријиундас, еде, ќетер егресира еде нде лњумат, киште, царпун, маде еде кулњчедра.

Нде Африк улњеет ђитчвар пјел еде аќе нде африк киште, форт мир калњ еде шум мадем фјорисе апо вендлњи, цилњи пороин аќе киште, ђер 60 милњин њераз.

Пу.

Чиш дји преферети рее дифтому.

Уп.

фрети рее аште, фуруи ќарке преќерке нка, цита ана меуи,

фрети рее, пре ајо уфон фрети рее прсе нка мотин вјетер сун кањјофун, њераз, ајо, ана си

лар ќи насл јевропалњилар билњејорлар.

Су.

Арабистан, наслдир, бана табир, еилње, егер билњерсен.

Цу.

Арабистан, енсицак, олњешиги дуњјадандир, дахи даа ќучук анадолдан ве даа бујуг јевропадан илња гаире иилњерде чолдир ве ихсансис ве махаланик деилњ чок ихсан илњен дахи.

Арабистанин јерлњиси ихсан олуб ќи чересиндe сијахдир, ве јабани, ве дахи бахул.

Арабистанда, вар ќи чок јерлњер чол булунан ве ол јерлњерде дахи јашарлар арслан маимун филњ бурун боинузлњи ве башка цанаварлар дахи ве чанларин, деруниде, вар бујуг, јиланлар, ве хаждерлњер дахи.

Арабистанда херцинс мевеилњер мевлњенир, ве орда арабистанда, вар, пек, ислњах, беиђир, ве, чок алти мадемлњер дахи илња, јерлњилњер, ќи орда, јашајан, таа, 60, милњаун, ихсани, кадар вар.

Су.

Небилњирсен, јенидуњјадан бана табир еилње.

Цу.

Јени, дуњја, такијандан, кушаникдир, хербир тарафдан суилње.

Јенидуњја, ол, ичун анилр јени шафклњик неичин, кадим, земандан, ихсан ону беилњемез лњермиш, ол тарафи, ќи

страна аљи имад и пети дел сувота, од земјава.

А у лето, 1492, год. по Христа после ја пронашол славни ђеновенски мореплловец Христифор Колумб.

А прво описување за оња дел, го написал, и го издал на видело америко веспучи пак понегово, име ново, наидениjод дел од земјава се вељид америка.

Америка је плодовита земја које, од америка, изљегад, шеђер, дукан, синило, бобаћ и многу, други плодови.

И во Америка се наодад многу рудии, цици од злато и од стребро.

А људи у америка се бројад до 6—70 миљауни који едни од људине освестенисе а помногуто људи уште диви јесу.

Пи.

А каква је Окајанија кажими ако знајеш.

Од.

Окајанија се вељид у еден реч сите острови, који се расштркани по Окајанији и тамо се бројад до 4 миљауни безбожници и дивјаци људи.

И јевропци имајед тамо некољку рисјани кои се наместени, и живувајед.

покиште еде пјечи, песисе сати, ика, тролис.

Апо иде, вера, 1492, вјет мбас крииштн, пастаји ека цет мендер ђеновис детви ерандотун Христифор Колумб.

Апо, пара, шкрумеа, прен пјечи, ајо по ека, шкруу еде, ека еп, маферетин опет мбас емин етнит рее цетшин пјечи ика трол, уфонте, америка.

Америка аште (штон пјељшин) трол апо ика америка диље, шеђер, дуван мавеи памбук еде шум ђетер пјељмеа.

Еде иде Америка уцiндет шум мадем ика фјори еде ика срма.

Апо њерази иде америки унуморон ђер 6-70 миљин циљи, диса, ика њераз јан унгришун апо те машума, њерази, ка, егер јан.

Пу.

Ано си, аште, детни, медисур дифтому неджи.

Пу.

Детни медисур уфонте мењи фјаљ цитве адаат циљи јан дердун, мбас, окајани, еде аће, унуморони ђер 4 миљин паперсидин еде егр њераз.

Еде јевропнсе кииште аће диса гштера циљи, јан вендошин, еде, поронн.

даа бир бешинци исе курављик топрагдан вар.

Иља 1492 урумије сенедиие разбулмиш намђимеснехи денизнјузен, Христифор Колумб.

Дахи евељ каљем бејани меркум, исеја, јаздрмиш ве чикардтмиш, пиикте америко веспучи ђене намђпмесненин исмине јенибулунан пај (топрагдан дуњјадан) америка анилр.

Јени дуњја, менвељи топрак тир, ђи јенидуњјадан чикајор, ве шеђер ве тутун ве (мавиљик чиинт), ве памбук, ве чок башка менвељер дахи.

Ве, јенидуњјада, булунур чок мадемљикљер алтндан, ве ђумишден, дахи.

Иља ихсан јенидуњјада саиир ђи таа 6—70 миљаункадар, ангиљер ђи, базиљер, ихсандан, анламиш, терлар, иља, ихсании чоклугу даа јабани дирлар.

Су.

Орта денизин адаларин семтљери, пасидир, бана дивер егер биљерсеп.

Цу.

Орта дениз, адалар, деињир окејан, бирђеља миљен ђи битун адалар кбље семтине ортадениздинде ве орда саиир дахи таа дорт миљаун кадар, енчеби ве јабани ихсан.

Дахи, ве јевропаљилар бирнекадар христијан орда, вар ђи ангиљер јерљешцик ве јашарлар.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пу.	Су.
Мије, у који дел, назимјава, Живувиме, кажи ми, ако, знајеш.	На нде цилљи пјеч, прми троли, порном, дифто му њиер.	Биз, анги паји, узере, топракта, јашарис, бана, табир, енље, егер, бильирсен.
Од.	Упр.	Џу.
Мије, живуваме, воjевропа, у царство, Турско.	На пороим, нде јевропа, нде мпретенија, те Турчишт.	Биз, јашариз, јевропада, миснпиман, падишахљикде.
Пи.	Пу.	Су.
А како се вељид, нашево, отечество.	А по си, уфонте, атиниси, те, тоно.	Ја насл, анилр, бизимћи, педерљигимис.
Одг.	Уп.	Џу.
Наше, отачаство, се вељид, Македонија, и мије, се именуваме с. Македонци.	Тоно, атинисур, уфојет, Македони, еде неве, пафони, Македонисе сеи Македоњјан.	Бизим, педерљигимиз анилр, Македонија, ве биз, дахи, македонлу анилрс.
Пи.	Пу.	Су.
А каква је Македонија, иљи је родна, иљи не, кажими, ако знајеш.	А по снаште, венди, те Македонијсе, а по уљеен, берићед, сеи јо, дифто му, не дји.	Шу, Македонијанин, уљћеси, насл. аџиба, мевељими, исе, деиљ, банатабир енље, егер, бильирсен.
Од.	Уп.	Џу.
Македонија, кон, источни, и, кон, јужни. краи, мошне је, родна. А кон, западни, краи, Македонски, и кон, источни, краи, албански, имајед, високи, планиње које у њих, рана, не може, да уздреје, секаде, нити, пак сејад, у висињено.	Македоњи, нка, кудељ, дили, еде, нка, месдит, скаји, уљиндет, фортшум, берићед. А по нка, скајите, Македоња, ку перендон, дили, еде ика, кудељ, дили, скајите, шкипнјисе, кипте, налт, бјешка по, нде, аја, дриф, нук, пјеке, ђикунде, ас опет, нук, мбјели, нде нальти.	Македонијада, ђун, догуси, ве к бље, уџуна, иек, мевељи дир. Иља, ђун батиси, уџуна, македонијанин, ве ђун, догуси, уџуна арнаутлугун, јуксек, љапљалар, вар, ћи, онларда, тереће, ншејетишмес, хедјерде, не дахи, пч, ђене, екмеџљер, шу јуксег, ехаљије де.
Пи.	Пу.	Су.
А који се, тије. планиње, кажими, именом.	А по, цињи, јан, атабјешка, дифтому, меемин	Ја ол, љајљалар, ангисидирлар, бана, табир енље, ади аденџе.
Од.	Упр.	Џу.
Мокрино, над бабуна, и над пореч, у Македонија. А во Албанија, стогово и кара орман, од струга,	Мокрино, прми, бабуна, еде прми, пореч, нде Македоњи. А по нде, шкипинија, стоћово, еде забели, зе-	Мокрина, бабуна узеринде, ве пореч. дахи, Македонија, улћесинде. Иља арнаудлугда, стогово, ве караорман, стру-

кун север шар од тетово кон запад, бистра. од, гостивар, кон југ, сува-гора од порече, кон запад.

Пи.

Каква је, кљпна, у македонију, кажими, ако знајеш.

Од.

Македонија, је, од, среднијод, појас, земни, кунсенер, до егенског, морја.

И у долну Македонију, тољку, је, низија, да у зимна, доба, стока на, свозима, пасед, и без ранење, живувајед, као, овци, коњи, говеда, и многу, други.

Пи.

У Македонија, стокана њихџа, аљи све туједсијадржад, ињи, дондувајед, и од доруга страна, кажими ако знајеш.

Од.

Сета, стока, од, македонскиве, и од, албанскиве, планиње, узимно време, у долна, македонија, и у тесаљија, живувајед, и пасад.

Пи.

Какви, плодови, серађајед, у Македонија, кажими. ако знајеш.

Од.

У Македонија, се рађад, секакви, плодови.

зе, нка, струћ, нгуанете месчат, шар, мала тотово, нгуанете, куперендон, дила, бистра, нка, гостивар, нгуанете, месдит, маљи, сати, нка, порече нгуаните, куперендон, дили.

Пу.

Снаваа, аште нде Македонји, дифтому њиер недји.

Уп.

Македонји, у џиндет нка брези, месдити, тролис, нка мурађји, ђер детин, те егенсе.

Еде нде Македони, те поштис, чекач, а ште, унђет, се понде, мотинте дими, џоја џиф дими, колосе, еде, паушћемеа порони, сипо, денд, каљ љона, еде ћетер, шум.

Пу.

Нде Македони, теџоја, етисе, ано, пас, ер аће, зајен, сен, повјен, еде, нка доњи, ћетер, ана дифтому, њиер, не дји.

Уп.

Цита, џоја, нка бјешкат, македонисе, еде шкиипнисе, нде мотините дими, нде, македони, поштис, еде, нде, јенишер, пороин, еде колосе.

Пу.

Си уљиндмеа, поуљиндет, нде Македонји, дифтому, недји.

Упр.

Нде Македони, поуљиндет, џитчвар, уљинд меа.

гадан, јарнђеџе, тарафа шардаг, калкандељеден ђун, батисијана, бистра, гостивардан, кбље, тарафа, курудаг, пореченден ђунбатнси тарафа.

Су.

Македонијанин, аваси насалдир, банатабир ејље егер биљирсен.

Цу.

Македонија, булунур, топрагин, орта кушапндан, јарнђеџеје ђидерек шуханнороз, денизин, уџуна, јаот (ђенарина).

Ве ашаја, македонијада, окадар, љимандир, ћи, кш, земанда, мал, битун, кш, отлар, вебеслемемегиљеп, јашар насљђп, којунлар, бенђирљер, с-рлар, ве чок башкалар, дахи.

Су.

Македонијада, онлари мали, еп ордами тутарлар, исе, ђељир, ве башка тарафтан, дахи, банатабир ењље, егер биљирсен.

Цу.

Битун, мал, македонијадан, ве арнаудлуг љањљалардан, кш, земаннда, ашаја, македонијада, есаљиде, ве јенишеирде, јашарлар, ве отларлар.

Сув.

Неџинс, менве, мевљенир, македонијада, бана табир, ењље, егер биљирсен.

Цув.

Македонијада, мевљенир, херџинс, менвељер.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи. Кажими, који се, поименце.	Пу. Дифтому нјер, циљи јан, емин, мбас, емин.	Су. Банатабиренље, ангисидирлар, ве, исим, исми нљен.
Од. а. Пшеница, Вардарка. Црвенка. Црнка. Шутарка. Осатка. Дренинка. б. варива, и за печење. Наут. Боб. Сусам. Вариво. Гронзе. Смокви. Маслинки. в. за збљекање. Бобаћ. Коприна (свила). г. за пушење. Дуван.	Уп. а. Грун. Вардарисе. Кучисе. Езеза. Грунишут. Осатка. Груни кранис. б. циљи, позијен, еденичен. Наут. Бакла. Сусам. Орис. Руш. Фиче. Улија. в. Предешур. Памбук. Мндафш. г. пре тирјаћиљик. Дуван.	Цу. а. богдалар. Вардарбогда. Крмези. Карабаш. Деведиш, (ђучли). Кздка. б. капнајанлар, ве, пиширенљер. Нухут. Бакла. Сусам. Пиринч. Узум. Инџир. Зеитинтанељер. в. Есваб ичун. Памбук. Ипек. г. тирјаћиљиг ичун. Тутун.
Пи. А јељије, секаде, у Македонија, плодно иљи није, кажими, ако знајеш.	Пу. А по нде Македони, ђикунде, венди, уљиндмун, аште, сен, нук, дифтому, њнер.	Су. Аџиба, македонијада, херјерде, менвељимидир исе, деиљ, бана табир енље, егер биљирсен.
Од. Неје секаде, плодовито, току во Македонија а и у Албанија имајед, гладни и високи, места у који, несе рађад, жито.	Уп. Нук, аште, ђикунде, љеитун, по, нде, Македони, а по, еде, нде, шкининиј, киште, па берићет, еде, вендине, ћаљт, нде циљи, нукљиндет, дриф.	Цу. Менвељи, херјерде, деиљ, иља, македонијада дахи, ве арнаутлукда, аџиг, јерљер, вар, ве јуксек, ангиљер, ћи ехаљиједе, тереће, мевљенмез.
Пи. Који се тије места, кажими, и за Македонију, и за Албанију.	Пу. Циљи јан, ата, вендин, дифтому, њнер, еде пре македони, апо, еде прешкипинји.	Су. Ангиљер дир, меркум, јерљер, банатабир, енље ве македонијада, ве арнаутлуг, ичун, дахи.
Од. У Македонију, Подгор, бабунски, морцјовски и битољски, између, битољско и, охридско, и кичевско.	Уп. Нде Македонији, мањесји, те, бабунас, морцјовас, еде мањесјите, манастирит, напар, орије, еде, манастирит, еде крчове.	Цу. Македонијада, бабуна, даалари, морнјова даалари, ве манастир, даалари, ићисиортасинда, охријенин манастирин, ве крчованин.

С. македонски	Арбански	Турски
А у Албанија, тетовски, и гостиварски, подгор, обене, реки, дибрански, голобрдо дримско, грло, џупа, и од сине страни, стоговски, подгор, овије, места сенаигладив.	Ано, иде шкипинија, маљесија, те, тетовас, еде гостиварисе, еде, те дуји, река, те дибрас, гола брда, грика, едримис, џупа, еде, икаџиа ана маљесија стођовас, че кији вендин, јаи, мапум, на берићет.	Иља арнаудлугта, калкандељенин, ве гостиварин, даалар, пћиси, рекалар, дебренин, гола брда, дримколу, кожаџик, ведорт, бир тарафтан, стогова даалари, бујерљер, енчок, ач тирлар.
И луди од, овије места, сите, странствувајед, едни, со занати, серанад, други, со плодење, стока.	Еде, њерази, ика, кји вендин, пас, вет, шкони, на ана те ветуи, диса, ме мјештерји, поушћеен, ће три ушћеен, мештонмеа, џоја.	Ве ихсани, бујерљерден. битуну, гурбетчидирлар, базиљер, занајетиљен, бесљенирљер, ганрељер, мал, мевљемег, иљен дамазљик, тутарлар.
Пи.	Пу.	Су.
А во тије места аљи нема, некоја, љесниша, да се пронајед но како, би могла рана од земју да растед, за той, народ, зада се, ранад, и живејад кажими.	Ано иде ата вендин, ска доњи колан тауџиндет, чиш, си помундет, ушћемеа ика троли таритет пре, њерази, ајо, ирта ушћеен еде та порони дифтому њиер.	Аџиба ол маал љерде гаљиба јокми бир анги колан ћи булуна бир турљи насл ћи еде захире, јерден, бујуја ћи ол кавмин бесљедигина дахи, бапатабир, енље.
Од.	Упр.	Цу.
Така би могло љеспо да се умножид рана, у тије места, ако, започнад да садад кромнир.	Ашту мундет, љеееи, та поушумофт ушћемеа, иде ата вендин не даш њиер тамбјели (кртола кромпир).	Опље ода, биљир, пек јенияк ћи, захире, чокалан сии ол јерљер ехаљиде егер башларсељер ћи патата, експиљер.
Пи.	Пу.	Су.
А у какви места растед кромпир.	Ано иде, си, вендин, ритет кртола.	Аџиба неџиис јерљерде патата бујар.
Од.	Уп.	Цу.
Секаде растед докаде што имад паирад у висина, по планињено.	Ђикунде ритет ђер ку киште папрат иде наљти мбас бјешкат.	Херјерде бујар ћи нереје едек папра варисе јуксегљикте љапљалар, ехаљиједе.
Пи.	Пу.	Су.
Како се посејувад таја рапа, и како се, работид пак да порастед кажими.	По си, побјелин, ајо, ушћемеа, еде си, упунојен опет таритет дифтому њиер.	Ја насл, еќнир, меркум берићет, ве насл, ишљенир ћи ђене бујусун бапа дивер.
Од.	Упр.	Цу.
Кромпир иљи брбушки тије немајед, друго,	Кртола ата скиштен, ћетер фаре по ика пјек	Патанин башка, тоуму јоктур иља, патата-

семе току од порастен, кромпир зрноно се расечувад на четири иљи на осам преку среде но само, дупките, који се на зрново, да се оставад, на резанкине, у среде.

Пак така по три резанки у секоје огњиште иљи, куќица, да се запретајед у земју, дури, да, израстед, трева, и това надаљеку огњишта дасе.

Пи.

А како треба посље, да се работајед кажими.

Од.

Од кога ќа израстед трева, посље треба, да се загрнувад, тревава, само цвеќево, да останед непокријено.

И така, кромпирод в земи растед и од љисјево покријени у земју, бидувад кромпир.

Пи.

А посље како треба, да се управувад, кромпирод за јадење кажими ако знајеш.

Од.

Посље умији кромпири да се очистид земја, од њих по това ако сакаш, варји, иљи, печји, тога и у место љеб служад.

Пи.

А семе како се чувад иљи секоја, година, се посејувајед кажими ако знајеш.

кртола [illegible] накатр [illegible] си цопацод [illegible] пат циљи [illegible] љет мб[illegible] нде мел[illegible]

Опет, [illegible] тре. ашка нде [illegible] тапо [illegible] нде трол ђерта би, њиер колоф, еде ајо. љет [illegible] љарг, ште пат.

Пју.

Апо си духет пастаји тапо упунојет, дифтому њјиер.

Уп.

Нка кур дот бји њиер колофи пас таи духет тамбаљоци колофи веч, љуљат тамбетиц, памбаљу шин.

Еде ашту кртоли нде трол ритет еде нка филат мбаљуум нде трол бојет кртола.

Пју.

Апо пастаи си духет та удретонте, кртоли, преграниеа, дифтому, по н дји.

Уп.

Пастаји љаје кртолат та упастрон троли нка, јао мбас андаи зије даш пјеке атаер еде нде венди бук ругдоин.

Пју.

Апо фаре си порунте сеи ђит куш вјет поумбјели, дифтому, њиер по н дји.

нин бабиндан, ќесиљир дордте јаот, секизде битеви бпри биртарафа, ортаја, ќи, саде, башин дељикљери бозулмаиб ќи јонга, ортасинда калсин.

Ђене оиље учер јонга хербир оцак ичинде сар-ла јерин деруниде таа биддиинце едек дахи оцаклар серек олсунлар.

Су.

Ја насл љјазим олдем ишљенсин, бана, табир еиље.

Цу.

От бујудиинден сонра олдем, љјазим, ќи топраг пљен сарлмак оту ќи саде чичеги сарлмамиш калсин.

Ве оиље, пататалар, јерин, деруниде, бујар, дахи јапраклардан саргиљи, јерин, деруниде, патата олур.

Су.

Ја олдем насл љјазим ќи тердипљемеје, пататалар јемег ичун бана, табир, еиље, егербиљирсен.

Цув.

Сонра икаивер пататалари ќи топраг, паќљенсин, олдем, сонра, истерсен каинадтир, јаот пишир ол земан, ве екмег јерине, дахи, јарарлар.

Су.

Иља тоум насл, сакнр исе хер сене еќиљир бана табир еиље егербиљирсен.

С. Македонски	Арбански	Турски
Од.	**Уп.**	**Џу.**
Кромпирод, есењи се ископувад, од земи, на двор и се одељувад по гољеми, који се за јадење а ситни, који се, за семе.	Кртоли нде мотинте, вјештас поермонте нка трол јашту еде удајет, матетраш, преграпмеа, тевогља префаре.	Пататан ђуж заманинда, јерин, дерунпдеп, чикарирлар, дишари ве ољешпрљер, даа бујуклар јемег ичин дахи уфаклар то ум ичун.
Току семево у топло место и у песак запретано се чувад до пролед, које, треба, да се сеје ипак.	Еде по фаре нде венди нгрофте еде нде шур мбаљумун поурунте ђер прндевера циљи по духет та емтојебјел, еде, опет.	Иља тоуму сицак маалде ве кум ичинде ђомук сак нир таа, иљђаза едек ђи љјазим, ола земана, едек, еђиљсин, ђене.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Од кага је, позната, Македонија и со ошто је профаљена кажими ако знајеш.	Нка кур аште, њјофшин Македонји еде ме чиш аште љавдироитун дифтому њнер по н дји.	Шу Македонија ангиземандан, бељидир, ве дахи неиљен ицетљидир бана, табиренље, егер биљирсен.
Од.	**Уп.**	**Цув.**
Македонија била пофаљена, у време, цара вељиког Александра.	Македони ишњен љавдироишин, нде, јетин, те мирети, мад, Скендери.	Македонија метхљи, имиш, ђи, намђимисни, нде и Скендер падишах, земанинда ве шимди.
И сега под владенијем његовог царског вељичества, ељифшанли, султан абдул азис, азамет наиславнаје.	Еде таштн мбас, урдурумеа ектисе мретис имад султан абдул азис азамет, машум, мендер, аште.	Дахи ељифшанљи, султан абдул азис азамет, бујурулмасинда, си пек ицстљи дир.
И није при живодта, негова, живуваме, сите, људи који сме у Македонију као браћа.	Еде на мбас порумеа ета се пороим цио њјерази циљи јеми нде Македони си в лазер.	Ве бис дахи онун сасинда јашајориз битун ихсан ангиљер ђи Македонијада олуб ис бирадер ђиби.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Какви обичаји, и песни у Македонију имајед кажими ако знајеш.	Апо си адет еде канга нде Македони кишите дифтому по н дји.	Ја насл сипарнши ве туркиљери Македонијада вар бана табир ениље егер биљирсен.
Одг.	**Упр.**	**Џу.**
Обичаји и песни тије се многу несе, докажувајед току некољку овде ћа кажа.	Адет еде канга атаjан шум нук удифтоните цио, но диса, кату, та дифто.	Сипарши ве туркиљер меркум чок, тирлар, ђи тактим, едиљмес, иља, бирпекедар бурда, диверецеим.
И то на кран у књигава се одељени.	Еде ајо нде љибертп наскан јан удан.	Ве одахи ђи ђитабиц уцуна ољешик, тирлар.
Пит.	**Пу.**	**Су.**
А камо песни турски и арбански.	Апо прсе, ска канга, турчишт еде шкип.	Ја неден, турки, јок, турче ве арнаутчес.

С. македонски	Арбански	Турски
Од. Турски и арбански ќа изљезад у треќа књига кога, ќа бидед, готова.	Уп. Турчиш еде шкип дотдиљен, нде, дуберти, итретис.	Џув. Турче, ве, арнаудчес, учунџу ќитабда чикаџаклар.
X. За небесни тјела.	X. Пре трупат, чиљисе.	X. Ѓојун те нељер хесаљиде.
Пи. Како се вељид, таја, наука која нас учид да познаваме небо и тјела небесних, кажими, ако, знајеш.	Пу. Си уфонте, ата, мсумеа, цпла, по на мсује, таѓјофим ќељи еде трупат чиљи се, дифтому, њјиер по и дји.	Сув. Ол иљим, насл, депљир ќи анги бизи уренен ѓоју беџљејељим ве дахи, ѓојун, тенељери, бапатабир, ењље, егер, биљерсен.
Од. Таја наука се вељид звездобронна.	Упр. Ата, мсумеа, уфонте, јујењјофтунимеа.	Џу. Ол иљим анилр фалџиљик.
Пи. А что може, звездобронпана наука да нас научид кажими ако знајеш.	Пу. Апо чиш, мунд, јујењјофтуни мсумеа, тана, мсује, дифтому, њјиер, по и дји.	Су. Шу ол фалџи иљими, нејe, уренебиљир, бизи, бапа, табирење, егер, биљирсен.
Од. Звездобронна, наука ќа нас научид, даји познаваме, тјелана, небесни, и слнцено и звездине, и други, многу, како и каде стојад тије и какви се и кољку се, надаљеку једна од друга и како се вртад.	Уп. Јујењјофтуни мсумеа, дотна мсује, та поњјофим трупа те чиљисе, еде, дилин, еде и сат, еде ќетер шум, си еде, ку дуроин ата еде сијан еде каса јан љарг, њја, ика, ќетер, еде си ќаркоин.	Џу. Ол фалџи иљими бизи уренеџек ќи ѓојун тенељерпни, беџљејељим, ве ѓунеши, ве јилдисљери, ве башка чоклук, дахи, насл, ве переде, дурур, онлар ве наслдирлар ве некадар бири обирпнден ирак олуб, ве насл, текерљенирљер.
Пи. Што се вељид, небо, кажими едношка.	Пу. Ајо чјељ чиш уфоин дифтому, њјиер.	Су. Шу, ѓог, не анилр, бана, табир ење.
Од. Небо, се вељид, онеја које се, синејед, наднас инанего, како дасе, заљепени, го, гљедаме, слнцено, и месечинана, и звездино.	Уп. Чјељ, уфоин ајо циљи, подукед, мавеи, пр- мине, еде, нде, ајо, си, тајан, енџитун, по шикоим, дилин, еде, анза, еде, исат.	Џув. Ѓог, анлр, ол, ќи, мави ѓорунан, узеримизе, ве ону узере, јапшиг ќиби, назар, едерис, ѓунеши, ве, абубаји, ве јилдисљери.

С. Македонски.	Арбански	Турски
И товаје, таква, ширина; која неседомерувад, никогаш.	Еде ајоаште, асиш, жан, цили спомасет, ас њнер.	Ве шумеркум, онље, ђенишљигдир, ћи, ангиси, уљчутућенмес, ич бир, земан.
Пи.	Пу.	Су.
А какврје, слнцено, кажими ако знајеш.	А по, снаште, дили, дифтому, недји.	Ја ђунеш, насљдир, бана, табир, енље егер биљирсен.
Од.	Уп.	Цу.
Слнценоје, ваљчесто како некоје, клопче, и само, од, себе, светљиво.	Дили аште, румбулак сидоњји, љамче, еде, вет нка вете, фрет, аште.	Ђунеш, јуварлакдир, топ, танесићиби, дахи, ћенди, ћендјинден, парлак.
Пи.	Пу.	Су.
Која се вељад, звезди кажими.	Цињи, уфојен јује, дифтому, њијер.	Ангиљер, анилр. јилдис, бана табир енље.
Од.	Уп.	Цу.
Звезди се вељад онија који се, светљиви, капки како, да се, заљепени, за небоно, и тије давајед, здрак, од себе, светљив, нама, у ноћна доба.	Иса, уфонте, аја, цињи, јан, фрет, пеик, ситајан, нцитун, мбас, ћељи, еде ата енин фретин нка, вет вете, неве, нде мотинте, натан.	Јилдисљер, анилр, онлар, ћи, ангиљер, муневер, олуб, дамлалар, ћи ђог, ичун, јапишиг, ђиби ђорупан, ве онлар, дахи ћендининден. парлак, зија верир, бизе, ђеџе земанинда.
Пи.	Пу.	Су.
Свите, звезди, алисе еднакви, иљи, несе, и какоможед, секоја засебе, да се познајед, и, да се, раздељид, једна од, друга, кажими.	Цитвет, исат, апо јан сеси, сеи, нук, јан, еде симунд, пасцла, превет тауњјофет, еде, тат дајет, њја, нка, ћетер.	Битун, јилдисљер, ациба, бир, џинс, мидирлар, исе, дењ, ве, насл еде биљир, хербир, ћенди ехаљиде. беиљенсин ведахи, паиљашсин, бири, ганреден, бана, табир, енље.
Од.	Уп.	Цу.
Једни, звезди, сами, од, себе, се светљиви, а пак, други,, темни се. Светљивиине, звезди, несе, поместувајед, од, местоно, своје, а од, светљивине звезди, одид видело, вотемнине.	Диса, јуијен, јан вет, нка, вете, бајен, дритин апо ћетер, јан, ерсим. Исат, фтретин, нук, љуин, нка, вендин, те, ветин, апо, нка, исат, чпобајен, дрити, шкон пашмеа, нде ерсима.	Базијилдисљер, ћенди ћендигинден, парлактирлар. Дахи, ђене, ганрељер кујилдирлар. Шумуневер, јилдисљер ћенди, јеринден тепренмезљер, иља, муневер, јилдислардан, ишик, ђидејор, кујиљер узере.
И од, теја видело, натемнине, звезди, им, светид, затова, декасе, вр-	Еде нка, ајо, дритин, нде, исат, те ерсима, у бане дритин, преајо, прсе, руколојет, ата,	Ве од, ишикден, каранлик, јилдисљере, шафкланир, (анденљик, ђидер,) ол, ичун, ћи кују,

тад, темнине, звезди, околу светљивине.

Пак, итемнине светад.

Које слцено је, светљива и непокретна, звѐзда.

Теја, грејед, нјаосветувад, земјава. наша.

А земјава, нашаје, од тије, темни, звезди.

Пи.

Звездине, аљисе, вистина, тољку, мали, како, што се, гљедајед, нама, иљи, не, кажими, едношка.

Од.

Звездине, многу, гољеми се, току, нама, сегљедаед, маљи, зашто, се, многудалеку, од, нас пак затова, сегљедајад, нама, маљи.

Пи.

Слнцено, аљсе, местид, иљи, не кажими.

Одг.

Слнцено, неје, покретно, нити се, местид, пак некуда, акунам се, гљеда, како, да се, вртид, околу земјава, а теја, несе вртид, нигде.

Пи.

Мошне харно, когаје, така, това, зашто вељад људи, слнце, огревад, и заоди, кажими.

Одг.

Така, нам се, чинид, као, да заодид, и огревад, а слнцено, све на-

јујен, ерсима, ћарке, иса те, фретин.

Опет, еде, те, ерсима, бајен, дрити.

Циљи, еде, Диљи, аште, фрет, еде, сун, грилите њвјује.

Ајо, бије, еде, мбаје, дритин, прми трол тоно.

А потрол, те, тоно, аште нка, ата, исат те ерсима.

Пу.

Исат, апојан, врте, чекач, вогљ, си, чуш, по ушиконте, неве, сеи, нук дифтому, њјиер.

Уп.

Исат, јан, шум, мад, по, на, удукет, вогљ, прсе, јан, шум, љарг, нка, неве, опет, преајо по ушиконте, неве вогљ.

Пу.

Дили, апо, ндаројет, сеи, јо, дифтому.

Уп.

Дили, нук љујет, асјо нук, грилите, кркунде, еде љечилонте, неве, сита урукалоје ћарке, тролин, апо, ајо, пук, ћаркоје кркунде.

Пу.

Форт мир, по кураште ајо, ашту, прсе, фољин њераз, дили, дуал, еде перендон дифтому њиер.

Уп.

Ашту, набојет, неве, си та перендон, едета дууљ, апо дили, пас ер

јилдисљер, текерљенирљер, шу парлак ларин, такијандан дир.

Ђене, кујулар, дахи, шафларлар.

Анги ћи, ђунеш, парлак, јилдистер, ве дахи тепренмејен.

Меркум, парлар, ведахи, шафладтирир, топрагимзи.

Иља, топрагмз, олкуји јилдисљердендир.

Су.

Јилдисљер, гаљиба, акикатмидир, окадар, ћучук, насљи, ђозућурљер, бизе, исе, деиљ, бана табир енље, бир, ћеред.

Цу.

Јилдисљер, чок, бујуктир. иља, бизе, ђозућур, ћучук, неичин, чок бизден, практирлар, ђене, онуичин, ђорунурљер, бизе, ћучук.

Су.

Ђунеш, аџиба, тепренирми, исе, деиљ, бана табир, еиље.

Цу

Ђунеш, јерљидир, ич дахи, тепренмез, бирјерден, вебизе ђорунурисе, дахи, ћи, иасл, доладшир топрагмз, такијандан, иља, о чевириљмес, ич, бир, јерде.

Су.

Пек ји, ачан, меркум ониљедир, ве неичин ихсан, дејорћи, ђунеш аиденир, ве каушур, дахи, бана табир, еиље.

Цу.

Бизе, шопље, ђорунур санћи, каушур, ве аиденир, иља ћунеш, еп бир-

једно, место, стоид, нито, огревад, нито, пак заодид.

Тову, сроти, слнцено земјава, наша, се местид и у 24. часови, се завртувад, сама, околу себе како, орев, наврх, ињи нагозер, когасе вртид.

Да затова нам се чинид, ањи, одид, слнцено, пак огревад, и заодид.

А земјава, декасе, вртид, сама, околу себе па осовината, своја, сроти слнцено, за това, бидувад, ден и ноћ.

Пи.

Но, како, бидувад, ден и ноћ, когаје, така, како, что вељиш, кажими.

Од.

Земјава декајетемна, пак, ивељчеста, слнцено, јагрејед, само у једна, половина, која је, кон, него, завртена, и, таја, половина, севељид дан.

А друга, половина, тога, кога негрејед, слнцено, бидувад, темнина ињи ноћ.

Но земјава, кога се завртувад, околу осовината, своја, така, едно, подруго, изљегајед, свите, страни, сроти, слнце да така, насекоје место бидувад ден и ноћ.

нањивенди, рјн ас, дууж ас, перендон, опет.

Цо напар, дилин, троли, **тоно, пожњкундет, еде, нде, 24 саатя, укусујет, ћарке ветин, си доњи, ар, намаји, сеп, на фунд, кур, порукојет.**

По преајо, неве, набојат, сеи пошкон дили опет дуже, еде перендоје.

Апо троли, прсе, руколон те, вет ћарке прећарке, на мужартин, ветис, напар, дилин, преајо бојет дит еде натн.

Пу.

Апо си бојет дит еде натн, кур, аште, ашту си чуш ева, дифтому.

Ун.

Тролин, прсе, аште, ерсим, опет еде румбулак, дилин, ибије, веч, нде, њјани, зимси, цла, аште, ксумун, на пардили, еде, ајо, зимси, уфонте, дит.

А по, ћетер, зимси, атаер, кур нук бије дилин, бојед, ерт, сеп, натн.

Пор, троли, кур, по укусујет, ћарке, мужартин, теветис, ашту, њимбас, ћетер, дељин, ците, анат, напар, дили, ће ашту, на нас, венди мерен, бојет, дит, еде, натн.

јерде, дурур, ђене неаиденир, недахи, каушур.

Фекат, ђунеше, карши топрагмз, тепренир ве 24 саад, харада, чевириљир, ћенди такијандан, долашарак, шу цевиз, ђиби, бабида, јаот дибинде, а чан, чевириљир.

Дахи, онпичин, бизе, ђозуђур, ћи, сапћи, ђидејор, ђунеш, ђене, анденир, ве каушур, дахи.

Зира, топраг, пенчин чевириљир, јанлз, такијанидан, ћенди, дингиљине, шу ђунеше, карши, ол ичун, олур, ђун, ве ђеце, дахи.

Су.

Ја нас, олур, ђун, ве ђеце, дахи, ачан, онље олдуугна, дедигин, ђиби бана табир епље.

Цу.

Топрагмз, чупки, кујидир, ведахи, јуварлак ђунеш, анденир, бир, јармљигина, ћи ангиси, она, карши, чевирик, ола ве, ол, јаримљик, ђун, анлр.

Дахи, ганреси, јармљиги, ол земан, ачан, ђунеш, анденмес. олур, караник јаот ђеце.

Иља топрагмз, ачан, чевириљир, ћенди, дингиљин таки јандан онље бири, бир ардинда битун тарафлар чикарлар ђунеше, карши, ните, онље херјерде, олур ђун ве, ђеце, дахи.

С. Македонски.	Арбански	Турски
Пп.	Пу.	Су.
А и наку аљи се вртид земјава нљи не кажими ако знајеш.	Апо нруше апо уксујет тролин сен нук дифтоку не дји.	Аџиба башка, турљп, чевириљирми бутопраг, исе, денљ, бана, табир, енље егер бильирсен.
Од.	Упр.	Џу.
И ако се вртид, земјава у 24 часа једношпа осовината, своја, и пак, недостојувад, све, наједно место, току па секоје, завртувањје, се поместувад, како, низстрана кога одид некоји човек спроти слнце.	Еде жеуксујет тролин нде 24 саат, њиер, па мућартин тевет еде опет нук дуроје веч, нањи венди по нанасњјп, ксумеа, поуљует, спио, нде њи ана, кур, пошкон доњи њерји напар, тедилин.	Ве дахи, чевириљирсе топраг, 24 сахадта, бирдефа, ђенди, дингиљине ве ђене бир јерде дурмајор, даима, иља, хербир чевирдигиие те пренир наса бир тарафин дерунидеи ачан ђидејор бир анги ериф ђунеше карши.
И така се завртувад у свакп, 24 часа, низ страна сама околу себе.	Еде ашту уксујет нде нас 24 сат нде, анате, ајо вет ђарке пређарке ветпс.	Ве онље, чевириљир, ђи хебир 24 сахдта тараф нљен ђидеерек ђенди такпјанинда.
А странанаје, тољку, гољема и длга, таја го опашувад слнцено околу, наоколу како некоп обрач, гољем, кага се, клавад на земи и у средево од обрачод стојид, земјава, како, качуље, мало и качево несе добошкад пигде, дообрачод.	Апо ајо ана аште чекач маде еде ђат кија, јемтоје, еџиште, диљин ђарке пре ђарке си доњи, раф маде кур увендојет н трол, апо нде, медисин ика, рафи, дуроје трол, сидоња шег, те вогљ еде, шега, нук упрекајет вркунде ђер, рафин.	Знра шутараф окадар бујуктир ве узун, дахи, ђи ђунеши кушадтирир такпјанпидан ђи бир анги бујуг. чембер, ђиби, ачан којарлар јерде дахи орта есаљиједе чемберден топраг дурујор, ђучук фучуџик ђиби ве ол фучуџик ич бир јерде чембер, јанинда, иљишмес.
Тако и слнцепо, стојид спроти странава, и многу дањеку зад земјава и несе, добошкад, никогаш, до обрачод, нити до земјава.	Ашту еде дилин, дуроје, напартеана, еде, шум љарг нран тролин еде нук упрекајет асњиер ђер раф ас ајо ђер тролин.	Дахи ве ђунеш дурур ол тарафа карши ве чок ирак, топрак, ардан ве ич, бирђерет, иљишмес, чембер јанинда не дахи топраг јанинда.
И земјава потои, обрач вртејећи се, секоп, ден сама со себе завртује се околу, слнцено, за једна година време, потои, обрач, едпош, у година.	Еде тролин мбас, кји раф меуксумун пас дит вета, првет, поуктејет, прђарке, дилин, прењи, мотимот мбас ајо раф њиер нде вјетин.	Ве топрагмз ол чембер ардинџе чевиререк, хер, ђун, јанис, ђенди пнден, долашир, ђунешин, таки, етрафларда, ђи бир сене земан ичин ол чембер ардинџе бир дефа јилде.
И това њејзино вртење дурисе вртид околу слнцено, бидувајед у година четири, времиња, пролед, лето, јесен, и зима.	Еде ајо ксумеа етјит ђер уксујет ђарке дилин убојет нде вјет катр мот, приндевера, (вера беар) вјешта еде димн.	Ве ол онунђи долашмаги таа долаширићен, ђунешин таки етрафлара сенеде олурлар дорд земан, нљђаз, јас, ђуж, ве к ш дахи.

XI.

За тјелата, од, звездине и од кометине.

Пи.

Како се дељад звездине кажими, ако, знаеш.

Од.

Звездине се, дељид, једни нестановни а други, становни, и комети.

Пи.

Који звезди се нестановити кажими.

Од.

Нестановити, звезди, се тије, који, несеместад нито пак го мењјавајед, местоно, своје и редод својн помеђу себе нито пак се приближујувајед нито се удалечувајед, једна, од друга, такви се свите, који се светљиви звезди.

Пи.

Јељи можеме да знајеме кољку звезди има, на небо кажими.

Од.

Неможеме, з а ш т о, з в е з д и н е, немајед, добројување и тија многу се далеку од нас и несе гљедајед свине.

А тије, који се, гљедајед, обележени се, и разделени на купови и на секоји куи, који, је, од некољку звезди имајед, кладени, поједно, име као, кумова слама, квачка, рални, крст, и многу други.

XI.

Пре трупат јупсе еде нка цопат.

Пу.

Си удајен исат, дифтому не дјн.

Уп.

Исат удајет диса нук грпште апо ћетер нгрипште еде цопат.

Пу.

Цилља исат јан ас грпште дифтому.

Упр.

Ас грпште, исат јан, ата цилљи нук лљуип, ас опет нук ндароин вендин ће вети еде арадии ветис њи мећетер ас, опет у афроин ас уљаргоин њја нка ћетер, асиш јан ције цилљи јан, ѳрет и сат.

Пу.

Апо мундеми тадијем са иса кипте на ћеељ, дифтому.

Уп.

Смундем, прсе, исат, скан нумороидмеа, еде, ата шум љарг јан нка, неве еде сун, шиконте, ције.

Апо ата, цилљи, ушиконте, јан, ушкалумун, еде, удан, накопиљка, еде нађитчвар, копиљк, цилљи апте нка диса јује кипштен вон мбас њи емин сипо кашти кумбарит пуља, сђукс, паромед круча едећетер шум.

XI.

Јилдисљерин тенељерине ве дахи барчељерден.

Су.

Јилдисљер насл ољешпрљер банатабир ењеегер бињирсен.

Цу.

Јилдисљер нањљашрлар базпљер ћи калкмајан дахи башкалар калкаанлар, ве парчељер дахи.

Су.

Анги јилдисљер ћи калкмајан, дирлар, дивер бана.

Цу.

Калкмајан јилдисљер ћи тепренмејен не дахи, ћенди јерини дјипітирљер ве ћенди с расини онларин, мабеињерин-де не дахи ђене јаклашпрлар не даки, узаклаипрлар, бири, гавреден онљедирлар битун, ћи ангиљер парлак јилдисљер олуб.

Су.

Аџиба биљеедер мјис некадар јилдис вар ђогде бана дивер.

Цу.

Едеменс ичин јилдисљерин саиси јоктур ве онлар чок ирак терлар, бизден ве дахи, ђорунмејорлар, битуну, иља, онлар ангиљер ћи ђозуђурљер дамгали дирлар ве ољешик џумур, џумура, ве хер бир, џумура, ћи ангиси бир некадар, јилдисден олуб вар комишлар бирер исми насдћи ва бтисчи самани фолтаук, чифт, аџис, ве чок башкалар дахи.

О. Македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пу.	Су.
Који звевди се, становити кажими ако знајеш.	Цилљи неат јан те гришњин, дифтому, њнер, по н дја.	Анги јилдисљер дир, ћи онлајан дивер, бана егер биљирсен.
Од.	Уп.	Цу.
Становити, иљи планета севељид једни темни звезди, који се местад секогаш- И тије, се местад, и пак се завртувајед околу санцено им идед виделина, нањих и така, мије ји гљедаме понебо.	Те гришњин сеи месдин по уфојет њи диса ерсим иса цилљи поуљи кундет пас ер.. Еде ата поуљикундет еде опет поуксујет ћарке дилин ивјен, пашме, прни ата еде ашту, иа почплоим, мбас, ћељит.	Јурушљи, ја от, исиденљер, аниарлар, бир, анги кујн јилдисљер ћи ангиљер јурурлар, хер, земан. Ве онлар дахи тепренирљер, ве ђене, чевинирљер, ђунешин, таки, етрафларда, ве онлара, аиденљик ђељир ђунештен ве онље, бис онлари назар едерис, ђојун, ехаљиједе.
Пи.	Пу.	Су.
Кољку, имајед, тјела, иљи планета наиголеми који се вртад околу слнцено кажимя.	Саа киште трупа сеи месдитнен мамаде цилљи укусујет, ћарке, дилин, дифтому, њиер, не дји.	Некадар, тенељер, ја от исиндепљер енбујугу вар, ангиљер, ћи долаширлар ђунешин, таки, етрафларина, дивер, бана.
Одг.	Уп.	Цу.
Главни планета се једанајест, и то овде сљедујуђи. Меркум, венера, нашава земја, марс, јупитер, сатурн, уран, веста, јунона, церера, и палад.	Мбас крејас, месдитнен јан њимбадијет еде ајо кату вјешњин. Меркум, вјецера, троли, тоно, мат, енте, премте, уран, нуси, јона, церера, еде палад.	Ен баш исинденљер, он бир, дирлар о дахи, бурда ђељен. Меркур, венера, бизим, топраг, марс, јуппитер, сантур, уран, веста, јунона, церера, ве палад дахи.
Пи.	Пу.	Су.
Који се вељад, опашести иљи комети, кажими.	Цила уфонте мебишт дифтому њиер.	Ангиљери, купруклу, дејорлар дивер бана.
Од.	Уп.	Цу.
Комети, се темни, звезди, које, тије, видело, зајемајед, од, светљивиие, звезди, које, особито, се, познавад, по планетиие, по това, аљи, забијодад. многу даље-	Ата, псат, мебишт, јан, ерсим, цилљи, поуаун, пашме, ика, псат, те фретин, цилљи, јан, удан, њјофтун, ика месдитнен, мбас, ајо сеји ћаркоин, шум, жарг, ика	Купруклилар, кујн, јилдис тирлар ћи онлар аиденљик, ондуч, алрлар, парлак, јилдисљерден, ангиљер, ћи, анри, беиљенирљер, шу, сурнједте, ћи. долаширлар,

С. Македонски	Арбански	Турски
ку, зад светљивине, звезди, да, затова, редко, се, појавувајед. И когаји, гљедеме, имајед, нешто, светљиво, и даго, како; опашка, да, заради това, се вељад, опашкасти, звезди.	прап, исат, те фретин, попре, ајо рал чилонте. Еде, кур, јамтоје шиконим, кијен, њисен, фрет еде, ђат, сибишт, по, преаро, уфојет, иса, мебиштин.	чок, ирак, парлак, јилдисљер, ардан дахи, ол ичун серек зухурланирлар. Ве ачан, онлари, назар, едерис, онларда, вар, бир, шеи, парлак, ве узун, куирук, ђиби, дахи, ол, себеби ичун, анлрлар, куирупљи, јилдисљер.
Пи.	Пу.	Су.
Кога се, појавувајед, опашести, звезди, аљи, је, занекои, бељег, чуден, кои, ћа, се, учиннд потова, посље, иљи, не кажими, ако, знајеш.	Кур. дукет. исат, мебишт, апо, аште, предоњи, шкал, мерекуљија цињи та поубафт, мбас ајо, пастаи, сеи, нук, дифтому по.и дјиш.	Ачан, зухурланрлар, куирукљи, јилдисљер, аџиба, бир анги, аљамет (мучзат) ћи, ангиси, олаџак, олдем, сонра, исе, деиљ, бана, табир, еиље егер, биљирсен.
Од.	Уп.	Џу.
Прост, народ, вељид, кога, се, гљедајед, опашесмине, звезди, това, је, накрвопрољитије, и, ђоа, ђабиде, некоје, чудо, наземјава. Току, това, неје, ништо, вистина зашто онијe, опашати, звезди, сиодад. по, своијод, пут, који, им, је одељен, од, бога. А каде, нас, редко, се видад, затова дека, забијодад, многу, дањеку, од, нас, пак, само, кога, се, приближувајед, доземјава, само. тога, мније, и видуваме.	Памарвештњераз фоин чи кур, училонте, исат мебишт, ајо, аште, прецак, ка, меудерд, еде, сеп, табојет, доњи, мерекуљија, на троли. Пор, ајо, асџа, нук, аште, вртее, псе, исат, мебишт, пошкоин, мбас улин. те, ветис, цињи, аште удан нка перенди. Апо, кеневе, рал, у дукет, пре, ајо, прсе, ксуин, шум, љарк, нка, на опет, веч, кур, поуаф роин, нге трули, тона веч, атаер, на, еде, поечилоим.	Вахул, кавм, дејор, ћи куирукљи, јилдисљер, ђорундугу, земан, меркум, др ћи кан доћуљмеје, ве дахи ћи олаџак биранги, мучзат, дуњјада. Иља меркум, ич биршеи. акикат, деиљ, ничин, меркум, куирукљи јилдисљер, ћенди, ехаљи таригине ђидејорлар, ћи ангиси, онлара, на сб, олуб. јарабимиздан. Дахи, бизим, дијара, серек, назарланир, оничин, ћи бизден, чок, ирак долашиги, себебинден, ђене салт, ачан, јаклаширлар, топраг, јаниида, саде, ол земан, биз онлари, назар, едерис.
Пи.	Пу.	Сув.
Који, звезди, једна, краи, друга, заједно, се вртад, као, путници, кажими, ако знајеш.	Цињи, иса ња, напар ћетер, башке поуксуин снултар, дифтому, по нђи.	Анги, јилдисљер, ћи, бири обир, јаниида, бераберинџе, чевиринирљер, јолџи, ђиби, бана дивер, егер, биљирсен.

О. македонски	Арбански	Турски
Од. Једна, кран. друга који, се, вртад, тије, звезди, се, планета. Који, забијодад, околу, некоји, гољеми, планета, и, заједно, соњих у това, време, се, завртувајед, около слнцено.	Уп. Њји, напар ћетер, циљи, поуксуин, ата, иса, јан, месдитнен. Цпљи ћаркоин, ћарке њи циљи, маде, месдитнен, еде, башке, меаја, нде, ајо мотин, поуксуин, ћарке, дили.	Цу. Бири, обир, јанина, ангиљер, ћи чевиронирљер, ол јилдисљер, исиден, тирлар. Ангиљер ћи долаширлар, такијанинда, ћи биранги, бујуг, исиденљер ве бераберинџе шулар иљен, меркум, земанда, долашинирлар, ђунеше, ард такијаниндан.
Пи. Ату, који, од, гољемине, планета, имајед, другари, сапутници, покран, њих.	Пу. Апо, циљи, нка, маде темесдитнен киштен шока, улис, напар, ке аја.	Су. Иља ангиљер, бујуг, исиденљерден, јол, ајакташларивар, онларин,
Од. Јупитер, имад, четири сапумници, сатурн, има седам, уран, има, шест, нашава, земја, само, едан, сапутник, имад и тая, сапутник је, месечинана.	Уп. Енте киште катр шока, премте киште, штат уран, киште, ђашт, троли, тоно, веч. њи, шоч, киште, еде, ајо, шоки, улас, аште, те, анза.	Цу. Јупитерин, вар, дорд, јол, ајакташ, сатурнн, вар једи, уранин, вар, алти, бизим, топрагмиз, саде, бир, јол, ајакташ вар ве меркум, јол ајакташ аји, бубахтир.
Пи. А месечинана, какваје кажими, ако знајеш.	Пу. Апо, анза, си, аште, дифтому. по н дји.	Су. Ја аји, буба, наслдир бана табир, енље, егер, биљирсен.
Од. Месечинана, ваљчестаје, и темно, тјело, као, што, је, и земјава, наша.	Уп. Анза. аште, румбулак еде трупи, ерсим, сипо чиш, аште, еде, троли, тоно.	Цу. Аји буба, јуварлактир ве, куји, тене, дахи, ћи насл, олуб, ве топрагмиз, дахи.
Пи. Месечинапа, аљи је, истина, погољема, од, другине, звезди, као, штоја, гљедаме, мије, иљи, неје.	Пу. Анза, апо, мамаде, вртее, аште, нка, ћетер исад, си, чиш, пошикони на сеи, нук, аште.	Су. Аји, буба, сахими, дабујуг гапре јилдисљерден насл, ћи бис ђоруриз, исе, деиљ, бана табар енље.
Од. Месечинана, је помала, од, другине, звезди а нама,се, чинид, погољема, декаје, поблизу, доземјава, од, другине, звезди, затова.	Уп. Анза, аште, мавогљ, нка, иса, те ћетер, апо, неве убојет мамаде пре аште, маафр, нге, троли, нка, иса, тећетер, преајо.	Цу. Аји бубах, дахаћучуктир, гапре, јилдисљерден, иља, бизе, санлр, ћи, даха бујуг, ола, неичин, дахајакндир, бутопраг, јанинда, гапре, јилдисљерден, онунчин.

С. Македонски

Пи.

А месечинана, како, се, вртид, кажими, ако, знајеш.

Од.

Месечинана, изостанувајеќи, околу, земјава се, завртувад, удвадесед и седум дана, и седум, часови, и четирјесед, и три, минути.

Асо, земјава, заједно као сонензии, другар, се завртувајед, и околу, слнцено, у једна, година време.

Пи.

Зашто, јагљедаме месечинана некад плна поколчеста, а некогаш као срп, кажими.

Од.

Рековме, даје месечинана, темно, тјело, и видељина, од, слнцено, је идед, затова, нам, се, гљедад, од месечинана, само, таја, страна којаја, грејед, слнцено.

А кога је, огрејана, таја страна, која је од каде нас сироти слнце тога ја гљедаме, месечина цела и плна.

А кога да је странана од месечинана сироти нас а слнцено, неја грејед таја страна која је сироти, нас а мије тога неја гљедаме, месечинана никако, зашто неја грејед, слнцено у ноќна доба, да затова.

Пи.

Што је тона, које се, вељид нова месечина и пуна месечина, кажими ако знајеш.

Арбански

Пу.

Апо, анза, си, поксујед, дифтому, по и дуј.

Уп.

Анза, мембечмеја ќарке, троли, укскујет иде њизете, штат, дит, ете, штат. саат, еде, дуји зете, еде, тре, дакик, њиер.

Апо, метроли, башке, си, ме шок етјисе поуксујин, еде, ќарке, дилин нде, њи, вјет, (мотимот).

Пу.

Прсе, пошикоим, те, анза, диса, ер, пљот, еде, к цемун, апо, диса ер, си, драпа, дифтому.

Уп.

Ефашим, си, аште, анза. њи, труп, ерсим, еде, пашмеа, ика дили, поевјен, преајо у шиконте, неве, ика, анза, веч. ана, ајо, цила, ибије, диљи.

Апо кур, аште, биин, ана ајо цла аште, ика, неве напар дили атаер пошикоим те анза џиф, еде пљот.

Апо кур тадеште ана ика анза напар на, апо дили нук побиин теана ајо цла аште напарневе апо, на атаер, нук шиконим те анза ас јо прсе нук ибије, дилин, нде, мотинте натанис че пре ајо.

Пу.

Чиш аште, ајо циљи, уфон анза рее еде анза пљот, дифтому, по и дји.

Турски

Су.

Аџиба, аибуба, насл, чевирилр, бана, табир, енље егер, бељирсен.

Џу.

Аибуба, калакала бутопрагин, такијанинда, чевириљир, јирми, веједи ђунде, веједи сахат, ве крк уч, такика арада

Дахи, бутопрагиљеи, бераберинџе, ќи, онун, ајакташиљен, ђиби, чевиринирљер, ђунеш, такијаниндан, бир, сене, ехаљи, земана.

Су.

Неичин, бакајоруз, аибубан базиќеред долу ве текерљек, дахи, бази ќеред дирпани ђиби бана табир енље.

Џу.

Биз дедик ќи аи буба, куји, тенедир, ве аиденљик, она ђунештен, ђељијор, шу себеби ичун, бизе, ђозуќур, ќи аибубадан, саде, ол, тараф, ќи, ангиси, ол, тарафа, ђунеш иарлар.

Иља ачан аиденилљидир ол тараф ќи ангиси тарафимиздан, олуб, ђунеше карши ол земан аи бубаи назар, едерис битеви ве долу дахи.

Ја ачап олса, аи бубанин тарафи бизе карши дахи ђунеш, аиденмес ол тарафи, ангиси, ќи бизе карши олуб ол земан ајн бубаји, бакамаис ич ничин ону ђунеш аиденмес ђеже земан ехаљиједе иште ол се беби ичун.

Су.

Не о ќи ангиси денљир јени аји буба, ве долу, аји буба бана табир енље егер биљирсен.

Од.

Месечинана, као што се вртид останувајеђи, околу, земјава, и кога, доидувад, право, међу, слнцено и земјава.

тога само горна страна која је од каде слнцено бидувад осветена.

А долна страна која је од каде земјава зашто неможед даја грејед слнце тога, останувад темна.

И од това мије неја, гљедаме месечинана и ми је тога вељиме нова месечина, иљп, новина је, само покрајод, помалу, светљива.

А по четиринадесед, дни, од новина, посље, месечинана се завртувад и доидувад спроти слнце и со сета половина, која је, спроти нас, од слнцено одид здрак во месечинана.

И тога мије ја видуваме месечинана, цела, и това се, вељид, пуна месечина, иљп располу.

И од **новина** дури да се испунид, месечинана това мије гљедаме аљи, растед, и како се наплнувад пак до друга новина ја гљедаме аљи-се уштрбувад и гинед.

Пи.

Од завртување месечно, зашто се вртид, околу, земјава и друго, нешто аљи се догађад, кажими ако знајеш.

Уп.

Те анза синџ чуш уксујет мембејемеа ђарке тролин еде кур, тахарде дрент, намедис, дилин еде тролин.

Атаер веч ана те прми се цла ашто нка куу дилин бојет бамун фрет.

Апо ана, те поштис, аште нка куу троли прсе смундет, поу бјин, дил атаер мбете ерсим.

Еде нка, ајо на нук, шикоје ми те анза еде на атаер пофоим, анза, рее сеи реитуни, аште, веч бас, скаји, капагс, фрет.

Апо мбас катрмадијет дит нка реитуните, на'стаи анза, уксујет еде, повјен напар дили едеме цит цимси цла аште напар, иеве нка, дили, шкоп дритин нде анза.

Еде атаер на поучилоим те анзан цие еде ајо уфојет, анза, пљот, сеи зимс.

Еде нка реитуни ђер та паумбуш, анза, ајо, на шиконм, сеи ритет, еде си умбушет апо нка кур ђетер реитуни поечилоим, аио си усујет, еде утет.

Пу.

Нка, ксумеја, анзисе, прсе уксујет ђарке тролин еде ђетер, њисен, апо сеи убојет дифтому апо н т дјиш.

Цу.

Аји буба ђи насл долашир, каларак, иљеп, бутопраг. такијанидан, ве дахи. ачан, ђељиор, доуру арада ђунеше ве топрага иђиси ортасинда. Ол земан, садс уст. тарафи ангиси олуб ђп ђунеша карши аиденљи олур.

Дахи алтинда ђи тараф ђи ангиси, топрагнмзда карши олуб, ничин едемес ђи ђунеш, анденсин ол, земан куји калр.

Ве ол себептен, бис, бакамајорус аји бубаи, ве бис ол земан, дејоруз ђи јени, аји буба, јаот јениљик тир саде, уцуне азер парлак.

Дахи ондорд ђун јениљигден сонра аји буба чевириљпр, ве дахи, ђељиор ђунеше карши ве битун, јармлг иљен, ангиси бизе карши олуб ђунешден шафкљик аји буба ехаљиједе ђидејор.

Ве ол земан бис ђорурис аји бубаи битеви ве меркум деиљир долу аибуба ја от јари јарија.

Ве јениљигден, таа, долунцеедек, аји буба, меркуму бис назар едерис ђи бујар, ве дахи, долар иља доладурдугунден сонра ђене таа гаире јениљиге едек назар едејориз ђи нарељенир ве заи олур дахи.

Су.

Ан буба чевир мегинден неје, ђи чевирилр, дола, топрагимиза, ве гаире биршен ваки олујорми бана табир, еиље егер биљирсен.

Од.

Месечинана, као што се вртид околу земјава и некогаш се догодувад пак бидувад затнувачка иљи, затнување се, затнувад слнцено, иљи месечинана и тога мије замалу време неји гљедаме.

Пи.

Кеје време, бидувад за сенување на месечинана кажими.

Одг.

Месечина, тога се засенувад кога је пуна месечина и кога се догодувад дадојед земјава прано међу, слнцено, и месечинана тога земјава сенит и неможед, слнцено, да грејед, на месечинана.

Да затова месечинана останувад темна и мије тога ја гљедаме, така, дури да се, разминед, со земјава.

А кега бидувад засенување, на месечинана, прост народ вељад со мађији јасонаље, месечинана току сетр зборување њихно лагаје.

Пи.

Акога бидувад засенување на слнцено кажими ако знајеш.

Од.

Засенување на слнцено у нова месечина, бидувад, и кога дондувад,

Уп.

Анза поси мин уксујет ћарке и тролин еде, доњнер, уднидет, опет, умиљмеа, фен, јиеебје, дили, сен, анза, еде, атаер на пре, пагс мотин нук, почилоим ата.

Пу.

Нде циљи мот бојет, јије пре анза, дифтому.

Упр.

Анза поу вје кур аште анзисе пљт еде кур поудиндет, тавје, троли, дрейт намедис дили еде анза атаер, троли, бон, јије еде, смунде, дили, табије нде анза.

По преајо, атаер, те анза помбете ерсим еде на атаер поечилоим аашту ћер та, у сашкони, ме тролин.

Ано кур бојет јије на анза памарвештун, њераз фон, чи атаер, ме, мунђи поекан здрипе те анза по фољмат, етисе, гњема аште.

Пу.

Ано кур бојет није нде дили дифтому њиер по н дји.

Уп.

Ије надили поубојет, нде мотин енза рее еде курвјен анза дрейт нде

Џу.

Анбуби насл ћи чевирнир топраг, долајандан ве бази дефа ваки олур тиканмаг ја от тканак ћи тиканир ђунеш, ја от аји буба, ве ол, земан бис аз земан ичин назар едемеиз, меркумљери.

Су.

Анги земан олур ђуљђељенмег аји буба узере бана табир ейље.

Џу.

Аји буба ђуљђељенир ћи ачан долу аји буба, олуб ве ачан вакиолур дахи ћи топрак ђељсин доору ђунеш ве анбуба иќиси ортасинда, олземан топраг ђуљђе едејор ве ђунеш андене едемез аји буба узеринде. Дахи ол себеби ичун о земан анбуба караник калр ве бис, ол земан, ону назар едерис ониље таа топрагмз иљен бири биринден раз ђечмеден. Зира, ачан, олур ћи, аји буба ђуљђенен, земанда бахул кавм дејор ћи ђос, баацињикнљен, индармишљер, аји, бубаји иља меркум дедикљери јаландир.

Су.

Ја неземан олур ђуљђељенмег, ђунеш, узеринде бана табир ейље егер биљирсен.

Џу.

Ђунеше ђуљђељендиги земан јени аји буба земанинда олур ве ачан

месечинаа, право помеђу слнцено и земјава, тога месечинана запирад, како неможе слнцено, дагрејед наземјава тога месечинана за пирад како неможе слнцено даґрејед наземјава и тога слнцено сеґљедад засенато преднас замалу ареме како сомрежа, покријено, дури дасе, разминад, од таја черта којаје, право од земјава, у слнцено.

Пи.

Акога се, засенувад, слнцено аљи, бидувад, посева, земја, иљи, не, кажими ако знајеш.

Од.

Засенувањето, слнечно небидувад, посева, земја.

Току, бидувад, само, тује каде удирад сенката од месечинана зашто гозапирад слнцено и овамо тога засенувад тољку кољку је гољема месечинана и тије места који се, засенати, уисто време негоґљедајед слнцено.

XII.

Завремињјата како се дељад.

Пи.

Како се раздељувајед времињјата, кажими ако знајеш.

Од.

Овака се дељад и менувајед, стољетије, ји, година, и, месец, и дан, а час, ови, минут, и, секунд, и, година, по, година.

медис дилит еде троли атаер анва прите, сипо смунде, дили табије прми трол еде атаер дили училонте; менје, нара неве, пре пак мот симе сертме мбаљуш ђер та поугаренди; ика, ато екме цла аште дрент, ика троли иде дили.

Пу.

Апо кур поујије дили апо бојет пас цит троли сеи јо дифтому по н ди.

Упр.

Ајо јије, дилисе, нук бојет мбас ците тролин.

По бојет веч аће ку бине вјете ика анза прсе поеприте те дилан еде каха атаер зенен, ије чекач са аште маде анза еде ата венди циљи јан менје иде мотин ајо нук ночилоин дили.

XII.

Прен мотин сипо удајен.

Пу.

Сипо удајен мота дифтому, њпер по и ди.

Уп.

Ће кашту, удајен еде пофојет ћинт вјет, а, вјет а, мун, ја дит, а, саат, а еде префен, а вјет мбас вјет.

ђељијор ајн буба дооpу ння си ортасинда ђунеше ве топрага ол земан ајн буба алкојор ћи ђунеш аидене едемез, бутопрагимиза, ве ол земан, ђунеш ђозућур, ђуљђељи онумузде аз бучук земан ичуи, ћи аг ђибииљен, јуртулу олуб исе таа бири бириндеи саушуб ол чезиден ћи ангиси догри олуб топрагиздан, ђунеш ехаљнједе.

Су.

Ја ачан ђуљђељенир, ђунеш ациба олурми, битуи, топраг, узере, исе, деиљ бана табир енље егер биљирсен.

Цу.

Ђунешин, ђуљђељенмеги олмајор, битун топрагимза.

Саде орада олур ћи нерде вурур ајн бубанин ђуљђеси неичун алкојор ђунеши ве берије ол земан ђуљђе, тутајор окадар ћи некадар бујуг исе, аибуба ве меркум, мааљ љери ћи ангиљер, ђуљђениг, олуб, ол земан, ехаљнједе ђунеши назар едемезљер.

XII.

Земанларичун, насл, паиљаширлар.

Су.

Насл, паиљаширлар, земанлар, бана, табир, еиље егер, биљирсен.

Цу.

Иште боиље, паиљаширлар ве анрлар јузунцусене љер сене љер ан, лар, ђун, љер, саат, лар такика, лар, ћесек, љер сене бесене.

С. македонски	Арбански	Турски
Пи.	Пу.	Су.
Што се вељид стољетије кажими.	Чиш уфојет ћинт вера дифтому.	Јузунџу сене не анлр бана табпр енље.
Од.	Упр.	Пу.
Сто љетије се вељид сево време у сто години од једна пак досто години кога да се учинид, нешто, чудно, нли ново и това се запишувад у това стољетије, ово иљи, оно, се догодило.	Ћинт вера уфојед цит мотин иде њи ћинт вјет нка, њја, опет, ђер, њи ћинт вјет, кур та убојет њисенд мерекуљија, сен рее еде, ајо, ушкрунте, иде ајо ћинт вјера кајо сен ајо уцетман.	Јузунџу сене анлр ћи битун земани, јус, сене, ехаљиједе бириндеи ђене таа јус сенеде едег ачан вакп, олурса, бир, несне мучзат јаот, јени ве меркуму, јазиверирљер ол јузунџу сене ехаљиједе бу јаот шу ваки олмиш.
Пи.	Пу.	Су.
Што се вељид година кажими.	Чиш поуфон мотимот, дифтому њпер.	Јил, јаот сене, не анлр бана табпр енље.
Од.	Уп.	Џу.
Година се вељид сево време које је у дванајесед месеци.	Њнвјет поуфон, ците, мотин циљи, аште иде, дунмадијет, мује.	Сене анлр битун, земани, ћи ангиси, олуб, он ики ајилклар, ехаљиједе.
И од месецине, иминјава, овакви, се, јануар, фебруар, март, априљ, мајн, јуниjа, јуљија, август, септембер, октомбер, новембер, и, декембрија.	Ед нка мујат те емин ће, кашту, јан, калнор, (фрор, сен, мују, шкурт), марс, препљ, мајн, чаршор, корик, ђушт, мују, те нара, мују, удути, мују, и трети, еде шиндреја.	Ве аиљикларин исмиљери, бопље, дирлар, канун, сани, шубат, језар, нисап, ајир, азеран, темуз, аб, јиљуљ, тешринневељ, тешринсани, ве кануневељ.
Пи.	Џју.	Су.
По кољку дена држад секои месец кажими ако знајеш.	Ка са дит бајен, пас мују дифтому по и дји.	Качер ђун, тутарлар, хербир ајиљик бана табир енље егер, биљирсен.
Од.	Уп.	Џу.
Седамне, месеци, држад, по тридесед и један дан и то: Јануар, март, мајн, јуљија, август, октомбер, и декембер. А четириве, месеци, држад по тридесет дни и то: Априљ, јуниjа, септембер, и новембер.	Те штата мују нобајен мбас, тредиjете, њи, дит еде ајо. Калнор, марс, мајн, корик, ђушт, мују, удути, еде, шиндреја. Апо те катр, мују побајен мбас тредијет дит чекпјо. Препљ, чаршоар, мују те нараеде мују те трети.	Једиси, аилуклар, тутарлар ћи отус, бирер, ђун ве бу. Канунсани, језар, ајир, темус, аб, тешринневељ ве канун евељ. Дахи, дорду, аиљиклар, тутарлар, отузер, ђун ве бу. Нисан, азеран, јиљуљ, ве тешринсани.

С. македонски	Арбански	Турски
А пак Февруар, држид 28 дни.	Апо опет фрор, баје, 28 дит.	Дахи ђене шубат, 28 ђун тутар.
А четвртана, година, когаје вист година. имад февруар 29 дена.	Апо вјетин те катрис кур аште вјетин те пр, миер киште фрор 29 дит.	Иља дордунџу, сене, ћи ачан ашар сене олуб, ол земан, шубатин 29, ђуну вар.
Пи.	Пу.	Су.
Што се, вељид, ден, кажими ако знајеш.	Чиш уфојет дит дифтому по и дји.	Ђун не анилаџак бана дивер егер биљирсен.
Од.	Уп.	Џу.
Ден се вељид време, за 24 часови, и у това, време земјава се, завртувад околу осовинана, своја.	Дит уфојет, њи, мот, пре 24 саат еде нде ајо мотин џиф, трол, поуксујет ћарке муљјартин, еветис.	Ђун деињир ћи земан 24 сахадтан ве шу, ол, земана топрагмиз чевипир, ћенди, дингиљин, таки ортада.
И друго уште, једно, име, од како, огревад, слнце нак дури да заидед се вељид ден.	Еде ћетер, ма њи емин ика кур, бије, дили опет ђер та перендојет уфонте дит.	Ве гаире, даха, бир, исим ђунеш аидендигинден, ђепе, таа, каушунџеедег деилр ђун
И сотова, вељење се, дељид ден и ноћ.	Еде ме ајо, фољмеа, удајет дит еде натн.	Ве ол, демег, иљен, пањљашир ђун ве ђеџе.
Пи.	Пу.	Су.
Какви растојанија имад ден и ноћ.	Си пјеч, киште, дит, еде натн.	Не џинс, седирљери, вар ђун ве ђеџе.
Од.	Уп.	Џу.
Јутро (пладне објед) вечер и полноћ.	Минџес месдит прам, еде меснат.	Сабах, (исиден, уљељен), акшам, ве јари, ђеџе.
А инаку на 24 (часа делови), токмо, секои, час.	Апо дрише на 24 пјеча рапш, пас циљи саат.	Дахи башка турљи 24 (земана исељере) тамам хербир сахат.
Пи.	Пу.	Су.
Како се дељид еден, час кажими ако знајеш.	Поси удајет њи саад дифтому по и дји.	Насл пањљашир бир, сахад бана, табир ењље егер биљирсен.
Од.	Уп.	Џув.
На шесдесед минути, а секоја минута, имад, по шејесед секунди.	Нка џаштадијет, дакик апо пас цла, дакик киште, ка, џаштадијет, префен.	Алтмиш такика узере иља хербир такика алшмиш јонга си вар.
Пи.	Пу.	Су.
Што се вељид, недеља иљи седмица.	Чиш уфојет (јава сеи једјеља (дил).	Ески (пазар јаот афта) не деињир.

О. македонски	Арбанески	Турски
Од.	**Уп.**	**Цув.**
Седмица је времево од седам дни а недеља је празник име, од денод.	**Јава аште мотин нка штат дит епо дна аште кренте [illegible] нка дити.**	Афта једи ђунден земандир нља пазар, татиљ дир ол ђунун исми.
Пи.	**Пу.**	Су.
Кољку седмици имајед у једна година.	Са јава киштен, нде, њи вјет.	Некадар афта вар бир сене ехаљиједе.
Одг.	Упр.	Цу.
Педесед и две седмици имајед.	Песадвјете дуји јава киште.	Ељи иљи афта вар.
XIII.	XIII.	XIII.
За једна година време.	Прењи вјет мотин.	Бир, сене, ехаљиједе, земани.
Пи.	Пу.	Сув.
Што се вељид година и каков содржан имад.	Чиш уфон вјет еде си баимеа киште.	Не анлр сене, ве не, цинс, маде си вар.
Од.	Уп.	Цу.
Се, вељид, времено дури се вртид земјава, околу, слнцено, това се вељид слнечна година.	Уфонте мотин ђер уксује трол ћарке дили, Че ајо уфонте вјетин дилисе.	Деиљир земани ћи таа бутопраг чевирнице едег ђунеше, такијаниндан. Меркум анлр ђунешин сенеси.
Пи.	Пу.	Су.
Кољку време, држид, слнечна, година, кажими.	По са мот, баје њи, вјет, дилис, дифтому, њнер.	Некадар земан тутајор ђунешин сенеси бана табир енље.
Одг.	Упр.	Цув.
Триста и шејесед и пет дни и пет часови и четиријесед и осам минути и четиријесед и осам секунди.	Трећинт, цаштадијете, пес, дит еде пес саат еде дунзет еде тет дакик еде, дунзете тет екмеа.	Уч јус ве алтмиш беш ђун, ве беш, сахат, ве, крк, секис, такика, ве, крк секис јонга, дахи.
Пи.	Пу.	Су.
Мије како ја броиме, година, кажими, ако, знајеш.	**На сипо нумороим вјетин дифтому, по и дји.**	Бис насл, сајарис, се неји табир, енљс, егер, биљирсен.
Од.	Уп.	Цу.
Мије ја броиме една година на 365 дни и 6 часова а шесве часа, у	На по, нумороим, њи вјет, нка, 365 дит, еде, ђашт, сахат, апо, ата,	Бис ону сајарис, бир сенеи 365 ђунде ве алти сахат. нља ол алти сахатлар, дорд, сене,

С. македонски	Ар[illegible]	Турски
четири години се собирадјед, 24 часа, а това је еден, дан. у четири, години више.	цашт, сахат, иде, катр, вјет, умљидет, 24 саат, апо, ајо, аште, њи дит, иде катр вјет машум.	ехаљиједе топланирлар 24 сахад ол демек бир ђун дорд сене ехаљиједе зам дир.
За това четврта година ја бројме, со 366 дена, иљи, вис, година.	По пре ајо вјети катрис, по унуморонм, ме 366 дит сен вјет прнисе.	Ол себеби ичун дордунцу, сенеси, сајарис, 366 ђуниљен ја от ашери сене анилан.
Пи.	**Пу.**	**Сув.**
Како се, вељид, таја година, која је, со 366, дни, а како се, вељад, другиве.	Сиио уфон, ајо вјети, цла, аште, ме 366 дит, апо си уфонте ата те.	Насл депљир меркум сене ангиси ћя 366 ђун иљен, олуб, дахи, насл, деињир гаирељер.
Од.	**Уп.**	**Цу.**
Таја се, вељид, вис, година.	Ајо уфонте вјетни те тепр.	Меркум деињир ашери сене.
А пак, другиве, три, години се вељад редовни години.	Апо, опет, те, ћетер, треи вјет, уфонте, вјет, арадисе.	Дахи ђене гаирељеручу сенељер деињирљер сра сеиељер.
Зашто у тије години несе, нафрљад, ништо, вити пак, се мењјавад, нешто току само праздници, који, се бројад по слово, недељно, по један, ден, прескајед.	Прсе нде ата вјет иук уптијет асњисен јо опет иук андаројет доњисен по веч, крентеи, цињи, унумороите мбас штиљсин дилисе, кањи, дит, прцеия.	Меркум, ичин, ћи ол, сеиељерде ич бир шеи, зам аталмас дахи дишиљмес ич биршеи онларда нђа саде, јурти, ђуњер ћи ангиљер сајилр, татињин, јази, ардиниџе онлар бирер ђун атланирлар (браглр).
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Од које време је наредено да се бројад така годиниве и од кого, кажими.	Нка цињи мотин аште дрејтошун, тапо, унуморони, ашту, те вјета, еде нка цињи дифтому.	Анги земандан тахин олунмиш ћи сенељер бојиње саилсин вењимден дахи бана табир, ењње.
Одг.	**Упр.**	**Цу.**
Посље, вељиког цара Александра.	Пастаи, мрети, имад, Скендери.	Бир аздан намћи бендељери, и Скендер падишах.
Цар, римски. Јуљија, цевар, тои направил годиниве да се бројад така затова тои љето казатељ иљи каљендар се вељид Јуљијов.	М прети, римисе, Јуљији цезјар ап ека бои вјетат тау нумороии ашту по пре ајо ап те вера шкрушии сеи каљендар по уфон Јуљиис.	Романии падишахи Јуљијос цезар анил меркум дузмиштир ћи, сенељер ојње саилана ол ичун меркум, даим, каљеми анлр ћи јуљијозун.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Сиие народи аљи бројад послиечна, година иљи не кажими.	Цитвет, њерази, апо, иумороии мбас вјетинте дилис сеи иук дифтому.	Битун кавмлар ацибa сaја јорлармн ђунешин, сене ардинње исе деињ бана табир ењње.

С. македонски

Од.

Једни бројад а други небројад.

Које Турци и Јевреи бројад, помесечна, годвна.

А месечна, година је од, 12, месечиње, нови, и месечнава година помала је 11 дни од слнечна, година, затова, турска, година, повчас, изљезувад, инапред 11. дни у секоја година.

Пи.

Побожјоно како се дељнд година.

Од.

Година се дељид, на четири, делови, и, тије, делови се вељад годишни времињја.

Пи.

А који се тије времињја годишни, кажими, ако, знајеш.

Одг.

Прољед, љето, јесен, и зима.

Пи.

Кољку, време, држид секоџ дел.

Од.

Држад, секои по три месеци.

Прољед, се, зафаħад од девети, март, и држид до девети јунија.

Љето, се зафаħад од девети јунија и држид, до девети септембер.

Јесен, се, зафаħад, од, девети септембра и др-

Арбански

Упр.

Ни цилљи, Нуморови апо ħетер нук нуморони.

По турч еде ибрамин, нумороии, мбас. вјетин, те анзисе.

Апо вјетин те анзисе ика 12 анза, рее, аште еде вјетин те анзас мамавогљ, аште, 11, дит, нка дилис вјет.

По, преајо, вијетин, турч машпет диље, еде 11 дит мапара нде пас куш вјет.

Пу.

Мбас зотиси сино удајет вјет.

Упр.

Вјет, удајет, накатр пјеч еде ата пјеча уфонте вјетисе мотин.

Пу.

Цилљи јан ата мотин, вјетисе, дифтому, но и дјн.

Уп.

Прндевера, вера вјешта еде димн.

Пу.

Самотин, бајен пасвет пјеч.

Упр.

Бајен паскуш ка тре мујн.

Прндевера, инте, нка нанд, марс, еде, бaје, ħер нанд чаршоар.

Вера, инте нка нанд, чаршоар еде, баје, ħер, нанд мујитепара.

Вјешта инте нка нанд мујитепара еде баје ħер нанд шиндреја.

Турски

Џу.

Базиљер сајарлар дахи гаирељер сапмазлар.

Миспнманлар, ве ибрамиљер ан буба сепеи сајарлар.

Иља ан, буба сеnеси, дрħи, 12, ан, бабудан, јени ве ан буба сенеси даа ħу чуктир, 11 ђун, ђупеш сенесинден.

Ве ол ичун дахи миспиман сенеди даа евељ чикајор ве 11 ђун евељ шу хербир сене ехаљиједе.

Су.

Таљјанин ардинџе насл панљашир сене.

Џу.

Сене, панљашир, ħи, дорд пајн, узере ве ол паилар деиљирљер, сененин земанлар.

Су.

Ангиљер дир, ол земанлар, сененин, бана, табир енље сгер биљирсен.

Џу.

Иљħаз јази ђуџ ве кш дахи.

Су.

Качер земан татарлар хербир пајн.

Џу.

Тутарлар ерħес учер ан.

Иљħаз башланир, језар докус, мехељиден, ве тутајор азеран докус мехељије едек.

Јази башланр азеран докус, мехељинден, ве, тутајор ји љуљип докус мехељине едек.

С. македонски

жид до девети, декембра.

Зима се зафаћад, од, девети декембра, и држид до девети март.

XIV.

Завоздушни, јављанија.

Пи.

Што севељид, задуф, кажими ако знајеш.

Од.

Задув се вељид сила ветрена која забијодид околу земјава, и право, од страна у телово земно дувад.

Воздух је течно тјело које мије сонего здишиме ибез ветор небимогље да живиме како риби који без вола неможад да живувајед.

Пи.

У задуфод, и, уште, нешто друго што бидувад кажими ако знајеш.

Од.

У задуфод бидувајед неједнакви, јављенији, и то, облаци секавици, (грмеж, тотон)и ветрови.

Од задуфод, врнед, наземју, дожд, снег, и грат.

И сиве овије, јављенији се вељад воздушни јављенији.

Пи.

Што је облак, и како бидувад кажими.

Арбански

Димн, инте нка нанд шиндреја еде баје, ђер нанд марс.

XIV.

Прешикомеја фремис.

Пу.

Чиш поуфон фрем дифтому по и дји.

Уп.

Фрем по уфоин тререни ерас цла ксујет ћарке, тролин, еде, дрепт, нка, ана нде, трупин, тролис фреен.

Фрем аште, њи труп, колошун, по, на, меајо, фремопи, еде, па ера, сун поја, пороим, сипо, пешка цији пауји смунд тапороин прми сат.

Пу.

Нде фремин, еде, ма, њисенд ћетер чно бојет дифтому по и дји.

Уп.

Нде фремин бојет јо сеси чиломеа поајо јан реп, ватана жумон, еде ера.

Нка фремин бије натрол шии, вдор, еде брешер.

Едс, пит, ката, чиломеја уфонте фремисе пашоум.

Пу.

Чиш аште реи еде сипо бојет, дифтому.

Турски

Ђуц башланр, ји љулин докус мехељинде ве тутајор, таа, докун канун, евељ, мехељине, едек.

Кш, башланр, канун, евељ докус мехељниден ве тутајор таа језар докус мехељине едег.

XIV.

Нефесни зухурљерние.

Сув.

Нефес не анлацак бана табир ење егер биљирсен.

Цу.

Нефес анлр ћи рузјарин шедитлиги ћи, ангиси долашијор топраг мза таки ертфлара ве догри јандан есејор топрагмзин тенесине.

Нефес олуб ћи акаан тене дир ћи бис, оиунљен, нефесљенирис, ве, рузјарсис дахи јаша еде мејепендик насл, балклар, ангиљерћи, сусус, јашаедемезљер.

Су.

Нефес ехаљнједе даха биршеи башка не вакилур, бана, табир, епље.

Цу.

Нефес, вчинде, олур, чок бири берине беиземејен зухурљер ве меркум, булудљер шимшекљер ћурултп, ве рузјарлар.

Нефесден јагајор, топракта јамур,кар, ветолу.

Ве битун, бу, зухурљер дењљир, ћи рухун, зухурљер.

Су.

Булуд недир ве насл олур дивер бана.

Од.

Водана, од [illegible]-па, топ[illegible] кога, даја, опечед. [illegible] од това се [illegible] пурава и тађа, [illegible], кога, се, дигнувад, т[illegible]адуфод тамо се здебелувад и тога ја, затушувад, земјава.

Иније нак това тога облак именујемо.

Пи.

Што севељид магла, кажими.

Од.

Пуравине кога се нинско до, земјава, това је које го велиме магла.

А маглана неје ништо друго тову облак коије бљизу до земјава.

Пи.

А како бидувад дожд кажими.

Одг.

Пуравине, узадуфод, кога остинувајед се соберувајед у капки и отежнувајед, пак, немоќад да се запрад у задуфод и тога врнед на земјава као дожд.

Пи.

Како, бидувад, снег, кажими да знам.

Од.

У студено време, пуравине у задуфод остинувајед дури, несе, собрани, у капки и тамо, се учинувајед као слана

Уп.

Те ују ика игрофинте дилис, кур, тапо, рафе, дили, ика, ајо, у бојет, авул еде авули ајо кур поу гриндет, нде авули аће поутрашон еде атаер, поуврандет тролин.

Еде на опет ајо атаер реи пофоим.

Пу.

Чиш, уфојет, мјегул, дифтому.

Уп.

Авулат кур јан унђет ђер троли ајо аште цињи пофојем мјегул.

Ано мјегули, нук аште асца ћетер пор реп цињи аште афр ђер, троли.

Пу.

Ано си бојет шји дифтому њнер.

Упр.

Те авула нде фремин кур уфлатон умбљндет, нде пенка еде уранонте опет смундет тапо, ундаљ нде фремин еде атаер побијен прми трол сино шји.

Пу.

Поси убојет вдор дифтому таднун.

Уп.

Нде, мотинте, фтохт, те авула, нде, фремин, уфтохин, ђер, нук, јан, бљњбур нде, пенка еде, аће убојет си брин еде

Цу.

Суја ђунешнн синакљиден ћи ачан ђунешден зијаси вуруб ондан церме сулук) олур ве ол цемрен ачан калкар нефес деруниде орда калкланнр ве ол земан топрагимзи, т кадтирир.

Ве бис ђене, ону ол, земан булуд дејориз.

Су.

Думан не дениљир бана табир енље.

Цу.

Сулукљер, алчак, олдугу земан таа топрага меркумдир ћи ангисини дејориз думан.

Иља думани дениљ пч биршен чашка саде бир булуд ангиси ћи топрагимиза јакн олуб.

Су.

Ја насл, олур, јамур, бана табир енље.

Цу.

Сулукљер нефес, деруниде ачан саукланирлар ћи дамладамла топланирлар, ве, ахарланир ђене алко едемезљер, нефес, деруниде, ве ол земан јагарлар, топрага јамур ђиби.

Су.

Кар насл олур, бана дивер да билеим.

Цу.

Саук земанда, сулукљер нефес деруниде сауклаиирлар ћи таа топланмадан дамладамла ве орда јапл-рлар к-ра ђи-

С. македонски	Аромански	Турски
и врнед, на земја, као, снег.	бије примитрола си вдор.	би ве јагарлар бутоправкта кар ђиби.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Како, бидувад, град, кажими ако, знајеш.	По си бојет, брешер, дифтому по [illegible]	Ја толу насл олур бана табир eиље егер биљирсен.
Од.	**Уп.**	**Цу.**
У љетно време, кога, се дигнуиајед пуравипе у вадуфод многу високо а уште дагајештисе пуравине, се соберувајед, у капки и у задуфод замрзнувајед, како сп биље и пађајед, на земи, као град.	Нде мотинте вера кур по угриндет авула нде фремви шум наљт. Апо, ма, мегриндмеа, авула поумбљиндет нде ненка еде нде, фремин, уакулојет си по ашњеп еде арзојен нрми трол си брешер.	Јази ехаљи земанинда ачан калдирпланирлар сулуклар нефес ехаљиједе чок јуксек. Иља даха ђотунур инђен, сулуклар, топланирлар дамла. Ве нефесде бузланирлар насл ћи, имипљер, ве душерљер топраг узере толу ђиби.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
А каков је, ветор, и што се вељид, кажими.	Апо си аште ера еде чиш уфојет дифтому.	Аџиба, насл дир, рузјар ве недепљир, бана, табир eиље.
Од.	**Упр.**	**Цу.**
Задуфод по некои ред се расклацувад, и тога, течед по краи, земјава, околу неја. И това течење од задуфод који течед се вељид ветор.	Фремин мбас њи арада поуљикупдет еде атаер пореф мбас скаји, те тролис, ћарке аја. Еде ајо ревонмеа нка фремин, цињи, поколон, уфојет ера.	Ол нефес бир анги ћеред салланијор ве ол земан акајор топраг, дишери јандан таки меркуми. Ве меркум акити нефезден ћи акаан дениљир рузјар.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Што је, секавица, и како бидувад.	Чиш аште ветан еде си по у бојед.	Шимкен недир ве насл олур.
Од.	**Уп.**	**Цув.**
Мије гљедаме по некоји ред светкање у задуфод и дењја и ноћја које светнувад. Това се вељид секавица (муња).	На пајем доњиер банмеа дритни нде, фремин еде дит-и еде натн цињи, ундизе, си зјарм. Ајо уфонте ветан.	Бис назар едерис бази дефа, шафламаг, нефес деруниде ве ђундуз ве ђеџељен ћи ангиси шафклајор. Меркум, дениљир шимшек.
Пи.	**Пу.**	**Су.**
Што је тотон (грмеж) кажими, како, бидувад.	Чиш аште жумон дифтому си поубојет.	Не дениљир, ђурулти, банадивер насл олур.

Од.

Тоји глас који се чујед кога светнувад, секавица, това се вељид тотон ињи грмеж.

Пи.

А од што бидувад секавица и грмеж кажими ако знајеш.

Од.

Бидувад, јељектрина, која се наодид у задуфод

А јељектринава кога се префрљад, од једен, облак, у други, ињи в земи.

Тога изљезувад силна искра од секавицана и страшен тутањ ињи (грмеж) у задуфод.

Пи.

Што је јељектрина и како, бидувад, кажими, еношка.

Од.

Ељектрина је, такво, нешто које се, гљедад, у јављенијено му, као, течно тјело.

Това бидувад кога се истурувајед, две који се неједнакви тјела а тије се секаквица, и грмеж.

Пак ћиљибар, јогљеник и синпур ињи други некоји смољи.

Кога даја истријеме, од вљнена клашна тује се разберувад јељектрина какваје.

Јељектрина, протријена од клашна, дагад, и сламка.

Ўнр.

Ајо зан, цињи уџецим кур баје дрітак ветан че ајо уфоите жумон.

Пу.

Апо нка чиш, убојет, ветан еде, жумон, дифтому по и дји.

Уп.

Бојед нка евзаа цила уџундет нде фремин.

Апо те евзаа кур поудерте нка њи реи нде ћетер сеи нде трол.

Атаер диљин, њигац, репи, нка, ветани, еде, фрикошун, жумон, нде, фреми.

Пу.

Чиш аште евзаа, еде сипо бојет, д и ф т о м у њиер.

Уп.

Евзаа аште асиш њисен цињи училојет нде пашмеја, си, рефшун, труп.

Ајо убојед, кур, поу, дердет, дуи, цињи, јан, јо сеси трупа, апо ата, јан, ветан, еде, жумон, опет ћиљибар, сопгиљисе, еде ћибрит, сеи, ћетер, њи, цила, шиндра.

Кур, тата, ештипеми, нка љешис те ћаш аће поумаретвешт, евзаат, си аште.

Евзаа те штипен нка ћаш грее еде каш.

Џу.

Меркум сес ћи, ишидирс ачан шафлар шимшек, шумеркум дениљир ђурулти.

Су.

Аџиба, неден, олур, шимшек ве ђурулти дивер егер биљирсен.

Џу.

Олур магнедтен, ангиси булунур ћи нефес, деруниде.

Иља ол магнет ачан, брагпљил-р бир булудтен гаире деруниде, ја от јерин деруниде.

Ол земан чикајор шедит шишик шимшекден ве коркак ђурулти, нефес деруниде.

Су.

Недир магнет ве насл олур бана табир ениље бир ћеред.

Џу.

Магнет онље бир несне олуб тир ћи ангиси ђозућур онуп зухуринде ћи акаан тене ђиби.

Меркум олур ћи ачан доћунурљер, иећи, ангиљер ћи бирџинс, тене олмаиб, иља, меркумљер дир ћи шимшек ве ђурлти, ђене, ћиљибар, ћумур, магнети, ве, ћукур јаот гаире бир анги саказлар.

Ачан езе едељим јапа абадан орда анлашилр меркум магнет наслдир.

Магнет езикљи, абадан калдирир ве самаџ тељи дахи,

С. Македонски	Арбански	Турски
И у темница кога гљедаме, некоја, мачка, по кожана од надвор како имад некоји искри светљиви и тује се гљедад и познавад јељектрина каква је.	Еде нде ертумен кур чилоим доњи маца прми тељикура нка јашт сипо ековште њи цињи, гаца, фрета еде, аће, упанте, еде, њјофет, си, аште, евзаа.	Ве каранлк дерудине дахи ачан назар едерис биранги ђеди дишардан дериси, узере, ћи насл, вар бирангиљер шишик парљак, ве орда, ђозуђур ве бенљенир ћи магнет насадир.
Пп.	Пу.	Су.
А кога се, берад, јељектринине у земју аљи бидувад, нешто, чудно, кажими ако знајеш.	Апо кур умбљидет евзаат нде трол апо, бојет, њисен, мерекуљија, дифтому по н дји.	Ја ачан топланирлар ол магнетљер јерин дерунде олурми биршен, мучзатљи исе депљ бана табир еиље.
Од.	Упр	Цу.
Кога се беред јељектринапа за, у земју да се сипе. До каде, поминувад, и зафаћад таја. Тије, тјела, иљи, се, покварувајед иљи изгорувајед, од, јељектринапа.	Кур, поумбљидет, те, евзаа преи нде трол та у дердет. Ђер ку гаренди, еде баје кија. Ата. трупа, сеи, по, у пришен, сеи, еђеген, нка евзаат.	Ачан, бириг, едиљир, магнетин ћи јерин, дерунде доћула. Таа переје едек. ђечејор ве иљишијор меркум. Ол, тенељери, ја от, бозулурлар ја от јанарлар, меркум, магнедтен.
Пи.	Пу.	Су.
А у, какви, места, се беред јељектринана кажими ако знајеш.	Апо нде си венди умбљидет евзаа, дифтому, њиер по н дји.	Ациба насл маањ дерунде бириг олур магнет бана табир, еиље, егер биљирсен,
Одг.	Уп.	Цу.
Това секоја јељектрина се беред у напвисоки места и дрвја. Да затова кога грмид грмеж, страшноје, да стоиме под дрвја високи иљи на високи места иљи у кући одтворени.	Ајо пасцла евзаа умбљидет, нде, ма, паљт, венди еде друна. По преајо кур жумон фрикур аште, таријем, нан друн наљт сеи прми, венди, наљт, сеи, нде, штпји чељур.	Меркум, хербир, магнет топланр ћи енјуксег маањде ве агачлар. Иља, ол, ичун, ачан ђурулти, олдиги, земан шубељидир, ћи, дуралм јуксек агач алтинда јаот јуксег, маањ, узеринде, јаот ачик евљерде.
Пи.	Пу.	Су.
Аљи имад некоја пригода, за, дасе, чувајед, згради од грмеж кажими ако знајеш.	Апо кипте доњи колан преи, та по урујет, барошуни, нка жумон, дифтому по н, дји.	Ациба, варми, бирангн колан ћи јапиљер мен едтигина, ђурултиден, бана табир еиље.
Одг.	Упр.	Цу.
Зачуваље згради, това со праће жељезни се бранид.	Прерунтмеја баромеја ајо, ме, пртек, екурис, урујет.	- Јапиљер сакимаа меркум чибук иљен демирден мен олунурлар.

Пи.

Како се наместувајед кажими.

Од.

Прут од жељездо на-горнијод крајн за острен го, закачувајед, со, ку-кљуш завнјен околу по-кривачод, од, зградава.

И крајод, госпушту-вајед у источник, иљи го закопувајед глобоко вземи.

И кога се догодувад да, удрид, ељектрина, натаја зграда тога еље-ктринава удирад на пра-тод и поверигава се про-сипувад вземи.

А зградава неја, ра-спувад, останунувад, здрава.

XV.

Толкуваље зборови и разљични разговори који се од други јазик упа-шијов смешани.

Пи.

Који се туђи зборови а који се разљични ка-жими ако знајеш.

Од.

Тије се упрвана књи-га сиве разљики, напа-сани.

Току, овде, некољку, да истолкувам који се наипотребни пак и мије кога пишиме, иљи кога зборуваме, да, знајеме,

Пи.

Кажими који се.

Пу.

Поси **увендонте диф-тому.**

Уп.

Пртек нка екур прми скаји мап апте тепр по-јакаљин, медоњи, резе, еде ћарке **мељуар**, нка, штепин.

Еде скаји во љишо-јен нде **доњи** брум, сен поељишојен, фел, нде, трол.

Еде, кур, поуцетман, тарафе евзаа прми ајо, штеп атаер те евзаа та-рафе прми пртекин еде мбас ајо, екур, уподер-дет нде трол.

Апо штени нук прини но мбете шиндош.

XV.

Баромеја марвешт ку-венд, еде, свјешин, на-фаче, фјаљ, циљи, јан, пкаћетер гјуха нде тоно прзиум.

Пу.

Циљи јан ветун фјаљ апо циљи, јан, свјемун, нафаче дифтому.

Упр.

Ата јан ндељиберти, парес, цита, скиимеја, шкруур.

По кату диса табоим марвешт циљи јан нка машум тедухет опет еде на кур шкруим сен кур по кувендоим таднм.

Пу.

Дифтому **њиер**, циљи јан.

Су.

Насл, јерљерштинир, љер, бана табир, ељље.

Цу.

Чибуг демирден усту уџуне сиври ђене резеи-љен с-карлар сариг ча-ти таки етрафинда би-надан.

Ве уџуну саливерер-љер бир анги бунар де-руниде јаот, ђомерљер јерин деруниде.

Ве ваки олдугу земан ћи вурсун, магнет, мер-кум, бинаја, ол, земан, магнет вурур ћи чибуг, узерииде ве демир ар-динџе, јерин, деруниде, доћуљир

Иља, ол бинаи, боза-мајор ве саглам, кал-р.

XV.

Терџуме, ћељамлара, ћи ангиљер бири обири-на бепземејен ве анги-љер башка, љисаниден, бизим ћимизе, карашик олуб.

Сув.

Ангиљер дир јабанџи ћељам, аџиба, ангиљер, дир ћи бири ганреје у-имајан бана табир ељље.

Цу.

Меркум, дирлар, ћи, евељи ђитаб, деруниде, битун униамаклар јазл-дирљар.

Иља бурда, барнека-дар терџуме едељим ћи ангиљер пек ихтизајаисе ђене ве бие дахи ачан, мухабет, едерис, биље-љим.

Су.

Табир ељље, ангиљер дирлар.

С. Македонски	Арбански	Турски
Од. Туђи зборови се (ами) (фришко) (ономад) (пар) и (приђија).	Уп. Ветуи, фјаљ, јан, (јешиљ) (капацина) (профет) еде (кало).	Џув. Јабанџи мухабет олуб (деспот), (ставрос,) јепископос) (јурти) ве празник.
Пи. Кажими штојс ами, и чијаје реч.	Пу. Дифтому, чиш, аште, јешиљ.	Су. Бана табир еиље деспот не анлр.
Од. Ами грчка, реч, је, а мије нашински вељиме, (ату,) (но,) (да,) (тапа).	Уп. Јешиљ, аште, фјаљ, турчишт. Апо на фом верд.	Џу. Деспот, урумчес, созудир. Иља бис дејорис шех
Пи. Кажиме штоје фришко.	Пу. Дифтому, чиш, аште, капацина.	Су. Бана табир еиље ставрос не анлр.
Од. Расипана грчка, реч, (фресикон). А мије, вељиме, пресно.	Уп. Капацина аште фјаљ влахисе. Апо на фоим кока креја еде, каптина.	Џу. Ставрос урумчес, созу дир. Иља бис дејоруз аџис.
Пи. Кажими штоје ономад	Пу. Дифтому, чиш, аште, профет.	Су. Бана табир, еиље јепископос пе анлр.
Од. Ономад је, итаја, грчка, реч, која, вељид и кажувад за нешто нёкогаш, што, је, пменовано. А мије вељиме некни иљи некња.	Упр. Профет аште фјал латинисе. Апо на фоим парадифтошин.	Џу. Јепископос ве меркум дахи урумџес созу дир. Насл бис дахи шехи, бендељери дејоруз.
Пи. Кажими, што је, нар.	Пу. Дифтому, чиш, аште, кало.	Су. Бана табир еиље јурти не анлр.
Од. Пар је арнаутска покварена, реч, (наљ), а мије вељиме рало.	Упр. Кало, фјаљ, гречишт, аште мир. Апо, на, фоим, каљи, сеи каље сеи кааљ.	Џу. Јурти ве меркум дахи урумџес созудир иља бис дејорис татиљ.
Пи· Аљи имајед, и други, некоји зборови, не једнакви кажими ако знајеш.	Пу. Апо, кипште, еде, ћетер њициљи фољмеа јо сеси, дифтому, пондиш.	Су. Аџиба варми ве гаире бир анги созлар бир џинс олмаиб баиа табир еиље.

С. македонски	Арбански	Турски
Од.	Уп.	Цув.
Имајед и овија се разљични гласови а сиве, једно одговарајед.	Кеште еде кај јан јо сеси зан апо, џифа, њи фјаљ упрџечен.	Вар ве, меркум, дир, бири, ганреден, авазлари ерџинс иља битуну бир џуваб верејорлар.
Од.	Упр.	Цу.
Чегљи, ве, не, те.	Конуц а, и, ии.	Јемени, љер, и, чифт.
Корито, во, но, то.	Текне.	Текне, и, о, шу, ји.
Бидувад, можебит.	Бојет.	Олур.
Крошни, ве, те, не.	Џибе, т, ата, кји.	Бешикљер бу, о, и.
Дожнак, ци, ве, не.	Мбаљуар, а, те.	Јорган, љер, и, о.
Постељ ја, и, ве.	Штруме а, кји,о, кјна.	Дужек, љер, и.
Чожиц а, и, ве не.	Љуг а, тељугат.	Кашик, лар, и.
Одцед (кисељвна).	Офтуд.	Сирће, љер.
Водовач, мијалница.	Унтор куљајен, дора.	Абдесљик, абдесаана.
Оток вземи.	Ку колон, ујн.	Канал, лар,
Каљени, к, ци, ве.	Ђасе.	Чанак.
Бразда, и, ве, не.	В-ја, т.	Бош тамина кот, нафиље.
Узалуд, но, ни.	Нафиље.	
Пи.	Пу.	Сув.
Какваје реч, прићија, што, зборувад, кажими, ако знајеш.	По си фјаљ аште прићија чиш фоље дифтому по и дји.	Насл ћељамдир прићија, ве, не, соиљејор, бана дивересин.
Од.	Уп.	Цу.
Прићија је грчка реч у долна Македонија зборувајед, и изговарајед. А мије, вељиме, принос и мање и стока.	Прћии аште фјаљ гречишт, иде, Македонии, пошт кувендони еде фољин. Апо на фоим те штеписа кишмеа, еде ђаја.	Прићија урумџес олуб ве ашаја македонијада, соиљејорлар, муабетларина. Иља, бис, дедигимис, евдугени вариједи, мал, ве мираз.
XVI.	XVI.	XVI.
Писменица, писање, сљедује.	Шкрувсора шкрур по вјен.	Каљеми бејан мехтубу ђељијор.
Пи.	Пју.	Су.
Како се нишад писма кажими ако знајеш.	Сипо ушкрујен карте дифтому по и дји.	Насл, јазилр мехтубљер, бана, дивер, егер, биљирсен.
Од.	Уп.	Цу.
Писма се, пишад, од многу, родови, току, овде ћа кажа некољку, по азбучном реду.	Карте, по ушкрунте, ика шум фиса по кату, ун тадифто диса, мбас, те арада штиљсис,	Мехтубљер, јазаедиљирљер чок заседен иља, бурда, дивереџеим, бирнекадар ељиф и с ра, ардинџе.

С. македонски	Арбански	Турски
а, Једно је поздравитељно.	а, Њјани аште калзумеа те фаља.	а, Бирисељамдандир.
б, Друго је, тељопис.	б. Ђетер, ате, тељи, шкрумеа.	б, Ертеси, тељ каљемидир.
в, Трећо, је, поручитељно.	в, Претис, аште, поресентин.	в, Учунџу, смардама, мехтубудр.
г. Четврто је преносуваңе.	г, Катрис, аште, чошин наљнћетер.	г, Дордунџу садакати ди ишмег башкаја.
д, Пето је уговор.	д, Песис, аште кувисор.	д, Бешинџи контракт јаот уџет.
е, Шесто је, признаница.	е, Џашта аште, епреңјофмеа.	е, Алтнџи, њљме хабер дир, (вкрар, наме).
ж, Седмо је слогница.	ж, Ештата, аште бомун нка есап.	ж, Јединџи руба, каљеми дир.
з, Осмо је имаоница.	з, Етета, аште љетра, кишмеа.	з, Секис мехељи тапи дир.
и, Девето, је, намирење.	и, Нанда аште бомун упантуам.	и, Докус, мехељи, аклашма, дир.
ј, Десето, је, прошеније.	ј, Дијетис аште, љутмеа.	ј, Он, ћи, мехељиси, арзовалдир.
к, Црејемно писмено.	к, Шкроња, мершин.	к. Сенед, алдигије.
љ, Обљигација.	љ, Темесут.	љ, Темесут, тир.
Пи.	Пу.	Су.
Што је поздравитељно писмо и како, се пише, кажими да знам.	Чиш аште шкрња калзомеа фаља еде си пошкрун дифтому таџи уи.	Сељам, мехтубу, не, анлр ве насл јазлр бана дивер ћи бињеим.
Од.	Уп.	Цу.
Поздравитељно писмо кога. пишиме, некому, треба да смисљиме како и кому, пишиме, а тије се овакви.	Шкроња, калзомеа, фаља кур, шкруим, ђер, њициљи, духет, таку и тоим си еде куја пошкруим апо ата, јан, ће, кашту.	Сељам мехтубу ачан, јазариз бирћиме љјазим ћи, душунељим насл, ве ћиме јазарис ону диверељим иља меркумљер, боиље дирлар.
а. Копеје.	а, Штиљс	а, Тесвит.
Љубезна маико.	Димсошин нона.	Севкиљи ваљидем.
Здравствуите.	Шум тефаља.	Сељам сизе.
И, поздрави, Петка, Јанка, Марка, и Стојана од моје стране.	Еде калзоје те фаља Петреа, Јанке, Марке, еде, Стојани, нка. ана, тем.	Ве сељам соиље Петкоја, Јанкоја, Маркоја, ве Стојана тарафимдан.
Ако жељите чути замене ја сум богу фала, здраво, а и вама жељим од бога здравје и благодат.	Непо дештe танџони, прему уп јам перендију тепача шиндош апо еде атуре љутем нка перенди шиндош еде газуар.	Астретљи псенез хбере, бени ичун метих јараба бен саадтааедек саг им, ве сизе даразиим јарабдан салк ве љутф

С. Македонски	Арбански	Турски
И ово моје писмо даве найде свите здраво, и живи. Апотом остајем кољку поскори одговор од ваша страна, овамо мене чекам у Солун 25 јануара 1875 год. Марко Угриноски. Трговац.	Еде кујо шкроња име тају поџете џитвет мешиндош еде џал. Апо, пастаи, ембета, саа ма фрикафрик упрџеч, ика, аиете, јотисе, каха муу прит, уи нде, сељаник 25 калнор 1875 вјет. Марко Угринис. Решпер.	Дахи, бу, беним мехтуб, џумљенизи, булсун, саг, ведпри, Дахи, олдем, калрм, некадар, тезељи, џуваб, тарафиниздан, берије, бана, бекљејорум, сељанкте, 25 канунсани 1875 тарије. Марко Угриноглу. Тужар.
Пи.	Пу.	Су.
Како, се пишид одговор на, писмо, кажими, ако знајеш.	Сипо, ушкрунте, упрџеч, предоњи. шкроња, дифтому по н дји.	Насл, јазилр, мехтуб, суриједте, џуваб, бана, табир енље егер биљирсен.
Од.	Уп.	Џу.
Кога пишиме одговор на писмо треба прво да одговориме, на това писмо зашто нам је писано пак пошто ћа кажеме заошто сме упитани. Потова после уписмово ако имаме нешто више даречеме и това пишиме, што, нам, треба.	Кур по шкруим упрџеч прешкроња, духет, пара такувендоим, еде, упрџчим прми ајо шкроња, прсе, поекан, нашкруу опет курта дифтоим прсе јеми пуедшин Мбас ајо пастаи нде шкроња непо кими њисен машум тафоим еде, ајо шкрујеми чиш пона духет,	Ачан јазарис мехтубе џуваб, љјазим, ен евељ џуваб, едељим, меркум, мехтубе ки непчин бизе јазмиш олуб ђене дивердигимиз, земан, ћи, несине сувал едикљерине. Олдем сонра мехтуб, деруниде егер варисег, бирнесне, зам, дејељим, ве ону дахи јазариз, не љјазим олурса бизе.
Пример.	Штиљс.	Тесвит.
Љубезни Марко. Здравствујте. Писмово твоје од 25 јануара, датирано, ова, год. денеска ми доиде, се зарадувавме со здравјето твоје. Накоје ти, и одговарам ако желиш дачујеш занас мије сви сме фала богу здраво.	Димсошин Марке. Шум тефаља. Шкроња јоте ика 25 калнор шкруум, сиијет, сот мука арде, еде кими у газуар мешиндети јоте. Напарџиљи, туу, еде, упрџеч неапо, даш, таџеџе пре каневе џитвет јеми тепача, перепдију, шиндош.	Севкиљн Марко. Сељам хатрна. Мехтуб, сениђи, 25. тариесинден, кажун сани јазил буђун бана ђељди ве сении, сал гиљен, абер алдигмиза шаз олдук. Ангисина каршп џуваб, верирм, разисен, биљесин бизљери ичун, биз џумљемис, јарабим, шуђур саг из, буђунђи, саадта едек.

А и тебе жељиме од бога, здравје, и благодат. И прими поздрав од домаћинката Мара и од децата, Цветка, и од Миљка и од Ружа, цељивајути руку, поздравјајуте, да им, пратиш, бела книга, за пишење. Дека, учитељод, им, тражид, пропис, секоји, ден за учење да пишу, писмо. Дибра 1. Марта 1875. Маикати Мара Угриноска.	Апо еде туу љутеми, нка, перендиу/ шандет, еде гавуари[illegible] Еде мере шук те фаља нка [illegible]ја јоте, ештеписа Марија еде нка воцат, љуља, еде нка, Миљка, еде нка, љуља, пусин дора јоте калзоин тефаља, шум та дргојаш љетра барде пре шкрумеа. Прсе мјештри екркоје шкроњја пасдит преимсумеа прен, та шкрунн, карте. Нде Дибра 1. Марс 1875. Нона јоте Марија Угринисе.	Дахи санада, разиис, алахдан салк ве љутф. Ве сељам кабул еиље ев адунден, мерима, ве чоцуклардан, беђирден, ве сефицадан ђуљијадан ељиии епеен сељам сониљејорлар ђи јолајасии јази ђеат јази ичуя. Ничин, оца, ефенди, онлардан ерђун тесвит, кањеми истејор, ђи кањем шеирде едељер мехтуб јазаа. Дебре 1. Нци Језар 1875. Ваљиден Мерима Угрин огуларин.
Пи. Кажими како се пише тељопис ако знајеш.	Пу. Дифтому њиер си по шкрунте тељин шкруме по н ди.	Су. Бана табир еиље насл јазлр тељ кањеми, егер бенљерсен.
Од. Тељопис кога пишеме треба кусо и разборито и гљедан, у двадесед, речи, да искажеш, све, што имаш казати ономе кому пишеш.	Упр. Тељин шкроња, кур, шкруим, духед, шкрут, еде марнвешт еде шико нде њизет, фјаљ та, дифтоиш цит чиш кпје, тафоиш етин ку шкрује.	Пи. Тељ кањеми ачан јазарис љјазим кса ве анлашик ве бак, јигирми, ђељамадиверeсин еп не диверецеии вар исе, она ђи ангисиина јазарсин.
Пример за тељопис.	Штиљс тељин шкруме.	Тесвид, тељ, кањеми.
б. Витоља, Серез Спасе Јованоски, трговец. Бобаћ, три, товари, кафе, еден. оканица крмес, ока коприна, педесет топови платно, пратими пари, пратно сам на пошта. Ристе Кузманоски трговец.	б. Манастир Серез. Спасе Јованисе решпер. Патбук тре бар кафе, њи крмес, њи. оке, њи, оке и ндавш, песедијет, топ плаура дргому, хас екам дргова ме пошта, Ристе Кузманисе решпер.	б. Манастир Серезе. Спасоја Јован олгу. тужар. Памбук уч јук, кафе, бир, окаљик, крмез, бир ока ипек. ељи, топ без, бана мехтубед, пара мехтуб, едиишум, поштаиљеи. Христо Кузманоглу тужар.
Пи. Какво је, поручитељно писмо, кажими.	Пју. Си аште шкроња порецитин дифтому.	Су. Наслдир, смарлама, мехтубу бана дивер.

Од.

Поручително, писмо, кога, пишиме, некому треба само за това, да зборуваме за потребава наша а не друго.

А пошто, ќа изборуваме нашава работа поjжеме, да му кажеме, и некоjи новиње у писмово и то треба, нанопо, ред да се запише за секоjа новина.

Поручително писмо.

Пример.

В.

Воден 1. Марта 1875. г.
Господин Jоване,
здравствуjте.

Ипоздрави нетка Јанка и Марка.

У ову прилику пишем ти да ми одговориш како је вина и вариво тамо у штип.

И по коjа цена jе на ока денеска, се продавад, и првом, поштом, пишими цениве какви се.

Пак ако подносид замене, по цениве, дати, прата, пари, купуваи, тамо.

Со овиjе, зборови, остаjем чекаjеќи у кољку побрзи одговор од твоjа страна.

Ристе Маркоски
трговец.

Пи.

Кажими, како се пишид надпис на писмо.

Уп.

Порецитни, шкроња, кур шкруни на њи циљи духет веч, пре, ајо, таку вендони прељипси те тона апо, јо, ѓетер, њисеп.

Апо кур та сосим пуна те тоно настан мундеми, та дифтони, еде, њи чиш рее иде шкроња, по еде, ајо, духет, арада ика рее ташкрује, пре пас, вети, ренсе.

Шкроња тепорецин.

Штиљс.

В.

Воден 1. Марс 1875.
Зотуњи Јован,
шум тефаља.

Еде калзоје, тефаља, шум ђер тепрс ђер јанке еде ђер Марке.

Нде таш,, арада, по, шкруу теп таму упрџече си пошкон љеш еде орис аће иде штип.

Еде ме цла пантумеп аште њи ока сот, упошитин еде ме пара дргумеа, шкрује му њиер пантумеа си јап.

Опет, даш, епе дора, пре му мбас, пантумеп, татеп дрго хас бјее аће.

Ђер кји фољмеа, ембета меиритшин иде саа маа фрикафрик упрџеч, ика ана те јоте.

Ристе Маркес
решпер.

Пу.

Дифтому сипо шкрунте шкроња прми карте.

Џу.

Смарлама мехтубу ачап, јазарис, бирниме. љјазим ќи саде меркум ичин сопљејељим бизим ихтизамиза, суриједте, иља деиљ, башка, бирпеи.

Дахи ачан мухабетимизи, битерецеис, иишимизин олдем динере еде биљириз ве јени биранги, песпељер, мехтубумизде ве меркум. дахи, љјазим јениден сра башланс и херпир јени хабере.

Смарлама мехтубу.
Теспит.

В.

Воден 1. Јевар 1875.
Јован ефенди
Сељам, сизе.

Ве сељам сопљс, петреја, Јанкоја, ве Маркоја.

Букодапљеп хатрина, јазарм ќи бана каршиљик пересин насл ђечер јана, ве ширинч, орда, иштипте.

Ве анги фијат, иљеп, окаја буђун, сатилр, ве евељ поштанљеп, бана, јазипер фијатлар насдирлар.

Ђене ељверир се бана ол фијатлара ќи сана мехтуб едеим пара сати ал, орда.

Буќељама калиб, бекљејерек бир ђун евељ, тарафидан, џуваб бина.

Христо Марко олгу
тужар.

Су.

Дивер бана насл, јоклама мехтуб, устунде, јаз-л-р.

С. Македонски.	Арбански	Турски
Одг. Господару Јовану Довчиноски трговцу У Штип.	Уп. Цре зотунји Јован Дoff. Дончинисе решпер. Нде Штип.	Цу. Ефендије Јована Дочо, оглу тужар. И Штипте.
Од другава страна се пишид, од кога је пратено.	Нка ана те ћетер, у-шкрунте нка цињи аште дргоум.	О бир тарафтан ђене јазлр ћимден ђондерик тир.
Пи.	Цу.	Су.
Кажими како је преносување право.	Дифтому њиер си аште чошия дрејт.	Дивер бана васлдир, садакатя дипшмег, кањеми.
Од.	Уп.	Цув.
Преносување, право, овака се пише ако имаш некоја обњигација иљи некоје узимање, од некого а ти неможеш да одиш тамо пак ја преводиш на другега, дап земад парите. И тога, напишиш на, обњигацијава, од зади, преводод твои овака.	Ктешмеа дрент ће каашту шкрунте даш није доњи темесут сеи доњи преита, мариш, нка њи цињи апо теи смунд ташкониш аће опет прценш дреити јоте нањи ћетер та маре ата хас. Еде атаер та шкруниш прии, темесутин, нка праи шкроња јоте, ће, кашту.	Садакати динимег каљеми иште бојље јазлр егер варисе биранги темесуд јаот биранги алацак бир, ћимден, дахи, сен орда ђиде едемесии ђене динштирирсин биранги гаире ћим узере, параи алси. Ве ол земан јазар сии сеиедте ардијандан динштигини сенинћи, бојље.
Пример.	Штињс.	Тесвит.
г.	г.	г.
По сињи, облигацију, дугује ми Петре Јанкоски 120 гр. чарш. А времево поминало, уште од Митровден 1874 година. А мене рабоћево немн допуштајед да доида, у Серез, и парите, Петре Јанкоски дамиjи платид. Затова преносим правово моје од обњигацијава, на Николу Попоски трговца тои у место мене од Петрета парите, и без суд и у слу-	Мбас фучи те месутин мука борч, Петре Јанкос 120 грош. Апо мотин ека прцева ма еде нка, шиндимтре, 1874. вјет. Апо му пуна нук мењишоин тавји нде серес еде петре јанкос таму, пагоје 120 грош. Пре ајо прцова, дрепти име нка темесутин прии никола прифтисе, решпер, нде, венди, име нка петре ата хас, еде па ђуђ еде даш нук епе	Сенет мучиниице бана борчлудир петре, анко, оглу 120 гру ђечен ахче. Зира вадеси ђечмиш, даа касмден 1874. сене. Иља бапа, амељ љерим араламаз ћи ђељеим серезде, ве меркум, ахчеи петре јанко оглу бана удесии. Ол себеби ичун динштиририм садакатими буте месудтен никола папаз оглу узеринде, тужара ћи меркум беним, седи римде, петреден, параи, ве нуђумедсиз, ве ваки олурсе нуђумет

наjу со суд од Петрета Јанкоски дајн земад.

Јован Иљијоски.

Овде треба да се потврди у суд.

Пи.

Како се пише уговор кажими ако знајеш.

Одг.

Уговор кога пишиме, треба наипре да каже-ме тије љица између којије уговорено и зашто је уговород.

д.

Уговор.

Кои је између г. Андона Тримоски трг. овдешни од једна страна.

И Иљија, Јованоски, челника, зидарског, од друга страна, по долу, сљедујуће уговорено је, и заклучено.

1. Челник Иљија оценио је по наметков кои је од негова рака, направен за једна, кућа, од, три, пода, кровена.

Да господару Андону Тримоски тргов. од Солун на негово, место у Солун, направид, и уговорено је оваке.

а. Грађа древа стлпови штици и греди.

б. Камен, пекови вар, песок и вода.

в. Ћерамиди, жељезо, брави, резиња, и бруће.

ме ђуђ [illegible] Петре, јаме[illegible]

Јован Иљјос.

Катv духет та убесо-је нде ђуђи.

Пу.

Си по шкрунте доњи кувисор, дифтому, по и дји.

Уп.

Фоиштор кур пошкруим ма пара, духет, тадифтоим ата фача ика, медис, циљи, аште, кувендошин еде чиш аште фјаљ.

д.

Кувисор.

Циљи јан, њи, мећетер зотуни андон тримес решпер, катуис, ика, њи ана.

Еде, Иљија Јованис, мјештер, крпје, мурар, ика ћетер ана мбас пошт, вјенте фоишин аште еде м-шљур.

1. Мјештер Иљи епаитове мбас фатурин ика дора, те, ветис, бароум, прењи, штеп, ика, тре, штруар кјерч.

Зотуни, Андон Тримисе решпер ика сељаник прми вендпи етисе нде сељаник та бароје, еде, кувисур, аште, ће, кашту.

а. Пештруме друнисе штиљ драса еде трата.

б. Гура, тула, крћељ, шур еде ују.

в. Ћерамид екур, броска, резет, еде гожд.

нљен, петреден, јанко, огљу/алс-н.

Јован Иљија, огљу.

Бурдаљјазим иућумед азредљери тастики, едсин.

Су.

Насл, јазиљир, контракт, дивер, бана егер, биљирсен.

Џув.

Контрткт ачан, јазарис љјазим ен евељ диверељцм меркум, черељери, ћи анги, мабеин љеринде пазар, олмиш, ве неје пазар олмиштер дахи.

д.

Контракт.

Ангиси, олуб, ћи, ма беинљеринде нам миснинде андон тримооглу тужар бир тарафдан.

Ве Иљија Јован оглу, дуварџи, калфа, ганре, тарафдан, ћи, с раја ђељен, пазарљи ве ћиљитљениг.

1. Иљија калфа ресим сурииедте ћи ангиси нам ћи меспенин, ељинден, јаплу олуб кимед едмиштер, бир, ев ичун, уч, душеме је курулмиш.

Ћи намљн, миснинде, Андонаћија Тримеоглу, тужар сељаникљи онун јерине, сељанигде, јапсин, ве пазар, олуб бонљедир.

а. Ћересте, одундан, дирекљер, тахталар ве, ћиришљер дахи.

б. Таш, тулалар, ћиришљер ве су дахи

в. Ћерамитљер, демир, фрекћиљвтљер, багламалар, ве енксерљер.

С. Македонски.

г. За зидарски, столарски, делачки, бојажиски, и жељездарски, да за сиве овије напред речени рабоће и потребување.

Сам челник Иљија је одговорен, и за једна година (иљи три) готова кућа господару Андону Тримоски трго. од Солун да му ја предаје.

1. Г. Андон, као домаћин од кућава своја, длжен је да платид челвику Иљији три хиљјади љири царски, као цената и уговорена, цена за даму, исплатид, кућава, своја челник Иљији и овака.

а. Сега напред мудавад за пеи 400 љ.

б. Кога ћасе ископајед основите и над земја да се поравнид зиздод 600 љ.

в. Кога ћасе озидад, еден под над, земи да му дајед 300 љ.

г. Кога, ћа се, озиздад другијод под даму дајед 300 љ.

д. Кога, ћа се, озиздат, и трећијод, под, и покривачод, да, наместид и покријед, 350 љ.

е. Кога, ћа се, измажед, од надвор, и тројовите дасе сопад, да му дајед, 250 љ.

ж. Кога, ћа се измажед, од внотра, и враћево и прозорвве дасе, наместад, да му, дајед 400 љ.

з. Акога ћа се наместид степенивве и подовиве и као добро изработапа дасе, преда, го-

Арбански

г. Пуна, мурис, шкмбисе, денисе, бојажиисе, еде. екурарис, по, прекија ције кувиса нарес, фошин, пуна, еде те чподухет.

Вет мјештер, Иљија, аште нан упрцетор еде прењи, вјет, (сеи, тре), азр штеп, зотунин, андон, тримес решпер нка сељаник та по фпе мечежс надора.

2. Апо зотуни андон си зотуни нка, штепи, теветис, фаитор, вет аште тапагоје мјештер Иљији тре ми, љира, смрегис сипо пантоум, еде, кувисор пантумеа прен тапо пагое штепин еветис мјештер и Иљиите, надора ће кашту.

а. Четашти пара поепе 400 љ.

б. Кур тауермојед темељин прми трол еде таурапшоје мури 600 љ.

в. Кур та, поумуронте њи штруар прми трол таепе 300 љ.

г. Кур та поумуронте еде ћетер штруар таепе 300 љ.

д. Кур тапо умуренте еде третисе штруар еде бажуар, тавендоје, еде, тамбажоје 300 љ.

е. Цур та поунците нка јашта, еде, скеже, та, здрипин атаер тапоепе 250 љ.

ж. Кур, тапоунците нка мбренда еде дерат еде ћежће пенџерет та поувендојет атаер та по епе 400 љ.

з. Апо кур та поувендон шкељмеа еде пештруме еде сеи мир епу-

Турски

г. Дуварџи, ишина, дограмаџиљере, марангос, ишине, бојаџи, ишине ве демирџи, иши, олуб ћи битуну, бурда, андигвмиз, ишљере, ер, шен, љјазим, олдугуна.

Калфа Иљија, џувабчидир ве бир, сене, ја, от уч сене, вадесиљен, азр ев андонаћи тримоогљу, ефендије, туџара, сељаникљи ћи она тесљим едсин.

2. Андонаћи ев саибп олуб ћи ћенди евинден борчлудир, ћи, удесин, Иљија калфаја, уч бин, љира сари, азизије, танеси ћи пазар ве кимет ћесилап паха ћи удемегини ћенди евини Иљија калфаја евет, бопље.

а. Шимди, евељ она, веријор капар 400 љ

б. Ачан темељљер казб битиреџек ве јер устунден дувар, чиксин, јаппа 600 љ.

в. Ачан дуварлар бир бојун топраг узере јапдаџак ол земан версин 300 љ.

г. Ачан дуварлар јапдаџак ве иќинџи, душеме си версин 300 љ.

д. Ачан дуварлар јап-лаџак ве учунџу, душеме, дахи, ве чатији, јерљешсин јуртсун, вереџек 350 љ.

е. Ачан сувадтираџак дишардан ве скељељер индирсин ол земан версин 250 љ.

ж. Ачан сувад-тираџак, ичерден, ве капуљери ве џам, чершевељер јерљешсин, ол земан версин 400 љ.

[illegible] од куЂава даму [illegible] уште 400 љ. ц.
Овја, уговор, надва препнса, је, написан, и један препис се наодид при, господара, од, куЂава а други причелиниход маисторски, које и једна и друга, страна, со подписод свои го утврдувајед, пред, овде, подписани сведоци.

1 Марта 1875 год.
У Солун.

Уговорачи
Андон Тримоски, домаЂин
Иљија Јовановски маистор.

Сведоци
Петко Јанкоски, брдар,
Никола Јанкоски, тер,
Стрезо Попоски, ковач.

новшун, та, по, епе, зотуЋји ика штеп дот поепопагоје, еде, маа, 400 љира верде емретис.
Кји кувесор прин дуп шкроЋја аште, шкроум, еде ЊН шкроЋја упиндет нге зотунија штепи апо Ђетер нге крије мјенитерис, цињи по еде Њи еде Ђетер, ана, менизаа, шкрумеа ветис поебесопи прпаре, кату шкрушин бејанџијат
1. Марс 1875 вјетин нде сељаник.

Пантоншор јан,
Андони Тримес,
зотин штепит.
Иљија Јованисе
мјештер крије.

Бејанџи
Н. П.
Ђ. Р.
Тр. С.

в. Евет ачан јерљештиреџек басамаклар, не дунЂемељер не емЂи исљах, Џиби, битирмиш Ђи тесљим едсин ев сацбије ол земан уде битирсин даха 400 љира сари азизије танеси.
Буконтракт пЂи тесвид-те јазил-дир ве бир тесвид булунур ев санби коинунда дахи гаире си булунур калфа пљија коинунда англсини, Ђи, ве бир свед, гаире, тараф дахи Ђенди имзапљеп, тастик, едејорлар, памЂи мисниљер онунде бурда јазил олуб шахитљер.
1. Јсзар 1875 сељаннгде.

Контрктчиљер,
Андон Тримоглу ев савби.
Иљија Јованоглу калфа.

Шахит
Г. П.
Г. Р.
Г. С.

Пи. | Пу. | Су.

Како се пишид, признаница кажими.

Сино шкруед епреЋјофмеа, дифтому, Њиер.

Пасл, јаз-л-р, икрар, наме бапа табир енље.

Од. | Уп. | Џу.

Признаница кога пишиме треба да кажеме од кого, нешто, кога, узимаме, и зашто ја даваш све, да, напишеш, разборито.

ЕпреЋјофмеа кур пошкрупи духет тадифтоим ика, цињи, Њисен, кур, марим еде прсе поепиш, цит, ташкрује, маршин, вешт.

Икрар наме, ачан јазарис, љјазим, диверељим Ђи Ђимден бир шеи ачан, алрпз, ве неичин, верирсин, битуну, јазасин анлашик.

е. | е. | е.

Пример. | Штињс. | Тесвид.

Признаница. | ЕпреЋјофмеа. | Икрар наме.

На 120 гр. чарш. по коју ја долеподписани. примам од Никола Сто-

Прми 120 гр. чар. мбас цла ун поште шкроум емора, ика, Никола,

120 груш Џечен ахче анги ардинџе бен сонде јазљи олуб алдим, Ни-

нкоски за одплатување по уговору, који је направен да ми одплатува, дуговањево, негово, на месец те затова, за овја месец Јануар 1875 год. ми платил дајемму ову признаницу и мојим подписом, потвртува, у струмица, 1. Фебруара, 1875 год.

Стоико Петкоски
земједељец.

Пи.

Слогница како се пише кажими.

Од.

Слогница кога пишиме треба да кажеме напред од чија троговина је и за кого ја пишиме и име, и презиме, пак, посље да пишиме со ред тије створови који сме, мују продање и поколку гроша и пари.

Промер.

ж.

Слогница.

Од, трговину, Јована Поповски, од Солун.

За господар Арса Куцуљоски из Охрид.

1-во. 20, оки, суво грозје по 1 гр. и 30 пар. 35. гр.
2-го. 10 оки, крмез, по 85. гр. 850. гр.
3-ћи. 3 топа платно бобаћено, по 60 гр. и 30 пр. 182. 10.

Укупно 1127. 10.

стоикос препагумеа ибас кувисор циљи аште бароум тапому пагое борпин етисе прми муи по пре ајо прекји муи калнор 1875 вјет, мукапагове поками епаун, кји, епрећјофмеа еде мешкрођја тем побесова ун иде струмица 1. Муи шкурт 1875 вјет.

Стоико Петкос
љароитор.

Пу.

Епачошин си ушкрунте дифтому.

Уп.

Есапшин кур пошкрупм, духет, тадифтовм, џара нка кунт решперљик аште еде прециљи поја, шкрум, емин, еде, прмиемин онет, пастаи, ташкрунм, мереи, ата, барумеа, циљи, екими, шпте, еде, касаа, грош, еде ас.

Штиљс.

ж.

Шкрођја есапит.

Нка речперљикин, те Јовани Прифтисе сељаникис.

Пре зотунји Арсе Куцуљисе, нка Орије.

1. 20 оке, руш, сати ка 1 гр. еде 30. ас. 35.
2. 10. оке, крмес, ка, 85 гр. 850. гр.
3. 3. топ, плаура, бамбукис, ка, 60 гро. еде 30 ас. 182 10.

Цие 1127. 10.

коладан, Стоико, оглу, ћи контракт удемегине ардинџе ћи јапиљи олулуб аји башиида, онун, борџупу бана удесен ве меркум сурнједте буаи, башина тарнјесинде бана удемиш канун, сани 1875. сенеје, бу икрар, памеји верприм ве ћендим, имзам, иљен, тастик едерим стру'мицеде 1. Шубат 1875 сене.

Стоико Петко оглу
чифчичи

Су.

Есап каљеми пасл јазиљир дивер, сана.

Џу.

Есап каљеми ачан јазарис љјазпм диверељим интида ћимин тиџаретљикден дир ве ћиме ичин јазајориз исми ве лаг-мипи ђене сонра јазаљим с-раиљен меркум шеиљери, ћи ангиљери опа сатмишик, ве качер круш ве пара.

Тесвид.

ж.

Есаб каљеми.

Тиџаредтен Јован Папаз оглунун сељаникљи.

Нам, ћи, мисни ичун, Арсо Куцуљогљу Охридљи.

1. 20 ока куру увум, 1. рер. круш, ве отузер, пара, 35. кр.
2. 10 ока крмез, 85. р. кру. ока си 850. кр.
3. 3 топ, памбук, беви, 60 кр. ве 30 182 10.

Цеми 1127. 10.

Напладнијо Јован Поповски 1. Марта 1875. год. у Солун.

Пн.

Како се пишид имаоница, кажими ако знаеш.

Од.

Имаоница кога пишиме треба да кажеме од местово, ширина, и длжина да, кажеме и да, назначиме името аљије, лонзе, нива, љивада, куња, воденица, иљи, што, даје.

Потом да кажеме сусједи, кои од која страна је сусјед и како мује име и презиме.

Пример.

з.

Имаоница.

Од лозје моје које се наодид у лозјана гуменџески јованица, именујемо место.

Длжина 60 сожни а ширина 40 сожни.

Између сусједи Риста Доневски трг. од, восттчна страна, а до Петка Кузмановски од западна страна а до Коста Николоски од северна страна, и до андона кожуваровски од јужна страна.

Го продавам смиљеве буњински трг. из Солун за триста гроша чаршински које мији платил

И смиљета буњински, напред, реченог, трговго учинувам стопан на лозјето моје и од сега,

Емаре., парат, Јован Прифтис, 1. Марс, 1875 вјет иде сељаник.

Цу.

Сипо ушкрунте кимисора дифтому по и дји.

Уп.

Кимисора, кур ешкруни пара, духет, та дифнони нка вендин ђант, еде ђати, са, аште, тадифтоим ташкруни емин чуш, аште, венеш, ара, љивад, штеи, мулија, сеи чиш даш.

Пастаи, тадифтоими, еде те комши ит, циљи нка цла ана аште емин еде прми емин.

Штиљс.

з.

Кимисора.

Нка венешт еми циљи уцндет иде венеша гуменцес прими венди Јованиц, фошњин.

Еђати, аште, 60 паш апо цани, 40 паш.

Наирдете комшји Ристе донес речи, нка ана ку деж, дили, апо, ђер, Петко Кузманис нка ана кууте дили апо ђер Коста Николас нка апате мурањи еде ђер андони коцокарисе, нка ана те кбљес.

Ешита смиљи буњинис речпер нка сељаник пре трећинт грош чаршеисе циљи по му, ка пагове.

Еде смиље буњинисе, наре, фољшин, речпер, поеборова штеписор прми веневши еми еде нка

Удемиш, мемури, Јована Папазоглује 1. Јевар 1875 таријеси сељаникте.

Су.

Тапи насл јазилр, бана табир, енље, егер, биљирсеп.

Цу.

Тапији ачан, јазарис, љјазим диверељим, маањден, ђенишљиги, ве, узунлуги, некадар, дир. диверељим ве бињетирељим, исми, аџиба, баа, ми тарла, ми, чаир, ми јаот невсе.

Олдем, диверељим, коншуљер, ћим анги тарафа дир комшу, ве, исми, велагми насадир.

Тесвид.

з.

Тапи.

Бенимм мал баадан ћи ангиси, булунур, гуменџе, баалар, ехаљиједе, Јованица, маањде, анилан.

Узунлуги, 60, колач, дахи ђенишљиги, 40 колач.

Ћи коншу мабеинљеринде, Христо донеоглу туџар ђун догусу тарафдан ве, Петко Кузман оглу, ђун, батиди, тарафдан ве дахи андон ђурчиоглу кбље тарафтан.

Сатајорум, смиљкоја, буњин оглу тужар, сељанигтен, учјус, круша ђечен, ахче, ангиљери, ћи бана удемиштер.

Ве, Смиљкоји Буњин, оглу евељ андигим ту-

напред секои, да позпавад смиљета, за, домаћии и по негову вољју, нека си, угаћад, како, домаћии свои, 1. Март, 1875 година у Вељес.

Продавеч
Петко Јанкоски,
земјуде. од куманово
Сведоци.
Н. Н.
П. П.

Ова, имаоница, како, истината, потврдувад, суд Вељески.
№ 100. 1, Марта 1875 године.

Председник.

таштп препора пас вет, та њјофе [illegible] прештеписор еде мас, мали, ветис жете, [illegible]ритоје, си по штеписор [illegible]ет 1 Марс 1875 вјет нде вељес.

Шеф[illegible]тор.
Петко Јанкисе,
Нка Куманова.
Бојанпи.
П. Н.
П. П.

Кји кимисора си вртеп поекабесове ћуђи вељесисе.

цари мал сахиби сиљедтиририм беним, бага узеринде, ве шимден, сонра иљерије, ћерћес, симљкоји, беиљесин, малсахиби, ичун, ве, онун, ираде, ардинпе, тертиб, едсин, ћенди, мал, сахиби ђиби 1. Језар 1875 тарије ћуприљи ехаљиједе.

Сатан.
Петко Јанкооглу,
Чифтчи, кумановали.
Шахитљер.
Асан Усепи.
Ахмот Осман.
Демир Сељимоглу.

Меркум тапији садакатћиби нућумед, азретљери, тастик, едејор. № 100. 1. Језар 1875. тарпједе аћим.

Пп.

Кажими како се пише намирење, ако, знајеш.

Од.

Намирење кога пишиме треба да кажеме између, кого је, и зашто. И да се напише сета работа, која, је, текла, и наипосље да се каже који кому го давад или се два токмо гласпа преписа се на правени.

Пу.

Дифтому, поси, ушкрунте, дашурисора по н дји.

Уп.

Дашурисора кур пошруим духед тадифтоим, нка циљи намрдете аште еде прсе.

Еде, та, ушкрун ције, пуни, ц-ла, аште, ерее, еде пастан, тадифтоим, циљи кекуши поепе, сеи јан дуји равш, зандиктошин шкроња јан бароум.

Су.

Бана табир енље насл јазпар, аклашма, егер, биљирсен.

Џу.

Аклашма, ачан, јазарис љјазим диверељим, ћимљери, мабеинљеринде олуб ве неичин дахи. Ве, јазиљс-н, битун, иши, ћи, ангиси, вакн, олдугу ве енсонра, дивересин, анги ћиме, веријор јаот исе, нћи тамам сесљи, тесвид, јаили, исељер.

Пример.

II.

Намирење.

Које ја долуподписани, дајем од моја рука, Петкове Јанковски трг, од Прилеп, за јо, киля, пченица, коју имал по-

Штиљс.

II.

Датурисора.

Циљи ун поште шкрушин, поепа, нка, дора, име, Петкут, Јанкисе, речпер, нка, прилепи, пре, 10, киље, грун, ци-

Тесвид.

II.

Суљф, наме (аклашма).

Ангији ћи бен сонде јазљи олуб ћенди ељимдеп, веририм, Петкоја Јанко, оглу, тужар, прилепељи, јо. киље богда-

уговород, наш, који, је, направен, између, нас, 15 Маута 1874 год дами давад.

Ево денеска, ми издал подпуио све по напред, реченог, уговора, затова, му, дајем, ово, своје ручно писано намирење пред овде подписани, сведоци, и, немам више ништо од Петка да тражим, ево потврдува со своје ручни подпис (печат) овде каде нмево, и, презимево, моје 15 Марта 1875 година.

У Битољa.

Андон Кузманоски, трговац.

Сведоци:
П. Н.
Г. И.
В. Д.

љи, ешиште, мбас, кувисор, тона, цилљи, аште, баровшин памрдете, неве, 15 Марс, 1874 вјет, таму епе.

Че, сот, му, еке, еп, цити, пљот, мас, пара, фошин, те кувисор, пре ајо, поја, епа, кји, ме, ветим дорас, шкрошин, бејанџите, еде, скам, маа, доњисен, нка. Петко, такркоо, чепо, бесова, ме, ветим, дорас, шкроња, (мнир) кату ке емин, еде, прми, емин, име 15 Марс, 1875 вјет.

Нде Манастир.

Андон Кузманисе речпер.

Бејанџи.
П. Н.
Г. И.
В. Д.

ичун ћи ангиси варидн бизим, контракт, мучепинџе ћи ангиси јанљи олуб мабеинљеримизде, 15 језар 1874 тариећи, бана нерсин.

Иште буђун бана теслим едмиштер битуну ћи евељ андигимиз контракт ардинџе ол ичун тарафимдан веририм буну ћенди eљимден јазли сулфнамен, ћи, бурада, јазли шаитлар, онунде, ве тарафимдан, даа ич бир шеи, јок, ћи, истејеим Петкодан иште тастик, едерум, ћендим, eљимден имзапље (муурињен) бурда ћенди, исмим ве лагмим јанда 15 Језар 1875 сене.

Манастирда.

Андон Кузманоглу. туџар.

Шаитлар.
А. У.
Р. М.
В. А.

Прошенија. | Љутмеа, (арзовал). | Арзовал.

ј. | ј. | ј.

Пример. | Штиљс. | Тесвид.

Суду округа дибранског.

Андон, Фидаоски, од округа, дибранског, срез дримско грло, од, село Луково по, облигацији, од, 600 гр. чар. која је написана 1-ви. Септембра 1874 година дугујеми а времево поминало и Андон, уште, неми плати.

Зато, мољим, славни, суд, окружје, деборско, речтног Андона, да го,

Нде ђуђи казан, Дибрас.

Андон Фиданисе нка казан дибрас паидељвот грика, дримисе, вшат, лукова. бас, темесутин, нка 600 грош чаршисе, ц-ла аште, шкроум, дитинте парамуинте парас 1874, вјети, мукаборч, (фаиторвет), апо мотин кашкојн еде Андон маа нук мукапагове.

Преајо пољутем, ђуђи мад, казан, те дибрас,

Дебре казаа иоћумед азретљери.

Андон, Фидан, оглу, дебре, ибаља, дримколу, изирден, лукова карнјели сенед, мучинпиџе алтијус круша ћи, јазили олуб евељи ињулде 1874 тариједе бана бурџлудир иља вадеси, ђечмиштер, ве, Андон, даа бана удемеди борџу.

Шу ол ичун, каза иоћумед, азретљерине, рица, едејорум, ћи ан-

С. македонски	Арбански	Турски
позовед, силом, власти, ћасе судиме, 1 септембра 1875 год. у Дибра. Покорни слуга. Петко Јанкоски, грађанин	прменд шин Андони тапо, пруне, мерепин. ђуђис, дот, уђикопме, 1. Мунтенара, 1875. вјет, нде дибра. Петко Јанкисе, шерљи.	дгм андону давед едсин вуђумед шедитљигиљен муаћеме, едељим 1. Иљуљ 1875, тари,је дебреје. Марус кул . Петко вељеди јанко шерљи.
Пи.	Пу.	Су.
Какво, је, пријемно, писмо кажими ако знајеш.	Си аште шкроња мерисора, дифтому, по и дин.	Насл дир аманет наме бана табир ењљ егер биљирсен.
Од.	Уп.	Џу.
Пријемно писмо кога пишиме треба да кажеме у писмо од кого при имаме топ створ и наиме даго речеме и кому каде треба даго дајеме.	Мерипсора, шкроња, кур шкруиме, духет, та дифтоним иде шкроња нка цињи поемарим ајо џаа еде ме емин, та по фониме еде, пре, цињи, ку, духет дата еним.	Аманет наме ачан јазарис, љјазим, диверељим јази деруниде ћимден тесљим бизе олуиди меркум шеп ве исминде дејељим ве ћиме нереде љјазим, тесљим. едељим.
Пример.	Штиљс.	Тесвид.
к.	к.	к.
Пријемно писмо.	Мерисор шкроња.	Аманет, наме.
Које ја долуподписани дајем од моју руку, Ристове, Петкоски, од, ресен за пет оки риби, који, мији, предаде, у мои руки даји, однеса, и даји дадам у битоља Стојану Анђелкоски трговцу.	Цињи уи поште шкрошин кам ена нка дора, име, на, Ристе, Петкос, нка ресен пре нес ока пешка цињи му, ка епе нде дора име тапо ечоо еде тата еп иде манастир, надора, Стојани Анђелкос речпер.	Ангији ћи бен сонде, јазил, ћенди, ељимден, верерим ристоја петко, оглу реснаљи беш ока, балк ичун ангиљери ћи бана, тесљим, едти, ћи, бен, ђотуруп, ве дахи, тесљим едејим манастира стојан анђељкооглу, туџара.
За това му го давам ово, својеручно, писмо, које, ако, неја, свршам, таја работа ја, одгонарам 1. Маја, 1875, год. уресен Дамјан Огненоски од воштарани.	Пресајо, пое пимза кијо медора ветис, шкроња цињи, поненук соса ајо пуни, уп, дот, уирџеча 1, Маји 1875 вјет нде ресни. Дамјан Огненисе нка воштарани.	Шу. ол, себеби, ичун, она веририм бупу, ћенди ељимден аманет намеи ћи, егер, бен, меркум иши битирмесем бен џувабчи јим меркум ише 1. Ијар 1875 реснаја. Дамјан Огненоглу воштаранљи.

Пи.

Како се пише, облиганција кажими ако знаеш.

Од.

Облигација се пише, од три руке.

Еднаје на чест лични.

Друга, је со, добри, луди или јемци.

Трета се, нишид, со, залог куќа, нива, лозје, и друго нешто.

Које ја ќакажа една со јемци.

Пример.

а.

Облигација.

Од 100 гр. чар.

Које, ја, долуподписани земам на зајем од Асана Усеиноски, скопјанец, за, еден, месец, време дамујп врата, но ако, ји, неврата, ја, му, давам, замене, добор, платец тон ќа платид.

И уговорено је така, ако се догодид, повремево после да останад и оваја работа со, суд, дасе вршид тога, даму, плаќа $^1/_{00}$ месечни интерес дури, даму исплата 1. Априља 1875 год. у Охрид.

Добор плаќач,
Ристе Кузманоски,
од Требиншта.
Д-л-жник,
Петко Андоноски,
од Месокастро
Сведоци.
Н. П.
А. Т.
Т. А.

Пу.

Сипо ушкрујет темесут, дифтому, по н дјн.

Уп.

Темесут ушкрунте нка тре арада.

Њјани аште на бесафачес.

Ќетер аште ме, мир, њерна сен ќефиљ.

Трети, ушкрујед, ме, реим штеп, ара, венеш, еде ќетер сен.

Циљи ун дот, дифто, њи темесут, ме, ќефиљ.

Штиљс.

а.

Темесут.

Нка, њи ќинт гро.

Циљи ун поште шкрошин уаун нка асани усеинисе шкупис прењи, муп мотин татакте прап но. ве, нук, тактее, ун, по епе, премуу, њи ќефиљ ап та пагоје.

Еде дуписур аште ашту н по уџетиан маз, мотин пастан та мбете, еде, кји, пуна, ме, ђуђ. таусосе, атаер дот паго, ун, $^1/_{00}$ муисе мамеље ђер та паго цити, 1. Прељ, 1875. вјет, нде, Орије.

Ќефиљ.
Ристе Кузманис,
требеништас.
Фапторвет,
Петко Андонисе,
нка Месокастро.
Бејанци.
Н. П.
А. Т.
Т. А.

Су.

Темесуд насл јазилр, бана табир еиље, егер, билирсен.

Џу.

Темесуд јазилр уч турљиден.

Бир јазил чере ихтибара.

Ганре јазилр ен ќефиљлер иљен јаот ќефиљ.

Ангији бен диверенм бир ќефиљиљен.

Учунџу јазилр, реим, иљен ев, тарла, баг ве, гапре неснељер.

Тесвид.

а.

Т е м е с у д.

Јус круштан, ангији, бен сонде пизам диверен ондуч ал-р-м асан аадан усеин оглу ускуљи бир ап вадеси иљен ќи она, чевиреим, иља, ќи бен чевирмесем, тарафимдан веририм ќендп невсиме, ќефиљ, ќи, меркум удејецек.

Ве буна ђоре, пазар, едтик оиље ќи ваки олурсе, ваделен, сонра, калсинлар ве, бу амељ, поќумед тарнгиљен битсин, ол земан, намќи, меснеје мемурим удемегине 100 бир круш фапз аји башина, таа удемегими битиреим 1 нисан 1875 тарије ориједе.

Ќефиљ
Ристо Кузманоглу
требеништаљи
борчљиолуб.
Петко Андоноглу
месокастродан.
Шаитљер.

Турски кога се пише зашто зафаќад од десно кун лево треба у секоје, писмо, дужникод, иљи који праќад писмо да се подпише на љева страна.

А, сведоци, да се, подписују, на деснава, страна.

Пи.

А ту чест, иљи, над, писмо, у надпису, иљи, кога зборуваме па уста на возвишена љица.

Како, да, зборуваме, иљи да пишиме кажими ако знајеш.

Од.

Мије кога пишиме иљи кога, зборуваме, на уста на некоји.

Треба секому, возвишеном љицу спроти достоинства њихни и чест да учиниме.

Пи.

Кажими за секоје достоинство, како, треба, да зборуваме и да пишиме надпис.

Од.

Почесии надписи многу, се, и секакви, току, овде, некољку, дакажа.

Пи.

Кажими који се.

Турчиш кур дот шкрујет прсе заје ика дјата еде нге манч, шкрунте, духет, нде пас, цињи, шкроња, борчљи, сеи, куш дргоје доњи карте та ушкрује емин, теветис прми ана, те манч, апо бејанциите, та ушкрун прми, анате, дјат, наскан.

Пу.

Ано икрам сеи, прми шкроња. нде, шкрумеа, куја, пошкон, сеи: кур, кувендопи мегоја мењерија д мад.

Си, духет, тафољим, сеи та шкрупм дифтому по и диниш.

Уп.

Неве куршкруим сеи, кур, ковендоим, мегоја, медоњи цињи.

Духет н-пас куш њерји мефаче наљт напар ихтибарин те цетис еде икрам та бароим.

Пу.

Дифтому препас, цињи, икрам, си, подухет, такувендоим еде, ташкруим шкроња прми се куја пошкон.

Уп.

Шкроња, прмисе јан, шум, еде, ђишчвар, по, катудиса дот, дифто.

Пу.

Дифтому цињијан.

Турчо каљеме чунки, сатарафтан, башланир, ве сола јуруерек јазиљен љјазим хербир мехтубе јаот сенедте ћим борчљуолуб, ериф, јаот, ћим мехтуб ђондерирсе ћиме ћенди имзаји, јазсин, јазије, сон, упуне, сола.

Дахи шахитљер ћенди измалари јас-синлар сатарава.

Су.

Ја ихтибар јаот мехтуб узеринде ачан сонљериз ељифшанли ерифљере јаот јоклама јаздигимиз земан.

Нас-л сонљејељим ја от јазаљим бана табир еиље егер биљирсен.

Цув.

Бис ачан, јазарис, ја от сонљерис љисан ћимљере.

Љјазим хербир ељифшанл ерифе шанина ђоре ве ихтибар дахи, едељим.

Су.

Бана табир еиље ћи, хербир, ихтибар, ичун, нас-л, љјазим мухабет, едељим ве јокламаји јазаљим дахи.

Цу.

Ихтибарад каљемљер чокцинс, дирлар, иља, бир некадар, бурдадиверейм.

Су.

Бана табир еиље ангиљердирлар.

Од.

а. Цар.
б. Вељики везир,
в. Воивода.
г. Гувернер.
д. Војеначалник.
е. Пуковник.
ж. Подпуковник.
з. Председник.
и. Владика.
ј. Свештеник.
к. Господар.
л. Секретар.
м. Хиљадник.
н. Капетан.
о. Зтотник.
п. Педесетник.
р. Учитељ (професор)

Пи.

Аљи треба секуму од овије, напред, речени, љица, раздељено, чест, да, му, се. чиниd, иљи, не кажими

Од.

Секому, треба, одељено, по достоииство, негово да му се учиниd.
И това овака.
а. Цару.
Ваше високо императорско царско вељичанство.
б. Великом везиру.
Вашем високом сијатељству, царско, вељичанственом заступнику.
в. Воиводи.
Вашем, возовишеном, сијатељству.
г. Гувернеру.
Твоја светлост.
д. Господин, начаљнику војеном.
е. Господин, пуковнику.
ж. Господин, подпуковник.

Пу.

а. Мрети.
б. Садразами.
в. Крије[illegible].
г. П[illegible]ајетис.
д. Паша аскерат.
е. Па[illegible]аскерит.
ж. Па[illegible]аскерит
з. Кр[illegible].
и. Владиче.
ј. Прифт.
к. Зотуњиа.
л. Шкрутар.
м. Њилијар.
н. Капидани.
о. Њиќинтор.
п. Песеđајетор.
р. Мјештри.

Пу.

Апо, духед, и-пасњи, вет ика ката ирен циљи фаче куки, ми, фа пара удан иврам тапобароим сеи нук диетому.

Уп.

Н-пас куш, духед, удан бас наљти, еветис, та поубаројет.
Ќе еде ајо, кашту.
а. Мрети.
Е мрети, инаљт, еде, ма, наљт, прии, тепјатвет, ика, кабиље, аздрети осман.
б. Прен садразами.
Јотеја, наљти, фрет, емретис, инаљт, иде, вендинте бесоум.
в. Крије аскерит.
Јотеја наљти ортинг атијета.
г. Зотуњи, паша, виљајетит.
д. Зотуњи пашааскерит.
е. Зотуњи пашааскерит.
ж. Зотуњи, паша, аскерит.

Цу.

а. Падишах.
б. Садразам.
в. Мушир.
г. Ваљипаша.
д. Сер-аскерпаша.
е. Мирхалаи.
ж. Каимакан.
з. Аќим.
и. Шех.
ј. Имам.
к. Беј.
л. Башђатиб.
м. Бинбаши.
н. Кол ааси.
о. Јуз баши.
п. Миљазим.
р. Хоџа (мудериз).

Су.

Аџиба љјазим ми херќезе бу евељ, де дигимизљерде намќи меснељери, черељер аири ихтибар едељим исе деиљ аана табир епље.

Цу.

Херќезе љјазим аири ќенди шанина ќоре она епљенсин.
Ве, меркум бопље.
а. Падишаја.
Ќереметљи, муќереметљи, дадери, ељифшапл ефенд-м султан-м.
б. Седаријетипде.
Хатеринизин, баба, аљи је, капис-нда.
в. Мушир паша азретљери.
г. Ваљи, паша, азрешљери.
д. Сераскер, паша азретљери фендије.
е, Емир алаи, беје,
ж. Каимаканбеји ефендије.

з. Господник председаник.
и. Ваше преосвештенство
ј. Господин попе.
к. Господару.
л. Господин, секретару.
м. Господи́н, хиљаднику.
н. Господин капетану.
о. Господин стотнику.
п. Господин педесетнику.
р. Господин учитељу.
Ако је од хиљадник, долу до педезетник.
У турскијод јазик кога, зборуваме, на уста, треба, секому, асан, аа усеин-аа да вељиме.
А со хоџа мула јусуф иљи како, му је името.

з. Зотуњи, ќрије ђу-ђит.
и. Зотуни владик.
ј. Зотуњи прифтит.
к. Зотуњите.
л. Зотуњи, шкруитар.
м. Зотуни њи мијар.
н. Зотуњи буљугбаш.
о. Зотуни, ќинторит.
п. Зотуња буљугбаш.
р. Зотуњи мјештрит.
Нка, бинбаши, ђер, миљазими, ндс, гјуха, турчишт, кур, покувендоим мегоја духет мепаскуш асан, ага усеин ага-тафоим.
Апо ме хоџа мула јусуф сеи сипокиште емин.

з. Аћим ефендије.
и. Шех буба ефендије.
ј. Имам ефендије.
к. Аaја.
л. Баш, ћатип, ефендије.
м. Бинбаши ефендије.
н. Кол, ааси, ефендије.
о. Јузбаши, ефендије.
п. Миљазим ефендије.
р. Хоџа (мудериз) ефендије.
Зира, бинбашиден, ашаја миљазим, ефендије едек.
Турче љи.санвједе ачап мухабет едерис љисан, љјазим хербир намћи, меснеје, асап, аа, усеин аа дејељим.
Дахи имама мула Јусуф јаот исми нас-л исе.

XVII.

Толковање букви које каков глас имад.

Пи.

Штоје писменица иљи букварка, кажими, ако, знајеш.

Од.

Писменица, је, това, прво, треба, да, познамо, гласод, од, словава секоје слово каков глас имад.

Пак, посље, со овије, само гласни слова кога нам треба даја кажеме мисљава, наша некому другему написано.

Атои треба, това, да разберед, што, му, пишиме, иљи мије да разбереме, други, некоји,

XVII.

Јамтоје баромеа марвешт, штиљса, цла, си, зан кипите.

Пу.

Чиш апте шкроњисора сеи штиљсарка, дифтому ио и дји.

Упр.

Шкроњисора, аште, ајо, пара, духет, тањјофим зани нка, штиљса, пас штиљс, си зан, ките.

Опет, пастан, мекји, ветзанис, диктошин, штиљса, кур, на, духет та дифтоим кути тоно на; њи, циљи, ћетер, шкроум.

Апо, аји, духет, ајо, тамар веш чиш, поешк-

XVII.

Каљем терџумеси ћи, анги насл сеси вар.

Су.

Не анлар каљеми, бејан, јаот, ељиф, супара, бана табир енље, егер, биљирсен.

Џу.

Каљеми бејан дир ћи иптиџа љјазим, ћи, бујазиљерин, сесини, бенљејељим, ве, хер, бир, јази, неџинс, сеси, вар.

Дахи, олдем, бунлар, иљен ћи, ћенди, сесљи, јазиљер олуб бизе љјазим, олдугу, земан, ћи, диверељим фиќиримизи, бирћиме гаиреје, јазил.

Евед меркум љјазим, ћи ону анласин, неона,

С. Македонски	Арбански	Турски
ако нам писал ево това је, писменица, иљи, букварка.	руим сеи, на, тамарим, вешт ћетер њикуш даш неве ека шкруу, че ајо аште шкроњисора, сеи, штиљсарка.	јазарис јаот бис, анлајаљим ганре бирћим јазди, псе, иште, меркум, дир каљеми бејан, јаот, ељифсупара.
Пи.	Пу.	Сув.
Со что можеме да напишиме писменица пак, да, се, разбирајед, зборовиве наши, кога, нам треба да му кажеме нешто другему а тои това чисто да разбере, кажими ако знајеш.	Ме чиш мундеми, тапошкруим шкроњисора, опет, тапомарли, вешт, куиси тона кур, по на духет таподифтоим њисеи нањи ћетер апо аи ајо, пастр. тамаревешт, дифтому по н дји.	Пеиљеи, едебиљирис, ћи јазаљим каљеми бејаи ћене, анлашсинлар, мухабетљеримизи, ачан, бизе љјазим олдиги земан ћи диверељим бирпиеи, башкасина, дахи, ћи меркум опу наћ анлас-и бана табир еиље егер биљирсеи.
Од.	Уп.	Цуп.
Со слова, самогласни који се.	Мештиљса, вет, заидиктошии циљи јаи.	Јазиљер иље ангиљер ћи ћенди, сесљи, олуб.
Пи.	Пу.	Су.
Од кољку, јазици, имајед слова кажими ако знајеш.	'Нка саа гјуха киште штиљса, дифтому, по н дји.	Некадар, лисаниден, јазиљер вар бана табир еиље егер биљирсеи.
Од.	Уп.	Цу.
а. Славјански, б. Турски, в. Јеврејски, г. Латински, д. Јерменски, е. Грчки. И многу други.	а. Славјанисе, б. Турчиште. в. Ибрамисе, г. Латинисе, д. Јерменисе, е. Гричиште, Еде шум ћетер.	а. Турчес, б. Славјанчес, в. Ибрамицес. г. Латинцес, д Јерменицес, е. Урумчес. Ве чок ганрељер дахи.
Пи.	Пу.	Су.
Кажими кољку од чији слова имаед.	Дифтому саа нка куид штиљса киште.	Бана табир еиље некадар ћиминљерден јазиси вар.
Од.	Уп.	Цу.
Славјански имајед 44 току само, со 35 слова маичисто се пише.	Славјанисе киштеи 44 по веч ме 35, штиљ мапастр ушкруите.	Славјанчес јазиљер 44 вар иља саде 35 иљеи, еи паћ јазилр.
Пи.	Пу.	Су.
Кољку слова имајед, турски кажими.	Саа штилса киште турчишт дифтому.	Некадар јази вар турче бана табир еиље.

С. македонски	Арбанески	Турски
Од. Турски слова имајед 29 редовни и 14 титљи и надворни,	Упр. Турчиште 29, штиљс ка арадас, еде 14 примисе еде јаштас.	Џу. Турчес, јазиљер, вар, 29 сра, ардинџе, ве 14, ноктaлар, ем, утруљериљен бераберинџе.
Пи. Кољку се, јевренски, слова кажими.	Пу. Са јан ибрамисе штиљса дифтому.	Су. Некадар ибрамиџес јазиљер вар банатабир ениље.
Од. Јевренски слова имајед 26.	Упр. Ибрамисе, штиљса, киште 26.	Џу. Ибрамиџес, јазиљер, вар 26.
Пи. Кољку, се, латински, слова кажими.	Пу. Са јан латинисе штиљса дифтому њиер.	Су. Латинџес некадар јазиљер вар дивер, бана.
Од. Латински слова имајед 26 а и саставци.	Уп. Латинисе штиљса киште 26 апо еде нка дуи бомун ња бојет.	Џув. Латинџес јазиљер вар 26 ве екљемељер дахи, ићиден бир олур.
Пи. Кољку слова, имајед, јерменски кажими, ако, знајеш.	Пу. Саа штиљса киште јерменисе, дифтому по и дји.	Су. Јерменџес, некадар, јазиљер вар бана табир ениље егер биљирсен.
Од. Јерменски слова за у азија треба, а за овде, у јевропа не.	Упр. Јерменисе, штиљса, преанадол духет апо преи кату нде јевропа нук.	Џу. Јерменџес, јазиљер, анадол ичин љјазим дахи бурда јевропа ехаљиједе дењ.
Пи. Кољку слова, имајед, грчки кажими.	Пу. Саа, штиљса, киште, гречиш дифтому њиер.	Су. Некадар јота вар урумџес бана табир ениље.
Од. Грчки слова, има 24, а и саставци две уједно.	Уп. Гречиште штиљса киште 24 апо еде нка дуи бомун ња јан.	Џу. Урумџес јоталар вар 24 иља ве дахи екљеме ићиден бир.
Пи. Со чији слова је писана оваја књига кажими ако знајеш.	Пу. Ме куит, штиљса, аште шкрошин кји љиберт дифтому, њиер по и дји.	Су. Ћимин јазиљен, бућитаб. јазил-дир, бана, табир ениље биљер исен.

П. македонски	Арбански	Турски
Од.	Уп.	Цу.
Со славјански је, ни-ш[illegible]а само со 35 слова.	Ме славјанисе, аште, шкрошин, веч, ме, 35 штиљса.	Славјарчес јазиљидир ильа саде 35 јазиљен.
Пи.	Пу.	Цу.
Кажими ји од почетка до свршетка.	Дифтому, њнер, ата, ика бали ђер сосмеа.	Бана тактим, ед, иптидаден таа сонунаедек.
Од.	Уп.	Цу.
Овније се.	Че књи јан.	Бунлардир.

а, б, в, г, д, е, је, ж, з, и, ј,

к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т. у.

ф, х, ц, ч, ш, ји, ја, ѳ, ђ, ћ, џ, ју,

Пи.	Пу.	Су.
Кажими гласод од секоје слово, ако знајеш.	Дифтому ика пас вет штиљс си зан кишште по н' дји.	Бана табир ениље хербир јотанин сесини егер биљирсен.
Од.	Упр.	Цу.
Глас секоје слово имад само за себе, и овака се познавад, глас, од свако слово.	Зан пас, вет, штиљс, кишште вет, првете, еде, ќе кашту поуњјовет зан ика пас вет штиљс.	Аваз хербир, јотанин вар, ћенди, ехаљисине, ве бониље беиљенир сес хербир јотадан.
А, а.	**А, а.**	**А, а.**
Ово слово је, гушно, [illegible] со гушава го ре[illegible] и со душава.	Кји штиљс, аште гушас прсе ме гуша пончољим еде ме шпирти.	Бу јази боазиндир ничин боазмс иљен, сониљериз ве рухумиз иљен, дахи.
В, б.	**В, б.**	**В, б.**
Ово, слово је, бузно, [illegible]о со мердиве и со [illegible] го речуваме.	Кји штиљс аште, бузисе прсе ме буза еде, ме шпирти, понфољим.	Ву јазп дудакларндир ничин, дудаклар, иљен, ве рухуиљен соиљејоруз.

С. македонски	Арбански	Турски
В, в. Ово слово је зубно и гушно зашто со забиве и со мердиве го речуваме.	**В, в.** Кји штиљс аште дамбисе, еде грикас прсе ме дамбаеде ме бува понфољим.	**В, в.** Бу јази дишљерин ве дудакларидир, ничин, дишљер-мз иљен ве дудаклармз иљен, сонљејоруз.
Г, г. Ово слово је зубно и гушно зашто со зубиве и со гушава го речуваме.	**Г. г.** Кји штиљс аште дамбисе еде гушисе прсе ме дамба еде ме гуша, понфољим:	**Г, г.** Бу јази дишљерин ве баазиндир ничин дишљермз иљен ве боазимз иљен сонљејоруз.
Д, д. Овослово је зубно и гушно, зашто забиве ји стегнуваме а со гушава даваме, сила, и го, речуваме.	**Д, д.** Кји штиљс аште, дамбисе еде гушисе прсе те дамба пое штринго-им апо, ме гуша, епим, фортмеа еде појнфољим.	**Д, д.** Бу јази дишљерин ве боазин дир ничин, дишљеримизи с-к-јоруз дахи баазиљен шедит верирз ћи дејељим.
Е, е. Ово слово је, гушно, зашто од грлово мањи, глас со душава даваме и со, душа, го, речува, покроце.	**Е. е.** Кји штиљс аште гушас прсе нка, гурмазе, вогљ зан ме шпирти епим еде ме шпирти понфоим кадале.	**Е, е.** Бу јази боазндир ничин, боазмздан, ћучук, сес рухумз иљен верирз ве рух иљен сонљериз, јаваш (сукут).
Је, је. Ово слово је, гушно, виљнчно и јазично, зашто имад прилагателно слово пред него. А кога, го, речуваме, виљициве ји стегнуваме јазиков, го собеpуваме, а со гушава даваме сила пак да горечеме.	**Је, је.** Кји штиљс аште, гушас нофулисе еде гјухисе прсе киште нпитошин штиљс препара ајо. Апо кур појафоим те нофула, поештрингоим, те ћуу поумбљидем апо ме гуша епим форме опет тапонфојем.	**Је, је.** Бу јази боазн, чинељерн ве диљин дир ничин сол тарафндан онден јанишк јази вар. Зира ачан сонљеје џендгмз чинељеримизи меркумљери с карнз диљимзи топла, тирирз, дахи богазимз иљен, шедитљик верирз таа дејељим.
Ж, ж. Ово слово је зубно и гушно, зашто забиве ји стегнуваме а со гушава даваме сила и го речуваме меко.	**Ж, ж.** Кји штиљс аште дамбисе еде гушас, прсе, дамбат поештрингоим, апо, ме, гуша епим репимеа еде пофојем бут.	**Ж, ж.** Бу јази дишљерин ве богазин дир ничин дишљеримизи, с-кајоруз, дахи богазмиз иљен шедитљик верирз, ве буну сонљејоруз јумушаг.
З, з. Ово слово је гушно и јазично, зашто, јазиков	**З, з.** Кји штиљс аште, гушас еде ћуас прсе ћуу,	**З, з.** Бу јази, богазин, ве, диљин, дир, ничин, ди-

го доприраме у предниве забн а со гушава даваме сила да горечеме тенко.

И, и.

Ово слово је, душно, и гушно зашто грлово, го оптегнуваме а со гушава даваме сила даго речеме самогласно.

Ј. ј.

Ово слово је, прилагатељно зашто го здружуваме со (а) и со (е), и со (и) и со (у), и со (о) пак кажувад, овије, слова (ја. ѧ) (је, ѥ, ѣ,), (јп, ы,) (јy, ю,) (јо, ѿ).

К, к.

Ово слово је гушно и душно зашто со гушава удираме, а, со душава, даваме сила кога го речуваме самогласно.

Л, л.

Ово слово је јазично и гушно, зашто стредево од јазиков го подигнуваме, а со, гушава, даваме глас пак го речуваме дебело.

Љ, љ.

Ово слово је јазично и гушно, зашто на предниjов крап јазиков се одзивад, глас, кога, го, речуваме тенко.

И то ако је само, со једно слово, пред него, ето оваке (ља) (ље) (љи) (љо) (љу).

помбштени, нде, дамба, те препара апо ме гуша епим репимеа, тапо фоиме еол.

И, и.

Кји штиљс аште шпиртис еде гушас прсе те гурмазе поеичем апо ме гуша епим форме тапо, ефом вете занишун.

Ј. ј.

Кји штиљс аште пренцитмеа прсе поенцитем ме (а) еде ме (е) еде ме (и) еде ме, (у) еде, ме, (о) опет дивтове кија, штиљса,
(ја, ѧ) (је ѥ, ѣ), (ји ы), (јy, ю), (јо, ѿ).

К, к.

Кји штиљс аште, гушес еде шпиртис, прсе ме гуша бјерим апо ме шпирт епим форме, кур поефом вет занис.

Л, л.

Кји штиљс аште ћухас еде гушес прсе медисин ика ћуу пое нгреем апо, ме гуша, епим, зан, опет, по ефољим, траш.

Љ, љ.

Кји штиљс аште ћухас еде гушес, прсе на препарес скан ћуу упрћече ван кур поефољим еол.

Че ајо и-ке аште веч, ме њи штиљс, препара, ајо ће кашту, (ља) (ље) (љи) (љо) (љу).

љимзи, с-кајоруз, онде, ћи дишљеримиза, дахи, богазимз иљен зија верирз, ћи, сопљејељим, инце.

И, и

Бу јази рухун ве богазин дир ничин, богазим-зи, ачтирирз, дахи, богазимз иљен зија верирз ћи сопљејељим ћенди сесљи.

Ј, ј.

Бу јази едије дир ћи ничин јаклаштирирз (а) иљен ве (е) иљен ве (и) иљен ве (у) иљен ве (о) иљен ћене диверир бу јазиљери љен (ја, ѧ) (је ѥ ѣ) (ји, ы) (јy, ю) (јо, ѿ).

К, к.

Бу јази богазин ве рухун дир, ничин, богазмиз иљен вурурпз дахи рухумзиљен зија верирз ачан буну сопљериз ћенди сесљи.

Л, л.

Бу јази дилин, ве, богазин дир, ничин, дињим-зин, бељини кабардирирз дахи богазимиз иљен, авас веририз ђене сопљејориз, калн сесљи.

Љ, љ.

Бу јази диљин, ве богазин дир ничин диљимизден онђуцу сесљенир аваз, ачан, сопљејоруз, инце.

Ве дахи, егер, јанлз, исе бир јази иљен онундан иште боиље, (ља) (ље) (љи) (љо) (љу).

С. Македонски	Арбански	Турски
А пак ако је, со две слова пред, него, тога, треба дасе заваљад краи од јазикод и да го стегнеш, крајод, а грлово, да пуштад, глас, (љја), (љје) (љји) (љјо) (љју).	Апо опет, н-ка, аште, медуи штиљса, препаре ајо атаер духет та урухолоје скаи нка ђуу еде тапоштрингоиш, скаин, апо гурмазе, таљиоје, зан, (љја), (љје), (љји), (љјо) (љју).	Дахи ђене егер, иђи, јази иљен, исе онундан ол земан љјазим јуварланс-н, диљин, уџу ве, дахи, с-кас-н, уџи ђи, богаз, саливерси, аваз, (љја) (љје) (љји), (љјо) (љју).
М м.	**М м.**	**М м.**
Ово слово је бузно и гушно, зашто, мердиве, и стегнуваме и со грлово даваме глас дагоречеме самогласно.	Кји штиљс аште, бузисе, еде, гушес, прсе, ештрингоим, бузат, апо ме, гурмазе, епим, зан, тапо нѳоим ветезанис.	Бу јази, дудакларин, ве богазин, дир, ничин дудакларим-зи с-кидтирирз дахи богазимиз, иљен аваз верир-з ђи ђенди, авазљи, сонљејељим.
Н н.	**Н н.**	**Н н.**
Ово, слово је, зубно, зашто забиве и стегнуваме а со гушава даваме глас, и го, вељиме, самогласно и тенко.	Кји штиљс аште дамбисе, прсе, те дамба, ештрингоиме, апо, ме, гурмазе, епим, зан еде, појеѳоим вете занис еде еол.	Бу јази, дишљерин, дир зира, дишљеримизи с-киштирирз, дахи, богазимиз иљен, аваз верир-з ве ђенди авазљи сонљериз ве инџе.
Њ њ.	**Њ њ.**	**Њ њ.**
Ово слово је јазично и гушно, зашто јазиков го ојачуваме а гушава, давад глас даго речеме пљескаво, као (ња) (ње) (њи) (њју) (њјо).	Кји штиљс аште, ђухас еде гушас прсе ђуу поеѳорцоим апо гурмазе епин зан, татаѳоим, матраш си (ња), (ње), (њи) (њју) (њјо).	Бу јази диљин ве богазин дир ничин диљимизи пектирирз, дахи, богазимиз аваз верирјор ђи сонљејељим баталџес зира бонљђ ђиби, (ња), (ње)(њи)(њју)(њјо).
О о.	**О о.**	**О о.**
Ово слово је, гушно, зашто со гушава даваме, глас, и горечуваме.	Кји штиљс аште, гушес прсе ме гуша епим зан еде поѳоим.	Бу јази, богазиндир, ничин богазим-з, иљен, аваз верир-з дахи сонљејоруз.
П п.	**П п.**	**П п.**
Ово, слово, је, бузно, зашто бузиве ји стегнуваме а со грлово даваме глас, и, горечуваме, самогласно.	Кји штиљс аште, бузисе прсе бузат, поештрингоим апо ме гурмазе епим, зан, еде попе, ѳоим вете занис.	Бу јази, дудакларин, дир ничин, дудакларимизи с-кајоруз дахи богазимиз иљен аваз, верир-з, ве ђенди, сесљи, сонљериз.
Р р.	**Р р.**	**Р р.**
Ово слово је јазично зашто јазиков горастресуваме а со гушава даваме глас тего речуваме.	Кји штиљс аште, ђухас прсе ђуу, по шкуноиме апо ме гуша епим зан еде поеѳоим.	Бу јази диљиндир ничин, диљим-зи, титредтирирз дахи богазимиз иљен аваз верирз еведђи сонљериз.

С. македонски

С с.

Ово, слово је, гушно, зашто јазиков и мердиве немрдаме, само, со гушава даваме глас зато речеме самогласно.

Т т.

Ово, слово је, гушно, зашто забиве и стегнуваме а јазиков, го сјачуваме а душава давад јако ударање.

У у.

Ово слово је, од носов зашто ако би го затвориље носов неможеме да го речеме.

Току носов го растегнуваме а гушава давад глас и као туркајешти, глас имад.

Ф ф.

Ово, слово је, бузно, зашто зубиве ји стегнуваме а мердиве ји мрдаме, даго, речеме, самогласно.

Х х.

Ово слово је, гркљеново зашто душава давад сила, а грлово, давад глас.

Ц ц.

Ово слово је јазично зашто со предниjов крај од јазиков го речуваме танко.

Ч ч.

Ово слово је јазично зашто јазиков, го стегнуваме, и го речуваме, шушљиво (трефљиво).

Арбански

С с.

Кји штиљс аште, гурмазисе прсе те ђуу еде бузен, нук, пољуим, но веч, мегуша, епим, зан, претапо фом вет заиис.

Т т.

Кји штиљс аште гурмазисе прсе дамбин пое штрингојем апо ђуу поефорцујем, апо, гурмазе, епин форт, траколомеа.

У у.

Кји штиљс, аште ундас прсе, даш, помшињим унда смундеми тапо фојем.

Пор те унда поенчем апо гурмазе епи зан еде си, ме, штуимеа, зан, кипте.

Ф ф.

Кји штиљс аште, бузисе прсе те дамба пое штрингојем ано те буза поељуим тапо фоиме вет занисе.

Х х.

Кји штиљс аште фјутисе прсе, шпирти, епе, формеа апо гурмаза епин зан.

Ц ц.

Кји штиљс аште, ђухас прсе мескаји препарес нка ђуу поефоем еол.

Ч ч.

Кји штиљс аште, ђухас прсе ђуу поештрингоим еде пое фоим форт пељтев.

Турски

С с.

Бу јази, богазиндир, ничин диљимизи ве дудакларимизи оннадтирмајоруз иља саде богазимиз иљен аваз, верририз ћи меркуму дејељим јапдс сесљи.

Т т.

Бу, јази, богазиндир, ничин дишљеримизи, с-к-штиририз, дахи, диљимизи пекљедтиририз ве богазимиз кави, вурмаг верijор.

У у.

Бу јази, буруниндир, ничин егер, бурнумизи, тикарсаг деје, едемејоруз.

Зира бурнумизи чекиб ачтиририз дахи богазимиз аваз верејор ве насл ћи тивермег иљен ђиби авази вар.

Ф ф.

Бу јази дудакларинидир ничин дишљеримизи с-к-штиририз, дахи, дудаклари, расх, едејоруз ћи, дејељим, јапдз, сесљи.

Х х.

Бу јази г-даниндир, ничин рухумиз, шедитљик верijор дахи богазимиз аваз верijор.

Ц ц.

Бу јази диљиндир ничин онден ћи уџу, диљимизден, сопљејоруз, инџе.

Чч.

Бу јази, диљин, дир, ничин диљимизи с-карпз ве дахи тепек, дејоруз, аваз-ни.

С. македонски	Арбански	Турски
Ш ш. Ово слово је јазично зашто зубиве ји стегнуваме а со јазиков даваме глас повлечено дагоречеме.	**Шш.** Кји штиљс аште, ћухас прсе те дамба поештрингојиме апо ме ћуу епим зан ичшин та поефоиме фук.	**Ш ш.** Бу јази, дилњин, дир, ничин дишлеримизи с-кариз, дахи, дилњимиз, иљен аваз веририз јапшик ћи сонљејелим (шемата.
Ји ји. Ово слово је, гушно, зашто виљициве стегнуваме а јазиков го соберуваме, повљечено, напред со гушава.	**Ји ји.** Кји штиљс аште гурмазис, прсе те нофула, поштрингоим, апо, ћуу, поемблљидем ичшин препара гурмаза.	**Ји ји.** Бу јази, богазиндир, ничин' чинељеримизи с-кариз, дахи, дилњимизи, топладтиририз, сурукљениг, богас, онунден.
Ја ја. Ово слово је, гркљаново, зашто, со гркљанов даваме, глас, а по гљнтов го мрднуваме и го речуваме од грло.	**Ја ја.** Кји штиљс аште фјутисе прсе мефјут епим, зан апо пупизи поељуим еде пое фоим нка грика.	**Ја ја.** Бу јази, г-даппидир, ничин г-дамиз иљен аваз веририз дахи богазин јутаги расх едериз ве, богаздан, сонљериз.
Ѳѳ. Ово слово је, душно, зашто со душава даваме сила, грлово давад, глас а мердиве и оптегнуваме и го размекнуваме гласод затова се, вељид душно и меко.	**Ѳѳ.** Кји штиљс аште шпиртис ме шпиртин епим формеа по грика, епе, зан, апо, те буза пое, ичим, еде, пое бутоими занин пре ајо уфојед шпиртисе еде бут фукис.	**Ѳѳ.** Бу јази рухундир ничин рухумиз, иљен шедитљик, веририз, дахи, богазимиз аваз веријор ве дудакларимизи с-карз ве ђевшедтириз авази од ичун рухун анл-р ве јумушак.
Ђ, ђ. Ово слово је јазично зашто јазиков и непцава ји ставуваме, агрлово давад, глас, и сила, и горечуваме помеко од ово (г).	**Ђ, ђ.** Кји штиљс аште ћухас прсе ћуу еде, мбалвет пое штрингоим апо гурмазе епе зан еде пое фоим, ма бут нка кји (г).	**Ђ, ђ.** Бу јази дилњиндир ничин дилњимизи ве чинељери, мизи с-киштириз дахи богазимиз аваз веријор ве кудрет ве бупу сонљејориз, даа јумушаг бундан (г).
Ћ, ћ. Ово слово је јазично зашто јазиков гостегнуваме а гркљанов давад глас и душава снага и горечуваме, подебело, нљи, по, околчесто, од, ово (к).	**Ћ, ћ.** Кји штиљс аште ћухас прсе ћуу поштрингоим, апо, фјутин, епе, зан еде шпиртин, форцумеа еде поефоиме ма траш, сеи ма, румбулак, нка кји (к).	**Ћ, ћ.** Бу, јази, дилњиндир, ничин, дилњимизи, с-киштиририз дахи дилњимиз аваз веријор ве рухумиз тене, ћи, сонљејоруз, даа калн, јаот, даа јуварлак бундан (к).

Џ, џ.

Ово слово је јазично зашто со грлово даваме, јак, глас, а забиве, ји стекнуваме даго речеме подебело од овеја (ж,) и, погласно, остро.

ЈУ, ју.

Ово слово је, гркљеново, зашто, гркљенов, давад глас, апогљитов, го дигнуваме, и со, јазиком мрднуваме задагоречеме.

Пи.

Овде ни кажа, и ни, истолкува само 35 слова, камоји, другите кажими ако знајеш.

Од.

Другиве слова требаjед само за црквенипе књиги, ни, за, чисљени брои требаед.

А слова се овије који се помогну у кириљици.

ѕ, оу, ѿ, щ, ꙁ,
ь, ж, ѯ, ѱ, ѵ.

Пи.

Истолкуваими, какви, гласови имајед и закаде требад овије, слова, ако знајеш.

Од.

а. Овеја (ѕ) држид 6.

б. Овеја (оу) држид, 400.

в. Овеја (ѿ) држид, 800.

г. Овеја (ѯ) држид 60.

Џ, џ.

Кји штиљс аште ћухас прсе, мегурмазе, епин форт зан апо дамбан ештрингоим, тапоефоим матраш нка, кји, (ж) еде ма за нисе, и ма, и.

ЈУ, ју.

Кји штиљс аште фјитисе, прсе, ф-јути, епе, зан апо пупса гурмазис поегритим, еде, мећуу, љуим претапоифојем.

Пу.

Кату, муека, дифтова, еде ебове марвешт, веч 35 штиљса, апо, кујан, тећетр, дифтому, по и дји.

Уп.

Кји ћетер штиљса по духед веч пре љиберта, кишас апо еде пре нуморумеа, есапис, подухет.

Апо штиљса јан, кји, циљи, јан, машум, иде, штиљсора, кириљисе.

ѕ, оу, ѿ, щ, ꙁ,
ь, ж, ѯ, ѱ, ѵ,

Пу.

Варому марвешт њиер си зан киштен еде пре куу духед кји, штиљса, по и дји.

Упр.

а, Кји (ѕ) баје 6.

б, Кји (оу) баје, 400.

в, Кји (ѿ) баје, 800.

г, Кји (ѯ) баје, 60.

д, Кји (ѱ) баје, 700.

Џ. џ.

Бу, јази, диљандир, ичуи богазимиз, иљен, кави аваз вериpиз дахи диљеримизјс-киштириpиз, ћи соиљејељим бундан, даа, кали, (ж), ве, даа сесљи, сиври.

ЈУ. ју.

Бу, јази. г-данииндир, ичуи, г-дамиз, аваз, верijор дахи јутацагимизи калдиририз, ве диљимиз, иљен, титрериз, ћи буну дејељим.

Су.

Бурда бана диверди ве терцуме, едтин, саде 35 јота, ациба обирљер нерде бана табир енље егер биљирсен.

Цу.

Бу гаиpе јазиљер љјазим дирлар саде енћељин ћитабларина, дахи ве тарије, мадељерине, љјазим дирлар.

Иља јазиљер буиљардир, ћи, ангиљер, даа, зијаде олуб, кирили, ељиф, супара, деруниде.

ѕ, оу, ѿ, щ, ꙁ,
ь, ж, ѯ, ѱ, ѵ.

Су.

Бана терцуме ед насл авазлари вар ве нереде ичун љјазим бу јазиљер егер биљирсен.

Цу.

а, Бу, (ѕ) тутар, 6.

б, Бу, (оу) тутар 400.

в, Бу, (ѿ) тутајор 800

г, Бу (ѯ) тутајор 60.

д, Бу, (ѱ) тутајор 700

д. Овеја, (ψ) држид, 700.

е. Овеја (ь) је, заљенено, за, овеја, (л) да кажед, потенко, зашто, треба глас, на словово, данна, закажување, чисто еден збор, или више зборови.

А, и, заовеја, (н,) је, заљенено, даго, правид, гласод, подебел, записање таков, глас, кога, нам, треба.

ж. Овеја, (ъ) је, поднор, току кога, пишеш, каде треба, това, слово оставиго словово подалеку, затова, и, нетреба зашто секоје слово кога, горечуваме, со гласод газиме на слово во ето затова.

Пи.

А закаде служид овеја (ж) и овеја (v) кажими, ако знајеш.

Од.

Овеја (ж) служид, у место, овеја, (ъ) аовеја, (v) служид у место, овеја (в) које, и това, у црквенине, књиги, служад.

Пи.

Какви се броини числа кажими ако знајеш.

Од.

Едно је (црквени) цифри друго (турски) трето, (арапски), четврто, (латински) и многу други.

Пи.

Кажими, ако, знајеш.

е, Кји (ь) аште енцит пре, кји, (л) тадифтоје, ма еол прсе, духед зан прми, штиљс, таките, предифтомеа пастр, њи кувенд сеи, машум, кувендумеа.

Апо еде пре, кји, (н) аште, енцидшин, тата, бароје, заини, матраш, прешкрумеа, асиш, зан, кур та духе неве.

ж. Кји (ъ) аште, битет, по кур шкруим кудухет, ајо штиљси, ма, љарг ље по пре ајо нук духед, прсе, пасвет штиљс, кур фољем, шкељим мезан прми штиљс. че преајо.$

Пу.

Апо, прекуу, ругдоје, кји (ж) еде кји (v) дифтому по и дји.

Упр.

Кји (ж) ругдоје, нде вендин кји (х) апо кји (v) ругдоје нде вендин кјо (в) апо еде ајо нде љиберта кишас ругдоин.

Пју.

По си јан штиљса те нуморумеа дифтому, по и дји.

Уп.

Њи, аште, (кишас) штиљса ћетер (турчишт) трети (араписе) катрис (латинисе), еде, ћетер, шум.

Пу.

Дифто, по и дји.

е, Бу, (ь) јанџиктир, буна (л), ћи, диверсин, даа, инџе, ничин, љјазим, аваз бу јазије олсун, ћи, наћ, диверди гине, бир, ћељами, јаот, даа чок ћељамлар.

Ве буна (н) дахи јаншиктир ћи авази јапс-н даа кали јази ичун ол, џинс, аваз, ачан, бизе, љјазим исе.

ж. Бу, (ъ) дајак тир, иља ачан јазарсин перде љјазим исе, меркум, јазии, брак, даа, ирак, ол ичин ве љјазим деиљ дахи, ничин, хербир, јазији ачан дејоруз аваз пмизљен, јота, устунде, басариз иште ону ичун.

Су.

Аџиба, нереде, ичун, кулуг, едејор бу (ж) ве бу (v) бана табир енље егер биљирсен.

Џу.

Бу, (ж) кулуг едејор, бунун (ъ) јеринде дахи бу, (v) кулуг, едејор, бунун (в) јеринде, зира ве меркум дахи, енћељ, ћитаплар, деруниде, кулуг едејорлар.

Су.

Аџиба, насддирлар, саидан ракамн бана табир енље егер биљирсен.

Џу.

Бири, (енћељин), дир ићинџи, (турче,) учунџу (арапчес) дордунџу (латинџес) ве, чок, гаиреље дахи,

Су.

Тактим, ед, егер, биљирсен.

Славјански	Арапски	Римски	Турски
а, в, г, д, е, ѕ,	1. 2. 3. 4. 5. 6.	I, II, III, IV, V,	Турче јази. олмаиб, себебинден Турче раками есик кал-р.
з, и, ѳ, і, аї, кі,	7. 8. 9. 10. 11.	VI, VII, VIII,	
гі, дї, еі, ѕї, зї,	12. 13. 14. 15.	IX, X, XI, XII,	
иі, ѳї, к, л, м, н,	16. 17. 18. 19.	XIII, XIV, XV,	
ѯ, о, п, ч, р, с,	20. 30. 40. 50.	XVI XVII XVIII	
т, оу, ф, х, ѱ,	60. 70. 80. 90.	XIX, XX, XXX,	
ѿ, ц, ра, рі.	100. 200. 300.	XC, C, CX, CXX,	
	400. 500. 600.	CXXX, XD, D,	
	700. 800. 900.	DD, DDD, DDDD,	
	1000. 10.000.	L, LD, LDD,	
		LDDD, DM, M,	
		MX.	

С. македонски

Ци.

А који је истолкувал овије слова које и каза нам за писање кажими ако знајеш.

Од.

Овије слова ји истолкувал славни стихотвор Влкан Карацовски.

Преписувајеhи песни, тује, нашол, ово, (љ) и ово (њ) и ово (ћ), али, требад, такви, гласеви, за јазиков наш, зашто, без овије слова неможе да се пише, по гласов, кои је од јазиков наш.

А овеја (ђ), слово је, истолкувано уште у старо време, које се, наодид у житију, Добровског току је овака ┼|| написано а каде нас као куhно је познато.

Арбански

Цу.

Апо дижи, ека, баро, марвешт, кји, штиљса, циља ека дифтова неве прешкрумеа, дифтому, по и дија.

Уп.

Кји штиљса ека баро марвешт прми емин такије, љумје, шкрунтор, канга Уко Карацнс.

Вас шкрумеа канга, аhе ека цет кји (љ) еде кји (њ), еде кји (ћ), си подухед асиш зан, пре гјухе тоно прсе, пакјн, штиљса, емунде, таушкрује маз занин, циљи, аште ниа гјуха те тоно.

Апо, кји, (ђ), штиљс, аште барошин мар вешт ма иде мотинте вјетер циљи уцинцет, иде порумеа шкруум Добровисе по hе кашту ┼|| аште шкруум.

Турски

Су.

Ациба, hим, терцуме, едтмиш бу јазиљери hи бизе, дивердиги, јази, ичун бана табир, енље, егер биљирсен.

Цув.

Бу јазиљери терцуме едмиш намhи миснинде турку енљен Каракурта бендељери.

Туркиљери, тесвије, едерек орда булмиштер бу (љ) ве бу (њ) ве бу (ћ) hи, љјазим, буцнис, авазлар бизим љисанимизи ичун ничин букалемсиз јаза едпљмез hи бизим љисиниден аваз, олуб ардинце.

Дахи, бу (ђ), каљем, даа кадим земандан терцуме олунмиш, hи ангиси булунур добро оглунун јашадиги таквиминде, иља, боиљедир, ┼|| јазил зира, бу бибизим дијара ев хесаљи ђиби бељидир.

С. македонски

Пи.

Како, можеме, да се, просветиме кажими ако знаеш.

Одг.

Треба, најнпре да се просвети книжарод кои ји писал књигиве:

Пак, ако је, списатељод просвештен и мије по књига можеме посље дасе просветиме.

Пи.

А зар неје просвештен списатељ, књиги, и зашто кажими.

Одг.

Мије ако му речеме, да неје просвештен, го увредуваме, току, секои књижар кога нише књигу насамо, ја нише пак он мисљи све право кажал и све, така је а у секоја књига имајед погрешки, осим, у црквенине књиги нема зашто се еднош, написани, за до века, и свети, остануваjед.

Пи.

Кога је така како треба, да, чинид, књижарод со књигиве, кажими ако знаеш.

Од.

Секоји списатељ књига кои, пише, и ако је, наимногу учен, ако оће да се просвети и да го развијед знајењето своје а и ако, оће, да поможе науци.

Арбански

Пу.

По си мундеми, тапо умсојеми еде таубојеми марвештун дифтому по н дји.

Упр.

По духет, мапара, та убојет, марвештун, љибертар циљи ека шкруу кји љиберта.

Опет даш аште шкруитор мсошин еде на нка љиберт мундеми пастан та убојем марвештун.

Пу.

Апо зар ште марвештун шкрунтор љиберта еде прсе дифтому.

Уп.

На кур, дотн, фоим, спио нук, аште, марвештор тата земроим, по пасвет, љибертор, кур, шкрује љиберт аји вет пое шкрује опет ан кунтоје цнф дреит кадифтове еде цит ашту аште ано нде пас љиберт кинте фан, веч, нде, љиберта, кишас, ска, фан, пресе, јан њнер шкрошин пређер јет еде шенте мбетин.

Пу.

По кур, аште, ашту, си духет табароје, љибертор ме љиберта дифтому по н дји.

Упр.

Пас вет шкроитор љиберт циљи шкрује, еде, по н аште шум мсошин, по и даш та умарвештоје еде тата чиље дишмеа ветис ано еде по н доо тандифе мсујесори.

Турски

Су.

Насл шеирд олунабиљирпз ћи анлајан олаљим бана табир, енље, егер биљирсен.

Цув.

Љазим ен евељ шеирд едиљсин ћитабчи ћи бу ћитабларн јазан.

Ђене, ћитаби, јазан, оку муш исе ве биз дахи ћитаб ехаљиједен анламиш олаедебиљиjоруз.

Су.

Ацнба, деиљми, окумиш, ћитаб, јазици, ве неичин бана табир енље.

Цув.

Биз егер десег ћи арнф деиљ намћи меснеи докунуруз, иља, ерћес, ћитабчи ачан ћитаб јазајор, технаце, јазајор, ђене меркум санр ћи еп садакат, диверминш, ве, дедиги, ђиби, сахидир, зира хербир ћитаба јаниљишљикљер вар салд енћељ, ћитабларда, јаниш јок ничин бир ћеред јазиљидирлар ебедљерннце ичун ве азис калрлар.

Су.

Чунки оиље олдугуна насл љјазим едсин ћитабчи, ћитаблар, иљен, бана табир, енље егер, биљирсен.

Цу.

Ерћес ћитаб јаздиран анги ћи јазајор ве дахи енчок иљимљи исе егер истерсе ћи ћенди иљими кувветљедсин, ве, дахи, ћенди арифљиги ачтирсин дахи егер истерсе, ћи иљима јардим едсин.

Треба, сам, да, иде, книгиве да си ји, продавад међу тои, народ, за кадеи правил по јазикод како, зборувајед, тамо.

И потова, ако му је, грешена, књигава, тои, сам ћа познел каде је, грешено у књигава.

Пак идућа књига подобро ћаја направид.

XVIII.

Реченица, или, зборови.

Пи.

Каква је реченица, и зашто, служи, народу, кажими ако знајеш.

Од.

Реченица, се, велид, таја наука, која, кажувад за разговори, како се сложувајед и ставувајед еден со други разговор пак од них права и чиста, реч да излезед и да се разбирад што некои за нешто кажувад или зборувад.

Пи.

Што је зборување, и каква смеса има кажими ако знајеш.

Од.

Зборуване је, разговори многу, које секои, реч друго кажувад разделено за себе.

Духет, вет, ташкоје, љиберта тапо ните намрдете ајо нераз, пре, куу скабарове мбас гјуха сикувендони аће.

Еде маз ајо по и аште фаитун иде љиберти.

Опет љиберти настаисе, ма мир дотбароје.

XVIII.

Фјаљтора сеи фољмеа марвештора.

Пу.

Си аште фјаљтора еде пречуш, ругдоје, и-нераз дифтому, по и дјн.

Уп.

Фјаљтора, уфојет, аја мсумеа цла по дифтоје пре. кувенумеа, си, по убоин, нја, еде, нојам цјекун-, ни, ме ћетер, фјаљ опет нка ата дрсит, еде пастр кувенд та диље еде тапо умарет, вешт чиш ни куш пренисен дифтоје, сеи кувендон.

Пу.

Чиш аште кувендумеа еде чвар куиту, кините, дифтому, по и дјиш.

Уп.

Кувендумеа аште фољмат шум циљи, пас кувенд дофтоје ћетер сеи удан превете.

Љјазим јанлс, ђидси, ћи ћитабларини садсин ћи окав-мин арада нерде ичин, онлари, јаптрмиш ол љисани ардинце насл мухабет едејорлар орда.

Ве олдем, она, егер, јанлишисе ћитаб меркум ћенди бењејецек нерде јанлш исе ћитаб дерунидe.

Ђене, ђељен, ћитаби, даа испах јантирир.

XVIII.

Љугат јаот созу, анламаги.

Сув.

Љугат наслдир ве неје кулук едејор кав-ма бана табир енље егер биљирсен.

Џу.

Љугат анлр ол иљим ћи анги диверир мухабетљер ичун насл ујарлар ве саташирлар бири обириљен мухабет ђене онлардан догру, ве, паћ, ћељам, чиксн, ве, дахи анлашси бир ћимсе бирнесне ичин не диверијор јаот сонљејор.

Су.

Меркум сонљемег недир, ве, насл, тактими, вар, бана, табир, енље, егер биљирсен.

Џу.

Мухабет, чок, сонљемегљердир ћи анги хербир ћељам, анри, диверир ћендине ољешик.

С. македонски	Арбански	Турски
И од, това, мије, ћа, научиме секакви зборови да познаваме зашто од њих изљегајед зборови казувајећи како се основувајед и како, се, мењјавајед. А зборувајећи си кажуваме мисљењево, паше зашто, човек, кога, мисљид, нешто. тои со зборови извељувад. Това се, вељид, зборувад, вељид, пљи, се, разговарад.	Поеде ика, ајо на дот мсоиме ђитчвар фјаља, тањјофим прсе ика ата подиљин фољнат, дифтоии си по укјерче еде си по уандароите. А по, мекувендумеа, по дифтоим; куитумеа, тоно, прсе, њерји, кур, куитоје, њисен, ајп, ме, кувисе ное дифтоје. Ајо поуфојет, кувендоје фон сеи по кувендон.	Ве ондан биз урепсенив херцинс соиљенши ни ћи, беиљејељим, ничин онлардан ћељамлар чикајорлар диверек. ћи насл курулур, ве дијишиљирљер. Дахи мухабет едерек фићирљедигимизи, ифаде, едериз, ничин, адам невакт, душунур, бир шеи меркум созларињеи ифаде едејор. Ол сес аилр соиљејор дејор јаот мухабет едејор.
Пи.	Пу.	Су.
Кажими каква је реченица ако знајеш.	Дифтому си аште фјаљи сора по и дјиш.	Бана табир енље љугат наслдир беиљерсен.
Од.	Уп.	Цу.
Реченица сам. човек и акоја направид неје убава.	Фјаљисора вет њерип еде по и ебароје с-ште мир.	Љугати османије вар ерћими прадеси варисе падишах саисида уреисин.
Пи.	Пу.	Су.
Зашто неје убава кажими да знам.	Прсе сиште мир дифтому тадји ун.	Ничин бу ићи, љисаниден еп дењ бана табир енље биљеним.
Од.	Уп.	Цу.
Затова. треба, да се, зберед, од сви, напред, речени, народности, по 4—5 људи учени, који, го познавајед, јазикод, маикви чисто. И тије људи да скровад једна реченица која одговарад, сродно, народностима, северославјанским пак да остане као, света, таја, књига, за сиве, школа, а и за други књиги писање.	Пре ајо духед та умбљидин ика њеразисе, шкипиништ, ика, ците, фисат ика 4-5 њерји мсоум цињи поењјофни гјуха тенонас пастр. Еде ата њерните љет кјерч њи фјаљисора цла упрцече напар, њеразп, шкипинисе опет ајо тамбете шенте њиер препас ер ајо љиберт, прецпе, школа, еде, пре, ћетер, љиберт шкрумеа.	Онпичун, љјазим, ћи, бир умумије, едсиљер, хербир евељден, андигимизи кабинељери бешер, адам. окумуш, ћи ангиљер ана љисанији, пађ беиљејенљер. Ве меркум, ерифљер, бирлугат курсунлар ћи меркум, љугат, хербир, кањеме ве иљима задељере азис калси. Иља боиље, ћим насл биљирсе онље јазар буза дељерин, љугатини.
Пп.	Пу.	Сув.
Кажпми каков је кровод од реченица п ако незнајеш, чисто.	Дифтому, си, аште, кјерчиђ ика, фјаљисора, еде по, и, нук дјиш, настр.	Бана табир, енље љугатин, куруши, наслдир ве, егер, биљемејорисен, пађ.

Одг.

У секоја, реч, бидуѕад, нанмалу, овије два зглоба, иљи, (страни,) који се, заједно, једно, је, това, које, мисља да зборува, а това, се, вељид основ, а друго, је, това за које, мисља, и, зборува товаје, прилог, иљи (придавање).

Ако, сакаш даречеш, човек, иљи, друго, нешто, овеја, је.

Човек, је, основ.

Мисљид, је, придавање.

Пиље, је, основ.

Цејед, је, придавање.

Земја, је, основ.

Севртид, је, придавање.

Пи.

Кажими, ако, знајеш, уште нешчо од реченица, каков, је, ред.

Од.

Реченица, је, гољема, неможа, со овије малу, зборови, даја, искажа.

Зашто секоја реч има три, (љица), шест, (гласеве) и девед, (скакања) а до, дванадесед, (придавци).

Пи.

Који се, љица, и какви се, кажими ако знајеш.

Од.

Љица на четири се разделјени.

а, Мошки, женски, и средни, и множни.

Уп.

Нде пас, фјаљ, бојет, мапак, кји, дуи, нуја, сеи, (ана) циљи, јан башке, њани, аште, ајо, циљи покуитоун, тапофољ, ано, ајо, уфонте, штруме, ано, ћетер аште ајо, пре, циљии, кунто, еде кувендоо, ајо аште, зђатумеа.

Ано, и, духе, тафониш, нерји, сеи ћетер, њисен чекијо, аште.

Њерји, аште, штруме.

Куитоје, аште, зђатумеа.

Зог, аште, штруме.

К-ндон, аште, зђатумеа.

Трол, аште, штруме.

Руколонте, аште, зђатумеа.

Пу.

Дифтому, но и, дји, маа, њисен, ика, фјаљисора, си аште, арада.

Уп.

Фјаљисора, аште, маде, ме, кји, пак, фјаља, смунд, таподифто, циф.

Прсе, пас, вет, фјаљ, киште, тре (фаче) цашт (зан), еде, нанд, (к-цемеа) ано, ђер, дуимадијет, (зђатумеа).

Пу.

Циљи, јан, тефача, еде сијан, дифтому, но, и, дјиш.

Уп.

Фача, јан, накатр, пјеч удан.

а, Машкум, фемн, еде медисис, едешумис.

Цу.

Хербир, сопљеншии, ехаљиде, олур, ен, аз, бу, иђи, дирсек, јаот, (тараф) ангиљер, ђи бераберинџе, олуб евељи, ђи, меркум, дир, неје, умарм, ђи, сонљејени, иља, меркум, деиљир, душек.

Дахи, ганреси, дир, оо ђи, ангији, ичуи, душупурум, ве, сопљејорум, одир, екљеме, јаот, (узадтиги) егер, истерсеи, дејесии, адам, јаот, гапре, бир, шеи, иште, будир.

Адам, душегтир.

Душунур, екљемедир.

Куш, душег тир.

Дирс, едејор, екљемедир.

Топрак, душегтир.

Текерљенир, екљемедир.

Су.

Бана табир, ењље, егер, биљирсен, даха, бир шеп, љугадтан, с-раси, насддир.

Цув.

Љугат, бујук, тир, бу аз, созлар, иљен, тактим едемејорум, битуну.

Ничии, хер, бир, ћељамин, вар, уч, (чере) алти, (авазлар) ве, докус, (брагиљмаги) дахи ониђиједег (екљемељер).

Су.

Ангиси, дирлар, черељер, ве, насл, дирлар, бана табир, ењље, егер, биљирсен.

Цу.

Черељер, дорде, ољешиктирлар.

а, Ерђек, диши, ве, орта вечок, саилан.

б, Засебе, затебе, заоного, зањих.
в, Замене, занего, заового, заовније.
г, Затова, заово, заонова, затије.
д, Сказатељни.
е, Бројни.
ж, Љнчни.
з, Занастрана.
и, Поручитељни.
ј, Предузниматљни.
к, Свршени.
л, Непред-узети.
м, Посљедователњни.
н, Цозпватељни,
о, Сојединитељни.
п, И, вменитељни.
Овије, сиве, зборови, уреченица, треба, дајп, научиме, пак, потом, дазнајеме. н да, зборуваме, и да пишиме, и мисљава, која, ја, мисљиме исто кажуваме другему, и он, това разбирад, а недруго.

б, Превете, пртуу преан, преата.
в, Прему, преатгја, прекја, прежата.
г, Преајо, пре, кијо, преајо, преата.
д, Дифтошнин.
е, Тенукорошњин.
ж, Фачее,
з, Пренаћетер, ана.
и, Порецатисе.
ј, Бајеншњан.
к, Тесосшин.
л, Асбаншин.
м, Пастансе.
н, Предот. тирен.
о, Цињиубојет, њја.
п, Еде, андарошњин.
Ката, цит кувенди нде фјаљисора, духет, тапоемсоим, опет, пастаи, тадијеми, еде, прта, кувендоим, еде, пршашкруим, еде, куиту, цпљи, покуптоим, теврте, дифтоим, пањи, ћетер, еде, аји, ајо маревешт.

б, Ћендиме, ћендине, онаичун, онларичун.
в, Бени ичун они ичун буичун, бунларичун.
ѓ, Онични буичин шунунуичун, онларичуп.
д, Ифадеден.
е, Саиланлар.
ж, Ђозђорељиљер.
з, Башкатарафиђостерен.
и, Смарламалар.
ј, Башлавбљер.
к, Битирмељер.
л Башланмадикљер.
м, Сонрађељенљер.
н, Давет, еденљер.
о, Берабер, ендељер.
п, Ве дјипшејенљер.
Бунлар, битун, мухабетљери, љугат, деруннде, љјаз-м, ћи, урепељим, ђене, олдем, биљељим, ве, мухабет, едељим, ве јазаљим, дахи, ве, фиђирим-зи, ангији, ћи душунуруз, меркуму дивериpиз, башка, ћимсеје ве, меркум, шуну, андајор, иља, деиљ, башка, биршен

Пи.

Кажими, како, се, сложувајед, пак, дазнајеме кога, зборуваме, со, некои, други, човек.

Од.

Овако, се, кажувајед, мошки. средни женски, тои, теја, таја, ја, овеја, оваја, јасу, овеја, је, оваја, је, него, ного, неја, нему, нему, неизе, сонего, сонего, сонеја, сонегово, соовогово, сонезино, сонеговоно, сонеговото, сонеизи, но, то, во, но, не, на.

Пу.

Дифтому, сипо, ухарадонте, опет тадим, кур по фољиљим, мењи, куш ћетер, њерји.

Уп.

Ћекашту, удифтонте, машкул, меднсур, фемнан, ајо, аја, ун, кијо, кија, унјам, кијо аште, кија аште, ато, ато ата, атјит, атјит, м кија меаји, меајо, меаја, меаит, меаит, меајанонит, меатнии, мек-тисе, меајаоните.

Су.

Бана, табир, ениље насл, ујарлар, ћи, биљељим. ачан, мухабет, едејоруз, биранги, башка, адам, иљен.

Цу.

Бониље, тактим, едиљир, ерћек, орта, диши,
Меркум, шуну, џанаба, бен, буу, буџанаба, бенни, будр, будир, ону они, џанабаји, она, она џанабаја, џанабинљен, онуиље, џанабануиђиниље бунуиђиниљен ониљен џанабинин ђиниљен ону ниђисиниљен, џанабинин, иљен, бу, ђи.

Пи.

Ако, имајед, уште, [illegible], лица, кажими, ако, знајеш.

Од.

Имајед, многу, току, овде, нековљку, дакажа, који, се, папнотребни, заразбирање, а други, посље, ћан, искажа, по азбучни строи.

И овде, се, два, збора једини, а трећи, множи а тоје, посљедњи, ве, множи се.

Ја, ти, мије, тои, теја, тије, овја, овеја, овије, јасу, овја, је, овије, се, оњја је, тои је, тије се, јасу, тиси, вијесте.

Одговор, заовије, збо-рови, првиве.

Несу, ја, неси, несме, неје, пеје, несе, несте.

Пи.

Ако имајед уште не-кои, овака, безстрои, ка-жими, ако, знајеш.

Од.

Имајед, и, оваке, се, разбирад.

А това, је, заказунa-ње, време, некому, иљи на, некоји.

Од.

Сега, пређе, посље, одутрина, денеска, ве-чер, денеска, вчера, утре годинава, лани, вгодина сака, сакаш, сакате, ако сака, ако сакаш, ако са-кате.

Овије, се, други, сло-гови, што, једини, а од три, љица.

Пу.

Апо, ка, неца ма аспш фаче, дифтому, по, и, дјиш.

Уп.

Киште, шум, по кату, двса, дот, дифто, циљи, јан, машум, ика, духет, преп, потамарвештиеа, апо, ћетер, пастан, дот, дифто, маз, арада штиљ-сисе.

Еде, кату, јан, дуи, фјаљ, кањи, дифтои, апо трети, прешум, еде, ајо аште, настаи.

Ун, т-и, на, аји, ајо, ата, кји. кијо, ката, уи-јам, кијо-аште, кјијан, ап аште, анаште, атајан унјем, т-ије, јујани.

Упрдеч, прекји, фољ-мат, епрепарас.

Нук, ем. ун, нук, је, нукјеми с-ште, нук аште нук, јан, нук. јани.

Пу.

По, и, кпште, ма, њи, чвар, кашту, паарада, дифтому, по и дјиш.

Уп.

Кпштеп, еде, ће, ка-шту, умарет, вешт.

Апо, ајо, аште, пре-дифтомеа, мотин, нањи, куш, сеи, нањи, цилат.

Уп.

Ташти, парес, пастаи икамицес, сот, мрам, сот, ђе, њесер, симвјет, вјет, пдемотимот, доо, даш, дашни, по, и-доо, пои-даш, и-дашни.

Кји, јан, ћетер, фољ-меа, еде, ајо, јан, вети-с, апо, ика, треи, фаче,

Су.

Гаљиба варми, даха, ол цинс, чережер, бана, табир енље егер биљи-рсен.

Џу.

Вар чок, иља, бурда, бир некадар дивереим а-нгиљерћи даачок љјазим олуб анламаг ичин дахи ганрељери, сонра, ди-верецеим, ељиф, с-раја, ардинце.

Ве бурда иђи соз дир бирер, санлан, дахи у-чунцу чоклуг иља сор-аћидирлар, чоклук.

Беи, сеи, бис. о, шу, онлар, бу, бу, бунлар, бен, им, будир, бунлар-дир, одир, меркумдир, онлардир, беи, им, сеи-сии сизсиниз.

Џуваб, ондећи, соз-лара.

Диљим бен, диљсин ди-љиз, диљдер, диљдер-лар, диљсиииз.

Су.

Егер варисе даа бир ангиљер курушсиз бана табир енље биљир исеи.

Џу.

Вар ве боиље анлашир.

Иља, одирћи, земаи, дивермег ичин бир ћиме јаот ћимсељере.

Џу.

Шинди, темии сонра, бусабах, буђуи, акшам, буђуи, дуи, јари, бусене б-лд-р иљерије, истејо-рум, истерс-и, истерс-иииз, егер, истерсем. е-гер, истерсиииз.

Бунлардир, башка, мухабетљер, дахи, бирер санлан иља уч череден.

С. Македонски	Арбански	Турски
Ового, оного, овеја.	Чекји, чеајн, чекијо.	Буну, ону, буни.
Него, него, неја.	Ато, ато, ата.	Ону, они, џанабаји.
Нему, нему, неизе, сонего, сонего, сонеја.	Атјит, атјит, м-кјиа, меајн, меајн, меаја.	Она, она, џанабаја, онунље, онунље, џанабанље.
Со негово, со негово, со неизино.	Меаит, меаит, меајаонит.	Онуниље, онуниље, џанабанин, иље.
Зонеговоно, сонеговово, сонеизиноно.	Меаити, меаити, меајоните.	Онунћиси, иље, онунћиси, иље, џанабанин, ћиси, иљен.
Други, зборови, се, задасе, подпуни, речникод по азбучном, реду, написани.	Ћетер, кунисе, јан, прецотаумбуше фјаљтор мбас, афбукин, арада, шкрошин.	Гаире мухабетљер дирлар, ћи љугат долдура ељифин с-ра суриједте, јазил-дирлар.
а.	**а.**	**а.**
Ако су, ако си, ако сте.	По-н-јам, по-н-је по-н-јани.	Егер исем, егер исен, егер исениз.
Ако је, ако не, ако се.	Љеаште, љетнук, љепо јан.	Егер исе, егер диљ, егер исенез.
Ако ја, ако ти, ако вије.	Апо-н-ун, апо-н-теп, апо-н-ката.	Егер бен, егер сен, егер бунлар.
Ако тои, ако таја, ако тије.	Апо-н-аји, апо-н-кија, апо-н-атуре.	Егер оо, егер џанаба, егер онлар.
Ако сака, ако сакаш, ако сакате.	Апо-н-доо, апо-н-даш, апо-н-дашни.	Егер истерсем, егер истерсен, егер истерсиниз.
Ако сакал, ако сакал, а, о, ако сакаље.	Апо-н-кадаш, апо-н-кандашт.	Егер истемишсе, егер џанаба, истемишсе, егер истедиљерисе.
Ако неће, у, ш, ако неће, те, ме.	По-н-нук, до, по-н-нук до, ни, ми.	Егер истемесе, м, н, егер истемишсе, низ, љер.
б.	**б.**	**б.**
Бог, да прости, бог, да го прости, бог даји прости.	Зот, ендјефт, зот, таноендјефт, зот, татеендјефт.	Алах, рахмедељисин, алахрахмед ељесин ону, ондар.
Бациго, бација, бацији.	Пуфе, пуфе, пуфе, ата.	Еп, шуну, еп, шуна, еп шунларп.
Бацив, баци, бацивте.	Енуфа, пуфе, кининуф.	Ептим, еп, ептиниз.
Бацува, бацувад, бацувате (цељивање).	Попуфаун, попуфс теп, попуфи.	Еперим, епејор, епејорсиниз.
Братучед, братучеда, братучеди.	Кушери, кушерија, кушерините.	Еђен, еђена, еђенљер.
Братучед, тешкинсин.	Влангa.	Амз-заде.
Брат, брате, браћја.	Вла, орвла, в-љезур.	Оскардаш, кардашим, кардашлар.
Братуми, братути, на браћани.	Влапеми, влаи, јоте, в-лаверсате.	Бирадериме, бирадерине, кардашларина.
Братуни, братуви, на браћави.	Влаитоно, м-влаи, јуве, м-в-љезур.	Кардашимизе, кардашинизе, кардашлариниза.
Бев, беше, бевме, бил, било, биље.	Ишем, ипте, ишњен, аштен, ћеше, ћешњен.	Идим, иди, идик, имиш, имиш, имишљер.

[illegible] било, беја.
[illegible], бидуваш, би[illegible], те, је.
[illegible]о, бела, бељи,
[illegible]оно, белоно, бељи, [illegible]не. те.
[illegible]ијол, ов, бијолон, би[illegible], ве, не, те.
[illegible]ос, дрво, (зова).

В.

Врзаљка, врзаљка, ва[illegible]на, врзаљки, (јозуљ).
Вила. вилава, вилана, виљи, ве, не.
восок, восоков восокон.
Вељев, вељид, вељад.
Вељење, вељеше, веље, је, вте, вме.
(вирекоје, вам).
Ваљчесто, ваљчеста, ваљчести.
Вељи, вељиш, вељите.
Вељел, вељела, вељеље.
Вељено, вељена, вељени.
Видел, видела, видеље.
Вода, водава, вођево.
Водата, водана, вођено.
(Вође).
Водено, водена, водени.
Воден су, воден си, водени сме.
(Исквасени)
Вол, волов, волoвиве.
Волод, волон, воловиве.
(Волови)
Вар, варна, варевиве.
Варод, варта, варевите.
(Варèви)

Кијаћешен, аштен, ћешњен.
Побоун, поботен, побо им, на, нију, јен.
Барде, бард, барда кји барде, ајо, барде. кјиибарда. ата барда.
Кјибуљ, ајобуљ, кјибуља, ата, буља.
(Шпендре бут.)

В.

Г-д-а кји, г-д-а, ајо, г-д-а г-д-ат.
Грамб-љ, кји, грамб-љ ајо, грамб-љ, грамб-љат.
Днуу, кји, днуу, ајо, днуу.
Фоља, ефољаун, епофое, пофоин.
фашмеа, фаште, пофошњин, екинифоља.
(Екафан, ју).
Румбулак, румбулака, румбулак, јан.
фоје, тенфо, фони,
Кафот, екафот, екафошњин.
Ашт, фоме, ашфоме, јан, фоме.
Епаш, екан, наша. еканпаи.
Ујн, кји ујн, катаујн-
Те уин, ајоуи, ататеуин.
(Уи шум).
Њјом, њом, њјом. јан.
Њјом, јам, њјом, је, њјом јами.
(Њјом јан).
Кау, кји кау, ката ћет.
Ајо кау текау, ата ћет.
(Ћет).
Крћељ, кји крћељ, ката крћеља.
Крћељи, те крћељи, те крћељат.
(Крћеља).

Џанаба, иниш, иниш, пдиљер.
Олурум, олурсин. олур, уз синиз, ларди.
Бејаз, бејаз, бејаздирлар.
Бу бејази, обејази, бу бејазлари, обејазлари.
Бу сусуруји, о су сурији, бу су суруљери, о су суруљери, (јурвер).

В.

Акт, буакт оакт, актлар, (баламаг).
Јаба, бујава, ојаба, јабалар, бу о, јабалар. и
Шама, бушама, ошама, (балмуму).
Сонљерд-м, дејор, дејорлар.
Сонљемег, сонљерди, сонљејор, ди, диниз, дик.
(сизе сонљедиљер).
Јуварлак, јуварлака, јуварлактирлар.
Сонље, сонљерсин, сонљејорсиниз.
Сонљермиш, сонљермиш, сонљерљермиш.
Сонљеник, сонљеник, дејениклер.
Ћормиш, Ћормиш, Ћормишљер.
Су, бу су, бу суљери.
О сују, шу сују, осуљери.
(Суљерчок).
Јаш, јаш, јаштирлар.
Јашим, јас-н, јаш-из.
(Јаштирлар).
Оћуз, буоћуз, буоћузљери.
Оћузу, шу оћузу, о, оћузљери.
(Оћузљер).
Ћиреч, бу ћиречи, бу ћиречљери.
Ћиреџи, оћиреџи, шу ћиречљери.
(Ћиречљер).

С. Македонски	Арбанаси	Турски
Варид, вара, вариме.	Вулон, чеповулоо, чеповулоиме.	Каинајор, каинадтирир-м, каинадтиририз.
Варел, варела, вариље.	Кавулон, покавулон, повулокан.	Каинармиш, каинармиш, каинајорлармиш.
(Варење).	(Вулонмеа).	(Каинадтирмаг).
Водиго, водија, водији.	Шпене, шпене, шпене ката	Ђотур, буну, ђотур, џанабаји, ђотур, бунлари.
Водил, водила, водиље.	Кашпене, каншпене, каншпешин.	Ђотурурмиш, ђотурурмиш, ђотуруришљер.
(Одведување).	(Шпенмеа).	(Кулаузлук).
Овде неколѣку разговори заповедателни ѣаи кажеме на два љица.	Кату диса, кувенд, урдонопшорис тапоедифтоиме, на дуи фаче.	Бурда, бирнекадар, мухабетљери, бујурулманин, тактим, едеџеис, иђи, череје.
брои	нуморумеа	саилан
једини и множини,	њјапис, еде шумис,	бир ве чоклук,
Вчас, вчас-те.	шпеит, шпеитни	тес, тес-сенизе,
вчас, ти, вчас више,	шпеит т-и, шпеитни, ју,	чабуксен, чабуксенизе,
вчас, ја, вчас, овије,	шпеит, ун, шпеит к-тисе,	чабук, бен, чабук, бунлар,
вчас, оња, вчас, оније,	шпеит, ап, шпеит, ата,	чабук, о, чабук, онлар,
вчас, ово, вчас, тије,	шпеит кијо, шпеит атуре	тес, бу, чабуџак, онлари,
вчас, овја, вчас, мије,	шпеит, ки, шпеит, неве.	чабук, бу, чабук, биз,
г.	**г.**	**г.**
Година, годинава, годиње.	Вјет, симвјет, шумвјет.	Сене, бујил, сенељер.
Гнојп, гојов, гнојеви.	Ђељи, киђељни, ђељпа.	Ирин, буирин, иринљер.
Граор, граорљиво, граори.	Фјераз мефјераз апте, фјераза.	Бизељија, бизељија, вар, бизељијаљер.
Глобоко, глобоково, глобоко, но, глобоки.	Љенђиљ, кји, љенђиљи, ајо. љенђиљи, љенђиљ, јан.	Дерин, будерини, одерини, дериндерлар.
Гљеда, гљедала, гљедаље.	Почилоун, кија, качило, ечилокан.	Пазар, едерм, ђорурмиш, назар, едерљермиш.
Гљедад, гљедало, гљедајед.	Чилојет, покачилове, екашикошин.	Бакар, бакармиш, назар, едерљер.
Гољем, гољема, гољеми.	Мад, маде, мадејан.	Бујук, бујук, бујуктирлар.
Гољемово, гољемоно, гољемиве.	Кјимад, ајо, маде, кји, мада.	Бујуги, обујуги, бу бујукљери.
Гољемото, гољемата, гољемите.	Ајо темаде, ајатемаде, ата, темаде.	Бујугу, бујуги, бујукљери.
(Гољемшчина).	(Мадисора)	(Бујугљик).
Гол, голо, гољи.	Љакур, љакур, љакур, јан.	Чиплак, чиплак, чиплактирлар.
Гол, су, голси, гољисте.	Љакурјам, љакур, је, љакур, јани.	Чиплаким, чиплаксин, чиплаксиниз.
Голје, голаје, гољисе.	Љакур, апте, љакура апте, љакур јан.	Чиплактир, чиплактир, чиплактирлар.

П. Македонски	Арбански	Турски
[illegible], гољијон, го[illegible].	Ќји, љакурв, ајо, љакурв, ата тељакур.	Бучиплаги, очиплаги, очиплакларн.
(Гологлав)	(Мекрнјељакур).	(Чиплакбабљи).
[illegible], глуво, глуви[illegible].	Шурда, шурда аште, шурда јан.	Сар, сар, сардирлар.
[illegible], глувоно, глу[illegible].	Кји шурда, ајо шурда, ката тешурда.	Бусар кулакљији, осаркулакљији, бусар, кулакљиљери.
([illegible]тина).	(Шурдисора).	(Сар, олублуг).
Горешчо, горешча, го[illegible].	Нгроф, нгроф, јан, нгрофа.	Сицак, сицак, сицактирлар.
Горешчово, горешчо[illegible], горешчиве.	Кји нгрофи, ајо нгрофи, кататенгрофа.	Бусицаги, осицаги, бусицакларн.
Горешчо, је, горешча, је, горешчи, се.	Нгроф, аште, нгроф, аште, нгроф, јан.	Сицактир, сицактир, Сицактирлар.
Горешчото, горешчата, горешните.	Тенгрофи, тенгрофи, тенгрофат.	Сицаги, сицаги, сицаклари.
(Горешчина).	(Вапа).	(Исицак, харарет).
Д.	Д.	Д.
Дава, давад, давате.	Еп, епе, по епнију.	Верирм, верер, верерсиниз.
Дал, дал, а, о, даље.	Каеп, каеп, кан, еп.	Вермиш, вермиш, вермишљер.
Дава, даваш, давајед.	Поепуи, поепетен, поепин.	Верерм, веререи, верерљер.
Давал, давала, даваље.	Каепе, каепе. кан епе.	Верермиш, верермиш, верерљермиш.
Дал су, дал си, даљесте.	Кам ап, кеап, теи, кина ап.	Вермишум, вермишин, вермишсиниз.
дадада, дадајеш, дадаје, те, ме.	Таап, таепиш, таеп, ни, ми.	Верени, вересин, вере, синиз, љим.
(Давање).	(Епмеа).	(Вермег).
Движеније, движенији, ја.	Мундмеа, мундмејат, (мундет).	Ганретљик, ганредљикљер, (рух).
Длан, дланов, дланови, ве, не, те.	Плб, пљмб, пламба, кји, те, ата.	Аја, ајам, ајалар, бу, о, и.
Даречa, даречеш даречете.	Тафо, тапофојеш, тафони.	Дејеим, дејесин, дејесиниз.
Даречев, дасурекла, дасме рекље.	Н-камфа н-камфа, такимифа.	Дејендим, дејенди, десандик.
Дасурекол, дасирекла, дастерекље.	Тапоефаш, тапоефаша, таекини, фашта.	Ќидесандим, ќидесандим, ќи, десандинис.
Дасирекол, дасирекло, дарекље.	Потакефаш, потакефаш, по-н-канфан.	Дејендин, дејендин, десандиљер.
Дасиреча, дасиречеш, дасиречете.	Тафопрвети, тафојеш, прветн, тафони, прветн.	Дејеим, ќендиме, дејесин, ќендине, дејесиниз, ќендипизе.

С. македонски

Другему, другава, друѓово, други. ве, не.
Добор, доброво, добристе.
Добро, добра, добри.
Доборсу, доборси, добрине.
Добор ја, добор ти, добрисме.
(Добрина).
Дом, дома, домови.
Домов, домон, домови, ве, не.
(Домашно).
Доб, добово, добје.
Добов, добон, добјево, добјено.

е.

Еден, една, едни.
Еден ја, еден ти, едни, мије.
Едново, едноно, еднине.
Едното, едната, сите.
Еднему, едноизе, еднима.
(Јединици).

ж.

Живува, живуваш, живуваме.
Живувал, живувала, живуваље.
Живував, живуваше, живувајед.
Живувад, живувад, живувајед.
Женско, женска, женски.
Женсконо, женскана, женскиње.
Женсково, женскава, женскиве.
Женското, женската, женските.
Жена, жена, жени.

Арбански

Н-доњакуш ћетер, н-ћетер шумвет.
Мир, кјатемир, катамир.
Мир, мир, мирјан.
Мирјам, мирје, мирјани.
Темири, темири, темира.
Мирун, миртеп, мирјами.
(Букурија).
Штеп, шт-пи, шт-пиите.
Кјиштеп, ајоштеп, ката, штепа.
(Штписис).
Душк, душкис, душкат.
Кјидушки, ајо, душки, ката, душка, атадушка.

е.

Њи, ња, њјана.
Њиун, њитеи, њана, њеве.
Кји, њјани, ајо, тењани, ата њјанат.
Те њјани, те ња, те џие.
Н-њи, н-њја, н-њјанет.
(Њјанисора).

ж.

Попоровун, попоровш, т-н, попоронми, екапоровн, ека порон, капорон.
Кампорон, поровшин, попоронн.
Попороје, попороје, попоронн.
Феми, феми, феми, јан.
Фемни, фемни, фем-на.
Кјо, фемни, кија, фемни, катафемни.
Тефемн, тефемн, тефем-на.
Ор, грува, грува, груват.

Турски

Башкаћиме, буобири, бу, обирљери, о.
Исљах, бупсљаха, буислахлари.
Ен, ен, ендирлар.
Ен јим, ејис-н, ејиспииз.
Исљахбен, исљахс-н, исљахиз.
Енибен, енсен, ејиз. џумљемиз.
(Енљик).
Еф, евде, вљер.
Буеф, оеф, буефљери, о.
(Ефхесаљиси).
Пељит, мешеден, мешељер.
Бумешен, омешен, бумешељер, омешељер.

е.

Бир, бир, бирљер.
Бир бен, бирсен, саде, биз.
Бубири, шубири, бирљери.
Шу бир, бири, епљери.
Бире, бира, бирљере.
(Бирљикљер).

ж.

Јашар-м, јашарсин, јашариз.
Јашамиш, јашамиш, јашамишлар.
Јашард-м, јашарди, јашајорларди.
Јашајор, јашар, јашарлар.
Диши, диши, дишихчес.
Дишији, дишији, дишиљери.
Будишији, будишији, будишиљери.
Дишији, дишији, дишиљери.
Кари, кари, кариљер.

Женава, женана, женине.
(Женино).
Ждребе, ждребево, ждребиња.
Ждребено, ждребето, ждребињата.
(Ергеље).
Жар, жаров, жареви.
Желудец, желудецон, желудци, ве, не, те.

З.

Земја, земјава, земји.
Земјана, земјата, земји, ве, те.
Земјен, земјено, земјени.
Земјеново, земјено, но, земјени, ве, не, те.

Зељен, зељено, зељени.
Зељеново, зељеноно, зелениве, не, те.
(Зељена тдева).

Зела, зела, зеље.

Зедов, зеде, зедоје.

Земено, земена, земени.
Земи, земи, земите.
(Зедовме).
Зет, зете, зетеви.
Зетов, зетон, зете, ви, не, те.
(Зетево).

Золва, золво, золви.

Золвава, золвана, золвине.
(Золвино).

Зорлив, зорљива, зорљиви, (разрок).
Засебе, замене, занас.

Кјигрува, ајегрува, атагрува.
(Ррувас).
Муз, музи, муза.
Темузи, темуја, темузат.
(Хергеље).
Ф-нђи, кји, фнђи, фнђија.
К-физ, тек-физи, к-физи, к-физа, кји, ата, те.

З.

Трол, кјитрол, трола.
Тетроли, ајо, тетроли, кјитрол, ата, трола.
Нка трол, тролис. тролис, јан.
Кјитетролисе, ајо, тетролисе, ката, тетролис. ата.
Верд, верд, верд, јан, (јешиљ).
Кјиверд, ајоверд, ката, теверд, ата.
(Колофверд).
Камар, кијаемар еканмар.
Кам, мар, кемар, канмар.
Маршин, маршин, јанмаршин.
Мере, мере, марни.
(Кишимар).
Дандр, орданд-р, данд-ра.
Кидандр, теданд-р, катадандра, ата.
(Данд-рисе).

Куната, оркуната, кунатат.

Кји куната, ајо, куната, текунатат.
(Кунатисе).

Ив-нг-р, ив-н-г-р, ив-нг-рјан.
Превет, прему, преневе.

Букарија, карији, окариљери.
(Карин-и).
Тан, бутан, танлар.
Отан, шутан, танлари.
(Ерђеље).
Атеш, зија, бузијаји. атеш, зијалар, (корзија).
Мјиде, мјиден, мјиделер, бу, о, љери.

З.

Топраг, бутопраг, топраклар.
Отопраги, шутопраги, бу, о, топраклари, (арз).
Топрагдан, топрак-л, топрагдантирлар.
Бутопрагнђи, отопрагнђи, бутопраг-нђиљер. и, о, топраг-нђиљери.
Јешиљ, чимен, чимендирлар.
Бујешиља, ојешиљи, бујешиљ-љери, ојешиљери.
(Чимен, оту).
Алмиш, алмиш, алмишљер.
Алд-м, алди, алдиљер.
Ал-г, ал-г, алгтирлар.
Ал, ал, а-л-из.
(Алдик).
Јениште, јеништем, јеништељер, (ђуве).
Бујеништем, ојеништен, бујеништељер и, о.
(Јеништенин).
Ељти, ђорумџе, ељтиђорумџем, ељтиђорумџељер.
Буељтиђорумџе, оељтиђорумџе, ељти, ђорумџељер.
(Ељтиђорумџенин).
Чакар, чакар, чакардирлар, (тепеђос).
Ђендименчун, беничун.

С. македонски	Арбански	Турски
Затебе, занеја, заних.	Пре туу, прекија, преата.	Сенинчун, цанабаичун, онларинчун.
Задруго, задруга, задругих.	Преѓетер, преѓетер, преѓетера.	Башкаичин, башкаичин, башкаларичин.
Задругово, задругоно, задругине.	Прекиѓетер, преајо, ѓетер, преатаѓетер.	Бугаиреѓиичун, оганрэгиичун, оганреѓеричун.
Зајем, зајема, зајемаме.	Уа, уауи, уаеми.	Ондуч, ондуч. алр-м, ондуч, ал-рз.
Зајемав, зајемаше, зајемаје.	Покамар уа, поекамере, уа, поеканмере, уа.	Ондуч. ал-рд-м, ондуч, ал-рди, ондуч, ал, ондуч. ал-н.
Заими, заими, заимите.	Мере, уа, мере, уа, мерииуа.	
(Зазајемање).	(Преи уа имеа).	(Ондучљеричун)
Заодење, заодењеси, заодењесте.	Јемтуешкуу, је, тујешкуу, јами туешкуу.	Ѓидмегичин им. ѓитмег, ичин, с-н, ѓитмегичин синиз.
Заидењесу, заидење, си, заидење, сте.	Претави, јам, претави, је, претавини, јани.	
Замесува, замесуваш, замесуваме.	Тујенгато, тујенгатоје, тујенгатоими.	Јуурурум, јуурурсин, јуурурнз.
Замесив, замеси, замесивме.	Туенгатова, туенгатока, кими, туенгато.	Јуурдум, јуур, јуурдик.
Замесил, самесила, замесиље.	Екатуенгато, екатуенгато. екатуенгашин.	Јуурмиш, јуурмиш, јурмишљер.
Замесувано, замесувана. замесувани.	Аште, туенгатушин, аште, туенгатушин, јан, туенгатушин.	Јуурљи, јуурлу, јуурљитирлар.
(Замесување).	(Туенгатумеа).	(Јуурурмаг).
Зглоб, зглоб, зглобови.	Нује, ајо, нуја.	Дирсек, тасла, дирсекљер.
Зглобов, зглобон, зглобовине.	Кји, нује, ајо, нује, ата, нује.	Будирсек, одирсек, одирсекљери.
(Зглобување).		(Каракуруш, таслама).
Здрвен, здрвена, здрвени.	Унгеи, унгеп, унген, јан.	Катиланик, катиланик, катиланиктирлар.
(Здрвување).	(Унгенмеа).	(Катиланмаг).
И.	**И.**	**И.**
Ида, идеш, идеме.	Пови, повје, повими.	Ѓељерм, ѓељерс-н, ѓељериз.
Идев, идеше, идевме.	Кампови, кеповји, кими, повјее.	Ѓељердим, ѓељерди, ѓељердик.
Идед, идед, идад.	Вји, вји, вјен.	Ѓељер, ѓељер, ѓељерљер.
Идел, идела, идеље.	Капови, капови, канповји.	Ѓељермиш, ѓељермиш ѓељејорлармиш.
(Идење, долазак).	(Повинмеа).	(Ѓељмег, ѓељиш).
Имам, имаш, имаме.	Кам, катеи, кими.	Бендевар, сендевар, биздевар.
Имал, имала, имаље.	Екиште, екиште кија, екишњен.	Варимиш, варимиш, онларда, варимиш.

Имаљсу, имаљсп, имаљесте.
Имад, имад, имајед.

(Имаље).

Им реков, имрече, им рекоје.
Им рече, им рече, им рековме.

К.

Куќа, куќава, куќиве.

Куќана, куќарчено, куќаркине.
Кум, кумов, кумови, не, ве.
Кумон, кумана, кумине.
Копиље, копиљево копиљиња.
Кон, која, кон.
Коније, која је, који се.

Кои су, кои си, кои сте.
Кои бил, која била, кои биље.
Каков, какова, какви.
Каков су, какви си, какви сте.

Каков, какна, какви.

Каквијов, каквана, какви не, те.

Кога су, кога си, кога сме.
Кога бев, кога беше, кога бевме.
Кога бил, кога била, кога биље.
Кова, ковеш, коведе.

Кован, кована, ковани.

Ковет, ковет, ковеје.

Екиш[illegible], екиша, теи екиникиштеју.
Ка, ка, кишњен.

(К[illegible]шиеа).

Екамеф, по екафа, по еканеа.
По екафа, по екаеа, по екимиеаш.

К.

Штеп, кји штеп, ката штеп.
Тештепи, тештепи, тешт-ицијат.
Кунд-р, кунд-ри, кунд-ра, те, [illegible]та, (кумабар).
Текунд-р, аја, кунд-ра, ата кунд-ра.
Копиљ, кји копиљи, копиљ, шум.
Куш, куша, циљат.
Кушаште, куша, аште, циљи јан.
Циљи јам, циљи је, циљи јани.
Циљи ќешен, ц-ла ќешен, циљ[illegible] [illegible]шњен.
Си, си, си.
Сијам, [illegible], си јани.

Чвар, [illegible], сијени.
Чвар, [illegible].

Ки сиј[illegible] [illegible] сији, ката, ата, [illegible].
Курјам [illegible], кур, јани.
Курќе[illegible], [illegible] ќеше, кур[illegible].
Курќе[illegible], [illegible], ку, ишњеи.
Емае, [illegible], [illegible] пое маеним.
Емае ан[illegible], [illegible]нте, емае јан.
Маеет, [illegible], [illegible]ма-еет.

Варнмишум, варнмишс-н, вар, нмишсинис.
Онда вар, онда вар, онларда вар.
(Варпједи).
Сонљедим, онљара, сонљеди онлара, сонљедиљер, онлара.
Сонљеди онлара, сонљеди, онлара, биз, сонљезик, онлара.

К.

Еф, буеф, буефљери.
Оеви, оевчази, оевџазлари, (дар).
Саг-ч, бу саг-ч, сагчљери, м, н.
Саг-чи, саг-чкаји, сагчкалари.
Пич, бупичи, пичљер.
Ќим, анга, ќимљер.
Ќимдир, ќимдир, ќимдирлар.
Ќим им, ќимс-н, ќимсиниз.
Ќим имиш, анга имиш, ангиљер, имиш.
Нас-л, нас-л, ниџелер.
Нас-л, им, нас-л, с-н нас-лсиниз.
Ниџе нас-лдир, ни џељер.
Нетак-м, неџинс, неџинс.
Нас-лњији, нас-лњији, нас-лњиљери.
Ачан им, ачанс-н, ачан, из.
Ачан, идим, ачан, идин, ачан, идиниз.
Невак-т, имиш, невак-т, имиш, невак-т, имишљер.
Мухлар-м, мухларсин, мухлариз.
Дуг-ме, дуг-ме, дугмедирлар.
Нал-лар, нал-лајор, нал-лајорлардн.

С. македонски	Арбански	Турски
Ковал, ковала, коваље.	Екамаѳ, ека маѳ, аја, екан маѳ.	Нал-лармиш, нал-лармиш, нал-лајорламишљер.
(Подковка).	(Маѳмеа).	(Налче).
Каљеник, каљеников, каљенници.	Ђасе, кји ђасе, ђаса.	Чапак, чанаги, чанаклар.
Купа, купава, купи.	Чаш, кји чаш, чаша.	Чапчак, бучапчак, чапчаклар.
Кова, ковеш, ковеме.	Чегождо, гождо, теи, погождоим.	Мухларм, мухларсин, мухларнз.
Ковал, ковала, коваље.	Кагождо, кагождо, покагождошин.	Мухлармиш, мухлармиш, мухлајорлармиш.
Кобила, кобилава, кобиљи, не, те.	Пеља, кји, пеља, пеља, шум, т.	К-страк, букстрак, кстраклар, н.
Коњ, коњјов, коњјиве. (коњи).	Каљ, кји, каљ, катакаљ, (каљешум).	Бенђир, бу бенђир, бу бенђирљери, (бенђирљер).
Крава, кравава, крави.	Љоп, кји, љоп, љопа.	Инек, буинег, инекљер.
Кравана, кравата, кравите.	Ајо љоп, ато љоп, ата љопа.	Оинеги, шуинеги, оинекљери.
(Пес), куче, кучево, кучиња, (Пци).	Чен, кји чен, чена.	Ђопек, буђопек, ђопекљер.
Кучено, кучето, кучињата.	Чени, течени, теченат.	Оћопеги, шуђопеги, ђопекљери.
Котел, котелов, котљи.	Кусји, кји, кусји, кусијат.	Бакрач, бу бакрачи, бакрачлар.
Котелон, котљето, котљите.	Те кусји, ајо кусји, те кусијат.	Казани, бакрачи, бакрачлари.
Кокошка, кокошкава, кокошки.	Пуљ, кји пуљ, пуља.	Таук, бутаугу, таукљар.
Кокошката, кокошод, кокошките.	Тепуљ, пуљи, тепуљат.	Шу тауки, тауки, таукљери.
Каде ода, каде одело, каде одите.	Купошкоун, купошко, теи купошкони.	Нерде ђидерим, нерде ђидерсин, нерде ђидејор синиз.
Каде одид, каде одел, каде одад.	Купошкоје, купошкоје, купошкон.	Нерде ђидер, нерде ђидер, нерде ђидерљер.
Каде одеше, каде одела, каде одеље.	Анкушкон, купошкошин, куекашкошњин.	Нерде ђидерди, нерде ђидермиш, нерде ђидејорлармиш.
Каде одад. Каде одел, каде одела, каде одите. Каде одад.	Куекашко, куекашкоо, купошкони.	Нерде ђидермиш, нерде ђидермиш, нерде ђидерсиниз.
Каде си бил, каде си била, каде сте биље.	Кукеишен, кукеишен, кукини, воита.	Нерде идин, нерде идин, нерде идиниз.
Каде су бил, каде било, каде ђа одите.	Кукевоита, куиштен, кудот, шкони.	Нерде имишин, нерде имиш, нерде ђидецексиниз.
(Кажување).	(Дифтомеа).	(Дивермег).

С. македонски	Арбански	Турски
л.	**л.**	**л.**
Љеб, љебов, љебови.	Бук, кји бук, бука.	Егмег, буегмег, екмекљер.
Љебон, љебод, љебови, не, те, ве.	Тебуки, букин, бука, т.	Екмеги, екмеги, о, екмекљери, бу.
Лоза, лозава, лози.	Арди, кјиарди, арда.	Кол, буколу, кол-лар.
Лозана, лозата, лозите.	Ајо арди, теарди теарда.	О, колу, колу, коллари.
Љижа, љиже, љижете.	Пољипнун, пољипеп, пољипин.	Јаларм јалар, јаларсиниз.
Љижал, љижала, љижаље.	Каљипин, каљипин, канљипин.	Јалармиш, јалармиш, јалајорлармиш.
(Љижење).	(Љипнсора).	(Јаламаг).
Љиво, љива, љиви.	Њивете, њивета, вете јан.	Тек, тек, тектирлар.
Љивово, љивоно, љивине.	Кји вети, ајовети, ата вети.	Бутеки, отеки, отекљери.
(Штрбо).	(Усушин).	(Парељик).
Љеп, љепо, љепи.	Букур, мир, мирјаан.	Ђузељ, исљах, исљахтирлар.
Љеп су, љеп си, љенисте.	Букур јам, букур је букур јани.	Ђузељим, ђузељсин, ђузељсиниз.
Љепа је, љепо је, љепи се.	Букур аште, букур аште, букур јан.	Ђузељдир, ђузељдир, ђузељдирлар.
(Љепотија).	(Букурји).	(Ђузељ-љик).
Ложица, ложицава, ложици.	Љуг, кји љуг, љуга	Кашик, букашик, кашиклар.
Ложицана, ложицата, ложициве, не.	Љуги, ајо љуг, кји луга.	Кашиги, окашиги, букашикљери.
Љета, љетад, љетаме.	Фљиро, фљиројe, фљиропми.	Учар-м, учар, учариз.
Љетало, љетала, љетаље.	Кафљиро, кафљиро, кафљирошин.	Учармиш, учармиш, учајорлармиш.
(Љетање).	(Фљиромеа).	(Учмаг).
Љице, љицево, љицава, (љично).	Фаче, кји фаче, ката фаче, (букур).	Јузу, бујузи, бујузљери, (черељи).
м.	**м.**	**м.**
Мљеко, мљеково, мљека.	Ђумшт, кји ђумшт, ђумшта.	Сут, бу суту, сутљер.
Мљеконо, мљекото, мљека, на, та, ва.	Ђумшти, ђумшти, те ђумшта.	Сути, осути, сутљери.
Мириса, мирисаш, мирисате.	Иерөер, теп иерөер, иерөеронин.	Баарлар-м, баарларсн, баарлар-с-и-з.
Мирисал, мирисала, мириса, ље, ме.	Каерөер, каерөер, екан ерөер.	Баарлармиш, баарлармиш, баарлармишљер.
Ми идед, му идед, им идед.	Мувјен, ивјен, ивјен.	Бана ђељијор, она ђељијор, бунлара ђељијор.
Миодид, јеодид, им одид.	Ишкон, ишкон, ишкон.	Она ђидејор, она ђидејор, онлара, ђидејор.

С. македонски	[illegible]	Турски
Мажа, мажи, мажите.	Љуаје, љуаје, љуајени.	Сувардтпририм, сувала, суваланниз.
Мажед, мажел, мажаље.	Љуаје, каљуаје, кан љуаје.	Сувалар, сувајормиш, суварлармиш.
(Мажачка)	(Енцитмеа).	(Суваламаг).
Мисља, мисљиш, мисљиме.	Покуито,, покуитоиш, покуитојеми.	Фиђирљерим, фиђирљерсин, фиђирљерсиниз.
Мисљел мисљела, мисљиље.	Какуито, какуито, какуитошин.	Фиђирљермиш, фиђирљермиш, фиђирљејорлармиш.
Мисљев, мисљеше, мисљеје.	Кам куито, кекуито, покуитошин.	Фиђирљердим, фиђирљерди, фиђирљејорларди.
(Мисљење).	(Куитомеа).	(Фиђирљемег).
Мои, моја, моји.	Им, ими, имијан.	Беним, беним, беним.
Моијов, мојава, моиве.	Кијим, кија им, ката, ими.	Бубенимђји, бубенимђји, бубенимђиљери.
Моијод, мојана, моине.	Ајо теим, аја теим, ата теими.	Бенимђиги бенимђиги, бенимђигиљери.
(Моје).	(Им).	(Бен-м).
Милува, милуваш, милуваме.	Подимсо, ун, подисо, теи, подимсоим на.	Север-м, северс-н, севериз.
Милувад, милувала, милувајед.	Димсоје, кадимсоје, подимсоин.	Север, севермиш, северљер.
Милував, милуваше, милуваје.	Едимсока, едимсоше, подимсошин.	Севердим, северди, северљердиљер.
Милото, милата, миљите.	Димсорче, димсорка, ордимсетар.	Севкиљи, Севкила, севкиљиљер.
Миломније, милотије, миловам је.	Камдашними, кедашними, кини дашними.	Северим, северсин, северсиниз.
(Милување).	(Димсомеа).	(Севинч).
Многу, многуво, многуве	Шум, ќи шуми, ката тешума.	Чок, Бучогу, бучоглари.
Множно, множна, множни.	Шумисе, шумис, шумис јан.	Чоглуг, чоглуг, чоглуклар.
(Множни, број).	(Нуморумеа шумас).	(Чоглуг саилан).
Му реков, је реков, им реков.	Иѳаш, иѳаш, иѳашта.	Она соиљерим, цанабајадедим, цанабиљере, соиљедим.
Ми рече, ти рече, ми рекоје.	М-ѳа, т-ѳа, м-ѳан.	Банадеди, санадеди, бана дедиљер.
Му рекол, му рекла, му рекље.	Иѳаш, иѳаш, иѳашкан.	Демиш, демиш демишљер.
Му рече, је рече. му рекоје.	И-ѳа, еѳаша, еѳаш-н.	Соиљеди она, цана баја, соиљеди, соиљедиљер, она.
М-лза, м-лзеш, м-лземе.	Чемилун, помиљтеи, помиљим.	
М-лзи, м-лзеше, м-лзеје.	Миље, поемиље, поеми-љив.	Саар-м, саарс-н, саариз.
М-лзед, м-лзла, м-лзеље.	Помиље, помиље, помиђии.	Саа, саарди, саарларди.
	Помиље, помиље, поемиљшин.	Саар, саармиш, саарлармиш.

С. Македонски.	Арбанаси	Турски
Мота, мотиш, мотиме.	Чеун, потунт, потундетеи, потундем.	Дуер-м, дујерс и, дуreриз.
Мотид, мотила, мотиље.	Потунде, покатунде, покан тунде.	Дујер, дујермиш, дујејорлармиш.
Мотеше, мотело, мотад.	Поетунде, катунде, потундин.	Дујерди, дујермиш, дугерљер.
(Мотење).	(Тундмеа).	(Сути дунлан).
Млака, млакава, млаки.	Љагур, кји љагур, љагура.	Азмак, азмаги, азмаклар
Млакана, млаката, млаките.	Љагури, тељагури, тељагура.	Оазмаги, шуазмаги, оазмаглари.
(Пропађаљиште).	(Утмеа).	(Батакјери).
Мјенције, мјенијево, мјенија.	Момеа, кји мома, момат.	Фарз, буфарзи, фарзлар.
Мјенијено, мјенијето, мјенијата.	Ајо, момеа, кјомомеа, ата, момеа.	Офарзи, шуфарзи, офарзлар.
Мозуљка, мозуљкава, мозуљки.	Нишан, кјинишан, нишана.	Боцек, бубоцек, боцекљер.
Мозуљкана, мозуљката, мозуљкиве.	Ајо нишани, ато нишани, кји нишана.	Обоцеги, шу боцеги, бубоцекљери.
Мозок, мозоков, мозоци.	Мант, кји мант, манта.	Беин, бубеини, беинљер.
Мозокон, мозокод, мозоциве.	Ајо мант, кијо мант, ката манта.	Беини, обеини, бубеинљери.
Меур, меуров, меури.	Ифрурји, кји фрури, и фрура.	Кас-к, букас-к, каскљер.
(Мочни).	(Т-мбљ).	
Моћ, моћов, моћови.	Мунамеа, кји мундмеа, мундмејат.	Набз, бунабс, наблар.
(Можење).	(Мундмеа).	(Кувед).
Мокач, мокачов, мокачи.	Шуре, кји шуре, шура.	Сидик, бусидик, сидикљер.
Мокачон, мокачод, мокачиве.	Ајо шуре, те шуре, кји шура.	Сидиги, осидиги, бу сидикљери.
(Мочање).	(Шура).	(Ишимаг, чиш-едмег).
Маштеја, маштејава, маштеи.	Им-, кји им-, им-а.	Оџе, ана, бу оџеана, оџеаналар.
Маштејана, маштејата, маштеиве.	Ајо им-, те им-, ката, им-а.	О оџеана, шу оџеана, бу оџеаналар.
Мрсно, мрсново, мрсни.	Бурбулетур, кји бурбулетур, бурбулетура.	Јал, бујал, јаљер.
Мрсноно, мрсно је, мрснисе.	Те бурбулетур, бурбулетур ката, бурбулетур, јан.	Јал-ји, јал-дир, јалдирлар.
Мало, малово, маљи.	Вог-љ, кји вог-љ, вог-ља.	Ћучук, бућучугу, ћучукљер.
Малово, малава, маљиве.	Вог-љ, вог-љ, кји вог-ља.	Ћучук, ћучук, бућучукљери.
Малоно, малана, маљине.	Вог-љи, тевог-љи, ата вог-ља.	О ћучугу, оћучуган, о ћучукљери.

С. Македонски	Арбански	Турски
Мал су, мал си, маљи сте.	Вог-љ јам, вог-љје, вог-љ јеми.	Ћучук им, ћучуктир, ћучуктирлар.
Малаје, молоје, маљи се.	Вог-љ аште, вог-љ аште, вог-љ јан.	Ћучуктир, ћучуктир, ћучуктирлар.
(Маљечко).	(Вог-љ).	(Кучук).
Н.	Н.	Н.
Наше, нашево, нашиве.	Тонде, кји тонте, ката тетонте.	Бизим, бубизимћи, бубизимћиљери.
Наш, наша, наши.	Тоно, тона, тона јан.	Бизим, бизим, бизимтирлар.
Нашијон, нашана, нашиве.	Тетонон, тетонин, тетонте.	Бизимћији, бизимћији, бизимћиљери.
Наш је, нашаје, нашисе.	Тоно аште, тоно аште, тоно јан.	Бизимдир, бизимдир, бизимдирлар.
(Нашеје).	(Тоно аште).	(Бизимдир).
Негов, негова, негови.	К-тис, к-тис, к-тис јан.	Онун, онун, онундирлар.
Неговоно, негована, неговине.	Ек-тиси, ек-тисе, ектисисе.	Онунћиги, онунћиги, онунћиљери.
Неговово, неговава, неговиве.	Кји к-тисе, кји к-тисе, катаектисе.	Буонунћи, буонунћи, буонунћиљери.
(Неговоно).	(Етисе).	(Онуну).
Нихно, нихна, нихни.	Етисис, етисис, етиси, с.	Онларин, онларин, онларин.
Нихново, нихнава, нихниве.	Кји етисис, кјијаетисис, ката етисис.	Бунларинћи, бунларинћи, бунларинћиљери.
Нихноно, нихнана, нихнине.	Ајо етисисе, аја етисисе, ата етисисе.	Онларинћиги, онларинћига, онларинћигиљери.
Некоји, некоја, некоји.	Њициљи, њицила, њициљи шум.	Биранги, биранга, бирангиљер.
Некому, некоизе, некоима.	Н-њикуш, н-њикуша, н-њициљит.	Бирћеме, бирћима, бирћимљере.
На човекод, на женава, на жените.	М-њерии, м-груа, м-груат.	О адама, букарија, кариљере.
На домаћинод, на домаћинката, на сите.	Н-зоти штеписур, н-зоњјаштеписис н-жиини.	Ефсанбије, адунаја, џумљељере.
На детето, на деичето, на луђето.	М-воци, м-цуца, н-њерните.	Чоџуга, к-сназа, адамлара.
Натура, натурана, натури.	Фаре, кји фаре, фара.	Ерљиг сују, буерљиг сују, ерљиг суљер.
Намирење, намирење, намирења.	Барумеанач, кји барумеанач, равшумеа.	Сух, бусухи, сухљер.
		(Суљхиаме).
Непознава, непознаваш, непознаваме	Сун њјоф, нук њјофе, нук њјофим.	Танамам, беиљемес-и, беиљемеиз.
Непознав, непозна, непознаје.	Скам њјоф, скањјоф, скан њјоф.	Беиљемед-м, беиљемеди, беиљемедиљер.
Непознал, непознала, непознаље.	Сканоњјоф, скањјоф, скан њјоф.	Беиљемемиш, беиљемемиш беиљемемишљер.
Несу познал, неје познала, непознавајед.	Унскам њјоф аја скањјоф, нук њјофин.	Беиљемемишим, беиљемемиш, беиљемејолар.

(Непознавање).	(Нук њјофнеа).	(Бенљенемеґ).
Несу ја, неје оваја, несе овије.	Нук јамун, нук аште, кија, нук, јан ата.	Бен, диљим, буџанаба деиљ, бунлар деиљ.
Неје тои, неје таја, несе тије.	Нук аште, аи, нук аште, кија, нук, јан ата.	Одеиљ, џанабадеиљ, онлар деиљ.
Неси ти, неје това, несте вије.	Нук је теи, нук аште ајо, нук јан, ката.	Диљс-н, сен, деиљдер о, диљдерларбунлар.
О.	**О.**	**О.**
Ора, ораш, ораме.	Пољароуи, пољаротеи пољаровме.	Сурер-м, сурерсн, сурериз.
Орад, орад, орајед.	Пољароје, пољароје, пољароин.	Сурер, сурер, сурерљер.
Изорал, изорала, изорале.	Каљаро, каљаро. канљаро.	Сурмиш, сурмиш, сурмишљер.
Ќа ора, ќа ораш, ќа орате.	Дот жаро, уи, дотљаројеш, тањароии, ју.	Суреџеим, суреџексин, суреџексиниз.
Овја, оваја, овије.	Кји, кија, ката.	Бу, џанаби, бу џанаба буџанабиљер.
Оња, онаја, оније.	Аји, аја, ата.	О, џанаби, оџанаба оџонабиљер.
Овде, онде, онамо.	Кату, аќе, андеи.	Бурда, орда, ојана.
Овамо, овде, остави.	Каа, кату, жее.	Берије, бурда, брак.
Од небитије, од небитијево, од небитијава.	Ѓе ич, ѓекји ич, ѓеката ич.	Хаљкда, бухаљкда, бу хаљклардан.
(Небитије).	(Ѓе ич).	(Халк).
Очув, очувов, очиви.	Парим ат, кји парим ат паримата.	Оѓеата, бу оѓеата оѓеаталар.
Очувов, очувон, очувине.	Кји парим ат, ајо парим ат, ата парим ат.	Бу оѓеата, шу оѓеата. о-оѓеаталар.
Отишол, отишла отишље.	Ека, воит, ека, воит, екан воита.	Ѓитмиш, ѓитмиш, ѓитмишљер.
Ода, одиш, одиме.	Пошкоун, пошко, теп пошкоим.	Ѓидерим, ѓидерсин, ѓидериз.
Одид, одид, одад.	Шкоје, шкоје, шкоин.	Ѓидер, ѓидејор, ѓидерљер.
Одел, одела, одеље.	Екашконте, екашконте, екашкошин.	Ѓидермиш, ѓидермиш, ѓидерљермиш.
Огљедало, огљедалово, огљедалава.	Пасѓур, кји, пасѓур, ката пасѓура.	Аина, буаинаи, буаиналари.
Огљедалоно, огљедалото, огљедалата.	Ајо пасѓури, те пасѓури. тепасѓура.	Оаинаи, шуаинаи, оаиналари.
(Огљедување).	(Шикомеа).	(Назарламаг).
Одељење, одељењево, одјељенији.	Кадаа, кји кедаа, кадаи.	Седир, буседир, седирљер.
Одељил, одељила, одељиље.	Кадаје, кадаје, екандаје.	Ољешмиш, ољешмиш, аирмишљер.
Одељив, одељи, одељије.	Камдаје подаје, екан даје.	Аирдим, аир, паиљаштирлар.
Одељен, одељена, одељени.	Удан, удан, удан јан.	Ољешик, ољешик, паиљашиктирлар.

С. Македонски	Арбански	Турски
Обљеков, обљече, обљекоје.	Евеша, евеше, еканвеше.	Ђинд-м, ђинди, ђиндиљер.
Обљечен, обљечена, обљечени.	Вешур, вешур, вешур јан.	Ђинкљи, ђинкљи, ђинкљиљер.
Обљекол, обљекла, обљекље.	Ка веше, кавеше, кан веше.	Ђинмиш, ђинмиш ђинмишљер.
Обљечиго, обљечија, обљечији.	По веше, ајо, по веше, кија, по веше ата.	Ђиндир, шуну, ђиндир, џанабаи, ђиндир, онлари.
(Обљечисе).	(Веше њиер).	(Ђиин).
Од цед, одцедов, кисељиње.	Офтул, ќји офтул, офтула.	Сирђе, бусирђеи, сирђељер.
Од цедод, од цедиве, кисељињево.	Те офтул, ќји, офтула.	О сирђеи, бу сирђеи, бу сирђељери.
(Од цедон).	(Офтули).	(Сирђеи).
Од каде су, од каде си, од каде сте.	Нка јем ун, нкаје, тен, нка јени.	Нере љнјим, нере љис-н, нере љисиниз.
Од, каде бил, од каде била, од каде биље.	Нка кууштен, нкакуу, иштен, нкакуу, ишњен.	Нерден, имиш, нерден имиш, нерден имишљер.
Од овде су, од овде, је, од овде сме.	Преикату јем, преикату, аште, преикату, јеми.	Бураљи јим, бураљи дир, бураљи из.
Од онде су, од онде је од онде се.	Нка аће јем, нка аће аште, нка аће, јан.	Ордан им, ордандир, ордандинлар.
Од тује су, од тује је, од тује се.	Преи, аће, јем, преи аће аште, преи аће јан.	Ордан им, ордан дир, ордандирлар.
Од кадеје тои, од кадеје таја, од кадесе тије.	Нка је аи, нкаје кија, нка јан ата.	Нердендир о, нердендир, оџанаба, нердендир, онлар.
Од утрина, одеше, одеје.	Нка м-нџес, шкоша, шкошин.	Бу сабахдан, ђидерди, ђидеорларди.
Оно, онаја, оније.	Че ајо, че аја, че ата.	Шу џанаба, оџанабиљер.
Одејеђи ја, одејеђи, оваја, одејеђи овије.	Туешкоун, туешко кија, туешкоката.	Ђидер иђем, бен, ђидер иђен буџанаба, ђидер иђен бунлар.
Обидов, обиде, обидоје.	Камчилова, ечилова, ечилакан.	Јоклад-м, јоклади, јокладилар.
Обидува, обидуваш, обидувате.	Чепочило, почилоиш. почилони.	Јоклари, јокларсин, јокларсиниз.
Обишол, обишла, обишље.	Ека чилока, ека чилока, екан чилокан.	Јокламиш, јокламиш, јокламишлар.
(Обидување, пробање).	(Вештромеја).	(Јокламаг).
Од кои човек, од која жена, од који људи.	Нка цињи њерјо, нка ц-ла, грува, нка, цињи, њеријат.	Анги адамдан, анги кариден, анги адамлардан.
Од овца, од овцава, од овциве.	Нка, деље, нка, ќји, деље, нка катадеље.	Којундан, букојундан, букојунлардан.
Од крава, од кравава, од кравиве.	Нка лоп, нка ќи љоп, нка ката љопа.	Инегден, буинегден, буинегљерден.

С. Македонски	Арбанаски	Турски
Од бијољица, од би[illegible], од бијољи[illegible].	Нка бивљиц, нка кји бивљиц, нка ката бивљица.	Мандадан, бумандадан, бумандалардан.
Од коза, од козова, од козиве.	Нка дји, нка кји, дји нка ката дија.	Ће чиден, бу ћечиден, бу ћечиљерден.
(Од добидци).	(Нка донја).	(Малдан).
Од мене, од тебе од, нас.	Нка му, нка теи, нка неве.	Бенден, сенден, бизден.
Од него, од неја, од них.	Нка аји, нка аја, нка ата.	Ондан, ондан, онлардан.
Од това, од таја, од тије.	Нка ајо, нка кија, нка атуре.	Шундан, олдан, шунлардан.
(Од сех).	(Нка цит).	(Цумурдан).
П.	П.	П.
Пљитко, пљитково, пљиткиве.	Тр-р, кји, тр-р, ката, тр-ра.	Всах. бувсахи, бувсахљери.
Пљитко је, пљитка је, пљитки се.	Тр-р, аште, тр-р, аште, тр-р јан.	Всахтир, всахтир, всахтирлар.
Пљитко било, пљитка била, пљитки биље.	Тр-р, иштен, тр-р, иштен, тр-р, ишњен.	Всах, имиш, всах, имишљер.
Посно, посна, посни.	Крешме, крешме, крешма, јан.	Перизљи, перизљи, перизљиљер.
Посново, поснава, посниве.	Кји крешме, кија текрешме, ката текрешма.	Буперизљији, буперизљиги, буперизљиљери.
Посноно, поснана, поснине.	Текрешме, текрешме, текрешмат.	Оперизљији, оперизљигаји, оперизљиљери.
Печаља, печаљи, печаљиме.	Позито ун, зито, позитоиме.	Чал-ш-р-м, чал-ш, чал-шириз.
Печаљил, печаљила, печаљиље.	Казито, казито, еканзитоје.	Чал-ш-рмиш, чал-ш-рмиш, чал-ширлармиш.
Печаљид, печаљило, печаљад.	Казитоје, казитоје, зитоин.	Чал-ш-р, чал-ш-рмиш, чал-ш-рлар.
Ћа печаља, ћа печаљиш, ћа печаљиме.	Тазитоун, тазито, теи тазитоим, на.	Чал-шацаим, чал шацаксин, чал-шацаиз.
Пљесница, пљесницава, пљесниците.	Шупљак, кји шупљак, ката шупљака.	Токат, бутокат, бутокатлари.
Пљесниго, пљеснија, пљеснији.	Бјеримешупљак, бјеримешупљак, бјери ката мешупљак.	Вурбиртокат, токатла, шуни, токатла, шунлари.
(Пљесници).	(Шупљака).	(Токатлар).
Паштерок, паштероков, паштерциве.	Ђемтегруас, кји ђемтегруас, ката ђемтегруас.	Егеис-јуз, буегеис-јуз, буегеис-јузљери.
Пена, пенава, пениве.	Шкумб, кји, шкумб, ката шкумба.	Чопук бучопуги, бучопукљер.
Пенана, пената, пените.	Те шкумб, ајо шкумб, ата шкумба.	Очупуги, шучупуги, очупукљери.
(Пени).	(Шкумба).	(Чопукљер).
Прелог, прелогов, прелози.	Пангар, кјипангар, катапангара.	Аљик, буаљиги, буаљикљери.

С македонски	Арбански	Турски
Прелогов, прелогон, прелозине.	Кји, пангар, ајо пангар, ата пангар.	Аљиги, аљиги, оаљикљери.
(Прелози).	(Пангара).	(Аљикљер).
Приближив, приближи, приближије.	Еаф-рока, аф-роје, афрокан.	Јаклаштим, јаклаш, јаклаштиљер.
Приближил, приближила, приближиље.	Кааф-ро, кааф-ро, кааф-рокан.	Јаклашмиш, јаклашмиш, јаклашмишљер.
Приближува, приближило, приближуваjед.	Поаф-ро, поуаф-роке, поуаф-роин.	Јаклаш-р-м, јак-ланмиш, јаклашијорлар.
(Приближи, приближите).	(Аф-роје, аф-роини).	(Јаклаш, ивер, јаклашиверин).
Плуг, плугов, плуговине.	Плуг, кји плуг, ката, плуга.	Сабан, бусабан, бусабанлар.
Плугод, плугон, плуговиве.	Плуги, те плуги, те плуга.	Сабани, осибани, осабанлар.
(Плугови).	(Плуга).	(Сабанлар).
Пупунец, пупунецов, пупунциве.	Пуп-за, кји пупза, ката пупза.	Конча, буконча, букончалари.
Пупунецон, пупунецод, пупунцине.	Ајо пупза, те пупза, ата пуп-зат.	Окончаји, шукончаји, окончалари.
(Пупунци).	(Конца).	(Кончалар).
Поминав, помина, поминавме.	Сашкова, сашкове, кими сашко.	Ђечтим, ђечти, ђечтик.
Поминал, поминала, поминаље.	Касашко, касашко, кан сашкове.	Ђечмиш, ђечмиш, ђечмишљер.
Поминува, поминуваш, поминуваме.	Чесашкоун, сашко теп сашкоми па.	Ђечерим, ђечерсин, ђечериз.
(Поминување).	(Сашкумеа).	(Ђечинмет).
Погљедав, погљеда, погљедавме.	Ечилова, ека шикове, кимишикова.	Назаредтим назар едти, назар едтик.
Погљедал, погљедала, погљедаље.	Кашикове, кађуре, кашикован.	Назар едтмиш, назаредтмиш, назаредтмишљер.
Партал, парталов, парталиве.	Ресок-р, кји, ресок-р, ката ресок-ра.	Јиртик, бујиртиги, бујирт-гљер.
Партадод, парталон, партаљине.	Ајо ресок-р, тересок-р, тересок-рат.	Ојирт-ги, шујирт-ги, јирт-гљери.
(Крп, а, и).	(Ресок-р, а).	(Јама, лар).
Пут, путов, путиштава.	*Ул*, кјнул, катаула.	Јол, бујолу, бујолар.
Путод, путон, путиштана.	Ули, те ули, те улат.	Ојолу, јолу, ојолари.
(Потишча).	(Улашум).	(Таригљер).
Прво, првово, првиве.	Пара, кји пара, ката те пара.	Иљк, буиљћи, буиљћиљери.
Првоно, првана, првине.	Те парас, те парас, те парисе.	Иљћиги, иљћига, иљћиљери.
Првото, првата, првите.	Ајо те парас, аја, те парас, ата тепарисе.	Шуиљћиги, шуиљћига шуиљћиљери.
(Првина).	(Парисе).	(Иљћиљик).

[illegible] прашувал,
[illegible] прашувала,
[illegible]
[illegible]д, прашувад,
[illegible]д.
(Прашање).
Пак ја, пак овја, пак
[illegible]је.
Пак тој, пак таја, пак
[illegible]је.
Пак овеја, пак оваја,
пак мије.
(Пак је).
Посејав, посеја, посејавме.
Посеи, посеи, посеите.
Посејало, посејала, посејаље.
Посејува, посејуваш, посејувате.
подсирува, подсируваш, подсируваме.
Подсирувад, подсирувала, подсируваље.
(Подсирување).
Познав, познала, познаље.
Познава, познаваш, познаваме.
Познал, познало, познаваље.
(Познавање).
Поздравив, поздрави, поздравите, и.
Поздравиго, поздравија, поздравији.
Поздравил, поздравила, поздравиље.
(Поздравување).
Порачав, порача, порачавме.
Порачал, порачала, порачаље.
Порачува, порачуваш, порачуваме.
[illegible]

Пјута, попјуте тен, попјуетин.
Ека пуете, поека пуете, поекан пуете.
Пуете, пуете, попу'етен.
(Пјутмеа).
Опет ун, опет кји, опет ката.
Опет ан, опет аја, опет ата.
Опет кјо, опет кија, опет неве.
(Опет аште).
Ембјела, каембјела, кимнембјела.
Мбјеле, мбјеле, мбјелни,
Камбјеље, камбјеле, екан мбјеле.
Помбјелаун, помбјеле тен, помбјелни ју.
Чепозене, чепозенетен, чепозенем на.
Позене, капозене, екан позешњин.
(Позененмеа, ђахт).
Њефа, кањева, канњева.
Поњјоф ун, поњјоф, теп поњјофим на.
Поењјофе, екањјофе, поњјофин.
(Њјофмеа).
Ебонашум т-фаља, калзоје т-фаља, калзонишум т-фаља.
Калзоје т-фаља, калзоје т-фаља калзоје т-фаља атуре.
Кабоне т-фаља, кабоне т-фаља, екан боне т-фаљашум.
(Калзомеа т-фаља).
Ека порецита, капореците, кимн, пореците.
Капорецит, капорецит, капорецит капорецит.
Попореците, попорецитиш, попорецитим.

Сорар-м, сорарс-н, сорарлардн.
Сорармиш, сорармиш, сорајорлармиш.
Сувал, едер, сувал едер, сувал едејорлар.
(Сувал).
Ђене бен, ђене бу, ђене бунлар.
Ђене, о, ђене, цанаба, ђене цанабиљер.
Ђене бу, ђене бу, ђене, биз
(Ђенедир).
Ећтим, ећти, ећтик.
Ећ, ећ, ећиниз.
Ећмиш, ећмиш, ећмишљер.
Ећтиририм, ећтирирсин, ећтирирсиниз.
Пењирљерим, пењирљерсин, пењирљериз.
Пеннирјапајор, пеннир, јапармиш, пеннирјапарлармиш.
(Пеннир јаписи).
Бенљедим, бенљемиш, бенљемишљер.
Бенљер-м, бенљерс-н, бенљериз.
Сечмим, сечмиш, сечерљер.
(Бенљемег).
Сељам, сонљедим, сељам сонље, онлара, сељам сонљениз.
Сељамсонље, она, сељамсонљецанабаја, сељамсонљецанабиљерс.
Сељамсонљемиш, сељам едтмиш, сељам едтишљер.
(Сељамсонљемег).
Смарлад-м, смарлади, смарладик.
Смарламиш, смарламиш, смарламишлар.
Смарлар-м, смарларс-н, смарлариз.

10

С. Македонски	Арбански	Турски
Порачувад, порачувало, порачувајед.	Попорецитe, ека, порецитe, порецитин.	Смарлајор, смарлармиш, смарлајорлар.
(Поровување).	(Порецитмеа).	(Смарламаг).
Помогов, поможе, помогоје.	Ндифа, ендифе, екапндиф.	Јард-м едт-м, јард-м, едти, јардм едтиљер.
Помага, помагаш, помагаме.	Пондиф ун, пондифе, теи, пондифм, на.	Јард-м едер-м, јард-м едерсин, јард-м едериз.
Помогол, помогла, помогље.	Кандиф, кандиф, екан вдифе.	Јард-м, едтмиш, јард-м, едтмиш, јард-м едтмишљер.
Поможиму, поможије, поможнјим.	Ндихе етји, ндихе екија, ндихе ек-тјит.	Она јард-м ед, панабаја јард-м ед, јард-м, едшунлара.
Поможими, поможиси, поможитеси.	Ндихе, му, ндихе, вете, ндихни превет.	Ђанајард-м ед, ћендинене јард-м ед, ћендинизе, јард-м един.
	(Ндих меа).	
(Помагање).		(Јард-млар).
Пишем, пишиш, пишиме.	Пошкруу, пошкрујеш, пошкрујеми.	Јазар-м, јазарс-н, јазариз.
Пишел, пишела, пишеље.	Кашкрунте, кашкрунте, кешкрошњни.	Јазармиш, јазармиш, јазарлармиш.
Писал, писала, писаље.	Кашкруу, кашкруу, екан шкруу.	Јазмиш, јазмиш, јазмишљер.
Писан, писана, писани.	Шкрур, шкруура, шруур јан.	Јаз-љи, јаз-љи, јазљидирлар.
(Писано).	(Шкруур аште).	(Јаз љидир).
Р.	**Р.**	**Р.**
Реков, рече, рековме.	Еѳа, кеѳа, кими, ѳа.	Дед-м, деди, дедик.
Рекол, рекла, рекље.	Еѳаш, еѳаш, еѳашта.	Демиш, димиш, демишљер.
(Рекопме, рековте).	(Еѳашма, ѳашта).	(Сонљедик, сонљединиз).
Речен, речена, речени.	Фољшин, фољшин, фољшин јан.	Деик, деик, деикљери.
Реченово, реченоно, реченине.	Ќји тоши, ајо тошин, ата тошњин.	Дед-ги, оде-ги, одедикљериќиљер.
(Речите).	(ѳони).	(Сонљениниз).
Разбрав, разбра, разбираје.	Еморавешт, еморевешт, екан марвешт.	Анлад-м, анлади, анладиљер.
Разбрал, разбирла, разбраље.	Камарвеш, камарвеш, канмарвеш.	Анламиш, анламиш, анламишлар.
Разбира, разбираш, разбираме.	Марвеш ун, марвештен мар-мвеш, на.	Анлар-м, анларс-н, анлариз.
(Разбирајед).	(Мар-нвешт).	(Анлајорлар).
Разговара, разговараш, разговараме.	Покувендо ун, покувендојеш, покувендоимна.	Мухабет, едер-м, мухабет, едерсин, мухабет едејоруз.
Река, рекава, рекиве.	Љум, ќи љум, ката, љума.	Чаји, бучаји, бучаилар.
Рекапа, реката, реки, пе, те.	Љуми, те љуми, љумат.	Очан, шучан, очанлар, очанлари.

[illegible], речишчево, речишчава.

Речишчено, речишчето, речишча, на, та.

(Речишча).

Разговарад, разговарала, разговараље.

Разговор, разговарад, разговарајед.

(Разговори).

Работа, работаш, работање.

Работад, работала, работаље.

Работад, работад, работајед.

(Работање).

Рало, ралово, ралава.

Ралово, ралото, ралана.

С.

Сиромав, сиромашка, сиромашки.

Сиромав, су, сиромав си, сиромаси сме.

Сиромав је, сиротицаје, сиромаси се.

(Сиромашчнја).

Сиродче, сиродчево, сиродчнњјава.

Сиродчено, сиродчето сиродчиња, на, ва.

(Сиродчиња).

Стрниште, стрнишчево, стрнишчава.

Стрнишчено, стрнишчено, стрнишчата.

(Стрнишча).

Стог, стогов, стоговине.

Стоген, стогод, сто[illegible].

([illegible]).

[illegible], санава, са-[illegible]

[illegible], са-[illegible]

Пр[illegible] пру[illegible]

Те[illegible] ата, [illegible]

Ка[illegible]вендове, [illegible]

Ку[illegible]доје, покувен[illegible]

(К[illegible]).

Попуно[illegible] попунејетен, попу[illegible]

Ека пуно, ека пуно, екан пуно.

Пуноје, пуноје, пуројин.

([illegible]).

Пал, кји пал, ката пала.

Ајо пал, те пал, ата пала.

Ф.

Мјер, мјера, мјерјан.

Мјер, јам, мјер је, мјер јани.

Мјер је, мјера, аште, мјер јан.

([illegible]).

Ифар[illegible] кји фарфур, ката фар[illegible]

Ајо [illegible], тефарфур, те [illegible].

([illegible]).

Рија, [illegible], кјирија, дри[illegible], ата рија, дрифт.

Ајо унгари, теунгари, теунгара.

(Ријадрифт).

Капиц, кји капиц, ката капица.

Ајо копиц, те копиц, те [illegible].

([illegible]).

Сапин, кји сапин, ката сапина.

[illegible]

Дере, [illegible]лер,

Дерен, шудерен, [illegible] рељери, о, шу.

(Дерељер).

Мухабет, едериши, мухабет, едерниш, мухабет, едејорлармиш.

Мухабет, едејор, едерљер.

(Мухабетљер).

Ишљер-м, ишљерс-н, ишљериз.

Ишљермиш, ишљермиш, ишљер љермиш.

Ишљејор, ишљејор, ишљејорлар.

(Ишљемег).

Чифт, бучифт, бучифтљери.

Очифти, шучифти, очифтљери.

Ф.

Фукара, фукарадир, фукарадирлар.

Фукарам, фукарис-н, фукараиз.

Фукарад-р, фукарадир фукарадирлар.

(Фукаралик).

Ећсуз, буећсузу, буећсузљери.

Шуећсузу, оећсузу, о ећсузљери, бу.

(Јетимљер).

Аназ, буаназн, бу аназлари.

О анази, шу анази, о аназлари.

(Аназлар).

Иг-н, бу иг-ни, бу иг-нљери.

О иг-ни, шу иг-ни, о иг-нљери.

(Иг-нљер).

[illegible], бу [illegible], бу [illegible]лари.

О [illegible], шу [illegible], о [illegible]лари.

([illegible]).

Стежер, стежерод, сте-жериве.

Стежерон, стежерод, стежерпне.

(Стежери).

Сининка, сини[illegible] [illegible].

[illegible]

(Сининки).

Семенка, [illegible] [illegible].

[illegible], семенката, [illegible].

(Семенки).

Сљез, сљезов, сљезо-виве.

Сљезон, сљезод, сље-зовине.

(Сљезови .

Стокмив, стокми, сто-кмивме.

Стокмил, стокмила, стокмиље.

(Токмо).

Свадба, свадбава, сва-дбиве.

Свадбана, свадбата, свадбине.

(Свадби).

Су, си, сме.

Су бил, су била, сме биље.

Сира, сириш, си-риме.

Сирид, сирила, си-риље.

Сирење .

Сеја, сејеш, сејеме.

Сејал, сејала, сејаље.

Сејано, сејана, сејани.

Сејање .

Су орал, си орал, сте ораље.

Сам орал, сама ора-ла, сами ораље.

[illegible]

[illegible] фаре, ката фаре.

Ајо [illegible], [illegible] фаре, ата те фаре.

(Фара).

Молаг, кји молаг, ка-та молага.

Молаге, те молаг, ата молага.

(Молага).

Ерапшоје, рапшоје, кимирапшове.

Карапшо, карапшо, канрапшове.

(Рапш).

Дасме, кји дасме, ка-та дасмет.

Аји дасме, те дасме, те дасмет.

(Дасмет).

Јем, је јеми.

Камвоита, кевоита, кимивоита.

Испозене, испозене тен, испозенем.

Понсиозене, каиспо-зене, [illegible] испозене.

(Бахта).

Мбјелеун, јамтој бјел јамтојем, мбјел.

Ека помбјеле, ека пом-бјеле, екан помбјелшин.

Аште [illegible], [illegible], јан е [illegible].

([illegible]).

Ка[illegible], [illegible].

[illegible]

Текдумен, текдумени, бутекдуменљери.

Отекдумени, шутекду-мени, текдуменлери.

(Текдуменлер).

Ђуђерт[illegible], буђертле-ни, буђерт[illegible].

Обуђер[illegible], шубу-ђертлене, обуђертлене, обуђертленлери.

(Буђертленлер).

Чек-рдек, бучек-рде-ги, бучек-рдекљери.

Очек-рдеки, шучек-р-деки, шучек-рдекљери.

(Чек-рдекљер).

Ебеђумеци, буебеђу-меци, буебеђумецљери.

Оебеђумеци, шуебеђу-меци, оебеђумецљери.

(Ебеђумецљер).

Тамамлад-м, тамамла тамамладик.

Тамамламиш, тамам-ламиш, тамамламишлар.

(Тамам).

Дујун, будујун, буду-јунљери.

Одујуну, шудујуну, о-дујунљери.

(Дујунљер).

Им, с-н, из.

Имишум, имишин, и-мишик.

Пеинир, јапар-м, пе-инир, јапарс-н, пеинир јапариз.

Пеинир јапајор, пеи-нир јапајор, пеинир ја-пајорлар.

(Пеинир).

Еђер-м, еђер, еђериз.

Еђермиш, еђермиш, јеђејорлармиш.

Еђиљи, е[illegible], [illegible]кљилар.

(Еђмер).

Сурурмишум, [illegible] ин сурурмиш[illegible].

Јанлс, суре[illegible], [illegible]лс, сурермиш, [illegible] реорлармиш.

...).
..., сироти
... нас.
...овога, сироти
...сироти овије.
(Сироти нас).
...сироти сега, сироти
...сироти после.
(Сироти тога).
Се здрвив, се здрви,
... здрвиве.
Се здрвил, се здрви-
..., се здрвиље.
Се здрвен, се здрве-
..., се здрвени.
Сака, сакаш, сакате.

Сакал, сакала, са-
каље.

(Сакање).
Секои, секоја, секоји.

Секоје, секојено, се-
којиве.
(Секогаш).
Секакви, секаква, се-
какви.
Секакиово, секаквава,
секакиве.

Секакиоио, секаквана,
секакине.

(Секакво).
... сама, сами.
..., сама је, сами
... сама си, са-
... самана, са-
..., са-
..., са-
...жевиве.

...ка,
...кија,
...
(Напар неве).
Напартаи, напарпа-
рес, напар настан.
(Напар атаер).
Поунге ..., унге нка,
унгей ...
Унге нка, унгенка,
унге и ...
Унгенштун, цит унген-
шин цит, унгеншин.
Доо, даш, дашин.

Какркоје, какркоје, кр-
кошин.

(Кркомеа).
Пас ц-а, пас ц-ла, пас
циљат.
Пас циљи, те пас ци-
љи, ката паскуш.
(Преер).
Бит сеси, бит сеси-
ја, битчвар.
Кија те бит сеси, кија
бит сеси, ката те бит
сеси.
Ајо те бит сеси, аја
те бит сеси, ата те бит
сесите.
(Бит сеси).
Вет, вет, вете.
... ашто, вет
јеми.
... вета је, вет
...
..., кија те
... ветин.
... теве-
...
... кија теве-
...
..., ката
...
... те

...
ша ...
Буне ...
баја ...
љере ...
(Виза ...).
Шиндије ђоре, теми-
не ђоре, сонраја ђоре.
(Олземана ђоре).
Катилајд-и, катилан-
ди, катилајдик.
Катиланмиш, катилан-
миш, катиланмишљер.
Еп катиланик, еп ка-
тиланик, катиланиктир-
лар.
Истерим, истерсин, ис-
терсиниз.
Истемиш, истемиш, и-
стемишљер.
(Истемег).
Ерђес, хербир анга, хе-
бир ангиљер.
Хербир, охербир, бу-
хер ђезљер.
(Херземан).
Херцинс, херцинсла,
херцинсљиљер.
Бухерцинси, бухерци-
нси, бухерцинсљиљери.

Охерцинси, охерцинс-
љиги, охерцинсљиљери.
(Херцинс).
Јанл-с, јанл-с, јанл-
сљер.
Јанл-с им, јанл-стир,
јанл-з ис.
Јанл-с с-н, јанл-с
с-н, јанл-с синиз.
Бујанл-зи, бујанл-сан,
бујанл-сљери.
Ојанл-зи, ојанл-заја,
ојанл-зљери.
Јанл-зи, јанл-зан, ја-
нл-љери.
Тра, буттут, буттуљери.
Туђ, отдут, отукари.

Сољов, сољта, сољевите.

Седа, седиш, седиме.

Седел, седела, седеље.

Седид, седало, седад.

Седев, седеше, седеје.

(Седење).

Сено, сеново, сенава.

Сеноно, сеното, сената.

Стомна, стомнава, стомниве.

Стомнана, стомничено стомнине.

Стомната, стомничето, стомните.

(Стомни).

Страна, странава, страниве.

Странана, страната, страњето.

(Страни).

Сера, сереш, сереме.

Серел, серело, сереље.

(Серење).

Посран, посрана, посрани.

Пострал, пострала, постраље.

Се разумева, се разумеваш, се разумеваме.

Се разумевал, се разумевала, се разумеваље.

(Се разумевајед).

Сијов, сева, сиве.

Сијод, сета, сите.

(Сешчоје).

Се веља, се вељиш, се вељиме.

Севељид, севељела, севељеље.

Кји крипи, ајо крипи, ата крипа.

Порију, поритеи, порим на.

Карјиу, карји, екан рји.

Порије, карније, порјии.

[illegible], порапте, поришиле.

(Поришмеа).

Сан, кји сан, ката сан.

Ајо сан, те сани, ата сан.

Штамба, кји штамба, ката штамба.

Ајо штамба, тештамба вог-ђ, те штамбат.

Те штамба, те штамба, те штамбат.

(Штамбат).

Ана, кји ана, ката, анат.

Ајо ана, те ана, те анат.

(Анат).

Подита, подите теи, подитем.

Кадите, кадите, кандите.

(Претадитет).

Дитет, аште дитет, аште, дитет јан.

Кадите, кадите, кандите.

Упомарвешт, упомарвешт теи, упомарим вешт, на.

Упомаршин вешт, канупомаршинвешт.

(Упомаринвешт).

Кји цита, кија ците, ката цитет.

Те цити, те цити, те цитат.

(Потуње).

*Упофојем ун, упофојешт теи, упофојме.

Упофојме, кауцфонте, [illegible].

Бутузу, отузу, отузлари.

Отурурум, отурурс-н, отурурук.

Отурурмиш, отурурмиш, отурујорлармиш.

Отурур, отурурмиш, отурујорлар.

Отурурдум, отурурди, отурујорларди.

(Отурмаг).

Отлуг, буотлуг, буотлугљери.

О отлугу, шу отлугу, о отлугљери.

Тести, бу тестији, бу тестиљери.

О тестији, тестицази, отестиљери.

Тестиги, тестицази шу тестиљери.

(Тестиљер).

Тараф, бу тараф, бу тарафлар.

О тарафи, шу тарафи, шу тарафлари.

(Тарафлар).

С-чар-м, с-чарс-н, с-чариз.

С-чармиш, с-чармиш, с-чајорлармиш.

(С-чмаг).

С-ч-ктир, с-ч-ктир, с-ч-ктирлар.

С-чмиш, с-чмиш, с-чмишљер.

Анлашир-м, анлаширсин, анлашијорларуз.

Анлаширмиш, анлаширмиш, анлашијорлармиш.

(Анлашијорлар).

Буеписи, бу еписини, бу еписиљер.

Еписини, еписини, еписиљери.

(Хершеи).

Ан-л-р-м, ал-л-ре-н, ан-л-рлари.

Деңљир, [illegible], деңљирмишљер.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Софра, бу софрајн, бу софраларн.

Ософрајн, шу софрајн, о софраларн.

(Софралар).

Бузаг, бу бузагн, бу бузакларн.

Обузагн, шу бузагн, о бузакларн.

(Бузаклар).

Кујн, бу кунјн, букуњерн.

Кујугн, кујуга, кујињерн.

Бу кујугу, бу кујуга, о кујуњерн.

(Куњер, карангклар).

Канн ата, оканн ата, оканн аталар.

Буканн ата, шуканн, ата, оканн аталар.

Енсе, енсен, бу енсењер.

Енсен, енсен, о енсењерн.

(Енсењер).

Сендедин, џанабадедн, онлар дедињер.

Одемнш, џанабадемнш, онлар демншњер.

Сана сонњерд-н, сана соњерднн, сана соњејорлардињер.

(Орда санадејорлар).

У.

Венде, сенде, бнаде.

Онда, онда, онларда.

У това, у таја, у тије.

У ово, оваја, у овије.

Ужина, ужинава, ужиње.

Ужината, ужинана ужињено.

Ужинав, ужинад, ужинаме.

Ужинал, ужинада, ужинаље.

(Ужинање).

Урда урдава, урдиве.

Урдана, урдата, урдите.

(Урдари).

Угар, угаров, угарите.

Угарон, угарод, угарите.

(Угарење).

Учен, учена, учени.

Ученијон, ученана, ученине.

Ученијод, учената, учените.

(Учење).

Умрел, умрела, умреље.

Умрен, умрена, умрени.

Умренијов, умренава, умрениве.

Умреново, умреното, умрените.

(Умирање).

Умен, умна, умни.

Умнијон умнијод умнине.

Умнијов, умното, умниве.

Умново, умнава, умните.

(Умејење).

Иде ајо, [illegible], иде ата.

Иде кејо, иде кија, иде ката.

З-м-р, кја з-м-р, ката з-м-ра.

Те з-м-р, ајо з-м-р, те з-м-рат.

Кај з-м-[illegible], по з-м-роје, по з-м-[illegible].

Ка з-м-ропе, ка з-м-ропе, по з-м-ропе.

(З-м-ромеа).

Ђиз, кји ђиз, ката ђиза.

Ајо ђиз, те ђиз, те ђизат.

(Ђизар).

Љароум, кји љароум, ката љароум.

Ајо љароум, те љароум, те љароумат.

(Љаромеа).

Мсоум, мсоум, мсоум јан.

Ајо те мсоуми, кија, темсоуми, ата те мсоумад.

Ајо мсоуми, кија мсоуми, те мсоумад.

(Мсомеа).

Поевдес, покаевдес, покаивдес.

Вдес, вдес, вдес јан.

Кји тевдес, кја тевдес, ката тевдеса.

Кио тевдекуи, киа тевдекуи, ата тевдича.

(Вдекмеа).

Меншин, меншин, меншин јан.

Те меншин, те меншинат.

Кји теменшин, кија теменшин, ката теменшинат.

Кијо теменшин, киа теменшин, ата теменшинат.

([illegible] сора).

Ону ичинде, шуна ичинде, шунлар ичинде.

Буну ичинде, буну ичинде, бунлар ичинде.

Оињаник, бу оињаник бу оињаникљер.

Оињаниги, о оињаник, о оињаникљер.

Оињаникландим, оињаниклар, оињаниклајоруз.

Оињаникламиш, оињаникламиш, оињаникламишлар.

(Оињаник кламаг).

Екшиме, бу екшиме, бу екшимељер.

Оекшиме, шу екшиме, оекшимељер.

(Екшимецињер).

Надас, бу надас, бу надаслари.

О надаси, шу надаси, онадаслари.

(Надазламаг).

Алашик, алашик, алашиктирлар.

Оуриги, ураган, оуриљери.

Окумиши, окумишаји, окумишљери.

(Уренмег).

Уљмиш, уљмиш, уљмишљер.

Уљи, уљи, уљидирлар.

Бу уљиби, гу уљигаи, бу уљмишљери.

Бу уљуги, шу уљуги, меркум уљиљери.

(Уљум).

Ак-л-љи, ак-л-љи, ак-л-љидирлар.

Оак-л-љиги, оак-л-љигаји, оак-л-љиљери.

Бу ак-л-љиги, бу ак-л-љигаји, бу ак-л-љиљери.

Бу ак-л-љицази, бу ак-л-љицаза, о ак-л-љиљери.

(Арифљик).

..., ујa-

... ујадевана, ...

... ујаденово, ...

(Ујадување).

Уверен, уверена, уверени.

Уверен је, уверена је, уверени се.

Уверенсу, уверенси, уверенисме.

Увери се, уверида се, уверил̂е се.

(Уверавање).

Ф.

Фал̂а фал̂иш фал̂име.

Фал̂ил, фал̂ила, фал̂ил̂е.

Фал̂ид, фал̂еше, фал̂еје.

Фел̂ено, фал̂ена, фал̂ени.

Фал̂еноно, фал̂енана, фал̂енине.

(Фал̂ење)

Фала, фалати, фалавам.

Фаламу, фалаје, фалами.

Фала нему, фала нена, фала њима.

Фала тебе, фала мене, фала нам.

Х.

Харно, харна, харни.

Харнооо, харноно, харниме.

Харното, харната, харнине.

..., ...

... годакоши-ни, ...

Које чинопикон, ајо чинопи..., ата чинопиконн.

(Никонеа).

Кабесошин, кабесошин, јан бесошин.

Бесошин аште, бесошин аште, бесошин јан.

Бесошин јам, бесошин је, бесошин јами.

Убесо, ка убесо, кап убесова.

(Убесонеа).

Ф.

Пол̂авдиро, пол̂авдиротен, л̂авдироим на.

Кал̂авдиро, кал̂авдиро, канл̂авдирове.

Л̂авдироје, покал̂авдироје, пол̂авдирован.

Л̂авдирошин, л̂авдирошин, л̂авдирошин јан,

Тел̂авдирошини, тел̂авдирошини, тел̂авдирошини.

(...).

Тепач, ..., тепача.

Побои тепач, побои тепач, побои тепачат.

Побоитепача сам, побоитепача, саја, побоитепача јанат.

Тепача ту, тепачаму, тепача неве.

Х.

Менр, менра, менр-јан.

Кја ... тени-ра, ...

Кјо ... те-мари, ...

Кахар..., ... харл̂иларла...

Кахарл̂ари, ... гаји, кахарл̂ил̂ери.

Бунахарл̂ипази, окахарл̂ипази, окахарл̂ил̂ери.

(Кахарламаг).

Инан олмиш, инан олмиш, инан олмишлар.

Инанл-дир, инанл-дир инанл-дирлар.

Инанл-им, инанл-син, инанл-из.

Инанла, инанламиш, инанланмишлар.

(Инанланмаг).

Ф.

Мет едер-м, мет едер-с-н, мет едериз.

Мет едермиш, мет едермиш, мет едерл̂ермиш.

Мет, едејор, мет едерди, мет едерл̂ерди.

Метл̂и, метл̂и, метл̂идирлар.

Метл̂иги, метл̂игаји, метл̂игл̂ери.

(Мет едејеги).

Метих едер-м, метих едер-м сана, метих едер-м сизе.

Метих едер-м она, метих едер-м џанабаја, метих, едерм џанабил̂ере.

Метих, она, метих оџанабаја, метих оџанабил̂ере.

Метих сана, метих бана, метих бизе.

Х.

Исл̂ах, исл̂ах, исл̂ах лар.

Бу исл̂ахи, о исл̂ахи, онсл̂ахлари.

Онсл̂ахи, оисл̂ахи, о исл̂ахлари.

Ц.

Цар, царство, царства.

Царов, [illegible], царевина.

[illegible], царевено, [illegible].

[illegible]ско, царова, царски.

Царското, царската, царските.

Цел, цела, цели.

Целијед, целата, целите.

Целово, цельово, цельове.

(Цело).

Црц, црна, црни.

Црново, црнане, црнава.

Црното, црната, црните.

Црнијем, црнијох, црнима.

[illegible], црнка, црнки.

[illegible], [illegible], ценово.

[illegible], ценото, ценете.

[illegible], [illegible], це[illegible].

[illegible], [illegible], цекин.

[illegible], [illegible], цедено.

[illegible], [illegible], це[illegible].

([illegible]).

Ч.

[illegible], [illegible], че[illegible].

[illegible], чеке[illegible].

([illegible]).

[illegible]

[illegible] тре [illegible].

Темпе[illegible], темпетисе, темпетисере. у.

Цео, цео, цео јао.

Те цео, те цео, те цеоат.

Кјо цео, ако цео, ата цеоа.

([illegible]).

Зое, [illegible] јао.

Кјо [illegible], [illegible], катэ [illegible].

Ајо [illegible], [illegible].

[illegible]

[illegible], [illegible].

[illegible]

([illegible]).

[illegible]

Б.

[illegible]

Бу [illegible].

Бу [illegible].

Довлетјо, [illegible], довлетин [illegible].

Довлетињ[illegible], довлетен, ђаге, довлетињ[illegible]љери.

Битова, битеди, бите[illegible]кялер.

Битекисе, битевиган, битевалери.

Бу битевиси, обитевиги, шу битевалери.

(Битеви).

Каре, каре, сејин[illegible]лер.

Бувиран, бујејиган, бу сејихлари.

Бувиран, [illegible], сејихлари.

Каратна, [illegible].

Паке, бу[illegible], [illegible]халер.

[illegible]

Сое, [illegible].

Соое[illegible].

([illegible]).

Т.

Таре, [illegible].

Тарке, [illegible].

([illegible]).

Чека, чекаш, чекаме.

Чекал, чекала, че[illegible]ше.

Чекан, чекан, чека[illegible]не.

Чекало, чекаше, чека[illegible]д.

(Чекање).

Чина, чиниш, чиниме.

Чинил, чинила, чи[illegible]

Чинид, чинид, чинад.

(Чињење).

Чегел, чегелов, чег[illegible]

Чегелон, чегелод, че[illegible]не.

(Чегљи, цревје).

Чита, читаш, читаме.

Читал, читала, чи[illegible]

Читало, читад, чита[illegible]д.

(Читање).

Чкуљав, чкуљава, чкуљави.

Чкуљавијов, чкуљава[illegible]ва, чкуљавиве.

Чкуљавијон, чкуља[illegible]на, чкуљавине.

Чедо, чедово, чедава.

Чедото, чедоно, че[illegible]

(Чеда).

Човек, човеков, чове[illegible] не, те.

[illegible]у, човече, људи.

(Човек).

Ш.

[illegible]

[illegible]

Чеприта, чеприте т-и, поприте[illegible]

Каприте, каприте, каприт кан.

Прите, прите, притии.

Каноприте, поеприте, попритин.

(Притмеа).

Побоун, побоитен, побонна.

Кабон, кабон, канбон.

Бон, бон, боин.

(Вонмеа).

Њи купуц, кји копуц, ката кунуца.

Ајо њјан, копуц, те њјан купуци, текопуцат.

(Копуца).

Пок-ндо ун, пок-ндотен, пок-ндоим на.

Как-ндо, как-ндо как-ндокан.

Покак-ндо, пок-ндоје, пок-ндоин.

(К-ндомеа).

Дорац, дораца, дорац јан.

Кји дорац, кија дорац, ката те дорац.

Те дораци, те дораца, те дорацат.

Фомен, кји фомен, ката фомеат.

Те фомен, ајо фомен, ата фомеја.

(Фомејат).

Њерји, кји њерји, ката њерјите.

Ор њерии, морњерји, [illegible]те.

(Фрика фрик).

Ш.

[illegible]арме, њарме, и[illegible]

[illegible]

Бекљер-м, бекљерс-н, бекљер-[illegible]

Бекљемиш, бекљемиш, бекљемишљер.

Бекља, бекље, бекљенииз.

Бекљемиш, бекљерди, бекљејорлар.

(Бекљемег).

Едер-м, едерс-н, едериз.

Едермиш, едермиш, едерљермиш.

Едер, едер, едерљер.

(Едмег).

Текјемени, бујеменнгн, бујемениљери.

Отек, јеменига, шутек, јеменига, ојемениљери.

Дирс едер-м, дирс-едерс-н, дирс едериз.

Дирс, едермиш, дирс едрмиш, дирс, едејорлармиш.

Дирс, едермиш, дирс, едер, дирс, едејорлар.

(Окумаг).

Чолак, чолак, чолактирлар.

Бо чолаги, бу чолакаи, бу чолаклари.

Очолаги, очолакаји, очолаклари.

Евљад, евљади, евљадлари.

Оевљади, шу евљади, оевљадлари.

(Евљадлар).

Адам, бу адам, адамлар.

Ериф, ерифцас, адамлар.

(Чабуцак).

Ш.

[illegible]

[illegible]

Шаренајод, шаре[illegible] та, шарените.

(Шарено).

Ја.

Јавнав, јавна, јавна[illegible] вие.

Јавнал, јавнала, [illegible] нале.

Јава. јаваш, јаваме.

Јавало, јавад, јава[illegible] јед.

(Јавање).

Јарем, јаремов, јаре[illegible] мние.

Јаремон, јаремод, јареми не, те.

(Зајареми).

Јагодка, јагодкава, јагодкиве.

Јагодкана, јагодката, јагодкине.

(Јагодки).

Јада, јадеш, јадеме.

Јал, јала, јаље.

Јадел, јадела, јадеље.

(Јадење).

Ђ.

Ђино, ђинов, ђиноски.

Ђуро, ђуров, ђуроски.

Ђорђија, ђорђијов, ђорђијоски.

Ђурчин, ђурчинов, ђурчиноски.

Ђоро, ђоров, ђороски.

Љ.

[illegible]

[illegible] ние.

[illegible] ние.

[illegible], по[illegible]

[illegible]е, попции.

([illegible]).

Препал, [illegible] препаљ, [illegible]

Ајо [illegible], то [illegible], [illegible]

([illegible] ћетис).

Штрјд, [illegible] штрјд, [illegible]

Ајо штрјд, то штрјда, те [illegible].

(Штрјда).

Поп, [illegible], попјен.

Карон, [illegible], [illegible], ајен.

Ка аје, ка аје, каи ајен.

([illegible]).

Ђ.

[illegible], [illegible], ђинисо.

[illegible], ђуросо.

[illegible]

[illegible], ђу[illegible]

[illegible], ђоросо.

[illegible]

Оа[illegible], алапагаји, оалапалери.

(А[illegible]адар).

Ја.

Б[illegible], [illegible], бин[illegible]

Бин[illegible], бин[illegible]ш, бинишлер.

Бинер-и, бинерс-и, бинерия.

Бинериш, бинер, бинејорлар.

(Бинмег).

Јаран, бујаран, бујаранлар.

Ојарани, шу јарани, о јаранлари.

(Јаранларичун).

Чичек, бучичеги, бучичекљери.

Очичеки, шу чичеки, о чичеклери.

(Чичеклер).

Јејорти, јојорсун, јејориз.

Јерим[illegible], јерим[illegible], јејерсиниз.

Јејорим[illegible], јојорим[illegible], јоерорларимиз.

(Јемег).

Ђ.

Ђино, ђинони, ђинолари.

Ђуро, ђурони, ђуро-огларин.

Ђорђе, ђорђени, ђорђеоглари.

Ђурчин, ђурчинин, ђурчин огулари.

Ђоро, ђорони, ђоролари.

Љ.

[illegible]

[illegible] ћасе ћеде,
[illegible] ћадад).
[illegible] ђирен, ћасе ад-[illegible] ћадрина.

[illegible] адрана, ћасе, [illegible] ћасе ад-рано.

[illegible] ад-рен, ћаје ад-[illegible] ћасе адр-рена.

[illegible] реча, ћа речеш, ћа [illegible]

[illegible] ракол, ћа рекла, [illegible] ле.
[illegible] речен, ћа речене, [illegible] оја.
[illegible] реча, ћаје ре-[illegible] реча.

([illegible] аје речено).

([illegible] ворад).

Па.

На стране 46, 47, 48, [illegible], споменатоје, [illegible] у македо-[illegible] људи које живуна-[illegible] изводите, царска.

[illegible]

[illegible] Дот [illegible], дот угле-[illegible]

[illegible]

Дот [illegible], дот [illegible], дот [illegible]

Дот [illegible], дот [illegible]

(М-бојот соуи нито).

(Дот [illegible]).

Пу.

Орна [illegible] 46, 47, 48, иде [illegible]

[illegible]

[illegible], и-[illegible]

([illegible]).

Катла[illegible], кат-[illegible]

Катла[illegible], ка-[illegible], катла-пацанмашљерди.

Катдланак олмаљи, ка-[illegible] олмаља, катл-ланак оларактирлар.

[illegible], дејецексин, [illegible]

[illegible], дејецен-[illegible], [illegible] ришш.

[illegible], дејецен-ли, [illegible]

Сана дејецеим, цан-баја сонљејецем, цана-[illegible]

(Сонљеник олацак, га-љиба).

(Сурацак).

Су.

46. 47. 48, тарафларе бу китаб, [illegible] зи-[illegible], [illegible] македони-јада, [illegible] вар аги-[illegible], [illegible], ола-[illegible]

[illegible]
е, [illegible]
д, [illegible]
ж, [illegible]
з, [illegible]
и, Арнаудлар.
ј, Гогелар.
к, [illegible]
л, [illegible] лар.
м, Уругл[illegible]
н, Во [illegible]

Бирлен, ћоту [illegible] оларин [illegible], ја от [illegible].

Кажими, како произлегајед овије наречија, ако знајеш.

Од.

Неје, противно, ни, царству а ни њима, току треба секои да се фаљид сосвоје наречије, и поносид зашто мије знајеме аљи у секоје село имад од родовине имиња да и овде од родовиве имајед имиња међу њих само за једно познавање међу себе. току ево како произлегајед овије наречији, а свако наречије је, међусобно, у љубов.

Пи.

Кажими со ред и истолкуваими ако знајеш.

Од.

а, Брс-јаци, ћасе речед нешто снажно, бошњачка је реч.

б, Кардаљиња, је реч арнаудска.

Зашто долномакедонци се мешајед со арнаути, у зимно, време, идад арнаутине, со овци на зимовишче.

А љете одад долномакедонци у Албанија, на љетуваље, со овци.

Да затова некои Македонец у место да речед арнаутски, кадаље, а тои, рекол, кардаље.

Ето од това речуваље на долномакедонци, им останало, име, кардаљија, а тије и гор-

Дифтому, [illegible] ката еман те мер[illegible] по-н-дищ.

Уп.

Нук ащте, [illegible] претенни, апо [illegible]ар атуре, подуке[illegible]ет, таљ[illegible]роје, [illegible]ин, теветис прсе нене [illegible]им си токиште иде пас, вет катунд, нка пас, фисат, емин киште поеде кату нка фисат, киштен емин намрдете, веч, пре, њи, њјофмеа, пођуре си подиљпи, ката, емин', апо пас емин ащте нка фисине, мад намрдетес.

Пу.

Дифтому, мерен, еде, барому, марвешт, по-н дји.

Уп.

а, Брс-јак, дот, уфот, њисен форт фјаљ бошњакисе ащте.

б, Кардаље, ащте фјаљи шкип.

Прсе македонисе, поштис упрзијен мешкипитар иде мотинте дим-н повјен шкипитар, медељет н-димин порфин.

Апо яде мошинте вера по шкони нощте македонисе иде шкипини-ја прен такодосин, дељет.

Аће, иде, [illegible]ја, попреаје њивуш, македонисе иде венди тафот шкип, кадаље, апо ајн, кефаш, кардаље.

Че нка ајо фја[illegible] македонисе тепеште [illegible]ка-мбет емин [illegible] еде

Вана таб[illegible] е[illegible] ден чикајордар, [illegible] ан-лацаклар, егер, биљир-сен.

Цу.

Ћоту денљ не падишахљикте, не дахи онлара, иља ерђезе [illegible] зим ћи ћенди исм[illegible] мет едсин ћендин[illegible] ки биљирис ћи хер[illegible] ћоје задељерин исмиље-ри вар ве бурда, дахи, задељерин, исмиљери, вар арада саде бир бељемег ичин, иља иште нас-л, бу исмиљер, чикајордар, зира, хербир, ан-лацаги, миљаим. ве мабеинљерин, конушмагидир.

Су.

Бана табиренље с-раиљен ве дахи бана терџуме ед.

Цу.

Брс-јаклар ден[illegible]цек, биршен тенекуветли бошњакче соз дир.

б, Кардаљељер демек арнаудчес созудир.

Начин ашаа македонлулар караширлар, арнаудлариљен, кш земанинда арнаудлар ћефијорлар кшлаја којунлариљен.

Дахи, јаз, зема[illegible] ђидејорлар, аща[illegible] донлулар, арнаут[illegible] којунлариљен ја[illegible].

Гаљиба, бир[illegible] македонлу арнаудчес [illegible] јецек седирине [illegible] иља меркум деми[illegible] даље.

Иште ол себе[illegible] ашаја, македон[illegible] калмиштер кар[illegible]

С. македонски	Арбанаски	Турски
ни и долни македонци, и албанези сиве браћасе.	тепр-ис, еде, поштис, македонисат, шкипас, цит в-лазер јан.	зира, онлар, ве јукариљер ве ашаја македонлулар, битуну, бирадердирлар.
в, Уљуфи, реч је, арнаудска која значи миљиjод иљи мљиште арнаути вељад ор уљуф, а мије миљечек.	в, Уљуфи, фјаљ, аште шкип, ц-ла, дифтоје оруљуф, сеи уљуфин уљуфат предоњи димсетар.	в, Уљуфљер, арнауд, созудир ћи дејерек сефкиљи, јаот, јаврум достум аретљик, ве емшериљер.
г, Јуруци, реч је турска, која кажувад одачи.	г, Јурук њи фјаљ, аште турчишт ц-ла дифтоје шкоин.	г, Јурукљер, демек, турче созидир анги диверен ђиденљер.
д, Помаци бошњачка реч је, која значи, тргнати се.	д, Помакат, фјаљ бошњакисе, аште, ц-ла, дифтоје удаң.	д. Помак бошњакче, созудир, ћи анги диверен чек-ли биршен.
е, Кржаљији, турска, реч је, а това је живод на суво.	е, Кржаљи турчиште фјаљ аште апо ајо аште поромеа прми, сати.	е, Кржали, турче, ве арнаудче ћељамдир иља меркум дејерек, к-рда, јашамаги.
ж, Куцовласи, ћасе, речед, зашто, неје, еднаков збород со каравлашки, а това се, вељид грчки, нееднакво, зборуване а које је од еден јазик, куцо да затова ћасе речед, куцовласи, зашто, неим је, збород еднаков, со каравласи.	ж, Куцовлах дот фот прсе нук аште сеси фјаљи мекаравлахишт апо ајо уфојет гречишт циљи нук аште, сеси кувендумеа, апо нка, њи, гјуха шкепче по преајо дот уфојет куцовлах прсе нук поекишњен фјаљи ђит, сеси ме, карафлахисе.	ж, Куцовлах, денљецек чунки бирџинс олмаиб, мухабети каравлахчес иљен зира меркум деињир урумџес бирџис сонљемемег сонљепшини ангиси, ћи бир љисаниден, олуб, аксаан, биршен иља онуичин денљецек куцовлахлар чунки онларин, мухабети, бир џинс денљ каравлахлариљен.
з, К-ракачани, турска реч је, која вељид, бегајед норички иљи ридови.	з, К-раканчан, турчишт фјаљ, аште, ц-ла, фот шкип мбас мантепес сеи кодра.	з, К-ракачанлар, турче созудир, анга дејор ћи к-ра, јат баира, качанлар.
А тије се грци и грчки зборувајед, и со се, фамиљији, со овци одад, зиме, у долна, македонија и у тесаљија. у планињено живувајед, со се фамиљији и по краи стокананм си правад кољиби, у љетно време в горна македонија.	Апо ата јан греч еде гречиште кувендоин еде ме цит, фисин, еде, ме, дент шкон, дим-н, нде, македоните, пошт, еде, нде, јенишер, апо, нде, македоните, тепр, нде, бјешкат, пороин, мецит фисин нге ђајат, етисе, побароин, к-цола, нде мотинте бејарис.	Иља онлар урум дирлар ве урумџес мухабет едејорлар, ве вадеси иљен, којунлар ардинда, ђидејорлар к-ш-н ашаја македонијада, ве, јенишепрде. дахи јаз-н јукари македонијада, љањља лар ехаљиједе јашарлар, задеси, иљен, ве, онларин, мал-јанинда, ћендине, појата, јапарлар јаз-н заманинда.
И арнаути име носад по јазикод њихни.	и, Шкипитарат, емин поћоин, мбас гјуха, те ветис.	и, Арнаудлар-н, исми чикајор ћенди, љисани, суриједте.

ј, Гогешв се, пљеме, арнаудско.

к. Музиќари се од западна албанија, у музиќија.

л, Игрибозљи, јепирцисе само у солун имад.

м, Јевреи имајед наммногу, се, у солун, а и у серез, битољ, и скопје, у албанија.

н, Грци имајед у каламарја, и преку, караазмак, кои југозападу, од солун.

о, А мијаци, од каде произљегло, това, име, кажими све со ред ако знајеш.

Од.

Мијаци, ќа се, речед, едно име од сиве македонци, зашто мијаци се доидени, наинапред, у македонија кога се насељуваље у илирији да затова едно.

А друго, това име је произљезено овака, све помеѓу себе намиљос си вељаад.

Кои је од босна бошњак или мнозина бошњаци се велад кои је од, шумадија, шумадинец, или мнозина, шумадинци ане ќе од македонија македонец, или, мнозина, македонци, мијаци.

А Мијаци се вељад, и за това, зашто имајед уште еден јазик, од с-

ј, Г[illegible] шипие [illegible]

к, М[illegible] шкип[illegible] музеќ[illegible]

[illegible] ...ир, еде [illegible] ...стир еде иде шкуп иде шкиципија.

н, Гречи, ките, иде, каламария еде пратенкара азмаки пре к-бље. утиеа диљин ика сељаник.

о, Апо, мијакат, ика, куу, подиље, ајо, емин, диотому цит мерен пон-дји.

Уп.

Мијакат, дот, уфојет, ки, емин, ика, ќиткуш, македонисе мбас ѓуха, те шкиниит пре мијакат, јан, арде, мипара, иде македонији кур поувшатукан иде илирији но пре ајо ија.

Апо ќетер, ајо емин, ание дињ ќекашту цит наирдете [illegible], медашими пофсани.

Апо, ајо, аште, ѓиаљ, циљи, аште, иза босна, бошњак уфојен иље ашите ика, шумадији, шумадисе уфојен ане куш, аште ика македоији македонисе уфојен сеи мијакат.

Апо, мијакат уфојет, [illegible]

ј, Гег[illegible] арнауд заседирлар.

к. Музаќ[illegible] уд заседендирлар музеќијаден.

л, Игрибо[illegible] ...јал-дирлар [illegible] нкте вар.

м, Јаудиљер [illegible] сељаниите вар [illegible] серезде манастирда у скупте, арнауд, дукте булунур.

н, Урумљер, ќелеме риједе, вар, ве караазмактан отеде к-бље ќун батиси тарафа сељаниктен.

о, Ја мијаклар нереден меркум исми чикајор, бана, табир, енље, битуну, с-ранљен, егер, биљирсен.

Џу.

Мијаклар, ан-лапак, бир исми, битуну, македонлулардан ничин мијаклар ќељељи дирлар, ен евељ, македонијада, ачан јерљешмеги земанда, ромаљиларин, уж-ќес-нде, зира, онунчун, бир.

Дахи, ганре, меркум исми, бонље, [illegible] еп ќенди на [illegible] де шакаја ѓов[illegible]

Зира босн[illegible] шијак, јаот [illegible] шијаклар, д[illegible] шумадијанин [illegible] мадинљи јаот, [illegible] шумадинљилар [illegible] исе македон[illegible] медонлу, ан[illegible] чоклугу, мак[illegible] исе мијаклар.

Зира м[illegible] ве бунунчу[illegible] онлар-н, вар[illegible]

[illegible] у тол [illegible] та- [illegible] вога ан збору[illegible]јед.

Оа.

[illegible] навов еинсао [illegible] вадјом.

Од.

Тома је многу помоћи се [illegible] мињу, зборови, да [illegible] току невољу само ја зама.

Гњаговљад . зборувад.

Гњагоја, реч, (збор),
Гњагоња зборови,
Гњаго[illegible]уште, зборуваше,
Гњаговајо, зборваја,
[illegible] богат довађит
и [illegible].
[illegible]

[illegible] авто. Удал. [illegible] кусел доиц [illegible].

Пу.

Диетоћу ог кугу на- [illegible] јо-и-дају.

[illegible]

[illegible] Ни ег- [illegible] вер- ајн [illegible] [illegible] [illegible] ампрар.

Ор.

Вала табир [illegible] ва- [illegible], тавтоиа, вар егер бадироли.

Пу.

[illegible], чоктир да- [illegible], бу ла сол- [illegible], [illegible], бар, [illegible] Диере- [illegible].
Мрамор [illegible] [illegible]
[illegible] Ђајер.
[illegible]
[illegible]
Сол[illegible] [illegible]
[illegible]
Зонгал [illegible] и обу- ндар.

[illegible]
Ата,
Ат[illegible]ра.

[illegible] во, но, то. поп, ов, он, [illegible] и, те, ше, је. од, а, и, [illegible] (или донеси) (збо- [illegible]) (отопорвјего, на- [illegible] некоја, ра- [illegible] те, [illegible] (оба- [illegible] јете) [illegible]

(калосник, ов, он, од, жеб, [illegible] ов, [illegible], ве, не, те, [illegible], [illegible] не, те,) и многу друга.

Пи. [illegible]

Какви, се, уметности, иљи, рук[illegible], у Македонија, кажими ако знајеш.

Од. [illegible]

У Македонија рукодјежијиве, некаде се развијени, и напредни, а некаде неизображени, току, дека требед, многу да се зборувад, останувад у трећон књиги, ћа зборуваме, и, у кожкује, кусо, и неразвијено, умејењено, ћаго упишеме све каде што је кусо.

Оваја сказаљка азбучна казује това, овије букви славјански иљи наши и под њих грчки и латински, да затеви секой и сам може сироти нашиве букви ћа познајед и грчки, пак и латински, пак посље мује, готов пут за друго јазични књиги читање и познавање.

Бурда дорд, љисаннједе, ељиф, супара, ђежеценди, турче, славјанчес, латинцес ве урумцес дахи иља чунки турчејазиљер бу басмаанеде олмаиб себебинден меркум ељиф супара учунцу ћитабда иљк седирде ђежецек ћи љисанниљери шеирд еде сурнјед те.

Славенски	а	б	в	г	д	е	је	ж	з
Грчки	α	π,μπ	β	Γ,γ	Δ,δ,τ	ε,Ε	γε	τz	ζ
Латински	A	B,b	V	G	D,d	e,E	je	Ž	Z
Словенски	и	J	к	л	м	н	о	п	р
Грчки	η,Η	ι	Κ	λ	μ	ν,Ν	ο,ω,Ω	π	ρ
Латински	I	j	K	L,l	M,m	Nn	o,O	P	R
Словенски	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	ш
Грчки	σ	Τ,τ	ου,ϐ	Φ	Χ	τ,ζ	τζ	σ	[illegible]
Латински	S	T,t	U,u	F,f	H,h	z,	tš	š	H
Словенски	ја	ѳ	ђ	ћ	џ	ју			
Грчки	γα	Θϑ	γ	κ	Ζ	γου			
Латински	ja	θ	gje	ć	dži	ju			

Г.Г. ПРЕДУПИСНИЦИ КОЈИ ПОРАЧАЉЕ КЊИГИ.

С О Л У Н.

Г. Ђорђе Тиквешљи апција у вардар маале 1 књ. г. Тенопоне Панајотов кукушки а учитељ дудуларски 1 књ. г. Јован богослужитељ свјаштеник дудулар. 1 књ. г. Трико исо. Мицоски манс. мљекар 1 књ. Огнен јеф. Краноски кал. мљек. 1 књига.

КУКОШ, окруж. солунско.

Г. Димитар Иљпјев, пловдивец, управи. училишки, 2 књ. г. Николаи г. Дејјокириловић учитељ, г. Иван Хр. Измирљијев, учитељ, (а ученици) Петруш Т. Грков уч. 3. р. Ђорђе Хрв. Тишин уч. 2. р. Нано Танов уч. 3. р. Ђорђи Тенов, Костов, уч. 3. р. Ђорђи Хр. Пандов уч. 3. р. Никола Тодоров уч. 3 р. Ђорђи Ха. Дежов, уч. 3. р. Иван Атанас, Хаџи Николов, уч. 3. р. Иван Нако Дупков уч. 3. р. Ђорђе Поне, бојаџија уч. 3. р. Дино Хр. Пргов, уч. 2 р. Ђорђи А. Грбучов уч. 2 р. Христо Т. Овчаров уч. 2 р. Ђорђе Д. Саклов уч. 2 р. Ђорђе Андонов уч. 2 р. Димитре Траиков.

СТОЈАКОВО, окру. кукушки.

Г. Божил, г. Белов, учитељ школски, Ђорђе Д. Стамков тер. (а ученици) од 3 р. Дино Ст. Мандалов, Христо Костадинов, Христо Иванов, Христо Арабулов, Ђорђе Заевров, Гос. Поп. Стојан, за сина Христа уч. 2 р. (ученици) од 2 р. Гоне Х. Воданов, Пено Аг. Мандалов, Атанас Хр. Маџаров, уч. 1 р. Васиљ Анчанов уч. 1 р. Мицо П. Ковачов, јаковачки.

В О Д Е Н.

Г. Јованче Танов тр. Г. Танас Тоља саадџија, г. Мицо Доичинов, од лаворополље м. самарџ.

В Р А Њ Е.

Г. Манасија П. Стошиков учитељ врањски, (а ученици) Цветко Христов уч. 1 кла, Тома Петров уч. 1 кл. Иван Аљексијев уч. 4 кла, Афанас Томов уч. 3 кла. Моисе Нешов уч. 4 кла, Иван Несторов од Јовац уч. 3 кл.

Г. Милонко Весељиновић учитељ врањски 5 књ. Стојан Стефановић уч. 3 р. Димитрије Х. [illegible] уч. 3 р. Милутин Марковић уч. 2 р. Димитрије Мијаиљовић уч. 2 р. [illegible] Аритоновић уч. 2 р. димитрије Стојановић уч. 4 р. Јован Х. [illegible] уч. 2 р. Аксентије П. Ђорић уч. 3 р. [illegible] Стојанчић уч. 2 [illegible]

ВЛАСОТНИЦА, окру. лесковечко.

Гос. Петар учитељ, благоговје. протопоп Г. Анаћија Станоин, г. Михаил Протић свештеник, г. Алекса Цекин маистор, кицар, г. Таико Јовин, терзија.

МАЉИНО, окру. кумаоско.

Г. Анастас Марковић учитељ благоговјени, г. Арсеније свештеник, содо Јанков Петруш Соколович, Пано Вељков, Тасо Марков, Мане Сефарим 2 књ, Давко Наумовић 2 књ.

СОПОД, кумановск, окру.

Г. Анастас Поп. Транков, 1 књ. Димитрија Арсовић 1 књ.

ПРИШТИНА.

Г. Милан Д. Ковачевић учитељ за синове Николу уч. 3 р. осно. шко. С-рбислава и Радивоја 3 књ. (а ученици) Зафир Костић уч. 4 р. Спиро Аксентијевић уч. 4 р. Папа Михаиловић уч. 3 р. Грачаница црква окру. при. Алексaндер Поповић уч. 4 р.

Г И Л А Н Е.

Г. Коста Траић учитељ осно. шко. 1 књ. (а ученици) Транко Антић, б. Ђорђе Поп Марковић уч. 3 р. Петар Јовановић уч. 3 р. Петар Николић уч. 2 р. Панајод Васиљевић анџија.

ЧУЧЕР село, округје скопско.

Г. Ацо Јовановић учитељ 1 књ. г. Ристо Ацков земједе. 1 књ. Митар Миленков маистор тесач. за сина Стојана.

МИРКОВЦИ, село.

Г. Михаил И Пендароски учитељ 1 књ. Трпче Стојанов уч. 2 р. 1 књ. Вељко Ацов Ковачески земјед. 1 књ. Ивко Стевков Дабовић земјед. 1 књ. Поп Никола Пејоски од бразда за сина Лазара 1 књ.

БАЊАНИ, село.

Г. Ђорђија Кајовски свешт. за сина си Димитрија 1 књ. Преподобни јеромонах г. Х. Тарасија 1 књ. Никола Поп. Урошов 1 књ. г. Марко Урошевић учитељ 1 књ. Вељко Јовановић уч. 3 р. 1 књ. Перо Ацовић уч. 3 р. 1 књ. Анђелко Петровић 1. књ.

ЉУБАНЦИ, село.

Г. Анђелко Ранков свештеник за сина си Ђорђија 1 књ. г. Стојан Трајанов учитељ 1 књ. Павле Гркоски уче. 1 к. Ристо Милошов уче. 1 књ. Гаврил Хаџи Вељковић уче. 1 књ. Димитрија Станковић уче. 1 књ. Ивко Стояковић уче. 1 књ. Крсто Миљчев уче. 1 књ. Петко Миљев уче. 1 књ. Антонија Петров уче. 1 књ. Недељко Вељков уче. 1 књ. Ацо Недељков уч. 1 књ.

ПОБУЖЈЕ, село.

Г. Стошко Ивковић учитељ. 1 књ. Јордан Николовић ученик 1 књигу [illegible] ученик 1 књигу.

[illegible], Шумадија.

Општине г. Гаврила [illegible] [illegible].

[illegible] Танасије Михаиловић трг. 1 кн. г. Петко Мирчетић тр. за синове [illegible] и Раја 2 кн. Манојло Јовановић за сина Ђоку 1 кн. Стеван Нико[illegible] [illegible]кација 1 кн. г. Павле Илијћ писар општин. 1 кн. Јован Милосав[illegible] [illegible]аса. Црногорац 1 кн. Јован Ристић кенд. [illegible] из Црне Горе 1 кн. [illegible] Томашевић кал. берберски 1 кн. Аранђел [illegible] 1 кн. Пајо Јанко[illegible] [illegible]ниција 1 кн. Коста Мушкатировић кал. трг. 1 кн. Милош Брњош [illegible]а Миливоја 1 кн. Нинко Бјелајац бошњак 1 кн. Петар Вељановић [illegible]ја за сина Ђоку 1 кн.

БЕОГРАД.

[illegible]егово високопреосвештенство, Митрополит С-рпски г. Михаил 2 кн.

[illegible] Г. Панта Срећковић професор велике школе, за децу своју, Зора и [illegible]ица, 2 кн. г. Љубомир Кајљевић 2 кн. Никола Радосављевић трг. за [illegible] Тихомира уч. 1 р. основне школе 1 кн. Милош Томашевић маистор [illegible]иски 1 кн. Лазар Лазаревић маистор браварски 1 кн.

В Е Л Е С.

Андрија Радичоски од Оморани маистор тесачки 1 кн.

К Р У Ш О В О.

Илија Транковић Љинаковски, м. зид. 1 кн. Наће Ристић м. зидарски 1 кн. Милош Николић м. зид 1. кн.

О Х Р И Д.

Г. Коста Шулеиноски [illegible] 10 книги.

[illegible], варош (Дибра).

Г. Станко Лазаревић учит. дибрански 8 кн. Ђорђе Симоновић учен. 4 [illegible]. Тасе Стрезовски уч. 4 р. [illegible] Тралчев уч. 4 р. г. Траиче Ђурев опин[illegible] [illegible] 1 кн. г. Јаков [illegible] за сина си Гљигора 1 кн. г. Тане Мијов, [illegible] за сина Илија 1 [illegible].

[illegible]МАНОВО.

Г. Михаил Хр. [illegible] учител кумановски 1 книга.

[illegible] ресенско.

Г. Димитрије Д. [illegible] 1 кн. Андрија Наумов, Милош Ди[illegible] Хр. Милаоски [illegible] Татарче, Сотир Т. Чукалев, Дими[illegible] [illegible] Христов, [illegible] Таше.

[illegible]ЧАВА, нарече [illegible], рож. прес. богородица учител школ. Д. [illegible]ловић.

Село РАШТАНИ, Ђорђија [illegible] 4 разреда.

Село З-РКЉЕ, Слава Радић уче. 2 разреда.

ПРЕШ[illegible]О, село.

Цветан Поп. Димитријов уче. [illegible] Ристо деспотов уче. 3 р. Крсте [illegible] вев уче. 2 разреда. Стефан [illegible] р. Атанасије Тодоров уче. 2 р.

Село, БЕЉИЦА, Раде Мијаилов ученик 2 разреда.

Село, БЕНЧЕ, Ставре Трајанов уче. 3 р. Поп. Трпев уче. 2 р.

Село, СЛАТИНА, Костадин Божић уче. 4 р.

ВОШТАРАНИ, окружје рељинско.

Васиљ Стојатов анџија 1 књига, Ване Поп. Трачнов од острово 1 кн. Вељјан Стоиков симидџија 1 кн. Наце Дудов Чеганец 1 кн.

ГАЉИЧНИК, окружје деборско.

Поп Арсеније Ђор. Попоски, свештеник, замнукови, Ђорђа и Авросија 2 књи. г. Глигорија Јѿ Попоски прота. г. Мељхиседек п. к. Попоски свештеник 1 кн. Браћа Фрчкоски живописци, а синови Макријови, г. Хрисе за синовиму Епифанија и Дамјана, г. Исак за сина Овентија, г. Кузман за синовиму, Маркија и Антима, г. Трајко Негријов дрворезец, замнукови Негрија и Таинета, госпо. Михаиљ Ђурчинов за браћаму Панета и Теофила, Томо М. Пуљјевски за синовисе Митрета и Крстета, г. Никола Јанк. Недоски, манс. живописец, г. Стамад Огн. Аљаутоски челник манс. за синови Мијаиља и Серавиља 2, кн. Секо Д. Кутрески, за сина Анатољија, 1, кн. Симон Ћекаја, И. Тортески 10 кн. Димо Ћекаја Сии. Тортески за [illegible] Николу и Марка 2 кн. Авросија, Иљ, К. Тортески 1 кн. Дамјан [illegible] за синасе Панајоте, г. Јанко Постољов учит. гаљички 1 кн. Наће Те. [illegible] ски ученик 4 раз. Арсенија Јако. Каргоски уче. 1 раз. Рафаиљ Сте. [illegible] ски уче. 2 раз. Томо Арс. Томоски уче. 4 разреда. Монсо Ни. Музески [illegible] 4 раз. Аврам Тод. Томоски уче. 4 раз. Мијре Јѿ. Каражески уче. 4 [illegible] Хаџи Гљигор Ку. Бужароски за синови Кузмана и Нестрора 2 кн. [illegible] дин Гавр. Бошкоски ученик 3 разреда, Илија Серав. В-лчески, ученик [illegible] Аврам Сек. Трандески ученик 2 раз. Јордан Ми. Голчески ученик 2 [illegible] Девесиљ Пос. Пакоски ученик 2 раз. Софронија Ђеш. Музески ученик 2 [illegible] Симље Ст. Јурукоски ученик 2 раз. Крсто М. Чапароски уче. 2 раз. Ристо Ми. Попоски ученик 4 раз.

ЛАЗАРОПОЉЕ, г. Јаков Радев. маистор живописец 1 књига.

СЕЉЦЕ, Дончин С. Степаноски 1 кн.

БИТУШЕ, Стојан Март. Стоически, маистор љебарски 1 књига.

МАНАСТИР [illegible] [illegible]оран Вагор.

[illegible] Михаил Ри. Попоски ар[illegible] Данил Јов. Попоски 6 књига, г. [illegible]стантија С. Граорковски јером[illegible] Поп Неофит 1 књ. Арсенија Требишки јеромонах 1 књига, Хаџ. [illegible] Симон архимандрид 4 књиги. г. [illegible]рил јеромонах, г. Самоиљ јеромон[illegible]

Г О С Т И В А Р.

Г. Христо учитељ од Галичник, 1 књига, Вла. Папа Григорија, Поп, Трифунов 1 књига, Мито Сиљјановић уче. 2 раз. 1 књи. Пандиљ Трајановић уче. 1 раз. 1 књи. Нове Јовановић од Вањица ученик 2 разреда.

Т Е Т О В О.

Гавро Митрев бакал, и за братами 2 књиге, Симо Аврамовић црквењак 1 књига, Серафим И. Маркоски од Миџетино 1 књига.

Битољско окружје, **СОПОТНИЦА**, село.

Г. Петре Рис. Туфегџијоски појач црковни 1 књ.

ДОЉЕНСИ, село.

Г. Блаже Поп. Јов. Вељјаноски учитељ 1 књига.

ПОЗДРАВ.

Зашто уписници малу се собраје, у оваја деугава књига, да како би се могло по позиву као што је речено, наштампати, зато буквар који је од четири јазика турски, словенски, латински и грчки, и обичаји и пјесни ги задржавам, за, трећу, књигу, да се, штампају, и још, у пространијем, смислу, биће.

Зато ако хоћете да имате све стародревни обичаји и пјесни југославенски кад будем јавијо уписуите се па да вам се наштампају:

Јер иначе за југославенски народи има многу други пречe, и наипотребније књига кои требају да се напишу и наштампају.

Позивам свакога брата родољубитеља и спомоштествоватеља да поможе и за трећу књигу, даја наштампаме, и кољку кои ћа поможед свакп у трећу књигу штампаћесе прилози.

Конец од ову другу књигу и по овја трећа иде̂д.

Ђорђе М. Пуљевски с. р.

ГДЕ ШТ[illegible]

96.				[illegible]	...ухет	шкури
103.	"	10.		[illegible]	"	шакоу.
104.	"	[illegible]		[illegible]	"	[illegible]
184.	"	21.		[illegible]	"	дашт[illegible].
				[illegible]	"	ека туенгатешии.

...лар.

1.	тараса	8.		...ници	љјави	сопшенишии
11.	"	30.		[illegible]	"	[illegible]
[illegible]	"	33.	"	...рлер	"	тукурлер
[illegible]	"	34.	"	...л-лер,	"	не, ресул-лер
[illegible]	"	24.	"	[illegible]	"	кани.
[illegible]	"	66.	"	[illegible]	"	дахи.
[illegible]	"	40.	"	...ери-в	"	немер-и-в.
17.	"	1.	"	...нун	"	онун.
26.	"	39.	"	мелек	"	мелах.
27.	"	1.	"	ђене	"	ђене.
29.	"	7.	"	[illegible]	"	сицак.
"	"	10.	"	[illegible]	"	сицак.
35.	"	39.	"	[illegible]	"	сувал.
37.	"	6.	"	[illegible]	"	имани.
39.	"	20.	"	...ардинце	"	ардинце.
40.	"	36.	"	[illegible]	"	славјан.
50.	"	7.	"	...ертиб	"	тертиб.
52.	"	33.	"	[illegible]	"	урене.
54.	"	42.	"	...адиргине	"	јанадиргине.
55.	"	34.	"	...тарлер	"	тутарлар.
59.	"	38.	"	[illegible]	"	гаипре.
95.	"	34.	"	[illegible]	"	канун.
99.	"	46.	"	...љер	"	речљер.
120.	"	1.	"	...наба	"	цанаба.

ОВА [illegible] КЊИГИ ИМА:

У [illegible]и.
У [illegible]је.
І [illegible]аоя.
[illegible]
[illegible]
[illegible]чник.